

The emblem of the Bulgarian Prosecution Service is centered on the page. It features a shield with a sword in the center and scales of justice on either side. The shield is flanked by olive branches. Above the shield is a banner with the word 'ПРОКУРАТУРА' (Prosecution Service) and below it is another banner with 'РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ' (Republic of Bulgaria).

ПРОКУРАТУРА

ДОКЛАД
ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА
И ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА
И НА РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ
ПРЕЗ 2025 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

Обобщени изводи за дейността на прокуратурата и на разследващите органи

1. Резултати и тенденции в противодействието на престъпността. Фактори с актуално и дългосрочно значение за ефективността на органите на досъдебното производство и на другите правоприлагащи органи, ангажирани с противодействието на престъпността	1
2. Необходими мерки и законодателни промени.....	18

РАЗДЕЛ ВТОРИ

Дейност на териториалните прокуратури

I. ДОСЪДЕБНА ФАЗА	23
1. Преписки. Проверки по чл. 145 ЗСВ – срочност, резултати, мерки	23
2. Следствен надзор.....	27
2.1. Обобщени данни по видове досъдебни производства съобразно систематиката на НК, вкл. по отношение на пострадалите лица и на ощетените юридически лица от престъпления.....	27
2.2. Приключване и срочност на разследването.....	35
2.3. Решени досъдебни производства от прокурор. Видове решения.....	36
II. СЪДЕБНА ФАЗА	47
1. Наказателносъдебен надзор.....	47
2. Постановени оправдателни присъди и върнати от съда дела.....	50
3. Гражданскосъдебен надзор.....	59
4. Осъдителни решения срещу Прокуратурата на РБ на основания в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Изпълнение на индивидуални и общи мерки във връзка с решения на Европейския съд по правата на човека по дела срещу България	60
5. Изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки.....	62
III. Дейност по изпълнение на препоръките в рамките на Върховенството на правото. Наказателни производства, образувани за някои категории тежки престъпления и такива от особен обществен интерес	66
IV. Дейност по административносъдебния надзор и надзора за законност	86
V. Международно правно сътрудничество	92
VI. Административна и контролно-ревизионна дейност	98
VII. Натовареност на прокурорските и на следствените органи	104

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

Дейност на Върховната касационна прокуратура	112
--	-----

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ

Приоритети в дейността на прокуратурата и на разследващите органи	133
---	-----

Използвани съкращения

АДФИ	Агенция за държавна финансова инспекция
АП	Апелативна прокуратура
АПК	Административнопроцесуален кодекс
АСН	Административносъдебен надзор
АСпП	Апелативна специализирана прокуратура
АФКОС	Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ – МВР
БП	Бързи производства
ВАП	Върховна административна прокуратура
ВАС	Върховен административен съд
ВДС	Веществени доказателствени средства
ВКП	Върховна касационна прокуратура
ВКС	Върховен касационен съд
ВП	Върховна прокуратура
ВоАП	Военно-апелативна прокуратура
ВСС	Висш съдебен съвет
ГДИН – МП	Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието
ГПК	Граждански процесуален кодекс
ДАНС	Държавна агенция „Национална сигурност“
ДНСК	Дирекция за национален строителен контрол
ДООИ	Дела от особен обществен интерес
ДОПК	Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
ДП	Досъдебни производства
ДПОР	Досъдебни производства, разследвани по общия ред
ЕВРОПОЛ	Европейска полицейска служба
ЕЗА	Европейска заповед за арест
ЕЗР	Европейска заповед за разследване
ЕК	Европейска комисия
ЕКЗПЧОС	Европейска конвенция за защита правата на човека и основните свободи
ЕС	Европейски съюз
ЕСПЧ	Европейски съд по правата на човека
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЗДВП	Закон за движение по пътищата
ЗЕЕЗА	Закон за екстрадицията и европейската заповед за арест
ЗЕЗР	Закон за европейската заповед за разследване
ЗИДНПК	Закон за изменение и допълнение на НПК
ЗИНЗС	Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗОДОВ	Закон за отговорността на държавата и общините за вреди
ЗОНПИ	Закон за отнемане на незаконно придобито имущество
ЗПИИСАННЛСМВЛС	Закон за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание лишаване от свобода или на мерки, включващи лишаване от свобода
ЗПКОНПИ	Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество
ЗСВ	Закон за съдебната власт
ИВСС	Инспекторат към Висшия съдебен съвет

КПКОНПИ	Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество
КПК	Комисия за противодействие на корупцията
КОНПИ	Комисия за отнемане на незаконно придобитото имущество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МП	Министерство на правосъдието
МПШ	Молба за правна помощ
НАП	Национална агенция по приходите
НЗ	Надзор за законност
НИП	Национален институт на правосъдието
НК	Наказателен кодекс
НПК	Наказателно-процесуален кодекс
НСлС	Национална следствена служба
НСН	Наказателносъдебен надзор
ОП	Окръжна прокуратура
ОЛАФ	Европейската служба за борба с измамите
ОПГ	Организирана престъпна група
ОСЛО	Окръжен следствен отдел
ОФГ	Очевидна фактическа грешка
ПК на ВСС	Прокурорска колегия на Висшия съдебен съвет
ППЗИНЗС	Правилник за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража
ПРБ	Прокуратура на Република България
РП	Районна прокуратура
СГП	Софийска градска прокуратура
СГС	Софийски градски съд
СЕР	Съвместни екипи за разследване
СЕС	Съд на Европейския съюз
СН	Специален надзор
СпП	Специализирана прокуратура
СРП	Софийска районна прокуратура
СРС	Специални разузнавателни средства
УИС	Унифицирана информационна система
ЦИССС	Централизирана информационна система на следствените служби
ЮЛ	Юридическо лице

Настоящият годишен доклад представя информация за прилагането на закона и за дейността на прокуратурата и на разследващите органи през 2025 г. Изготвя се и се внася съобразно конституционните изисквания за изслушване на главния прокурор и приемането на доклада със съответно решение в пленума на Висшия съдебен съвет, на основание чл. 138а, ал. 1 от Закона за съдебната власт, с оглед разпоредбите на чл. 84, т. 16, изр. първо от Конституцията на Република България.

Дейността на прокуратурата и на разследващите органи през 2025 г. се отчита съгласно обхвата и структурата, утвърдени със Заповед № РД-02-43 от 08.12.2025 г. на и.ф. главен прокурор. Представено е изпълнението в областта на правоприлагането, в съответствие с актуалната конституционна и законова уредба, по основни направления – разследване на престъпленията, наказателно-съдебен, гражданско-съдебен и административно-съдебен надзор, изпълнение на наказанията, международно правно сътрудничество по наказателни дела.

Отчетена е дейността за 2025 г. на Върховната касационна прокуратура, Националната следствена служба, прокуратурите в страната с обща компетентност, Военно-апелативната прокуратура и военнокръжните прокуратури.

Представена е и информация за административно-организационното и кадровото осигуряване на магистратите и служителите в прокуратурата, взаимодействието с отговорните в противодействието на престъпността институции, както и реализирани мерки за повишаване на квалификацията на прокурорите, следователите и съдебните служители.

Докладът съдържа обобщени данни и за дейността на разследващите полицаи, на разследващите военни полицаи, на разследващите митнически инспектори и на разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията¹, изведени от докладите до главния прокурор за дейността на разследващите органи в Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната, Министерството на финансите, в т.ч. за регистрираните и разкритите престъпления, както и изведените проблеми и предложения.

Анализирани в отделен раздел са резултатите по делата от особен обществен интерес (обобщени данни за корупционни престъпления, за организирана престъпност, престъпления, свързани със засягане на финансовите интереси на Европейския съюз, трафик на хора, данъчни и финансови престъпления, трафик на наркотици, изпиране на пари и др.).

Отчетена е и дейността по изпълнение на препоръките в рамките на Върховенството на правото, както и дейността на Националното бюро на България в Евроюст.

Посочени са основните фактори за 2025 г. с актуално и дългосрочно значение за ефективността на органите на досъдебното производство и другите правоприлагащи органи, ангажирани с противодействието на престъпността. Представени са решенията и оставащите проблеми в дейността на прокуратурата и на разследващите органи, като са изведени основни експертни предложения за необходими законови промени и други мерки за повишаване на ефективността в правоприлагането и правораздаването. Сочат се реализираните, съответно изведените приоритети за правилното прилагане на закона за 2026 г. и дългосрочно.

Към доклада са приложени статистически данни и графична информация, съобразени с териториалното деление и актуалната съдебна карта, компетентността и нивата на прокуратурите. Статистическите данни са представени в обобщен и синтезиран вид, в таблици и графики, като са анализирани и съпоставени за тригодишен период.

Докладите за дейността на Националната следствена служба и на Националното бюро на България в Евроюст са представени в резюме.

---

¹ Информация за дейността на разследващите инспектори в Комисията за противодействие на корупцията (КПК) е изведена от докладите на прокуратурите, тъй като КПК е закрыта (ДВ, бр. 16 от 10.02.2026 г.)

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

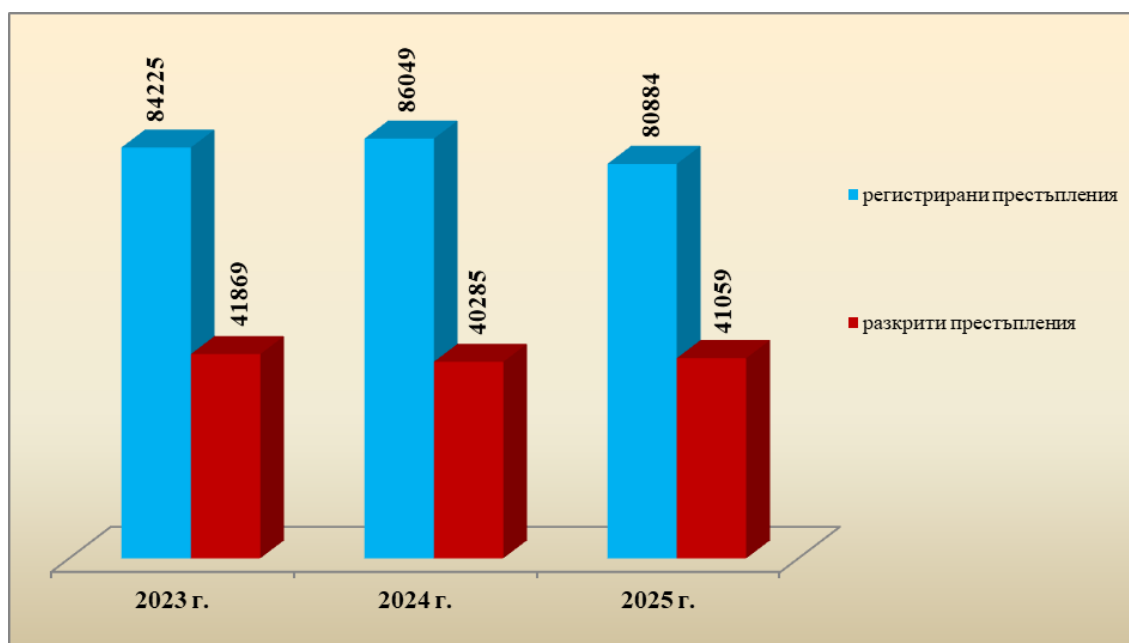
ОБОБЩЕНИ ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРБ И НА РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ²

1. Резултати и тенденции в противодействието на престъпността

1.1. Регистрирана и разкрита престъпност

Дейността на прокуратурата в противодействието на престъпността е функция от дейността на компетентните държавни органи по регистриране и разкриване на престъпленията. По данни на МВР³, през 2025 г. са регистрирани 80 884 (86 049; 84 225)⁴ престъпления, като се отчита спад, сравнено с предходните две години – с 6% спрямо 2024 г. и с 4% спрямо 2023 г.

Разкрити са 41 059 (40 285; 41 869) престъпления – с 1.9% повече в сравнение с 2024 г., но с 1.9% по-малко в съпоставка с 2023 г. Увеличен е относителният дял на разкритите спрямо регистрираните престъпления – 50.8%, при 46.8% за 2024 и 49.7% за 2023 г.

Фиг. 1. Регистрирана и разкрита престъпност в последните три години

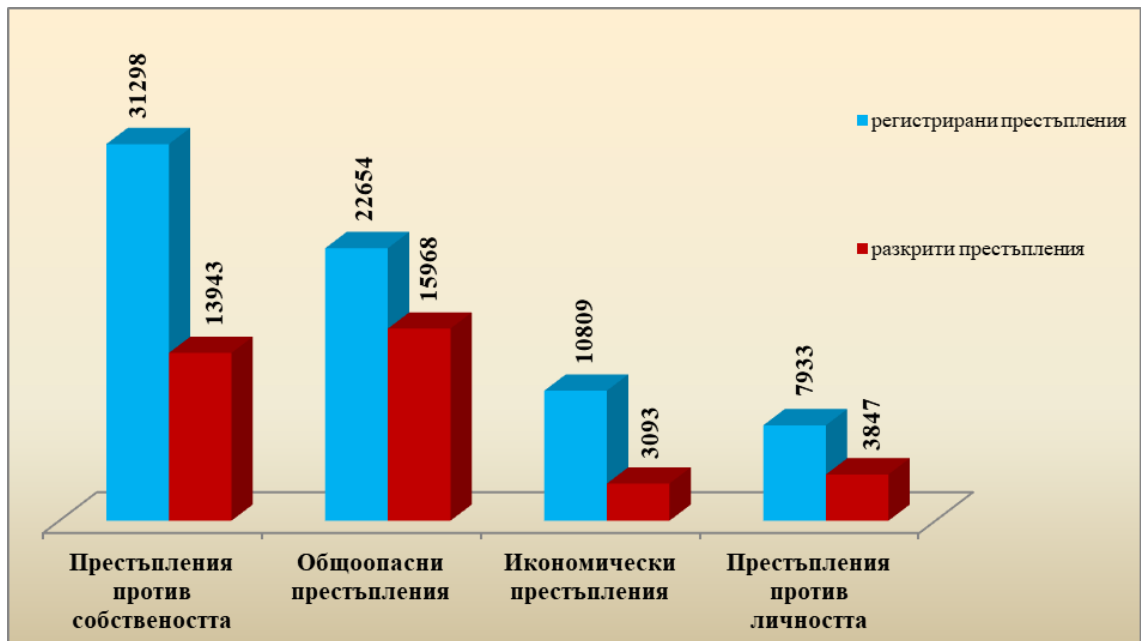
Съобразно структурата на регистрираната престъпност⁵, и през настоящия отчетен период с най-висок дял спрямо общо регистрираните престъпления са престъпленията против собствеността – 38.7% (37.6%; 40%), при ръст спрямо 2024 г., но спрямо 2023 г., дялът е по-нисък. Сравнително устойчиви стойности в тригодишния период запазват дяловете на регистрираните общоопасни и икономически престъпления спрямо общо регистрираните престъпления, съответно – за общоопасните престъпления – 28%, при 28.4% за 2024 г. и 27.8% за 2023 г. и за икономическите престъпления – 13.4%, при 13.2% за 2024 г. и 13.2% за 2023 г. Престъпленията против личността са с дял от 9.8%, при 9.9% за 2024 г. и 8% за 2023 г.

² Обобщените данни от този раздел са разгледани подробно в следващите раздели на доклада.

³ Данните за регистрираната и разкритата престъпност, ползвани в настоящия доклад, са изведени от предоставените в Доклада на МВР обобщени данни за 2025 г., съпоставени с данните за 2024 г. и 2023 г.

⁴ Данните в скобите са съответно за 2024 г. и за 2023 г.

⁵ В предоставената от Министерството на вътрешните работи информация дейността на структурите на МВР, провеждащи разследване по наказателни производства, както и данните за регистрираните и за разкритите престъпления, по видове престъпна дейност е както следва: престъпления против собствеността, общоопасни престъпления, престъпления против личността и икономически престъпления.

Фиг. 2. Регистрирана и разкрита престъпност по вид престъпна дейност

А. Престъпления против собствеността

Регистрираните през настоящата отчетна година престъпления против собствеността са 31 298 (32 321; 33 693), като се отчита спад спрямо предходните две години, съответно с 3.2% спрямо 2024 г. и със 7.1% спрямо 2023 г. Разкрити са 13 943 (13 413; 13 860), или 44.5% (41.5%; 41.1%) от регистрираните през 2025 г. престъпления против собствеността, както и още 2 326 престъпления, регистрирани в предходен период.

Регистрираните грабежи са 774 (913; 899), от които са разкрити 488 (519; 549), или 63% (56.8%; 61.1%). Разкрити са и 88 грабежа, регистрирани в предходен период. Регистрираните кражби⁶ са 24 091 (24 610; 26 153), разкрити са 11 506 (10 888; 11 299), което съставлява 47.8% (44.2%; 43.2%). Разкрити са и 1 711 кражби, регистрирани в предходен период. За тригодишния период се наблюдава ръст на разкриваемостта и при грабежите, и при кражбите. Регистрираните измами са 3 334 (2 748; 2 379), като от тях са разкрити 336 (263; 237), което съставлява 10.1% (9.6%; 10%). Разкрити са и 289 измами, регистрирани в предходен период. Броят на регистрираните измами през настоящата отчетна година се е увеличил като абсолютни стойности, като се отчита и увеличение в разкриваемостта на този вид престъпления.

Б. Общопасни престъпления

Регистрираните общопасни престъпления през настоящата отчетна година са 22 654 (24 445; 23 397), което е със 7.3% по-малко спрямо 2024 г. и с 3.2% по-малко спрямо 2023 г. Разкрити са 15 968 (15 320; 16 482) или 70.5% (62.7%; 70.4%) от регистрираните през настоящия отчетен период общопасни престъпления, както и 4 077 престъпления, регистрирани през предишен период. Регистрираните престъпления, свързани с посегателства спрямо МПС, са 910 (1 193; 1 317), като се наблюдава тенденция на намаляване на техния брой за тригодишния период. От тях, разкрити са 319 (257; 305) престъпления, или 35.1% (21.5%; 23.2%), както и 100 престъпни посегателства спрямо МПС, регистрирани в предходен период. Регистрираните престъпления, свързани с наркотици, са 7 503 (6 713; 5 691), като за тригодишния период се наблюдава тенденция на увеличение на техния брой, съответно с 11.8% спрямо 2024 г. и с 31.8% спрямо 2023 г. Разкрити са 5 488 (4 694; 4 540) престъпления или 73.1% (69.9%; 79.8%), както и 998 престъпления, регистрирани в предходен период. Регистрираните престъпления за палеж

⁶ Съгласно отчетността на МВР, подвидовете кражби са т. нар. „джебчийски“, „взломни“, „домови“, от офиси, от магазини, кражби на части и вещи от МПС, на оръжие и боеприпаси, на селскостопанска продукция, домашни животни и птици.

са 1 080 (1 083; 971), като от тях са разкрити 149 (123; 116), както и 69 палежа, регистрирани в предходен период.

В. Икономически престъпления⁷

През 2025 г. са регистрирани 10 809 (11 340; 11 100) икономически престъпления, като се отчита спад, съответно с 4.7% спрямо 2024 г. и с 2.6% спрямо 2023 г. Разкрити са 3 093 (3 341; 3 398), или 28.6% (29.5%; 30.6%) от регистрираните през настоящия отчетен период икономически престъпления, както и 1 424 престъпления, регистрирани в предходен период. По видове, икономическите престъпления се разпределят, както следва:

✓ против собствеността – регистрирани 2 447 (2 141; 1 933), от които са разкрити 184 (183; 185), както и 219 регистрирани в предходен период;

✓ против интелектуалната собственост – регистрирани 370 (404; 414), разкрити – 127 (108; 121), както и 138 регистрирани в предходен период;

✓ против стопанството, финансовата, данъчната и осигурителната система – регистрирани 4 634 (5 406; 5 670), разкрити – 1 605 (1 983; 2 029), както и 513 регистрирани в предходен период;

✓ против дейността на държавни органи и организации – регистрирани 184 (91; 121), разкрити – 63 (49; 73), както и 22 регистрирани в предходен период;

✓ документни престъпления – регистрирани 2 805 (2 785; 2 535), разкрити – 1 013 (927; 915) и 504 регистрирани в предходен период;

✓ компютърни престъпления – регистрирани 109 (108; 92), разкрити – 5 (0; 3) и 1 регистрирано в предходен период;

✓ същински корупционни престъпления – регистрирани 66 (69; 98), от които са разкрити 48 (48; 78), както и 9 регистрирани в предходен период;

✓ престъпления от длъжностни лица с вероятен корупционен мотив – регистрирани 140 (131; 189), от които са разкрити 19 (25; 36), както и 31 регистрирани в предходен период;

✓ злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив – регистрирани 165 (221; 285), от които са разкрити 24 (29; 83), както и 45 престъпления, регистрирани в предходен период.

Г. Престъпления против личността

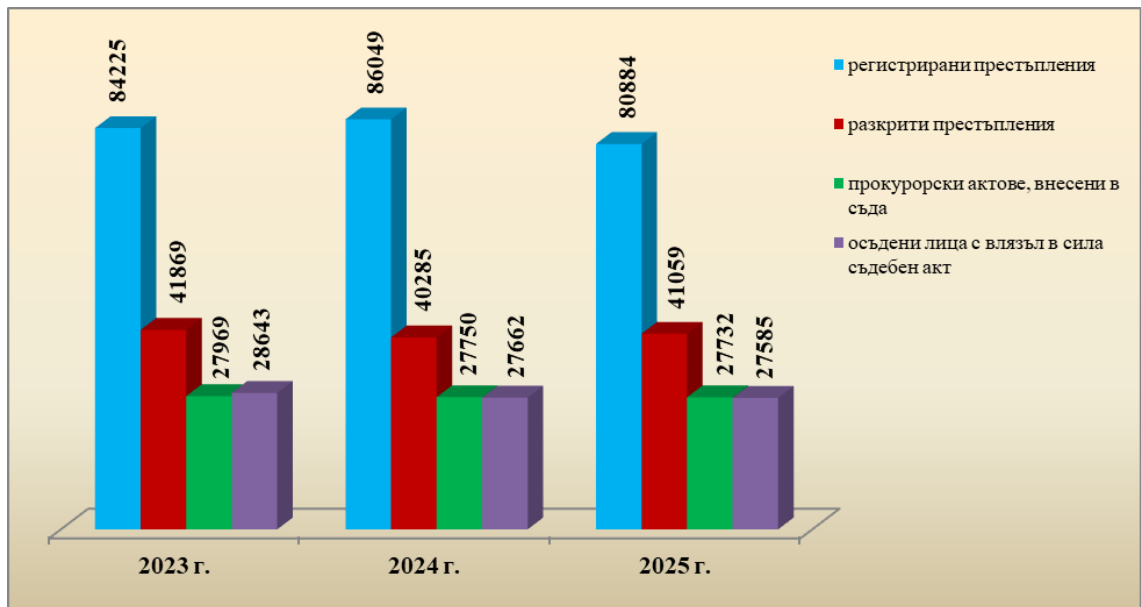
Регистрирани са 7 933 (8 510; 6 744) престъпления, които са с 6.8% по-малко спрямо 2024 г., но със 17.6% повече спрямо 2023 г. Разкрити са 3 847 (3 447; 2 806) или 48.5% (40.5%; 41.6%) от регистрираните през отчетната година и 1 289 престъпления, регистрирани в предходен период.

1.2. Структура на регистрираната, разкритата и наказаната⁸ престъпност

Съпоставката на структурите на регистрираната и съответно на разкритата и наказаната престъпност сочи съществени различия, което се предпоставя основно от разкриваемостта на съответните видове престъпления.

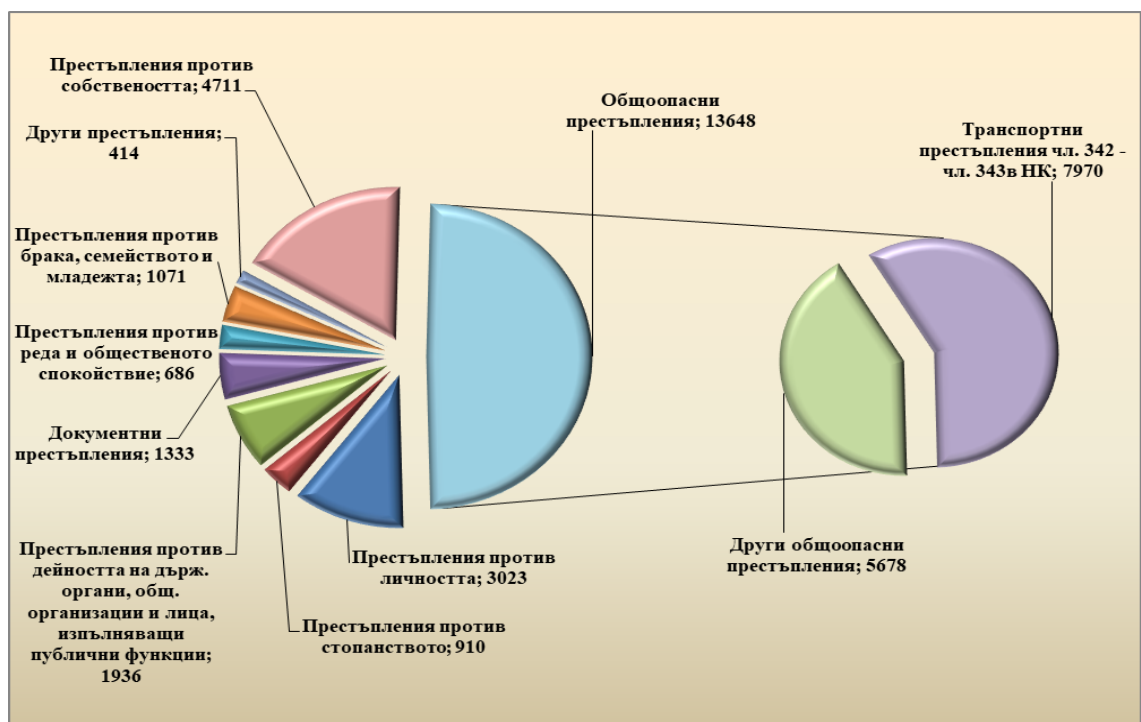
⁷ Икономическите престъпления, съгласно отчетността на МВР, включват: престъпленията против стопанството; финансовата, данъчната и осигурителната система; против интелектуалната собственост; против дейността на държавни органи и организации; против собствеността; документните престъпления; компютърните престъпления; същински корупционни престъпления; престъпления от длъжностни лица с вероятен корупционен мотив и злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив.

⁸ За целите на настоящия анализ, условно наказаната престъпност се разглежда чрез годишните данни за внесени прокурорски актове и осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт.

Фиг. 3. Регистрирана, разкрита и наказана престъпност в последните три години

Структурата на престъпността, съобразно внесените в съда прокурорски актове, през 2025 г. е незначително променена спрямо тази през 2024 г. и 2023 г.

Фиг. 4. Структура на престъпността по внесените в съда прокурорски актове, по видове престъпления от НК

И през настоящия отчетен период, структуроопределящ при наказаната престъпност е обемът на общопасните престъпления, които са с най-висока разкриваемост (70.5%), като внесените в съда прокурорски актове за тях съставляват 49.2% от общо внесените прокурорски актове в съда през 2025 г. Следват престъпленията против личността, с разкриваемост от 48.5%, при дял на внесените в съда прокурорски актове – 10.9%. Престъпленията против собствеността, които са с разкриваемост от 44.5%, са с дял на внесените прокурорски актове от 17% – резултат и на усложнената престъпна дейност (значителен брой деяния се квалифицират и отчитат като едно продължавано престъпление).

ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРБ И НА РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ⁹

Общо за всички прокуратури – териториални прокуратури с обща и специална компетентност и ВКП

През 2025 г. прокурорите са работили общо по 297 358 (292 034; 291 281) преписки, от които в териториалните прокуратури – 254 486 (245 829; 241 916) преписки по следствения надзор и 15 963 (16 864; 20 509) преписки по административносъдебния надзор и надзора за законност, и във ВКП – по 26 909 (29 341; 28 046) преписки.

Прокурорите от териториалните прокуратури са работили и по 226 535 (223 737; 238 263) досъдебни производства (ДП).

Прокурорите са участвали в 144 425 (141 773; 141 301) съдебни заседания по наказателни, административни и граждански дела, дела по международното правно сътрудничество, както и по изпълнение на наказанията.

Преписки по следствения надзор

Решенията от прокурор преписки и през настоящия отчетен период запазват трайно установения си висок относителен дял спрямо наблюдаваните преписки – 96% (96%; 95.8%). С образуване на ДП са решени общо 38 255 (38 486; 40 239) преписки. Постановените откази да се образува ДП са 152 793 (144 736; 137 720), като се наблюдава ръст с 5.6% спрямо 2024 г. и с 10.9% спрямо 2023 г.

Подадените сигнали от контролни органи¹⁰ и през настоящия отчетен период намаляват, съответно с 8.6% спрямо 2024 г. и с 16.3% спрямо 2023 г. Нисък се запазва и дялът на образуваните ДП в резултат на подадените от тях сигнали, спрямо всички образувани ДП от прокурор – 2.8% (2.8%; 3.2%). Най-висока активност е проявена от Националната агенция по приходите, като образуваните преписки по подадени от Агенцията сигнали са 1 601, а решенията с образуване на ДП – 965. По подадени сигнали от Агенцията „Митници“ са образувани 166 преписки, като решенията с образуване на ДП са 76, а по сигнали от Агенцията за държавна финансова инспекция – 81 преписки, по които са образувани 15 ДП¹¹.

Инстанционен контрол по преписки и досъдебни производства

Апелативните и окръжните прокуратури са решили общо 14 313 (14 380 14 976) инстанционни преписки, като от апелативните прокуратури са решени 3 972 (4 558; 4 640) преписки, а от окръжните – 10 341 (9 822; 10 336). Прокурорите от ВКП са се произнесли по 1 218 (1 426; 1 302) инстанционни преписки.

Потвърдените прокурорски актове от апелативните и окръжните прокуратури съставляват дял от 81.9% (82.6%; 83.4%) спрямо всички инстанционни произнасяния.

Новообразувани досъдебни производства

Новообразуваните досъдебни производства през 2025 г. са 85 758, което е с 3.8% по-малко спрямо 2024 г. (89 145 ДП) и с 4.3% по-малко спрямо 2023 г. (89 580 ДП). Досъдебните производства, образувани по общия ред (ДПОР), през настоящия отчетен период са 68 746, което е с 2.1% по-малко спрямо 2024 г. (70 218) и с 5.7% по-малко спрямо 2023 г. (72 934). Образуваните бързи производства (БП) са 17 012, което е с 10.1% по-малко спрямо 2024 г. (18 927), но с 2.2% повече спрямо 2023 г. (16 646), като дялът им спрямо всички образувани ДП е 19.8%, при 21.2% през 2024 г. и 18.6% през 2023 г.

⁹ Подробни данни – вж. Раздел втори „Дейност на териториалните прокуратури“ и в Приложения № 1, 2 и 3.

¹⁰ В прокуратурата се води статистика относно преписките и досъдебните производства, образувани по сигнали на следните контролни органи: Сметната палата, НАП, АДФИ, ДНСК, Агенцията „Митници“ и Агенцията за публичните предприятия и контрол.

¹¹ Подробни данни – вж. Раздел втори „Дейност на териториалните прокуратури“, т. I. „Досъдебна фаза“.

Непроменено остава съотношението при разпределението на новообразуваните ДП, разследвани по общия ред от разследващите органи. Преобладаващият дял – над 97%, или 67 016 (68 243; 70 948) ДП са разследвани от разследващи полицаи. Следователите са провели разследване по 1 358 (1 537; 1 652) ДП. Разследващите митнически инспектори са работили по 299 (365; 290) новообразувани дела, военните разследващи полицаи в МО – по 183 (163; 175) ДП, разследващите инспектори в КПК – по 71 ДП (58 ДП през 2024 г.), а прокурорите – по 36 (48; 54) новообразувани производства.

Фиг. 5. Относителен дял на новообразуваните дела, разследвани по общия ред, по видове разследващи органи

Наблюдавани досъдебни производства

Наблюдаваните ДП през 2025 г. са 226 535, като се отчита ръст от 1.3% спрямо 2024 г. (223 737 ДП), но спад с 4.9% спрямо 2023 г. (238 263 ДП). Наблюдаваните ДП, разследвани по общия ред, са 149 597, при минимален спад от 0.5% спрямо 2024 г., когато са 150 331 ДПОР и ръст от 2.6% спрямо 2023 г. при 145 801 ДПОР. Наблюдаваните бързи производства са 17 225 (19 167; 16 827) или 10.1% по-малко спрямо 2024 г., но с 2.4% повече спрямо 2023 г. Бързите производства, по които прокурорът е разпоредил разследване по общия ред, поради фактическа и правна сложност (преобразувани), през настоящия отчетен период са 8 221 ДПОР, при 9 160 през 2024 г. и 7 009 през 2023 г.

Приключени досъдебни производства и срочност на разследването

Досъдебните производства, по които разследването е приключило, са 91 427, като се отчита намаление спрямо предходните две години, съответно с 3.8% спрямо 2024 г. (95 026 ДП) и с 4.2% спрямо 2023 г. (95 471 ДП).

Запазва се висок делът на приключените разследвания в законоустановените срокове – 99.6 % (99.7%; 99.6%), който съответства на 91 069 (94 720; 95 095) досъдебни производства, чието разследване е приключило в законов срок, и 358 (306; 376) приключени ДП извън този срок.

Решени досъдебни производства

През 2025 г. решенията от прокурор дела¹² са 162 769, при 159 670 решени през 2024 г. и 176 116 ДП решени през 2023 г. Решенията от прокурор дела (без прекратените по давност) са – 94 835 (96 271; 93 472), или с 1.5% по-малко спрямо 2024 г. и с 1.5% повече спрямо 2023 г.

Внесени в съда прокурорски актове

В съда са внесени 27 732 прокурорски акта при сравнително близки стойности на този показател през 2024 г. – 27 750, но с 0.8% по-малко спрямо 2023 г. – 27 969. Обвинителните актове са 13 824 (14 035; 14 271), като дялът им спрямо всички актове, внесени в съда, е 49.8%, който дял е по-малък спрямо предходните две отчетни години, съответно с 0.8 процентни пункта спрямо 2024 г. (50.6%) и с 1.2 процентни пункта спрямо 2023 г. (51%). Предложенията за споразумения по чл. 381 НПК са 9 987 (9 916; 10 342), с дял от 36% (35.7%; 37%); предложенията за споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК¹³ са 2 106 (1 888; 773) с дял от 7.6% (6.8%; 2.8%). Постановленията с предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а НК са 1 815 (1 911; 2 583), или 6.5% (6.9%; 9.2%) от всички актове, внесени в съда.

Прекратени досъдебни производства

Прекратените ДП (без тези по давност) са 34 929 (34 607; 31 043), като увеличението спрямо 2024 г. е с 0.9%, а спрямо 2023 г. – с 12.5%. Дялът им спрямо всички приключени ДП е 38.2% (36.4%; 32.5%).

Прекратените по давност досъдебни производства са 67 934 (63 399; 82 644;), като се отчита увеличение със 7.2% спрямо 2024 г., но спад със 17.8% спрямо 2023 г. От прекратените по давност дела 99.8% са за престъпления с неизвестен извършител, което е обективен фактор за прекратяване.

Спрени досъдебни производства

Спрените досъдебни производства са 29 044 (30 482; 31 668), като намалението спрямо 2024 г. е с 4.7%, а спрямо 2023 г. – с 8.3%.

Дялът на спрените наказателни производства поради неразкрит извършител, спрямо общия брой спрени ДП, през настоящата отчетна година е 82.4%, при 82.4% през 2024 г. и 84.6% през 2023 г.

Съдебна фаза – образувани, разгледани и решени дела

През 2025 г. в съда са внесени 27 732 (27 750; 27 969) прокурорски акта, като на съд са предадени 29 762 (29 961; 30 360) лица.

Образувани от съдилищата са 27 959 (27 913; 28 122) наказателни дела и са постановени 30 321 (29 435; 30 236) съдебни решения.

Прокурорите са взели участие в 62 155 (61 077; 61 146) съдебни заседания и в 17 091 (16 381; 16 673) разпоредителни заседания по 38 018 (38 183; 38 267) наказателни производства.

¹² Досъдебното производство се отчита като решено, когато е постановено от прокурор едно от следните решения: прокурорски акт за внасяне на делото в съда; постановление за прекратяване на ДП, вкл. и по давност; постановление за спиране на ДП и постановление за изпращане на ДП по компетентност.

¹³ Институтът е въведен със ЗИДНПК, обн. ДВ, бр. 48 от 02.06.2023 г.

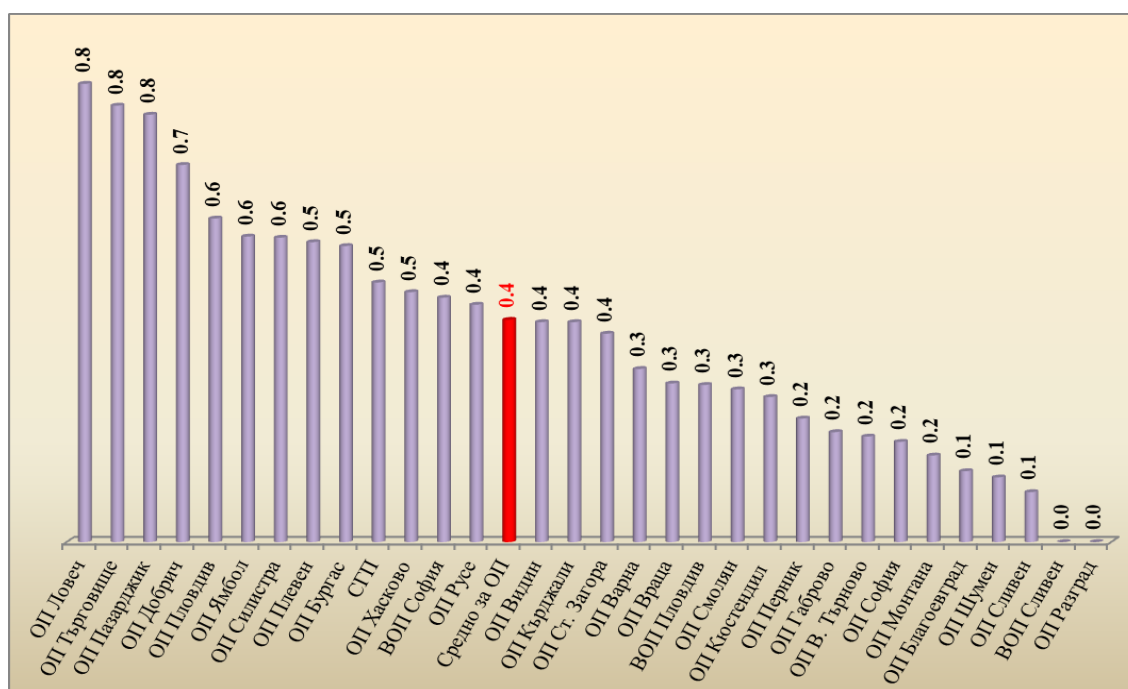
Осъдени и санкционирани лица

Трайно висок се запазва делът на осъдените и санкционираните лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица, по отношение на които е постановен окончателен съдебен акт (осъдени/санкционирани и оправдани) – 98% (97.8%; 97.6%). Броят на лицата с влезли в сила осъдителни и санкционни съдебни решения е 27 585 (27 662; 28 643), като се отчита минимален спад с 0.3% спрямо 2024 г. и спад с 3.7% спрямо 2023 г.

Върнати дела на прокурор

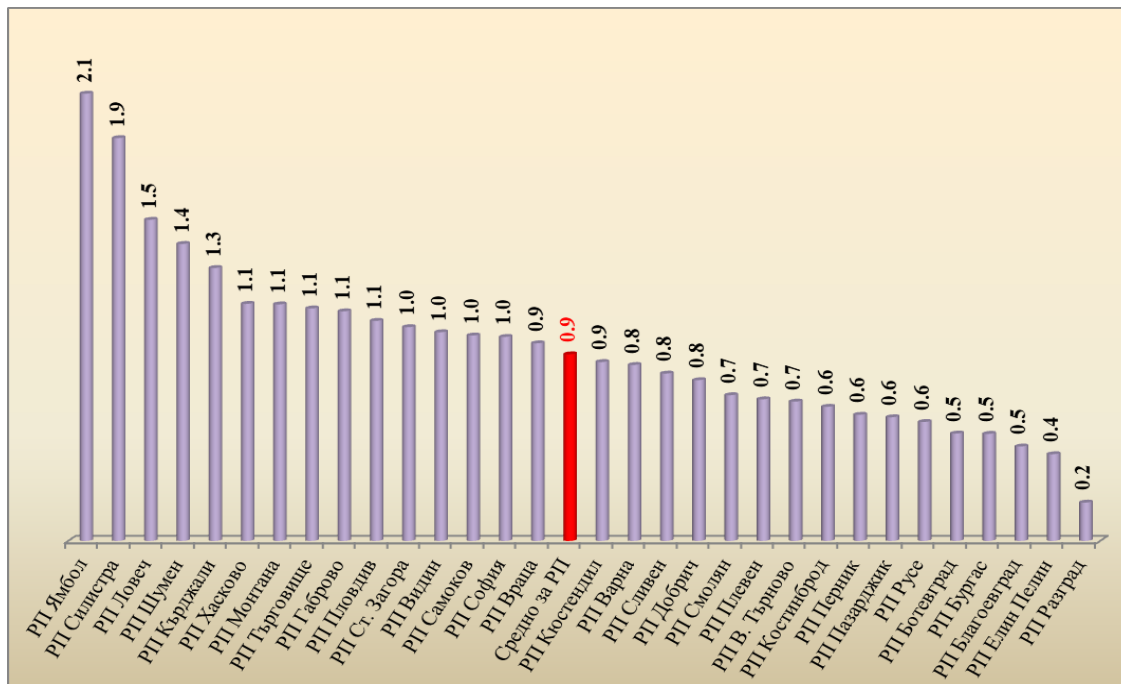
Върнатите от съда дела са 877 (819; 821), при запазване на незначителния им дял спрямо внесените в съда прокурорски актове – 3.2% (3%; 2.9%), което е обективен критерий за ефективността на разследванията и качеството на прокурорската работа.

Данните за 2025 г., по показателя „среден брой върнати дела на един прокурор“, са представени по прокуратури (окръжни и районни) в следващите графики.

Фиг. 6. Среден брой върнати дела от съда на прокуратурата на един прокурор в окръжните прокуратури

Средният брой на върнатите на прокурор дела за *окръжните прокуратури* е 0.4, при 0.5 през 2024 г. и през 2023 г. Най-високи стойности по този показател, но намаляващи спрямо предходната година, са отчетени в ОП Ловеч – 0.8, при 1.3 за 2024 г. и 0.3 за 2023 г., ОП Търговище – 0.8, при 1.0 за 2024 г. и 0.5 за 2023 г. Средният брой на върнатите от съда дела на ОП Пазарджик също е със стойност 0.8, но при 0.7 за 2024 г. и 0.9 за 2023 г. Две окръжни прокуратура (ОП Разград и ВОП Сливен) не отчитат върнати дела от съда.

Фиг. 7. Среден брой върнати дела от съда на прокуратурата на един прокурор в районните прокуратури

Средният брой на върнатите от съда на прокурор дела за районните прокуратури е 0.9, при 0.8 през предходните две години. Най-много върнати дела на един прокурор са отчетени в районните прокуратури в Ямбол – 2.1, при 2.8 за 2024 г. и 1.8 за 2023 г.; Силистра – 1.9, при 2.3 за 2024 г. и 0.7 за 2023 г.; Ловеч – 1.5, при 0.7 за 2024 г. и 1.4 за 2023 г.; Шумен – 1.4, при 1.0 за 2024 г. и 0.2 за 2023 г.; Кърджали – 1.3, при 1.2 за 2024 г. и за 2023 г.

Причини за връщане на делата

Критериите, по които се отчитат и анализират причините за връщане на делата, са изведени в Указанието за подобряване работата на ПРБ по наказателно-съдебния надзор¹⁴. Те позволяват идентифициране на обективните и субективните фактори, въз основа на които се преценява необходимостта от предприемане и на организационни мерки за преодоляване на слабостите и нееднаквото прилагане на закона.

Основните групи причини за връщане на делата¹⁵ са:

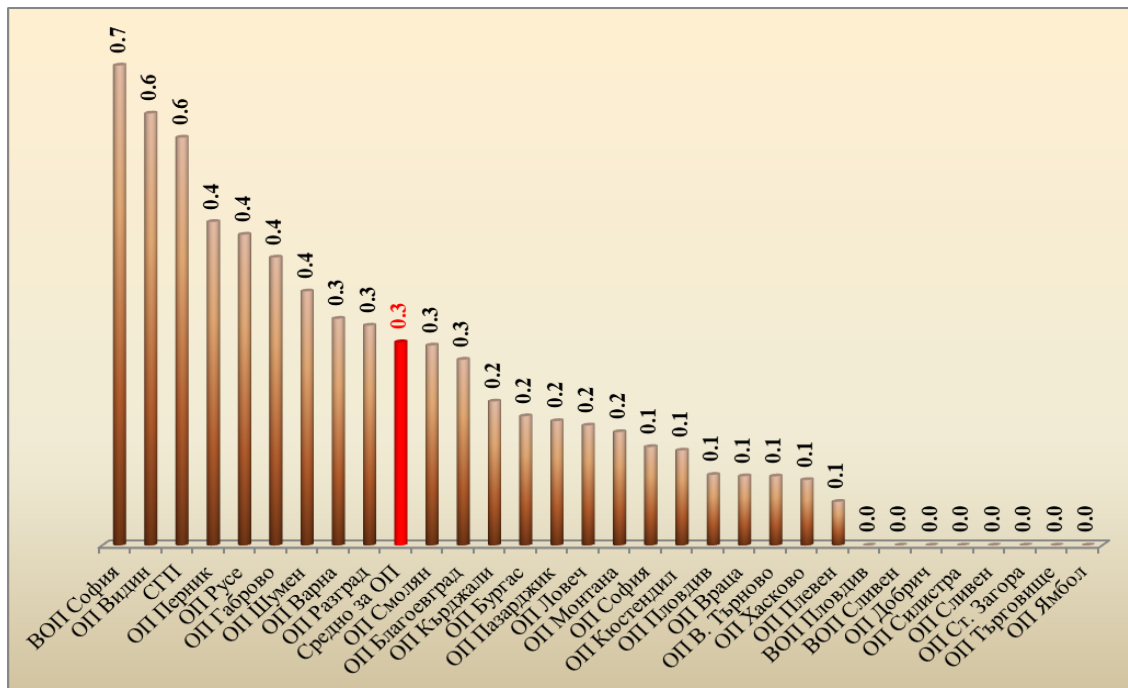
- ✓ допуснато на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила – 47.5% (38.4%; 45.6%) от общия брой върнати дела от съда;
- ✓ констатирани от съда пропуски при изготвяне на обвинителния акт – 22.7% (22.9%; 26.9%) от общия брой върнати дела;
- ✓ неодобрено от съда споразумение, внесено по реда на чл. 375а НПК и чл. 382 НПК – 24.1% (25.8%; 22.1%) от общия брой върнати дела;
- ✓ установена липса на основанията по чл. 78а НК или допуснато отстранимо съществено нарушение на процесуалните права, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия по чл. 249, ал. 4, т. 1 НПК, когато делото е внесено с постановление по чл. 375 НПК – 5.1% (7.9%; 8.5%) от общия брой върнати дела;
- ✓ неотстранени допуснати очевидни фактически грешки (чл. 248а, ал. 2 НПК) – 0.5% (1%; 0.8%) от общия брой върнати дела.

¹⁴ Утвърдено със Заповед № РД-02-29/15.12.2017 г. на главния прокурор, в сила от 01.01.2018 г., изм. и доп. със Заповед № РД-02-07 от 20.03.2025 г. на главния прокурор.

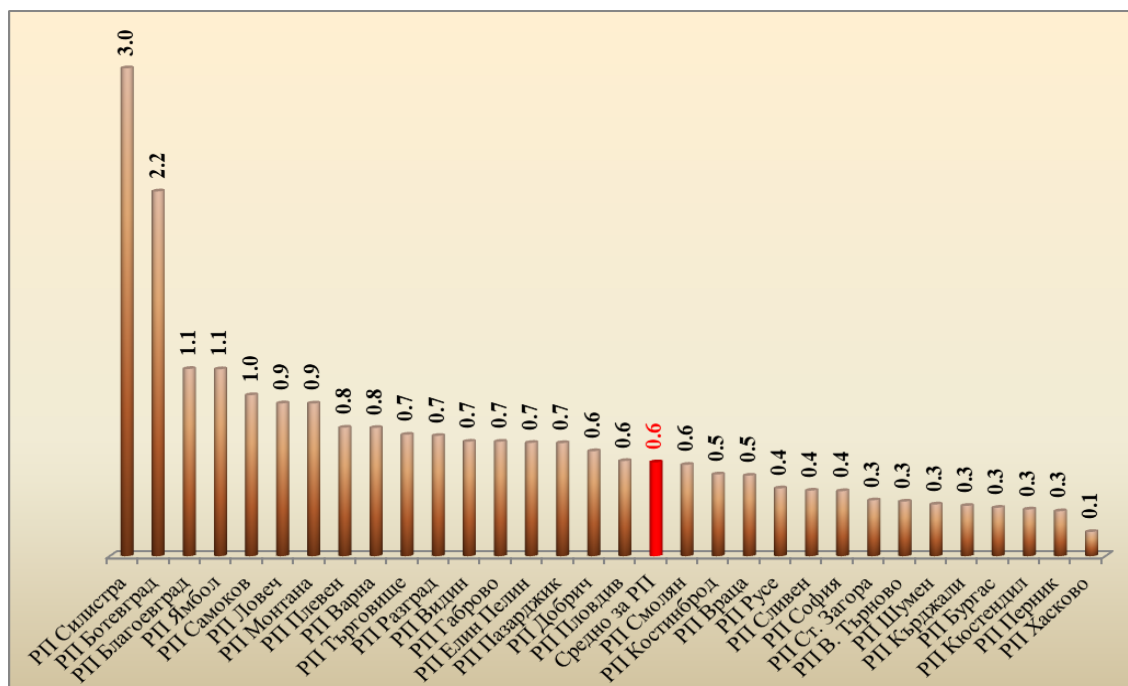
¹⁵ В Раздел втори, т. II, т. 1 „Наказателно-съдебен надзор“ подробно са разгледани конкретните причини, по прокуратури.

Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт

Оправдани с влязъл в сила съдебен акт са 573 (615; 692) лица, като и през настоящия отчетен период се запазва трайната положителна тенденция на техния незначителен дял спрямо всички лица с постановени, влезли в сила съдебни актове – 2% (2.2%; 2.4%), показател за ефективност на прокурорската работа и в двете фази на наказателното производство.

Фиг. 8. Среден брой оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт на един прокурор в окръжните прокуратури

Фиг. 9. Среден брой оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт на един прокурор в районните прокуратури

Причини за постановяване на оправдателни присъди

Указанието за подобряване работата на ПРБ по наказателно-съдебния надзор¹⁶ въвежда стандарт за анализ и на причините за постановяване на оправдателни присъди:

✓ противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика, други обстоятелства, свързани с тълкуването на закона, които не компрометират тезата на прокурора, внесъл обвинителния акт или поддържал обвинението – 30.2% (30.6%; 29.3%);

✓ неправилна квалификация на престъплението в обвинителния акт – 31.5% (28.8%; 27.6%) от общия брой влезли в сила оправдателни присъди;

✓ събиране на нови доказателства в съдебната фаза, които не са могли да бъдат събрани на досъдебното производство – 22.9% (18.2%; 21.5%);

✓ пропуски, грешки, пасивност при събиране на доказателствата в хода на досъдебното производство – 13.6% (21.5%; 18.7%);

✓ пропуски и процесуална пасивност на прокурора в съдебната фаза, както и неподаване на съответен протест – 1.8% (1%; 2.9%).

Протести

Въззивните протести, подадени през настоящия отчетен период, са общо 824 (811; 774). Срещу оправдателни присъди и решения са подадени 539 (543; 547) протеста, като разгледани от съда са 432 (414; 509), уважени са 150 (139; 151), или 34.7% (33.6%; 29.7%) от разгледаните.

Подадените въззивни протести (извън тези срещу оправдателни присъди) са 285 (268; 227), разгледани от съда са 239 (215; 195), уважени – 106 (91; 83), което е 44.4% (42.3%; 42.6%) от разгледаните протести.

Срещу въззивни оправдателни присъди и решения са подадени 89 (75; 97) *касационни протеста*. Разгледани са 64 (63; 75), като са уважени 19 (27; 29), което е 29.7% (42.9%; 38.7%) от разгледаните. Касационните протести (извън тези срещу оправдателни присъди) са 24 (29; 28). От разгледаните от съда 19 (30; 19) протеста са уважени 6 (10; 9), т. е. дял от 31.6% (33.3%; 47.4%).

Привеждане в изпълнение на присъдите

През 2025 г. в прокуратурите са получени 14 541 (14 628; 15 424) съдебни решения и присъди за изпълнение¹⁷. Прокурорите са привели в изпълнение¹⁸ 14 656 (14 516; 15 298) съдебни акта. Реално са изпълнени¹⁹ 14 039 (13 463; 14 078) съдебни акта, което съставлява 95.8% (92.7%; 92%) от приведените в изпълнение присъди и решения.

Неприведени в изпълнение са 281 (276; 266) съдебни акта, или 1.9% (1.9%; 1.7%) от получените за изпълнение присъди. В края на отчетния период по отношение на 179 (204; 171) съдебни акта се чака групиране на наказанията. В съда са внесени 2 783 (2 866; 2 686) предложения за групиране на наказанията по чл. 306 НПК. Показател за доброто качество на работа на прокуратурите е устойчивият висок дял на уважените от съда предложения по чл. 306 НПК – 93.8% (97.5%; 98.2%) спрямо разгледаните, което съответства на 2 178 уважени предложения (2 166 през 2024 г. и 2 047 през 2023 г.).

¹⁶ Вж. бележка № 14.

¹⁷ Влезли в сила съдебни актове – присъди, споразумения, решения и определения, с наложени наказания по НК.

¹⁸ Изпратени на съответните органи по изпълнение, съобразно видовете наказания по НК, които прокуратурата привежда в изпълнение – доживотен затвор, лишаване от свобода, пробация, обществено порицание.

¹⁹ С получено потвърждение от органа по изпълнение за начало на изпълнение на наказанието.

Дела, образувани за престъпления от особен обществен интерес (ДООИ)²⁰

През 2025 г. броят на наблюдаваните дела от тази категория е 28 686 (27 353; 25 252), което е с 4.9% повече спрямо 2024 г. и с 13.6% повече спрямо 2023 г. Новообразуваните ДП са 14 257 (14 360; 12 755), при намаление с 0.7% спрямо 2024 г. и увеличение от 11.8% спрямо 2023 г. Внесените в съда прокурорски актове са 5 456 (5 200; 5 114), при ръст от 4.9% спрямо 2024 г. и 6.7% спрямо 2023 г. Привлечени към наказателна отговорност са 6 005 (5 756; 5 745) лица.

Върнатите от съда дела са 220 (205; 235), като относителният им дял спрямо внесените прокурорски актове е 4%, при 3.9% за 2024 г. и 4.6% за 2023 г. Осъдени с влязъл в сила съдебен акт са 5 474 лица, като се отчита ръст спрямо предходните две години, съответно с 6.7% спрямо 2024 г. (5 131 лица) и със 7.4% спрямо 2023 г. (5 097 лица).

Намалява броят на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт – 149, при 207 за 2024 г. и 176 за 2023 г., намалява и делът им спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт – 2.6%, при 3.9% за 2024 г. и 3.3% за 2023 г.

Възобновяване на наказателни производства

Внесените от главния прокурор искания за възобновяване на наказателни дела, на основанията по чл. 422, ал. 1, т. 4 – 6 НПК, са 154 (172; 147). Уважени от съда са 74 (112; 98), при 6 (12; 9) неуважени²¹. От административните ръководители на окръжни и апелативни прокуратури по реда на чл. 422, ал. 1, т. 1-3 НПК и чл. 380 НПК, внесени в съда са 22 искания за възобновяване на наказателни дела, като са уважени 9, а неуважени 4²².

Международно правно сътрудничество

Изпратените молби за правна помощ са 575 (487; 494), издадените европейски заповеди за арест (ЕЗА) – 146 (234; 190), а европейските заповеди за разследване (ЕЗР) са 1 681 (1 675; 1 477). От други държави за изпълнение са получени 2 121 (1 843; 1 449) молби за правна помощ, 252 (244; 229) ЕЗА и 902 (956; 1 028) ЕЗР. Получени за изпълнение са 49 (33; 32) молби за екстрадиция от други държави, а са изпратени 4 (1; 4).

През 2025 г. не са образувани наказателни производства за престъпления, извършени в друга държава – членка на ЕС, за което там е започнало разследване и не са постановявани откази за прилагане на субсидиарна компетентност (чл. 480 НПК).

Задържани са 253 (296; 275) лица по издадени ЕЗА.

Прокурорите са участвали в 7 166 съдебни заседания по международно правно сътрудничество (НПК, ЗЕЕЗА и ЗПИИАКОРНФС).

Отговорност по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ)²³

Влезлите в сила осъдителни решения срещу прокуратурата на основанията по чл. 2 ЗОДОВ са 444 (287; 281) спрямо 453 (291; 292) лица, на които присъденото обезщетение за 2025 г. е 6 702 507,90 лв., при 3 430 412,53 лв. за 2024 г. и 2 824 095,16 лв. за 2023 г.

²⁰ ДООИ – дела за организирана престъпност; корупция; престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС; изпиране на пари; данъчни и други финансови престъпления; незаконен трафик на хора и наркотици, подробно разгледани и анализирани в Раздел втори, т. III от доклада. Статистически данни за образуването, движението и резултатите по делата от особен обществен интерес се съдържат и в Приложения № 4 и № 5.

²¹ Подробни данни са представени в Раздел трети „Дейност на Върховната касационна прокуратура“.

²² Подробни данни са представени в Раздел втори, т. II. „Съдебна фаза“, т. 1 „Наказателно-съдебен надзор“.

²³ Подробни данни са представени в Раздел втори, т. II. „Съдебна фаза“, т. 4 „Осъдителни решения срещу ПРБ на основания в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди“.

Динамика на престъпността

✓ Намалява регистрираната престъпност, отчетена по данни, предоставени от МВР – 80 884 престъпления през 2025 г., при 86 049 през 2024 г. и 84 225 през 2023 г.

✓ Увеличен е относителният дял на разкритите спрямо регистрираните престъпления, съответно с 4 процентни пункта спрямо 2024 и с 1.1 процентни пункта спрямо 2023 г.

✓ Запазва се структурата на регистрираната престъпност – с най-висок дял са престъпленията против собствеността, следвани от общоопасните престъпления, икономическите престъпления и престъпленията против личността.

Ефективност на прокурорската работа по преписки и дела

✓ Увеличен е броят на преписките, по които са работили прокурорите в ПРБ през 2025 г. – с 1.8% спрямо 2024 г. и с 2.1% спрямо 2023 г.

✓ Трайно висок се запазва дялът на решените преписки в АП, ОП и РП по следствия надзор спрямо наблюдаваните – 96%, при 96% за 2024 г. и 95.8% за 2023 г.

✓ Намалява броят на новообразуваните досъдебни производства с 3.8% спрямо 2024 г. и с 4.3% спрямо 2023 г. Увеличен спрямо предходната година е броят на наблюдаваните ДП, съответно с 1.3%, но при по-малък брой спрямо 2023 г. – с 4.9%. Сравнително устойчив се запазва дялът на образуваните досъдебни производства от прокурор, в резултат от подадените сигнали от контролните органи – 2.8% за 2025 г., при 2.8% за 2024 г. и 3.2% за 2023 г.

✓ Намалява спрямо предходната година броят на образуваните бързи производства, но остава по-висок спрямо 2023 г. – 17 012 (18 927; 16 646). Наблюдаваните през 2025 г. бързи производства са с 10.1% по-малко спрямо 2024 г., но с 2.4% повече спрямо 2023 г.

✓ Трайно висок се запазва дялът на приключените разследвания в законоустановените срокове – 99.6% (99.7%; 99.6%).

✓ Увеличен е броят на решените от прокурор дела спрямо предходната година – с 1.9%, но остава по-нисък със 7.6% спрямо 2023 г.

✓ Запазено е устойчивото намаляване на броя на досъдебните производства, по които разследването е спряно, като намалението спрямо 2024 г. с 4.7%, а спрямо 2023 г. – с 8.3%.

✓ Запазва се на приблизително едно и също ниво, броят на прекратените ДП (без тези по давност) – 34 929 за 2025 г., при 34 607 за 2024 г. и 31 043 за 2023 г. Прекратените по давност ДП са със 7.2% повече спрямо 2024 г., но със 17.8% по-малко спрямо 2023 г.

✓ Сравнително близки са стойностите на внесените в съда прокурорски актове през 2025 г. и през 2024 г., съответно – 27 732 за 2025 г. и 27 750 за 2024 г., но спрямо 2023 г. се отчита намаление от 0.8% при абсолютна стойност от 27 969:

- внесените в съда обвинителни актове са с дял от 49.8% (50.6%; 51%) спрямо всички внесени в съда прокурорски актове;

- предложенията за споразумения по чл. 381 НПК са с дял от 36%, а предложенията за споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК – 7.6%;

- дялът на внесените в съда постановления с предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а НК, е 6.5%, при 6.9% през 2024 г. и 9.2% през 2023 г.

✓ Запазва се положителната тенденция от последните години на незначителен дял на върнатите от съда досъдебни производства, спрямо внесените в съда прокурорски актове – 3.2%, при 3% за 2024 г. и 2.9% за 2023 г.

Дела от особен обществен интерес

✓ Увеличен е броят на наблюдаваните досъдебни производства от особен обществен интерес, съответно с 4.9% и с 13.6% спрямо предходните две години. Образувани през 2025 г. са 14 257 (14 360; 12 755) досъдебни производства.

✓ Увеличен е броят на внесените в съда прокурорски актове, съответно с 4.9% спрямо 2024 г. и с 6.7% спрямо 2023 г.

✓ Отчита се ръст, спрямо предходните две години, на осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт – 5 474 лица за 2025 г., 5 131 лица за 2024 г. и 5 097 лица за 2023 г.

✓ Намалява броят на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, намаление се отчита и в дела им спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт – 2.6%, при 3.9% за 2024 г. и 3.3% за 2023 г.

Резултати от наказателносъдебния надзор и изпълнението на наказанията

✓ Трайно висок в тригодишния период се запазва делът на осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт, спрямо всички лица, по отношение на които е постановен окончателен съдебен акт – 98 %, при 97.8% за 2024 г. и 97.6% за 2023 г. Лицата с влезли в сила осъдителни и санкционни съдебни решения са 27 585 (27 662; 28 643).

✓ Намалява броят на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, съответно с 6.8% спрямо 2024 г. и със 17.2% спрямо 2023 г. Незначителен е и делът на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, спрямо всички лица с постановени съдебни актове, влезли в сила – 2% (2.2%; 2.4%).

✓ Приведените в изпълнение от прокурор влезли в сила осъдителни съдебни актове са 14 656, като реално изпълнените присъди (от органите по изпълнение), изпратени от прокурор, са 14 039 или 95.8%.

✓ Броят на влезлите в сила осъдителни решения срещу прокуратурата по ЗОДОВ през 2025 г. са 444 спрямо 453 лица, на които присъденото обезщетение е 6 702 507,90 лв.

1.3. Фактори с актуално и дългосрочно значение за ефективността на органите на досъдебното производство и другите правоприлагащи органи, ангажирани с противодействието на престъпността

От първостепенно значение за ефективността при осъществяване на основните конституционни функции на Прокуратурата са съответствието на нормативната база с обществено-икономическите условия, кадровата обезпеченост, взаимодействието между органите, натоварени със задачата да противодействат на престъпността, професионалният опит и квалификацията на правоприлагащите органи. В настоящия доклад се обсъждат както някои новонастъпили обстоятелства, така и основни фактори, коментирани в предходни доклади, които продължават да имат дългосрочно значение в правоприлагането и в правораздаването, но все още не са намерили своето разрешение.

Актуален фактор с дългосрочно въздействие е *динамиката в обществените отношения, съответно в нормативното и ресурсното обезпечаване на дейността по противодействието на престъпността.*

И през 2025 г. *обществено-политическата динамика* дава своето непосредствено отражение върху състоянието на правноинституционалната среда. Това не позволява своевременното формиране/обновяване на съставите на важни държавни (регулаторни, административни, контролни и други) органи.

Извършената през месец октомври 2023 г. законодателна реформа, с която на мястото на КПКОНПИ са създадени новите Комисия за противодействие на корупцията (КПК) и Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество (КОНПИ), насочена към провеждането на ефективно разследване на корупционни деяния, не постига целения резултат. Към момента на изготвяне на настоящия доклад КПК е закрыта.

Съществен фактор се явяват и *промените в нормативната среда*, в която се реализира дейността на органите на съдебната власт и в частност на Прокуратурата. През 2025 г. Народното събрание приема промени в устройствения закон на съдебната власт – ЗСВ, които засягат структурата и ръководството на Прокуратурата²⁴. След закриването на Върховната административна прокуратура²⁵, във ВКП се създава отдел „Административен“, прокурорите от който участват в производства по административни дела. Според чл. 138, ал. 1, т. 2 ЗСВ, главният прокурор организира дейността на ВКП и на административните ръководители в прокуратурата, а Националната следствена служба (НСлС) се ръководи от директор²⁶, който е и заместник на главния прокурор. Директорът на НСлС осъществява административно, организационно и методическо ръководство на следователите и служителите в НСлС (чл. 150 ЗСВ). Тези промени намират отражение и в Правилника за администрацията на Прокуратурата на Република България²⁷.

През 2025 г. са извършени редица законодателни промени в НК, НПК и Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). С част от тях се създава нормативна уредба, имаща пряко отражение върху правомощията и дейността на прокуратурата.

С промените в НК е допълнена уредбата на института на отнемане в полза на държавата на имущество по чл. 53 НК, включително от трето недобросъвестно лице, когато извършеното от него не съставлява престъпление, но са налице предпоставките на чл. 53, ал. 5 и ал. 6, вр. ал. 1 и ал. 2 НК. Участието на този нов процесуален субект в наказателното производство е регламентирано в новата Глава девета „а“ от НПК.

С изменения и допълнения в НПК е въведено принципното положение, че отговорността на юридическото лице при извършено престъпление (сред изброените в чл. 83а, ал. 1 или ал. 2 ЗАНН) се реализира в рамките на наказателното производство, водено срещу физическо лице, обвинено за извършеното престъпление. Предвижда се производството за налагане на санкция на юридическото лице да се иницира въз основа на мотивирано предложение към обвинителния акт. Юридическото лице, спрямо което са налице основания за налагане на санкция по реда на чл. 83а ЗАНН, участва в съдебното производство в процесуалното качество – заинтересовано юридическо лице.

Предвидено е постановленията за прекратяване и спиране на досъдебното производство да се изпращат (освен на обвиняемия, на пострадалия или неговите наследници и на ощетеното юридическо лице) на Комисията за противодействие на корупцията, Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество, на Агенцията за държавна финансова инспекция и на Сметната палата, когато производството се отнася за корупционни и свързани с тях престъпления и когато тези органи са направили съобщението за извършеното престъпление. Както бе посочено по-горе, Комисията за противодействие на корупцията е закрыта в началото на 2026 г., като нейните функции преминават към други държавни органи.

С новата ал. 11 на чл. 243 НПК се предвижда възможността, главният прокурор да отмени постановление за прекратяване на наказателното производство след изтичането на предвидения срок по чл. 243, ал. 10 НПК само при изрично предвидените в процесуалния закон хипотези (промените съобразяват констатациите в решенията на ЕСПЧ по делата „Филева срещу България“ и „Миладинова срещу България“ – вж. мотиви на ЗИДНПК²⁸).

С изменение и допълнение на НПК (обн. ДВ, бр. 65 от 08.08.2025 г.) са променени сроковете за извършване на разследването и на мерките за процесуална принуда (чл. 234 НПК).

²⁴ ЗИДЗСВ, обн. ДВ, бр. 6/2025 г., в сила от 21.01.2025 г.

²⁵ Съгласно изменението на чл. 136 ЗСВ, Прокуратурата на Република България се състои от главен прокурор, Върховна касационна прокуратура, Национална следствена служба, апелативни прокуратури, военно-апелативна прокуратура, окръжни прокуратури, военно-окръжни прокуратури и районни прокуратури.

²⁶ До изменението в ЗСВ (обн. ДВ, бр. 6/2025 г.), главният прокурор организира дейността на Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура, Националната следствена служба и на административните ръководители в прокуратурата.

²⁷ ДВ, бр. 34 от 22.04.2025 г.

²⁸ Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс (Народно събрание, вх. № 51-502-01-39 от 04.08.2025 г., вносител Министерски съвет).

Важен фактор за ефективност на работата на прокуратурата е *своевременната реакция и проактивният подход от страна на компетентните органи, в чиито правомощия е включено разкриването на престъпленията* (ДАНС, МВР и др.), които следва да бъдат съчетани и с осигуряване на високо качество (изчерпателност и всеобхватност) на събираната от тях и предоставяна на прокуратурата информация²⁹.

През 2025 г. между ПРБ, МВР и ДАНС е сключено Споразумение за координация, сътрудничество и взаимодействие във връзка с разкриването и разследването на финансовите аспекти на престъпления, генериращи престъпни облаги, и на терористични престъпления, в което е предвидено проследяване и установяване още в оперативната фаза на средствата и облагите от престъплението или друго имущество, подлежащо на обезпечаване, и връзката им с участници в съответното престъпление/свързани с тях лица, да се извършва винаги в случаи, свързани с корупционни престъпления, както и изпиране на пари.

През отчетния период е сключено ново споразумение между ПРБ и Агенцията за държавна финансова инспекция, с цел засилване на взаимодействието между двете институции за ефективно осъществяване на основните задачи, възложени им от Конституцията и законите на страната в сферата на противодействие на злоупотребите при разходването на публични финанси, както и на нарушенията на законодателството, уреждащо възлагането и изпълнението на обществени поръчки. Подробно е регламентиран редът за възлагане на финансова инспекция от прокурор, като при установяване на данни за престъпление, след приключване на финансовата инспекция, материалите се изпращат от директора на АДФИ на главния прокурор. Споразумението предвижда възможността, при необходимост, да бъде създадено специализирано междуведомствено звено за подпомагане на разследването.

Ключово значение за ефективността на разследването е *пълноценното взаимодействие между разследващия орган и наблюдаващия прокурор*. Екипният подход на работа може да обезпечи качествено и своевременно наказателно производство. В тази връзка се отчита, че не е намерил трайно решение поставяният вече проблем, свързан с *кадровото обезпечаване с разследващи полицаи в МВР, в частност тяхното текучество*³⁰.

За осигуряване на ефективно качествено разследване, водещи фактори са не само професионалната подготовка и опит, но и продължаващото *обучение на магистратите и разследващите*. Повишаването на професионалната квалификация и специализация на служителите с разследващи функции са заявени като основен приоритет в доклада на министъра на вътрешните работи. Прокуратурата съдейства за повишаване на качеството на работата на разследващите полицаи посредством провеждането на практически насочени обучения, съвместно с разследващите органи, във връзка с актуални положения в доктрината и съдебната практика и с примери за успешно проведени разследвания.

От ръководството на ПРБ се предприемат постоянни действия за повишаване на професионалната квалификация на прокурорите и следователите. Целта е надграждане на знанията и уменията на прокурорската институция за осъществяване на ефективно наказателно преследване срещу различните видове престъпления, развиване на положителни практики на разследване и повишаване на уменията за екипно решаване на усложнени казуси.

Международното сътрудничество остава силен постоянен фактор, определящ както високи стандарти за националната нормативна уредба, така и за практиката на националните органи на съдебната власт.

Продължават да бъдат своеобразен значим коригиращ фактор *докладите на международни организации*, с констатации и препоръки към България, като докладите на

²⁹ Например, да се събират данни за имотното състояние на участниците в корупционната сделка и да се установява самоличността и на лица, които са извън кръга на потенциалните обвиняеми, но могат да предоставят относима информация, включително и в качеството на защитени свидетели.

³⁰ Този проблем се сочи както в докладите на териториалните прокуратури, така и от министъра на вътрешните работи в Доклада на МВР, в частта за дейността по разследване за 2025 г.

ЕК относно върховенството на правото и други организации³¹ във връзка с осъществявани оценителни инициативи/експертизи, рефлектиращи в организационен, методически, обучителен и квалификационен аспект на мерките, предприемани от страна на ПРБ.

С нарочни заповеди на главния прокурор, както и с междуведомствени актове се създават работни групи за проучване на оценителните доклади на международните експерти и направените от тях препоръки, относими към компетентността на прокуратурата, както и се определят представители на ПРБ за участие в съответните междуведомствени и международни формати (национални контактни точки).

В ПРБ е сформирана постоянно действаща работна група³², с цел създаване на организация за координирано и дългосрочно надграждане при изпълнение на препоръките, отправени към ПРБ в Доклада за България от Петия оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари (Комитета MONEYVAL) към Съвета на Европа и на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF).

Продължава участието на представители на ПРБ (прокурори и следователи) в неформалните срещи на правоохранителните органи към Работната група на ОИСР за борба с подкупването в международните търговски сделки (WGB LEO); в срещите на Глобалната мрежа на представителите на правоохранителните органи за борба с корупцията (GLEN), както и на Мрежата на правоохранителните органи към Антикорупционната мрежа на ОИСР за Източна Европа и Централна Азия (ACN LEN).

Със заповед на и.ф. главен прокурор от 06.01.2025 г. са утвърдени Правила относно осигуряване на участие и представителство на Прокуратурата на Република България в международни мрежи и форуми и на *Регистър на участията в срещи на международни мрежи, форуми и неформални срещи*. В изпълнение на Правилата е подготвен Списък на прокурорите, определени за участие в срещи на международни мрежи и форуми. Правилата и таблицата с данните са публикувани на Ведомствения информационен сайт на ПРБ и са достъпни за ползване от всички прокурори и следователи. В списъка на всички представители на ПРБ за участия в международни мрежи и форуми са представени накратко и функциите на посочените мрежи и неформални срещи, включително наличието на възможност при всяка от тях да се търси неформално сътрудничество чрез определените за участие представители и контактни точки от страна на ПРБ.

Създадени са условия за ефективно взаимодействие и комуникация с всички чуждестранни институции, ангажирани със защитата на бюджета на ЕС, в това число с ОЛАФ, АФКОС и Европейската прокуратура (ЕП).

Решенията на Съда на Европейския съюз (СЕС), както и на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) са основа за повишаване на професионалната квалификация на магистратите. ПРБ осъществява необходимите мерки за обезпечаване на процесуалните действия на правителствените агенти, представляващи Република България пред Европейския съд по правата на човека, както и за изпълнение на общите и индивидуалните мерки при постановяване на осъдително решение срещу България на съда в Страсбург³³.

Недостигът на квалифицирани специалисти (вещи лица, преводачи) за целите на наказателното производство, включително и по дела за престъпления от особен обществен интерес, продължава да има негативно влияние не само върху срочността, но и върху качеството на разследванията. Този проблем стои на вниманието на прокуратурата от

³¹ Комитетът на експертите за оценка на мерките срещу изпиране на пари MONEYVAL, ОИСР, СЕРЕJ, UNDOC и др.

³² Заповед № РД-09-90 от 03.10.2023 г., изменена със Заповед № РД-09-98 от 13.10.2023 г., и Заповед № РД-09-81/19.08.2025 г. на и.ф. главен прокурор. Със Заповед № РД-02-14 от 10.07.2023 г. на и.ф. главен прокурор е утвърден Регистър за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм и утвърждаване на Правила за събиране и ползване на данните в Регистъра за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм. Разработени са карти по т. 1 и т. 2 от Правилата, които са в електронен формат, и същите се въвеждат в УИС.

³³ Вж. Раздел II "Съдебна фаза", т. 4. „Изпълнение на индивидуални и общи мерки във връзка с решение на ЕСПЧ по дела срещу България“.

години и на него се акцентира във всички годишни доклади за дейността на прокуратурата и на разследващите органи.

Прокуратурите съобщават за трудности при ангажирането на вещи лица, които да могат обосновано и компетентно да дадат заключение по дела, особено при разследвания с фактическа и правна сложност (разследване на процедури по възлагане на обществени поръчки и управление и разпореждане с държавна и общинска собственост и при необходимост от финансово-счетоводни експертизи).

С навлизане на електронните услуги, електронните продажби, проследяването на електронните адреси, виртуалната комуникация (онлайн поръчки, онлайн договаряне, онлайн плащания), предизвикателство е и подходящата обезпеченост с вещи лица за изготвянето на компютърнотехнически експертизи.

Положителна стъпка в тази насока са извършените през 2025 г. изменения на Наредба № Н-1 от 14 февруари 2023 г., издадена от министъра на правосъдието за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица³⁴.

Остава актуално становището на Прокуратурата за обсъждане на възможност за създаване на централизиран експертен орган и формиране и обезпечаване на щатни експертни звена.

За изпълнение на изискванията за прозрачност и отчетност в Прокуратурата на Република България, съобразно динамиката на нормативните промени, е предприето необходимото и постоянно се надгражда съществуващата *вътрешна система за статистическа и аналитична отчетност*. Чрез нея се събират и обработват данни за множество показатели по делата общо и по съответни състави от НК: образувани, наблюдавани, решени от прокурор досъдебни производства, внесени в съда дела, върнати от съда, осъдени и оправдани лица и др.

Създадената организация позволява извеждането на относимите статистически данни, необходими за аналитичната информация, и подпомага административните ръководители на прокуратури по изпълнение на функциите им по ЗСВ за контрол на сročността на делата и за ритмичността на разследването им.

Периодично се актуализира утвърденият със заповед на главния прокурор Регистър за Националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм. Въведени са и Правила за събиране и попълване на данните в Регистъра, като е създадена конкретна организация за статистическо отчитане на данните за имущества, обезпечени по реда на чл. 72 НПК и отнети по реда на чл. 53 НК, и на съответните норми в Специалната част на НК, при съобразяване на съществуващите изисквания (международни и национални) към Прокуратурата на Република България във връзка с това статистическо отчитане на обезпечени и отнети имущества.

И през 2025 г. продължава действието си създадената със заповед на главния прокурор³⁵ организация за оказване на засилена методическа помощ, упражняване на надзор върху разследването и осъществяване на служебен контрол върху прокурорски актове по наказателни производства, съставляващи особена фактическа или правна сложност, имащи важно значение за прокурорската/съдебната практика и/или представляващи значителен обществен интерес, и за приоритетното им приключване.

2. Необходими мерки и законодателни промени

Кадровата обезпеченост и високата квалификация на разследващите органи са важни предпоставки за провеждането на законосъобразно, ефективно и в разумен срок разследване. Както е отбелязано и в предходни доклади, високата натовареност на разследващите полицаи (които са разследващи органи по 93.8% от всички образувани през 2025 г. ДП), текучеството на кадри и незапълненият щат са част от причините за бавното приключване на част от наказателните производства. Преразпределението на делата и

³⁴ Обн., ДВ, бр. 18 от 24.02.2023 г., изм. и доп. ДВ, бр. 103 от 06.12. 2024 г., изм. и доп. ДВ, бр. 89 от 24.10.2025 г.

³⁵ Заповед № РД-04-240/10.09.2024 г. на и.ф. главен прокурор.

промяната на разследващия орган, включително в контекста на закриването на КПК, са основание за забавяне на разследването. В тази насока е необходимо да се продължат усилията от ръководството на МВР за обезпечаване на достатъчен щат разследващи полицаи и за подобряване на материалната им база. Това би дало възможност за реализиране на бързо правосъдие и за срочно решаване на досъдебните производства.

В същото време, и през 2025 г. разследваните от следовател новообразувани дела остават с нисък дял спрямо всички новообразувани ДП – 2%. В тази насока е необходимо освен обмисляне на законодателни промени, които да разширят компетентността на следователите като разследващи органи, да се използва в пълна степен възможността, на следствените органи да се възлагат дела с фактическа и правна сложност от административните ръководители на окръжните прокуратури.

Следва да продължи активното участие на прокуратурите от страната в Инициативата на ВСС „Ден на отворените врати”, в образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, както и в други образователни кампании и мероприятия. Ежегодно се провеждат срещи с ученици и студенти, прокурори посещават учебни заведения, като разясняват функциите на прокуратурата, дискутират се актуални теми, с цел повишаване на правната култура и доверието в съдебната власт.

Създаването на качествена нормативна рамка е важна предпоставка за провеждането на ефективно разследване (всестранно, обективно, пълно и в законоустановените срокове) и в сериозна степен е определящо за успеха на обвинителната теза. Отново следва да се посочи, че въпреки законодателните промени, многократно констатираната и публично призната необходимост от усъвършенстване на материалноправните и процесуални разпоредби, които да отговорят на обществените нужди и на констатациите в решения на Съда на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека, на този етап все още не е реализирана в пълнота. Дефицитите в нормативната база не биха могли да бъдат преодолени с издаване на методически указания от главния прокурор по приложението на закона, както и с тълкувателна дейност на върховните съдилища. В тази връзка, поради осъзнатото разбиране за необходимост от създаване на законодателна уредба, която да способства за по-висока ефективност на наказателното преследване, включително да е максимално съответстваща на европейските стандарти за ефективно разследване, прокуратурата неизменно е изразявала готовност и на практика е осъществявала експертно подпомагане на законодателната активност както с отправяне на предложения за нормативни промени, така и с участието си в междуведомствени работни групи по подготовка на различни законопроекти, при спазване на принципа на разделение на властите, регламентиран в Конституцията.

Констатациите в годишните доклади на прокуратурите позволяват да се изведат важни за повишаване на ефективността на наказателното производство предложения за необходими законодателни промени. Част от тях съвпадат с констатации и предложения в предишни доклади и в съществуващите Концепция за наказателна политика 2020 – 2025 г. и Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България (2021-2027 г.).

Предложения за законодателни промени в Наказателния кодекс

Въпреки измененията и допълненията в Наказателния кодекс, извършени през 2025 г., които се опитват да дадат адекватен отговор на обществените очаквания чрез криминализиране на предоставянето на резидентни социални услуги без лиценз³⁶, продажбата на диазотен оксид³⁷, проявите на жестокост към гръбначни животни³⁸, завишаване на санкциите на престъпленията срещу транспорта³⁹, както и решенията на

³⁶ ЗИДНК в ДВ, бр. 115 от 30.12.2025 г., в създаването на чл. 234д НК.

³⁷ ЗИДНК в ДВ, бр. 61 от 29.07.2025 г., в изменението на чл. 193 НК.

³⁸ ЗИДНК в ДВ, бр. 61 от 29.07.2025 г., в измененията на чл. 325а-325в НК.

³⁹ ЗИДНК в ДВ, бр. 61 от 29.07.2025 г., в измененията на чл. 341а-343г НК.

Конституционния съд⁴⁰, които коригират противоконституционни предишни изменения на НК, продължават да стоят основни проблеми в наказателната политика, дължащи се на остарелите основни положения, застъпени в Наказателния кодекс (приет с ДВ, бр. 26 от 1968 г.).

В Наказателния кодекс все още липсват ясни разграничения между наказателни и административни правонарушения, изразяващи се както в съществуването на класически административни нарушения⁴¹, така и в съществуващите многобройни състави в НК, дефинирани като „маловажен случай“ на престъпления, които поради изключително ниската си степен на обществена опасност се наказват по административен ред. Продължава да е актуална необходимостта от законодателно урегулиране, след внимателна преценка, кои правонарушения да бъдат регламентирани единствено като административни, както и за актуализиране на съставите на останалите наказателни правонарушения, чрез разширяване на обхвата им и актуализиране на размера на предвидените глоби. От прокуратурите са посочени като такива съставите на чл. 218б, чл. 231, ал. 2, чл. 232, ал. 3, чл. 242, ал. 6, чл. 353, ал. 4 НК и др.

Предлага се за обсъждане необходимостта от изменение и осъвременяване на определенията за „данъци в големи размери“ и „данъци в особено големи размери“ в чл. 93, т. 14 НК⁴², както и от въвеждане в чл. 93 НК на определения за „големи размери“, „особено големи размери“, „значителни вреди“ и „значителни щети“. От военните прокуратури се предлага изменение на определението за „военно време“ и въвеждане на понятията „бойна подготовка“, „военна служба“ и „мисии и операции извън страната“.

С оглед зачестилите случаи на телесни посегателства, е необходимо да се обсъди възможността, от приложното поле на чл. 78а НК да се изключат всички деяния, с които са причинени телесни увреждания, включително и извършени при условията на домашно насилие, а не само при тежките телесни повреди и настъпилата смърт.

Въпреки измененията през 2025 г. в класическите корупционни престъпления, въвеждащи неправомерната облага да е не само за искащия и получаващия подкуп, но и за „друго лице“⁴³, продължава да липсва равностойна уредба в НК за частния сектор в чл. 225б-226в НК. Предлага допълнение в чл. 93, т. 1, б. „а“ НК като след израза „служба в държавно учреждение“ се допълни „и в общинска администрация“. Това ще изясни обхвата на наказателноотговорните лица не само за същинските корупционни престъпления, но и за такива по чл. 219 и чл. 282 НК. Предлага се, с цел разкриване на корупционните престъпления, да се извършат промени в чл. 306 НК с въвеждане на алтернативност на двете основания за ненаказуемост или с отпадане на незабавността при съобщаването.

Необходимо е да се обмисли изключване на наказуемостта или създаване на възможност за замяна на наказателната отговорност с административна за лице, което е дало подкуп, ако доброволно съобщи за това на компетентните органи, макар и не незабавно, дори и когато неправомерното му поведение е било изцяло доброволно, а не в резултат на упражнено изнудване. В търсене на разумен баланс следва да се конкретизират обективните критерии за прилагане на тази привилегия, формата на съобщаване, срокът, в който следва да се извърши, както и разпореждането с предмета на престъплението.

Както и в предишни отчети, предвид Тълкувателно решение № 1/2024 г. на ОСНК на ВКП и Решение № С-427/2022 г. на Съда на Европейския съюз, се предлага за обсъждане необходимостта от криминализиране на дейността на физическите лица, т.нар „лихвари“, засягаща множество лица чрез непосилни лихви и други методи на принуда, като се прецени обектът на защита и съответно дали наказателноправната защита ще се отнася до кредитната система или имуществената сфера на уязвимите пострадали лица.

⁴⁰ Решение № 7/2025 г., ДВ, бр. 50 от 20.06.2025 г. за обявяване за противоконституционни на чл. 343в, ал. 3 НК и Решение № 8/2025 г., ДВ, бр. 60 от 25.07.2025 г. за обявяване за противоконституционни на чл. 280, ал. 5 НК и частично на чл. 281, ал. 4 НК.

⁴¹ Чл. 135, ал. 5, чл. 228, ал. 3, чл. 352а, ал. 5 НК.

⁴² И. ф. главен прокурор е отправил съответно предложение до министъра на правосъдието, за формиране на работна група със задача, изготвяне на проект за изменение на чл. 93, т. 14 НК.

⁴³ ЗИДНК в ДВ, бр. 61 от 29.07.2025 г. в измененията и допълненията на чл. 301-304 НК.

В насока за ефективна защита на пострадалите, често възрастни, непълнолетни, малообразовани, зависими и т.н, от прокуратурите се предлага адаптиране на законодателната уредба, свързана с измамите при измамливо разпореждане с недвижим имот от мним пълномощник, при измама чрез използване на кражба на идентичност, чрез фалшив електронен профил или профил, създаден с изкуствен интелект.

Предлагат се отново изменения чрез допълване на категориите лица по чл. 116, ал. 2 НК и чл.131, ал. 2 НК – със служителите от ГД „Изпълнение на наказанията“ и ГД „Охрана“ в Министерството на правосъдието; по чл. 144, ал. 2 вр. ал. 1 НК – с медицинските специалисти. Предлага се завишаване на санкциите за престъплението по чл. 278в НК, предвид съществения вредоносен и непоправим резултат (напр. унищожаване на дюни) от тези престъпления, който не засяга отделно физическо лице, а държавата и всички граждани.

Предложения за законодателни промени в Наказателно-процесуалния кодекс

Поддържат се отразените и в предходните годишни доклади предложения за законодателни изменения, с цел преодоляване на формализма и допринасяне за бързината и ефективността на наказателния процес, както и използване на съвременните технологии за събиране и проверка на доказателства и доказателствени средства.

Продължава да не е уреден в разпоредбата на чл. 111, ал. 5 НПК въпросът с унищожаването на отпадъците, предмет на престъпленията по чл. 353б-353д НК.

Поради увеличението на случаите на използване на куриерски и пощенски услуги на лицензирани пощенски оператори за пренасяне през границите на страната на всякакви стоки (вкл. без знанието и разрешението на митниците), от прокуратурите се предлага да бъде обсъдена възможността за изменение на чл. 165, ал. 3 НПК, като към предвидените изключения бъде включено и престъплението „контрабанда“ (чл. 242 НК).

Предлага се изменение в чл. 194, ал. 1 НПК за разширяване на обхвата на делата, разследването по които се провежда от следовател, включително за престъпления по транспорта с моторни превозни средства⁴⁴.

Необходимо е изменение в чл. 246 НПК, така че съдържанието на обвинителния акт да се сведе до излагане в най-кратка форма на обстоятелствата, свързани с престъплението, което би ограничило формализма.

Като принос за разкриване на обективната истина при събирането на доказателства в съдебната фаза на процеса би било приемане на допълнение в разпоредбата на чл. 281, ал. 4 НПК, с което да се въведе възможност за прочитане по този ред на показанията на свидетел, дадени пред органа на досъдебното производство и в случаите, когато той не може да бъде намерен, за да бъде призован за съдебното следствие или е починал, още повече когато те се подкрепят от другите доказателства и/или доказателствени средства по делото.

Предлага се и въвеждане на правото на обжалване по Глава XX на НПК на определението на съда по чл. 378, ал. 3 НПК – за прекратяване на съдебното производство при установяване на нови фактически положения по внесените предложения за освобождаване на обвиняемия от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

Необходимо е да се обсъди разширяване на приложното поле на диференцираната процедура по Глава 29 на НПК „Решаване на делото със споразумение“, с включване и на престъпленията по Глава осма, Раздел IV на НК „Подкуп“, когато полученият дар или облага е с равностойност до размера на минималната работна заплата. Такова законодателно решение би ускорило съществено разследването на най-често извършваните корупционни престъпления по т.нар. „ниски и средни етажи на властта“ и би съдействало за своевременно наказване на извършителите, намаляване на финансовия ресурс и времето за приключване на съдебната фаза на процеса.

⁴⁴ Сега разследването се провежда от следовател, при управление на подвижен железопътен състав, въздухоплавателно средство и плавателен съд, но не и при моторно превозно средство, бойна или специална машина.

Във връзка с изискванията на Регламент 2024/3011 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г., се отчита необходимостта от въвеждане на средства за защита срещу акта на прокурора за приемането на трансфер на наказателно производство в досъдебна фаза, и по-конкретно на съдебен контрол.

Продължава да стои нерешен и проблемът в чл. 411д НПК по създадения механизъм за разглеждане на делата от общ характер, извършени от главния прокурор или негов заместник, с препращане на отмяната на постановление за прекратяване на наказателното производство, което не е било обжалвано пред съд към неприет от законодателя и несъществуващ в НПК ред (чл. 243а НПК).

Следва да се обмисли и промяна в чл. 396 НПК относно подсъдността на военните съдилища, с цел преодоляване на противоречието между действащия НПК и решението на ЕСПЧ по делото „Мустафа срещу България“, относно подсъдността на престъпленията, извършени от военнослужещи, в които са участвали и граждански лица⁴⁵.

Предложения за законодателни промени в други закони

Във връзка със зачестилите случаи на положителни тестове за употреба на наркотици и алкохол, се предлага изменение в чл. 174, ал. 4 от Закона за движение по пътищата и свързаната с него Наредба № 1 от 19 юли 2017 г. за реда за установяване на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества или техни аналози⁴⁶, като се приеме, че установяването освен с положителен тест на техническо средство, следва да е обвързано и с наличието на видими признаци (клинични) за употреба на такива вещества.

Актуални остават предложенията и за облекчаване на реда за разкриване в досъдебната фаза на данни, представляващи данъчна и осигурителна информация (чл. 74 и чл. 75 ДОПК), като алтернативно се предлага, ако процедурата по чл. 74 ДОПК се запази, да бъде намален обхватът на конкретните индивидуализиращи данни, представляващи данъчна и осигурителна информация по смисъла на чл. 72 ДОПК.

Актуална е необходимостта от законодателни промени, отнасящи се до уредбата на обективната отговорност на държавата по ЗОДОВ, която да бъде ангажирана само при доказани груби нарушения на закона, извършени от правоприлагащи и правораздавателни органи и довели до незаконност на наказателната репресия. При настоящата нормативна уредба преобладаващата част на осъдителните решения са резултат от изпълнение на законови правомощия на органите на прокуратурата, в съответствие с изискванията на НПК.

Относно чл. 108 от Закона за отнемане на незаконно придобито имущество (ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.), се предлага да бъде преценено допълването на разпоредбата с включване и на престъплението по чл. 281 НК, тъй като от него също се генерират сериозни средства.

Наложителна е промяна в процедурата по чл. 155 и сл. от Закона за здравето (както и в социалното законодателство по отношение на грижата за психично болни общественоопасни лица), която в сегашния си вид е бавна и недостатъчно ефективна, тъй като психично болните лица биват настанявани за лечение в психиатрични заведения за изключително кратки периоди от време и след напускането им не се осъществява адекватна и ефективна грижа от социалните институции.

След измененията в Конституцията от 2023 г. и Решението на Конституционния съд № 13/26.07.2024 г. по к.д. № 1/2024 г. относно правомощията на прокурора в административното право и процес, същите следва да бъдат отразени и в АПК чрез законодателна промяна.

⁴⁵ В Министерството на правосъдието е формирана работна група с такава задача.

⁴⁶ Обн., ДВ, бр. 61 от 2017 г.; изм., бр. 81 от 2018 г. и бр. 99 от 2020 г., изм. и доп. бр. 81 от 2023 г.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ПРОКУРАТУРИ

I. ДОСЪДЕБНА ФАЗА

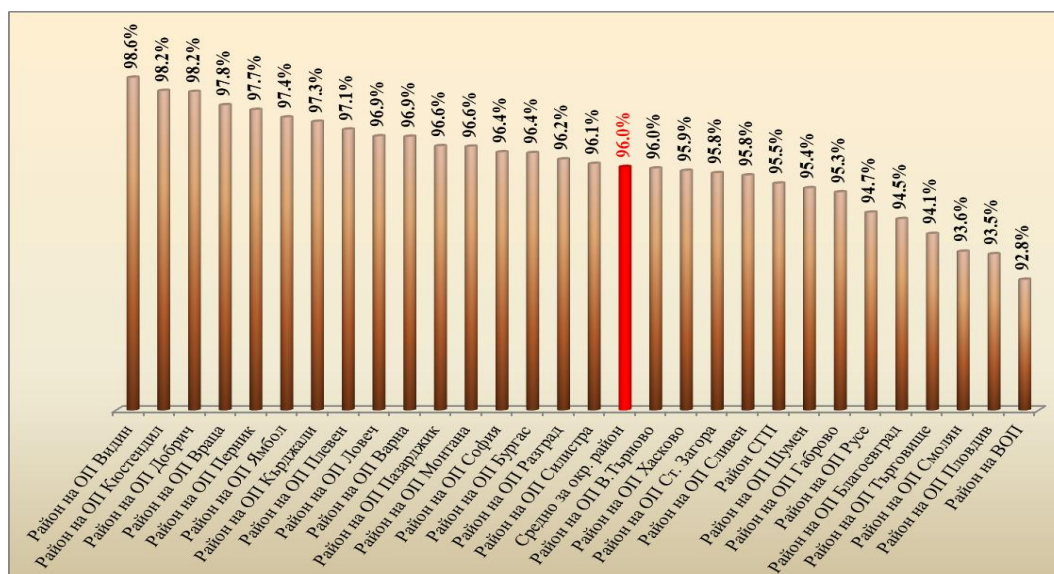
1. Преписки. Проверки по чл. 145 ЗСВ – срочност, резултати, мерки

Показатели за АП, ОП и РП	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани преписки	241 916	245 829	254 486
Новообразувани преписки	213 431	218 123	224 283
Решени преписки	231 801	236 065	244 392
Решени инстанционни преписки	14 976	14 380	14 313
Съотношение на общо решени към наблюдавани преписки	95.8%	96%	96%

През отчетната 2025 г. наблюдаваните преписки са 254 486 (245 829; 241 916). Констатира се увеличение спрямо предходните две години, съответно с 3.5% спрямо 2024 г. и с 5.2% спрямо 2023 г. Новообразуваните преписки са 224 283 (218 123; 213 431), като и по този показател се наблюдава нарастване в тригодишния период – с 2.8% спрямо 2024 г. и с 5.1% спрямо 2023 г. Запазена е положителната тенденция на трайно висок дял на решените преписки, спрямо наблюдаваните – 96% (96%; 95.8%).

Във всички апелативни райони⁴⁷ с обща компетентност – Бургас, В. Търново, Варна, Пловдив и София, се отчита увеличение на броя на наблюдаваните преписки спрямо предходната 2024 г. Най-голям е ръстът в района на АП В. Търново, съответно с 6.1%, следва районът на АП Бургас с 5.5%, АП Пловдив с 3.9%, АП София с 2.3% и АП Варна с 2.2%. Увеличение на броя на наблюдаваните преписки се отчита и в района на ВоАП с 5%.

В следващата графика е представен делът на решените спрямо наблюдаваните преписки по окръжни райони (за окръжните прокуратури и съответните им районни прокуратури), който средно за страната е 96%. Данните дават основание да се направи извод за много добра работа на прокуратурите по приключване на преписките.

Фиг. 10. Дял на решените спрямо наблюдаваните преписки в териториалните прокуратури, по окръжни райони

⁴⁷ Апелативният район включва съответната апелативна прокуратура, окръжните и районните прокуратури, чиято териториална компетентност е в района на същата апелативна прокуратура.

Видове решения по преписките. Срочност.

През отчетната година решени с *постановление за отказ* от образуване на досъдебно производство са 152 793 (144 736; 137 720) преписки, като се наблюдава ръст с 5.6% спрямо 2024 г. и с 10.9% спрямо 2023 г. С отказ от образуване на досъдебно производство са приключили 62.5% (61.3%; 59.4%) от решените преписки през годината. Най-голям е дялът им в районите на АП Бургас, АП София и АП Варна, съответно 69.8%, 63.1% и 62.6%. В останалите два апелативни района с обща компетентност той е съответно 61% за АП В. Търново и 56.9% за АП Пловдив. Най-нисък е този дял за ВоАП – 49.9%. Тези данни сочат, че традиционно прокуратурата продължава да бъде сезирана с въпроси извън нейната компетентност – частноправни спорове, административни проблеми и въпроси от гражданскоправен характер, което води до решаване на преписки с постановление за отказ от образуване на досъдебно производство.

С *постановление за образуване* на ДП от прокурор са решени 38 255 (38 486; 40 239) преписки, като се наблюдава спад – с 0.6% спрямо 2024 г. и с 4.9% спрямо 2023 г. В апелативните райони на София и В. Търново спрямо предходната година се отчита намаление, а за районите Пловдив, Бургас и ВоАП – увеличение. За района на АП Варна се запазва същата стойност.

Преписките, решени с постановление за образуване на досъдебно производство, спрямо общия брой решени преписки, са 15.7% (16.3%; 17.4%). В повечето апелативни райони се запазва тенденцията от предходните години, между 15% и 20% от решените преписки да приключват с образуване на досъдебно производство. Изключение прави района на АП Бургас, където дялът е по-нисък – 11.7%. Значително по-нисък е този дял за района на ВоАП (6.5%), което се дължи най-вече на специфичната му компетентност.

Запазва се висок дялът на решените от прокурор преписки в едномесечен срок, спрямо общо решените преписки – 99.6%, при 99.5% за 2024 г. и 99.4% за 2023 г., което сочи много добра работа на прокурорите.

Дялът на решените спрямо наблюдаваните преписки, както и на решените преписки с образуване на ДП, по апелативни райони, е представен в следващата таблица.

Апелативен район	Наблюдавани преписки	Дял на решените, спрямо наблюдаваните, преписки	Решени преписки с образуване на ДП
АП Бургас	34 437 (32 646; 30 544)	96.5% (96%; 95.5%)	3 889 (3 722; 4 198)
АП Варна	36 644 (35 856; 36 180)	96.5% (96.5%; 96.5%)	5 886 (5 886; 6 388)
АП В. Търново	34 799 (32 794; 31 289)	95.9% (96.5%; 94.5%)	5 302 (5 362; 5 379)
АП Пловдив	42 097 (40 501; 40 162)	95.3% (95.3%; 95%)	8 113 (7 943; 8 411)
АП София	104 528 (102 146; 99 666)	96.1% (96%; 96.3%)	14 944 (15 463; 15 752)
ВоАП	1 981 (1 886; 4 075)	94.2% (96.7%; 98.7%)	121 (110; 111)

Преписки, решени с възлагане/лично извършване на проверка от прокурора

През 2025 г. преписките, по които е възложена проверка от прокурор на друг орган, са 63 801 (65 359; 66 135). От тях решените с образуване на ДП са 12 725 (11 750; 12 407), а с отказ от образуване на ДП – 42 674 (40 997; 39 862) преписки. В законов срок са приключени 59 751 (59 197; 58 398) проверки, което е 98.2% от общо приключените, а извън него – 1 091 (1.8%).

Преписките, по които е извършена лична проверка от прокурор, са 520 (595; 493), като в срок са приключени 492 (550; 481), а 3 – извън срока⁴⁸ (4; 4). Решени са 436 преписки, като от тях: с образуване на ДП – 46 (51; 47), а с постановен отказ за образуване на ДП – 390 (401; 292).

⁴⁸ ОП Плевен – 1, РП Костинброд – 2.

В едномесечен срок прокурорите са решили 65 896 (68 767; 61 796) преписки, по които е извършена проверка по реда на чл. 145, ал. 2 ЗСВ, което съставлява 99.6% от общо решените преписки, и по 277 (386; 431) преписки са се произнесли в срок над един месец, което е едва 0.4% от решените преписки.

Данни за срочността и произнасянето са представени в Приложение № 8а.

Инстанционни преписки

През 2025 г. решените инстанционни преписки са 14 313 (14 380; 14 976), като се наблюдава намаление с 0.5% спрямо 2024 г. и с 4.4% спрямо 2023 г.

При висок дял от 81.9% на потвърдените актове, спрямо всички прокурорски актове, издадени по реда на инстанционния контрол, техният брой като абсолютни стойности – 14 130 (13 996; 14 507) бележи увеличение спрямо 2024 г. – с 1% и намаление спрямо 2023 г. – с 2.6%. При отменените актове в резултат на осъществен инстанционен и служебен контрол, в тригодишния период се наблюдава динамика – 2 736 (2 955; 2 897). Отчетени са и 395 друг вид инстанционни решения по преписки.

И през отчетния период най-често основание за отмяна на постановленията от горестоящите прокуратури е произнасянето при непълнота на проверката, което води до неизяснена фактическа обстановка и необоснованост на прокурорския акт.

Съдебен контрол на отказите да се образува ДП

След промените в НПК⁴⁹ (в сила от 06.06.2023 г.), съгласно чл. 213, ал. 4-6 НПК, потвърдените от по-горестоящата прокуратура отказ за образуване на досъдебни производства за тежко престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 НК, както и по конкретно посочени текстове в чл. 213, ал. 4 НПК, подлежат на съдебен контрол пред съответния първоинстанционен съд в 7-дневен срок от получаване на преписа.

През отчетната година пред първоинстанционен съд са обжалвани общо 758 (512; 471) постановления за отказ да се образува ДП. Потвърдените постановления са 501 (392; 369), отменените са 112 (90; 90), а неразгледаните от съда в края на периода са 96. В тригодишния период дялът на потвърдените от съда актове спрямо разгледаните е трайно над 80% – 81.7% през 2025 г., при 81.3% през 2024 г. и при 80.4% през 2023 г., като се наблюдава положителна тенденция на нарастване в периода, което е атестат за много добра работа на прокурорите.

През 2025 г. няма обжалвани от Комисията за противодействие на корупцията по реда на чл. 213б НПК⁵⁰ постановления за отказ от образуване на ДП, съответно и няма и такива решения на съда.

Преписки по сигнали на контролни органи, ДАНС, Дирекция „Вътрешна сигурност“ на МВР и Комисията за защита на личните данни

През 2025 г. са наблюдавани 1 874 (2 051; 2 238) преписки, образувани по сигнали на контролни органи⁵¹, като се наблюдава намаление на активността на контролните органи с 8.6% спрямо 2024 г. и с 16.3% спрямо 2023 г. Решени с постановление за образуване на ДП са 1 057 (1 086; 1 285) преписки, което им отнежда дял от 2.8% (2.8%; 3.2 %) от общия брой на образуваните ДП от прокурор.

Наблюдавани са 3 729 (3 798; 3 831) досъдебни производства, образувани по сигнали на контролните органи, които са по-малко с 1.8% спрямо 2024 г. и с 2.7% спрямо 2023 г.

В съда по дела от тази категория са внесени 265 (282; 249) прокурорски акта, осъдени са 235 (262; 209) лица с влязъл в сила съдебен акт.

⁴⁹ Обн. ДВ, бр. 48 от 02.06.2023 г.

⁵⁰ Отм. ДВ, бр. 16 от 2026 г.

⁵¹ Вж. бележка № 10.

Контролни органи	Преписки		Досъдебни производства		
	Наблюдавани преписки	Преписки, решени с образуване на ДП	Наблюдавани ДП	Прокурорски актове, внесени в съда	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт
Национална агенция по приходите	1 601	965	3 336	202	185
Агенция „Митници“	166	76	348	63	50
Агенция за държавна финансова инспекция	81	15	41	0	0
Сметна палата	24	0	3	0	0
Дирекция за национален строителен контрол	2	1	1	0	0
Агенция за публичните предприятия и контрол	0	0	0	0	0

Както и в предходни години, най-голям е делът на преписките, образувани по уведомления на НАП, следват тези по сигнали на Агенцията „Митници“, АДФИ, Сметната палата и ДНСК. Не са наблюдавани преписки по сигнали и материали на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

Предвид широкия обхват на контролираните дейности и специфичните правомощия на контролните органи, се очаква повишаване на интензитета и качеството на тяхната сигнална функция. Уменията им за отграничаване на белезите на административните нарушения от тези на престъпленията би спомогнало прокуратурата да не бъде сезирана за случаи, в които не са налице данни за престъпления, респ. при наличието на нарушения, същите да бъдат своевременно санкционирани от самите контролни органи.

По материали на ДАНС са наблюдавани 222 преписки, по които през настоящия отчетен период са образувани 91 ДП. По наблюдаваните 279 досъдебни производства в съда са внесени 18 прокурорски акта. Осъдени с влязъл в сила съдебен акт през отчетния период са 15 лица. По материали на Дирекция „Вътрешна сигурност“ на МВР са наблюдавани 468 преписки и са образувани 18 дела. По наблюдаваните 51 досъдебни производства в съда са внесени 5 прокурорски акта. През 2025 г. с влязъл в сила съдебен акт е осъдено 1 лице. Данните са представени по-долу в табличен вид.

	Преписки		Досъдебни производства		
	Наблюдавани преписки	Преписки, решени с образуване на ДП	Наблюдавани ДП	Прокурорски актове, внесени в съда	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт
Държавна агенция „Национална сигурност“	222	91	279	18	15
Дирекция „Вътрешна сигурност“ – МВР	468	18	51	5	1

По сигнали/материали от Комисията за противодействие на корупцията са наблюдавани 83 преписки, по които през отчетния период са образувани 11 ДП. По наблюдаваните 19 досъдебни производства няма отчетени внесени в съда прокурорски актове.

По сигнали от Комисията за защита на личните данни, изпратени на основание чл. 25, ал. 1, т. 3 ЗЗЛПСПОИН, е наблюдавана 1 преписка, по която не е образувано ДП.

Преписки, образувани след самосезиране на прокурор

През отчетната година след самосезиране на прокурорите са образувани 248 преписки. По 37 (51; 56) преписки прокурорите са образували ДП. През отчетния период са наблюдавани 118 (113; 136) ДП.

Внесените в съда прокурорски актове са 20 (14; 16). Осъдените лица с влязъл в сила съдебен акт са 18 (10; 11).

2. Следствен надзор

2.1. Обобщени данни по видове досъдебни производства

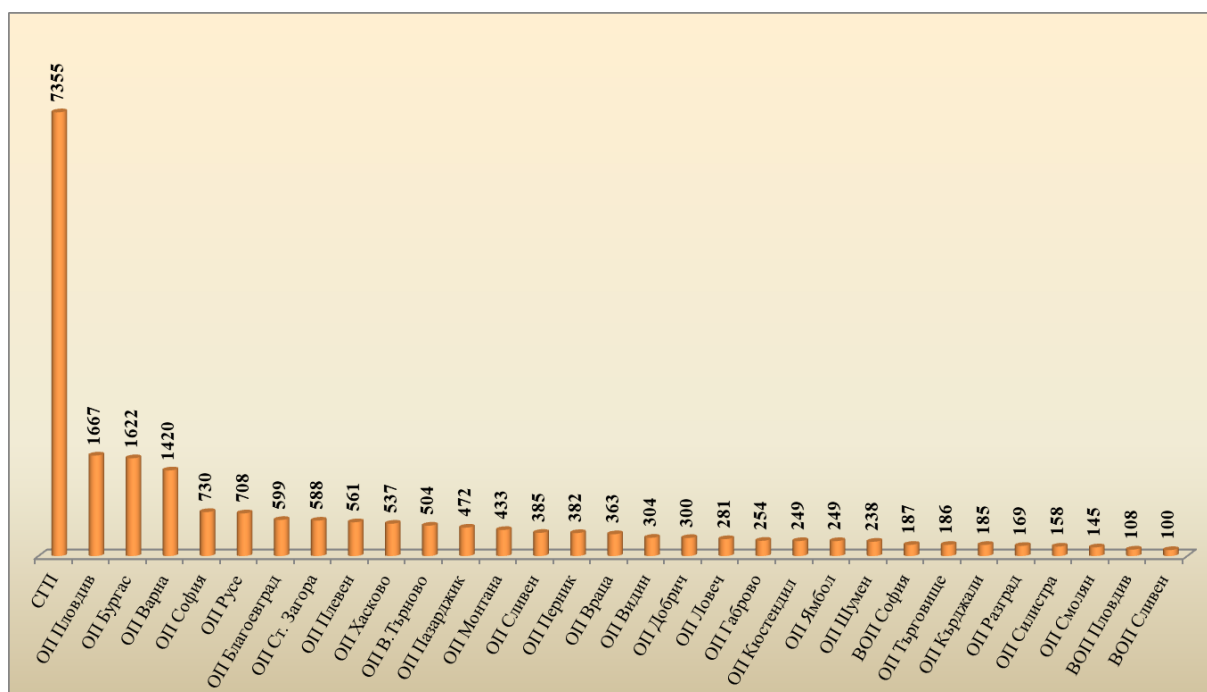
През 2025 г. броят на наблюдаваните ДП⁵² е 226 535 (223 737; 238 263), като спрямо 2024 г. се отчита увеличение с 1.3%, а спрямо 2023 г. – намаление с 4.9%. Броят на наблюдаваните ДП до голяма степен е в зависимост от броя на възобновените през отчетния период наказателни производства и прекратените поради изтичане на предвидената в закона давност за наказателно преследване. От прекратените по давност ДП, 99.8% са с неразкрит извършител.

През отчетната година образуваните ДП са 85 758 (89 145; 89 580), като се констатира намаление с 3.8% спрямо 2024 г. и с 4.3% спрямо 2023 г.

Делата на производство, без прекратените по давност, са 158 601 (160 338; 155 619). Делът на новообразуваните ДП, спрямо общо разследваните, е 54.1% (55.6%; 57.6%).

За районите на АП Пловдив, АП Бургас, АП Варна и ВоАП се отчита намаление на наблюдаваните ДП спрямо двете предходни години, докато за района на АП В. Търново – увеличение на наблюдаваните ДП. За района на АП София броят на наблюдаваните ДП е по-голям спрямо 2024 г., но по-малък спрямо 2023 г.

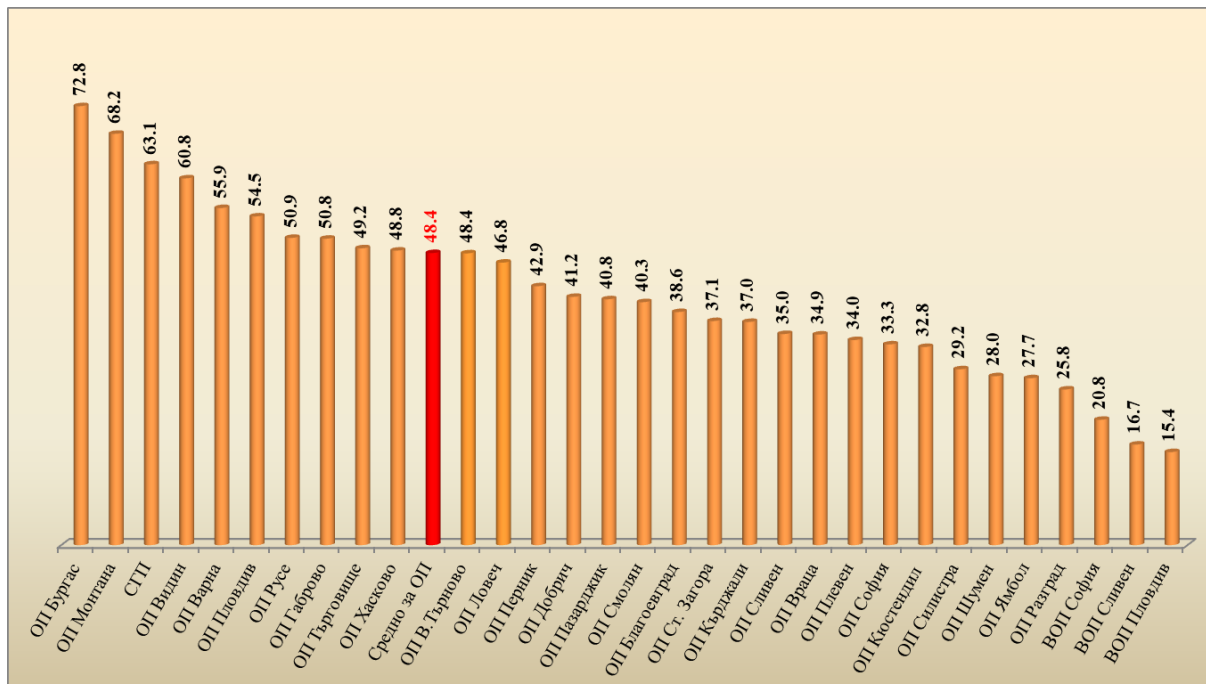
Данните за наблюдаваните дела, както и средният брой наблюдавани дела от един прокурор в окръжните и в районните прокуратури са представени в следващите графики.

Фиг. 11. Общ брой наблюдавани досъдебни производства, по окръжни прокуратури

⁵² В обхвата на наблюдаваните досъдебни производства се включват: новообразуваните ДП през отчетния период, неприключените ДП от разследващ орган в края на предходния отчетен период, нерешените ДП от прокурор в края на предходния отчетен период, получените по компетентност ДП през отчетния период, върнатите от съда (вкл. ДП, решени в предходни периоди, но върнати през отчетния период), възобновените през отчетния период ДП, обединените (присъединени) и разделените ДП.

С най-голям обем наблюдавани ДП обичайно са прокуратурите в столицата и в големите областни центрове, които обхващат по-големи и/или имат повече райони: СГП, ОП Пловдив, ОП Бургас и ОП Варна. СГП е с над четири пъти повече наблюдавани дела от ОП Пловдив и от ОП Бургас, а спрямо ОП Варна – с над пет пъти.

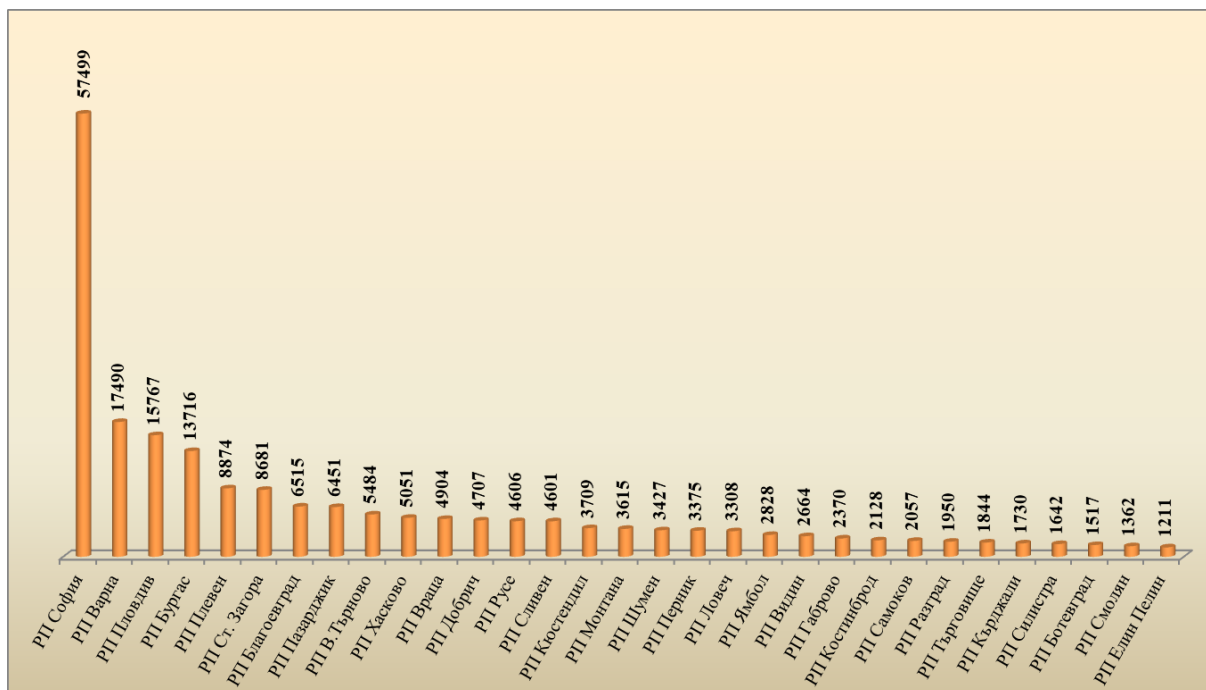

Фиг. 12. Среден брой наблюдавани досъдебни производства от един прокурор в окръжните прокуратури

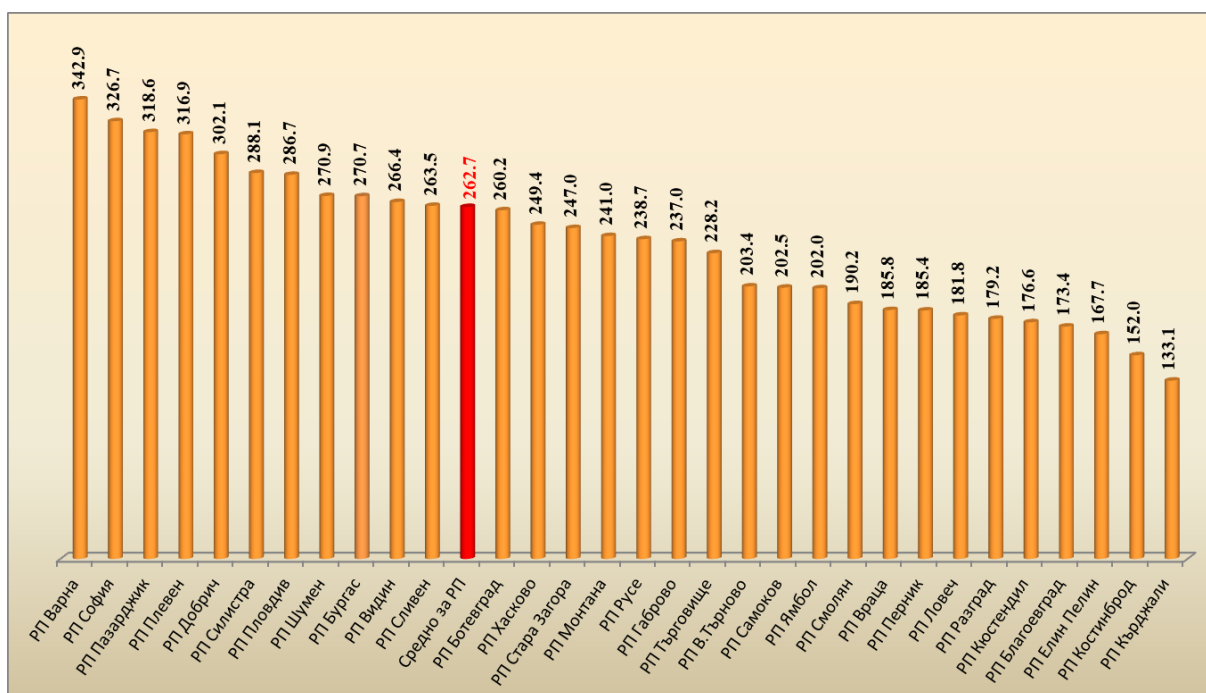
За поредна година ОП Бургас е с най-голям среден брой наблюдавани ДП от един прокурор (72.8 ДП, при средно за ОП – 48.4 ДП). Следват ОП Монтана – 68.2 ДП, СГП – 63.1 ДП и ОП Видин – 60.8 ДП. На следващите две позиции са други големи окръжни райони – ОП Варна и ОП Пловдив също с над средната стойност по този показател, съответно 55.9 ДП и 54.5 ДП.

Както и в предходни отчетни периоди, с най-нисък среден брой наблюдавани дела от един прокурор са трите военноокръжни прокуратури, което се дължи на специфичната им законова компетентност. При окръжните прокуратури с обща компетентност, с най-ниски стойности по този показател са окръжните прокуратури в Разград, Ямбол и Шумен.

С най-голям брой наблюдавани дела са районните прокуратури в големите административни центрове – София, Варна, Пловдив и Бургас. Районните прокуратури в Елин Пелин, Смолян, Ботевград, Силистра и Кърджали са с най-малък общ брой наблюдавани досъдебни производства.

Фиг. 13. Общ брой наблюдавани досъдебни производства, по районни прокуратури

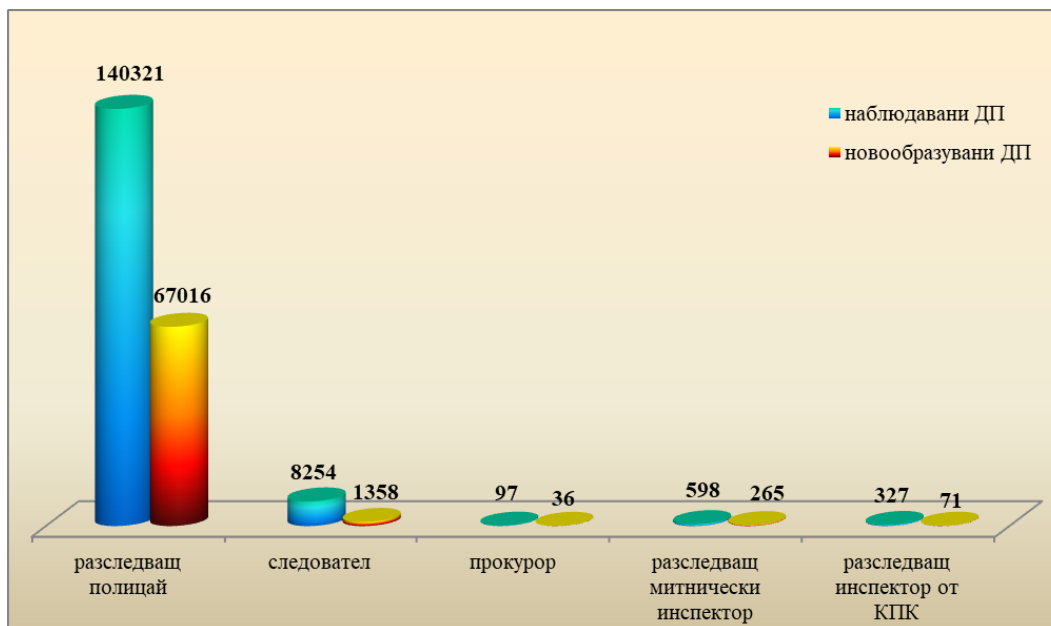

Фиг. 14. Среден брой наблюдавани досъдебни производства от един прокурор в районните прокуратури

За поредна година с най-много наблюдавани дела от един прокурор е РП Варна – 342.9 ДП, при среден брой наблюдавани ДП от един прокурор в районите прокуратури в страната – 262.7 ДП. Следващите районни прокуратури сменят позициите си през годините, като през 2025 г. са: СРП (с 326.7 ДП), РП Пазарджик (с 318.6 ДП), РП Плевен (с 316.9 ДП), РП Добрич (с 302.1 ДП), РП Силистра (с 288.1 ДП), РП Пловдив (с 286.1 ДП), също над средната стойност за районните прокуратури в страната. С най-нисък брой наблюдавани дела от един прокурор, както и през предходната година, е РП Кърджали, следват районните прокуратури в Костинброд, Елин Пелин, Благоевград и Кюстендил.

Разследвани дела по видове разследващи органи

На диаграмата са представени данни за *разследваните и новообразуваните ДП* по общия ред (ДПОР), по видове разследващи органи.

Фиг. 15. Брой разследвани ДП по общия ред и новообразуваните от тях, по видове разследващи органи

Разследващите полицаи са основният разследващ орган, като делата, по които те работят, съставляват 93.8% (93.5%; 93.5%) от всички разследвани ДП по общия ред и 97.5% (97.2%; 97.3%) от новообразуваните ДПОР. Това съотношение е съответно на широкия обхват на престъпленията, чието разследване им е възложено от законодателя.

Военните разследващи полицаи във „Военна полиция“ към МО са разследвали 255 (245; 248) ДП, като е налице увеличение с 4.1% спрямо 2024 г. и с 2.8% спрямо 2023 г. Новообразуваните ДПОР са 183, при 163 ДП през 2024 г. и 175 ДП през 2023 г.

Разследваните от *следователи* (от НСлС, ОСЛО и военните следователи) новообразувани дела остават с нисък дял, спрямо всички новообразувани ДП – 2% (2.2%; 2.3%), а и спрямо всички разследвани ДПОР – 5.5% (5.7%; 6.1%)⁵³.

Делата на *разследващите митнически инспектори*, като съотношение спрямо общия брой ДП, са 0.4%, а спрямо новообразуваните ДПОР – също 0.4%, което се обуславя от специфичната им компетентност по чл. 194, ал. 3 НПК.

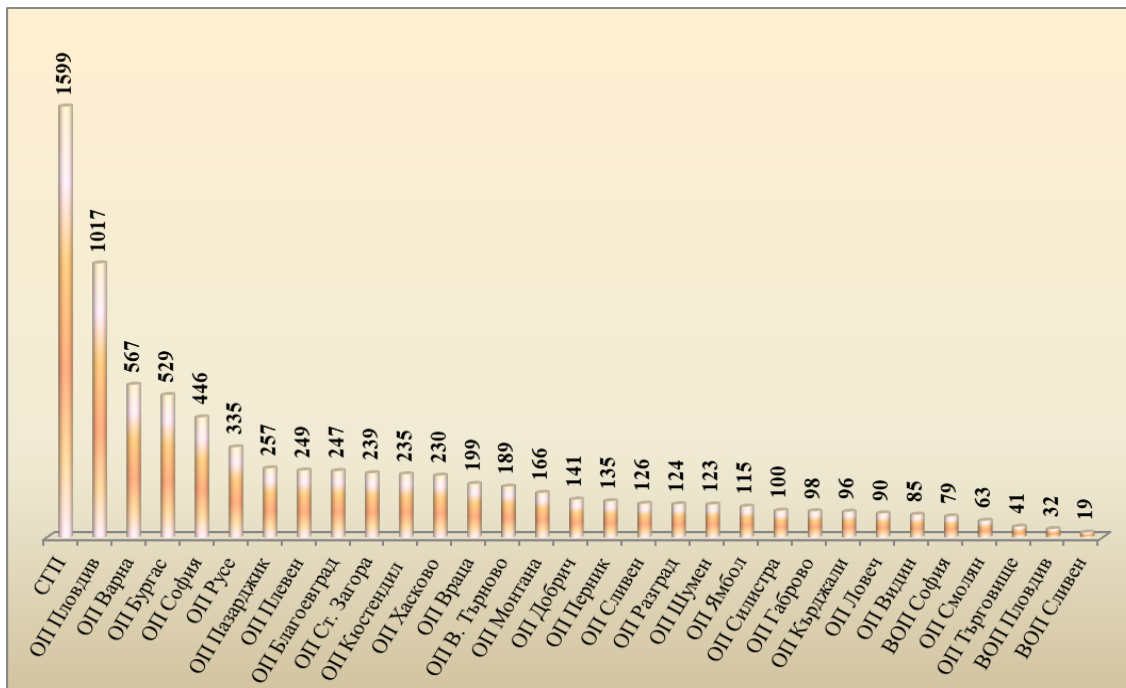
Делата на *разследващите инспектори от КПК*, като съотношение спрямо общия брой ДП, са 0.2%, а спрямо новообразуваните ДПОР – 0.1%, което също се обуславя от специфичната им компетентност по чл. 194, ал. 6 НПК.

Разследваните от *прокурор* дела са по-малко от 0.1% от разследваните по общия ред и представляват 0.1% от новообразуваните ДП.

ДП, разследвани от следователи

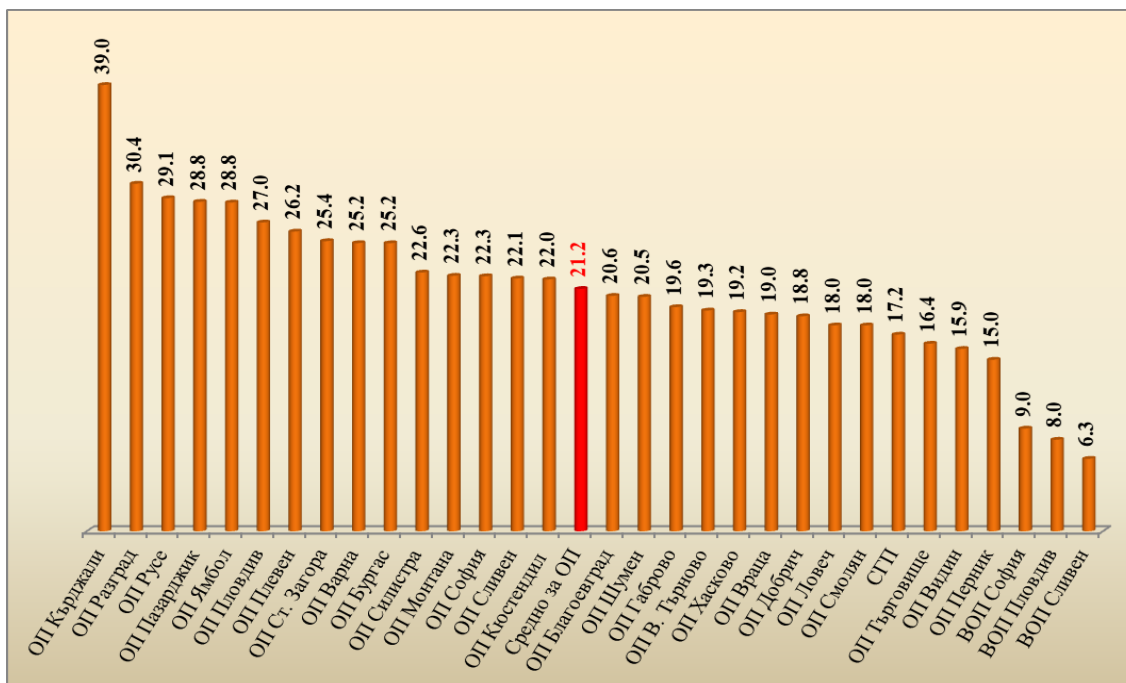
През 2025 г. следователите в окръжните следствени отдели на окръжните прокуратури са разследвали общо 7 971 (8 567; 8 607) дела. Отчита се намаление със 7% спрямо 2024 г. и със 7.4% спрямо 2023 г.

⁵³ Данните съответстват на нормативно определения обхват на престъпленията, включени в компетентността на следователите, съгласно чл. 194, ал. 1 и ал. 2 НПК (вкл. и правната възможност за възлагане по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК).

Фиг. 16. Общ брой досъдебни производства (без международните поръчки и получените ДП по делегация), разследвани в ОСЛО, по окръжни прокуратури

И през настоящия отчетен период най-голям брой досъдебни производства са разследвани от следствените отдели в окръжните прокуратури в големите административни центрове – СГП, ОП Пловдив, ОП Варна и ОП Бургас. Аналогично на предходната година с най-малък брой досъдебни производства, разследвани от следовател, са ВОП Сливен и ВОП Пловдив.

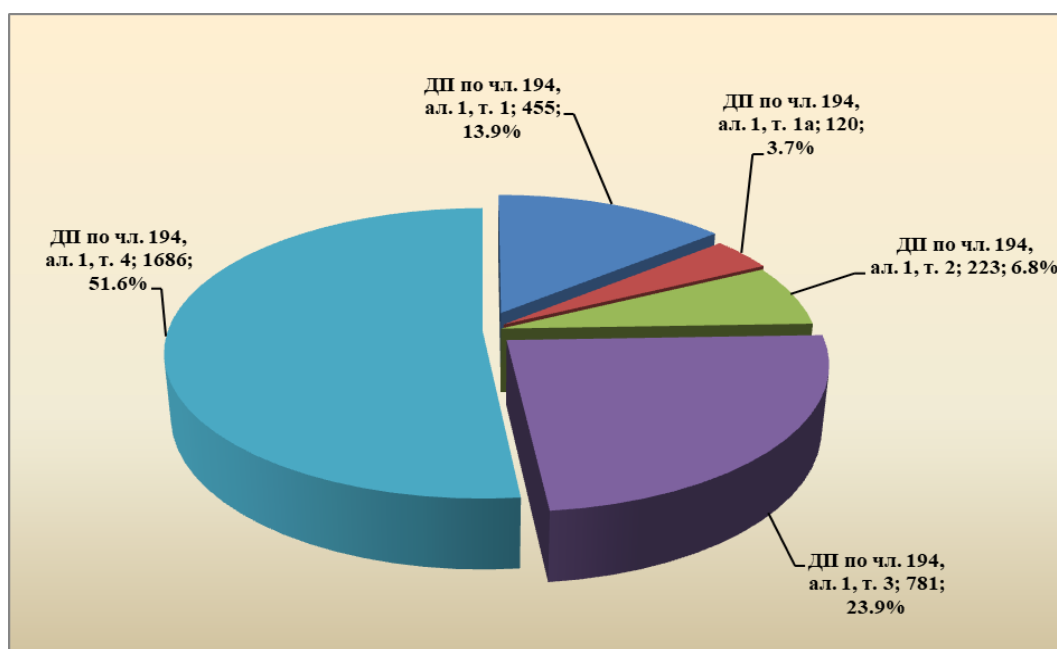
Фиг. 17. Среден брой досъдебни производства (без международните поръчки и получените ДП по делегация), разследвани от един следовател в ОСЛО, по окръжни прокуратури

При среден брой ДП, разследвани от един следовател в ОСЛО – 21.2 ДП, с най-много дела са окръжните следствени отдели в: ОП Кърджали, ОП Разград, ОП Русе и ОП Пазарджик, а с най-малко – във военните прокуратури, ОСЛО в ОП Перник и ОП Видин. Най-големият следствен отдел – в СГП, е със стойност под средната – 17.2 ДП.

Както и в предходните години, при прокуратурите с обща компетентност отново се наблюдава диспропорция по брой разследвани дела от един следовател – повече от два пъти и половина между следствения отдел в ОП Кърджали, който е с най-висока стойност по този показател (с 39 ДП), и следствения отдел в ОП Перник, който е с най-малко разследвани дела от един следовател (с 15 ДП)⁵⁴.

През отчетната година *следователите в НСлС* са провели разследване по 349 (395; 455) дела и 185 (172; 175) международни следствени поръчки. Средно един следовател е разследвал 11.1 ДП и следствени поръчки, приключил е 5.6 дела и следствени поръчки и е изпратил на прокурор с мнение за съд 0.6 дела.

Общият брой ДП, възложени по реда на чл. 194, ал. 1 НПК на следовател в НСлС⁵⁵ и в окръжните следствени отдели в окръжните прокуратури, е 3 265 (3 431; 3 612). От тях – 3 264 (3 429; 3 609) са възложени на следователи в ОСЛО в окръжните прокуратури, а 1 (2; 3) – на следователите в НСлС.

Фиг. 18. Относителен дял на възложените ДП на следовател по процесуални основания – чл. 194, ал. 1, т.т. 1, 1а, 2, 3 и 4 НПК

Възложените за разследване дела от окръжен прокурор на следовател са 1 686 (1 701; 1 779). В тригодишния период се наблюдава намаление, като техният брой е по-голям от броя на възложените дела на други основания⁵⁶ – 1 671.

Най-много дела с фактическа и правна сложност, възложени от административния ръководител на ОП (по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК) се отчитат в окръжните следствени отдели в ОП Пловдив – 332, СГП – 192, ОП Русе – 136, ОП София – 127, ОП Варна – 126 и ОП Кюстендил – 113. Най-малък е броят на възложените за разследване дела на следовател от окръжния прокурор в: Търговище – 2, Ловеч – 6 и Шумен – 9, като на НСлС няма възложени ДП по този ред, както и през предходните две години.

На следователи от НСлС (на основанията по чл. 194, ал. 2, пр. 1 и пр. 2 НПК⁵⁷) за разследване са възложени 82 (62; 99) ДП.

⁵⁴ Поради специфичната компетентност на следователите във военноокръжните прокуратури, не се прави съпоставка със следствените отдели в окръжните прокуратури, които са с обща компетентност.

⁵⁵ Данни за възложените на следовател ДП, на основание чл. 194, ал. 1, т. 1–4 НПК (нововъзложени и възобновени), в НСлС и в ОСЛО в ОП през 2025 г. са представени в Приложение № 6.

⁵⁶ Вкл. и възложените на следовател от НСлС на основание чл. 194, ал. 2 НПК.

⁵⁷ Разследването по дела за престъпления по чл. 114а – 114т (в сила от 31.01.2026 г.), чл. 334, ал. 2, чл. 335, ал. 2, чл. 341б, чл. 342, ал. 3 вр. с ал. 1, предложения първо, второ и четвърто, чл. 343, ал. 3 вр. с чл. 342, ал. 1, предложения първо, второ и четвърто, чл. 349а, чл. 353в, чл. 356г – 356и НК. Главният прокурор или оправомощен от него заместник може да възложи разследването и по други дела по ал. 1 да бъде извършено от следовател при НСлС.

Военните следователи са разследвали 130 възложени ДП (79 във ВОП София, 32 – ВОП Пловдив и 19 – ВОП Сливен).

Подробни данни за работата на следователите са представени в Резюме на доклада за дейността на НСлС за 2025 г. – Приложение № 7.

Пострадали от престъпления физически лица и оцетени юридически лица

През 2025 г. *пострадалите физически лица* от извършените престъпления по новообразуваните ДП са 52 049 (51 704; 52 541), от които 29 588 (30 115; 31 550) мъже и 22 461 (21 589; 20 991) жени.

Най-много са пострадалите от престъпления против собствеността – 26 238 (26 596; 28 161), следвани от пострадалите от престъпления против личността – 14 014 (13 515; 11 522) и от общоопасните престъпления – 5 124 (5 211; 5 328).

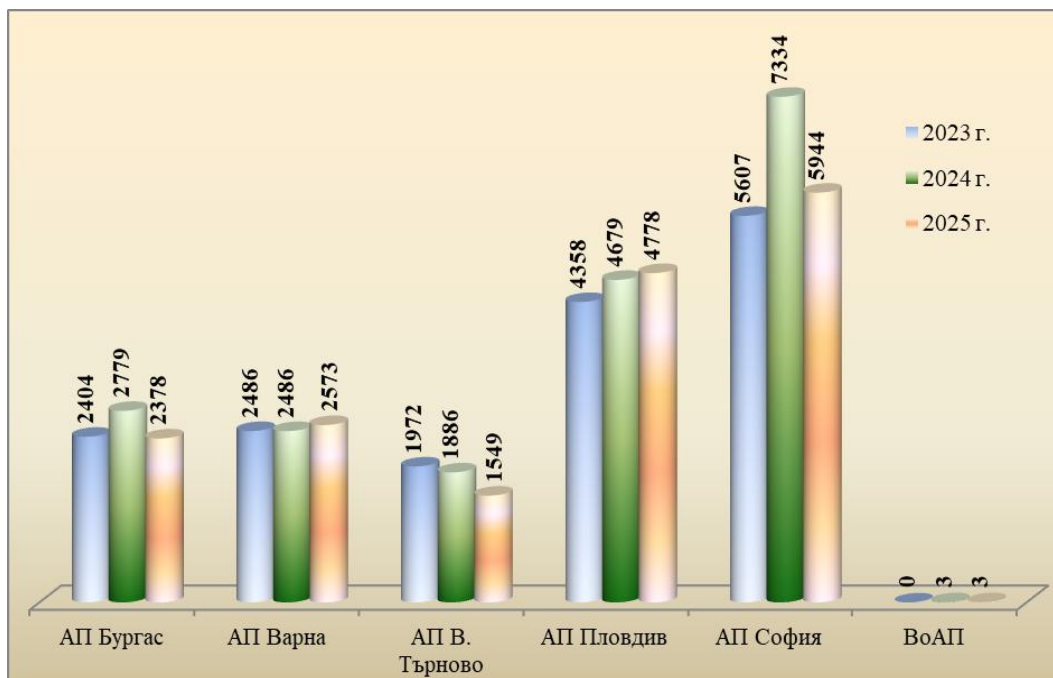
Непълнолетните пострадали са 2 266 (2 258; 2 255), от които 1 089 (913; 907) младежи и 1 177 (1 345; 1 348) девойки. Най-много са пострадалите от престъпления против личността – 792 (754; 641), против брака и семейството – 756 (867; 992), и против собствеността – 487 (434; 431).

Малолетните пострадали са 1 726 (1 733; 1 676), от които 941 (892; 878) момичета и 785 (841; 798) момчета. Най-много са пострадалите от престъпления против брака и семейството – 798 (801; 787), и против личността – 663 (610; 588).

Оцетените юридически лица са 4 832 (5 028; 5 357), като преобладаващ е броят им от престъпленията против собствеността – 2 989 (2 982; 3 159), и против стопанството – 1 184 (1 226; 1 478).

ВИДОВЕ ДОСЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА

Бързи производства

Фиг. 19. Брой на наблюдаваните бързи производства по апелативни райони за последните три години

През 2025 г. прокурорите са наблюдавали 17 225 (19 167; 16 827) бързи производства (БП), от които 17 012 (18 927; 16 646) са новообразувани. Налице е намаление с 10.1% спрямо 2024 г. и увеличение с 2.4% спрямо 2023 г. Същата тенденция в тригодишния период се наблюдава и при новообразуваните БП през 2025 г. – намаление

спрямо 2024 г. с 10.1% и увеличение спрямо 2023 г. – с 2.2%, като делът им спрямо всички новообразувани ДП е 19.8% (21.2%; 18.6%).

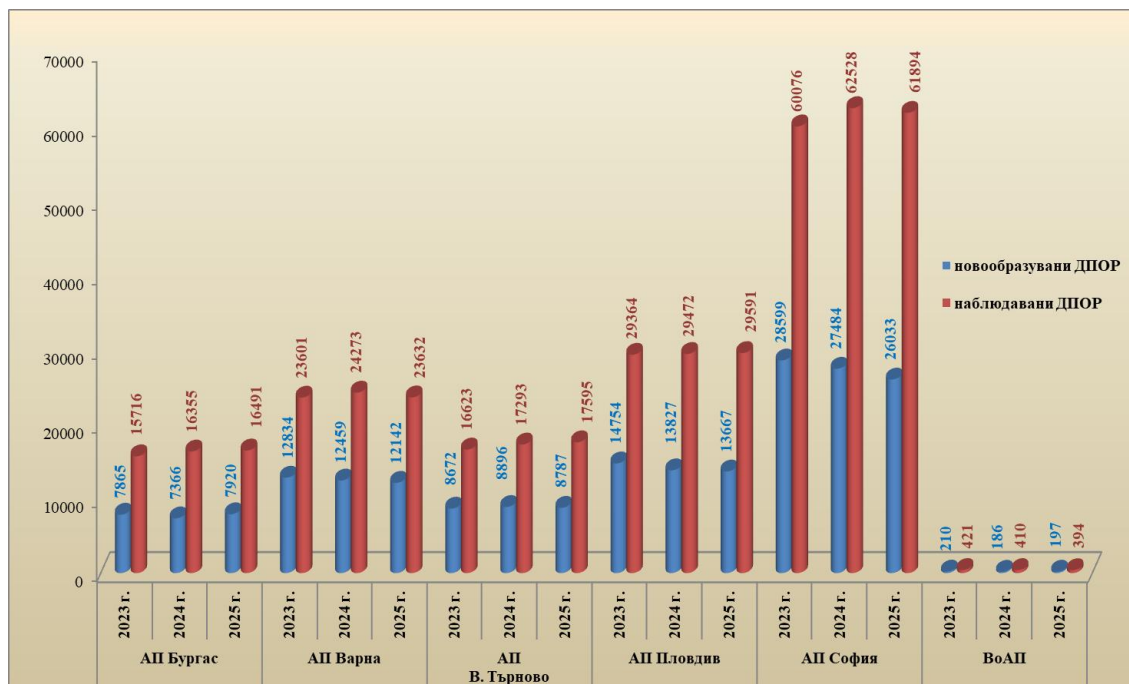
Спрямо предходните две години се отчита увеличение на наблюдаваните БП в апелативните райони Пловдив и Варна, в апелативните райони В. Търново и Бургас има намаление, докато в апелативния район София се наблюдава динамика.

Бързите производства, по които прокурор е разпоредил разследването да се извърши по общия ред, продължават да заемат сериозен дял – 47.7% от общо разследваните или 8 221 (9 160; 7 009). Една от основните причини за преобразуване продължава да бъде невъзможността за изготвяне в кратки срокове на назначени експертизи – биологични, физико-химични, експертизи за наркотични вещества и др.

Наблюдава се известно увеличение на броя на образуваните БП по разпореждане на прокурор при наличие на предпоставките по чл. 356, ал. 2 НПК – 161 случая през 2025 г., при 158 през 2024 г. и 135 през 2023 г. По апелативни райони разпределението е следното: АП Варна – 91; АП Пловдив – 39; АП Велико Търново – 27; АП София – 3 и АП Бургас – 1.

Разследвани досъдебни производства по общия ред (ДПОР)

През отчетната година са наблюдавани 149 597 (150 331; 145 801) досъдебни производства, разследвани по общия ред, от тях новообразувани – 68 746 (70 218; 72 934). При наблюдаваните ДПОР се констатира намаление с 0.5% спрямо 2024 г. и увеличение с 2.6%, спрямо 2023 г., като при новообразуваните ДПОР има спад спрямо предходните години съответно с 2.1% спрямо 2024 г. и с 5.7% спрямо 2023 г. В районите на София и Варна броят на наблюдаваните дела е по-малък от този през 2024 г., но по-голям от този през 2023 г., докато броят на новообразуваните дела е по-малък спрямо предходните две години. В района на Бургас броят на новообразуваните и наблюдавани дела е по-голям от този през предходните две години. В районите на Пловдив и В. Търново наблюдаваните дела през отчетния период са повече от предходните две години, докато новообразуваните дела – в района на Пловдив са по-малко, а в района В. Търново се наблюдава динамика по този показател.

Фиг. 20. Териториално разпределение по апелативни райони на наблюдаваните и новообразуваните ДПОР в последните три години

2.2. Приключване и срочност на разследването

През 2025 г. от разследващите органи е *приключено разследването* по 91 427 (95 026; 95 471) ДП, които (без прекратените по давност)⁵⁸ съставляват 57.6% (59.3%; 61.3%) от делата на производство.

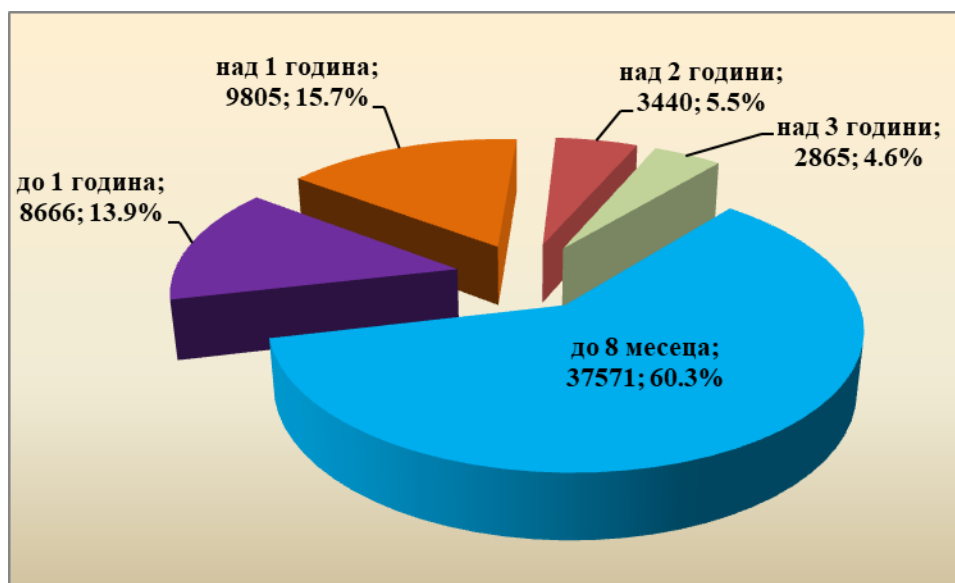
В законоустановените срокове разследването е приключило по 91 069 (94 720; 95 095) ДП, а извън тях – по 358 (306; 376) ДП. Най-много просрочени дела са отчетени в РП Варна – 172 (94; 71), РП Костинброд – 88 (97; 109), СРП – 54 (40; 71), СГП – 22 (30; 41) и ОП Варна – 14 (8; 10).

В края на отчетния период останалите на производство (*неприключени*) дела са 59 601 (59 645; 57 495), които съставляват 37.6% от общо наблюдаваните ДП. От тях в извънзаконов срок са 291 (264; 215) разследвани досъдебни производства.

Данните относно броя на просрочените дела (приключени или все още на производство) изискват административните ръководители на прокуратури, в които са отчетени данни по този показател, да предприемат необходимите организационни мерки за намаляването им до минимум.

Продължителност на досъдебната фаза⁵⁹

Досъдебните производства, по които разследването е приключено в срок до 8 месеца и по които прокурорът се е произнесъл с акт по същество, съставляват дял от 60.3%, спрямо общия брой дела с приключено разследване. Съпоставен с данните от предходните две години, се отчита намаление с 1.5 процентни пункта спрямо 2024 г. (61.8%) и с 4.7 процентни пункта спрямо 2023 г. (65%).

Фиг. 21. Продължителност на досъдебната фаза по приключените и решени ДП

Към 31.12.2025 г. неприключените и нерешени дела срещу лица с повдигнато обвинение⁶⁰, разследването по които е продължило *повече от 1 година*, са 3 733 (3 537; 3 459), които съставляват 5.9% (5.6%; 5.6%) от всички неприключени и нерешени дела –

⁵⁸ Прекратените ДП по давност не се отчитат в броя на приключените ДП (с приключено разследване), тъй като те вече са били отчетени като такива при спирането им (съгласно Указанието относно организацията на информационната дейност в ПРБ).

⁵⁹ Под продължителност на досъдебната фаза се разбира периодът от образуването на делото до решаването му от прокурора по същество с прокурорски акт за внасяне на делото в съда (обвинителен акт, споразумение по чл. 381 НПК, предложение по чл. 78а НК, споразумение по чл. 375а, ал. 1 НПК) или с постановление за прекратяване на наказателното производство (без прекратените по давност).

⁶⁰ Досъдебното производство се образува по факта на престъплението, а не срещу „неизвестен извършител“ или срещу конкретно лице. Изведените данни за неприключените и нерешени дела е по отношение на лица с вече повдигнато обвинение.

63 485 ДП (63 700; 61 658). С най-голям брой неприключени и нерешени такива ДП в края на отчетния период са СРП – 934 ДП, СГП – 348 ДП, РП Пловдив – 270 ДП, РП Бургас – 228 ДП и РП Варна – 191 ДП. Неприключените дела с разследване *повече от 5 години* са 450⁶¹, като делът им спрямо всички неприключени и нерешени дела се запазва в тригодишния период – 0.7%, при 0.8% за 2024 г. и 0.8% за 2023 г.

С цел подобряване на работата е необходимо от административните ръководители да се извършват периодични анализи на данните от създадения в ПРБ „Електронен регистър за срочността на разследването и произнасянето от прокурор“⁶² и при необходимост да се възлага извършването на периодични и тематични проверки и ревизии в съответната прокуратура.

Основните причини и фактори за по-голямата продължителност на досъдебната фаза на делата са почти идентични с тези от предходните години:

- ✓ липса на достатъчно вещи лица в съответен район и тяхната свръхнатовареност, което води до забавяне изготвянето на експертизите⁶³;
- ✓ дългогодишният кадрови проблем на разследващите органи в МВР⁶⁴ и недостатъчната материално-техническа обезпеченост, които въпреки усилията за разрешаването им, все още са налице;
- ✓ забавяне на изпълнението на изпратени молби за международна правна помощ;
- ✓ липсата на преводачи, особено по слабо разпространени или редки езици⁶⁵;
- ✓ несвоевременно получаване на изискани писмени материали и справки от други институции;
- ✓ недостатъчна активност на наблюдаващия прокурор по ръководството на разследването и надзора върху неговата продължителност и законосъобразност;
- ✓ пасивност на разследващите органи, несвоевременно и неритмично извършване на следствени действия.

Наложително е административните ръководители на прокуратурите, в които са установени дела с голяма продължителност на досъдебната фаза⁶⁶, да предприемат съответни организационни мерки за своевременното им приключване.

2.3. Решени досъдебни производства от прокурор. Видове решения.

През 2025 г. *решенията* от прокурор дела⁶⁷ са 162 769 (159 670; 176 116), включително и прекратените по давност. Броят им е увеличен с 1.9% спрямо 2024 г. и е намалял със 7.6% спрямо 2023 г., аналогично на констатираното за наблюдаваните ДП. Прекратените по давност дела са 67 934 (63 399; 82 644), които бележат ръст спрямо 2024 г. и спад спрямо 2023 г.

Графично разпределението на решенията спрямо наблюдаваните дела в окръжните и в районните прокуратури е представено в следващите две графики.

⁶¹ От които в СГП – 124, СРП – 66, РП Пловдив – 28, ОП Бургас – 25, РП Бургас – 21, ОП Пловдив – 20 и др.

⁶² Въведен със Заповед № 525/22.02.2012 г., изм. със Заповед № РД-04-363/21.11.2017 г. на главния прокурор.

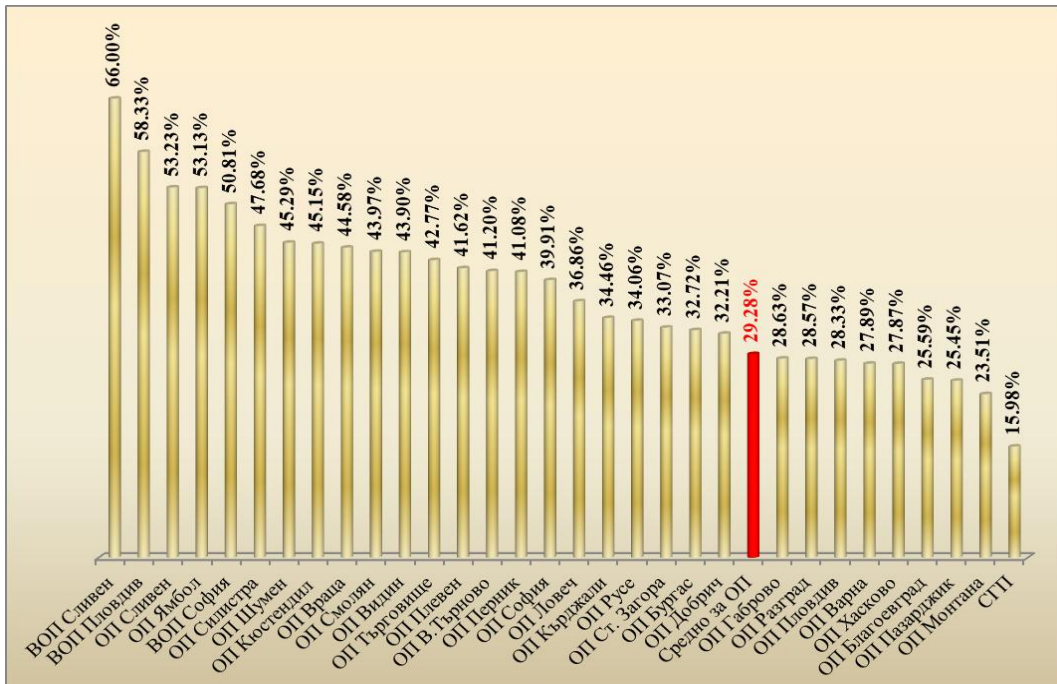
⁶³ Сериозен е проблемът при експертизите по дела за транспортни престъпления, убийства, финансови, данъчни и компютърни престъпления и др.

⁶⁴ Вж. бележка № 30.

⁶⁵ Проблемът произтича от ниското заплащане на преводачите, вкл. при извършване на процесуални действия по неотложност, когато участва преводач.

⁶⁶ Подробни данни, изведени от Регистъра за неприключените и нерешени от прокурор към края на 2025 г. ДП, чието разследване е продължило над 1 година, по прокуратури и продължителност, са посочени в Приложение № 9.

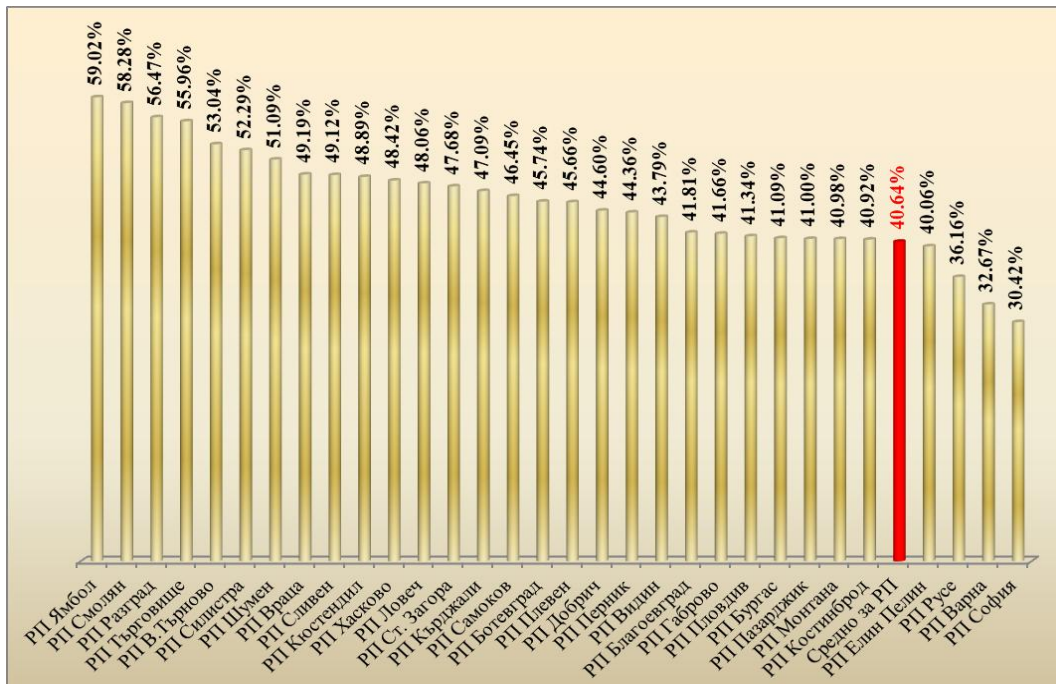
⁶⁷ Вж. бележка № 12.

Фиг. 22. Относителен дял на решените по същество досъдебни производства спрямо наблюдаваните, в окръжните прокуратури

Двадесет и две окръжни прокуратури (от общо 31) имат над средния относителен дял за окръжните прокуратури (29.28%) решени по същество ДП спрямо наблюдаваните ДП.

Както и в предходните две години, с най-малко решени от наблюдаваните дела е СПП (15.98%), което до голяма степен се дължи и на по-голямата фактическа и правна сложност на разследванията. Окръжните прокуратури Монтана, Пазарджик, Благоевград, Хасково, Варна, Пловдив, Разград и Габрово са с относителен дял под средния за ОП – между 23.51% и 28.63%.

Фиг. 23. Относителен дял на решените по същество досъдебни производства спрямо наблюдаваните, в районните прокуратури

При районните прокуратури средната стойност на относителния дял на решенията по същество ДП спрямо наблюдаваните ДП е 40.64%. Над средния дял са двадесет и седем районни прокуратури, а с най-нисък са РП София и РП Варна.

Както е посочвано и в предходни доклади, делът на решенията спрямо наблюдаваните дела често пъти е предопределен от обективните и субективни причини, посочени по-горе по повод продължителността на разследването.

Срочност на решаване на досъдебните производства от прокурор

В *едномесечен срок* прокурорите са решили 157 827 (154 575; 171 479) ДП, което съставлява 97% (96.8%; 97.4%) от решенията дела. Затвърждава се положителната тенденция този дял да е трайно висок – над 96%, което сочи много добра организация на работа на прокурорите.

При решенията над 1 месец⁶⁸ дела без удължаване на срока се отчита чувствително намаление през тригодишния период – 196 (322; 410). Увеличава се броят на решенията от прокурор дела до 2 месеца с удължаване на срока – 4 493 (4 417; 3 936), като броят на решенията ДП над 2 месеца без удължаване на срока бележи спад – 253 (356; 291). Наличието на решени от прокурор ДП над един и над два месеца без удължаване на срока изисква административните ръководители на вземат съответните организационни мерки, с цел намаляване до минимум на техния брой.

Прокурорски актове, внесени в съда⁶⁹

Видове	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Обвинителни актове	14 271	14 035	13 824
Предложения за споразумение по чл. 381 НПК	10 342	9 916	9 987
Предложения по чл. 78а НК	2 583	1 911	1 815
Предложения за споразумение по чл. 375а, ал. 1 НПК ⁷⁰	773	1 888	2 106
<i>Общо</i>	27 969	27 750	27 732

През настоящия отчетен период броят на прокурорските актове, внесени в съда, намалява спрямо 2024 г. с 0.1% и с 0.8% спрямо 2023 г.

В абсолютна стойност решенията дела с прокурорски акт за внасяне в съда са 27 418 (27 412; 27 645), което съставлява 44% (44.2%; 47.1%) от общия брой производства, решени с краен прокурорски акт⁷¹ – 62 347 (62 019; 58 688). Видно от данните, при увеличен брой дела, решени с краен прокурорски акт през 2025 г., намалява относителният дял на решенията с прокурорски акт за внасяне в съда.

Обвинителните актове, внесени в съда през 2025 г., намаляват – с 1.5% спрямо 2024 г. и с 3.1% спрямо 2023 г.

Броят на предложенията за решаване на делото със споразумение по чл. 381 НПК е с 0.7% по-голям спрямо 2024 г., но с 3.4% по-малък спрямо 2023 г.

Наблюдаваното в последните две години намаляване на случаите на прилагането на института на чл. 78а НК продължава и през настоящия отчетен период, като понижението спрямо 2024 г. е с 5%, а спрямо 2023 г. – с 29.7%.

Спадът на внесените в съда предложения по чл. 78а НК в тригодишния период се дължи основно на обективна причина – новоприетата през 2023 г. норма на чл. 375а НК,

⁶⁸ Приложение № 86 – Решени ДП от прокурор над 1 месец и над 2 месеца за 2025 г. (по прокуратури).

⁶⁹ Обвинителни актове, предложения за споразумение по чл. 381 НПК, предложения за освобождаване от наказателна отговорност по чл. 78а НК, предложения за споразумение по чл. 375а, ал. 1 НПК, вр. чл. 78а НК.

⁷⁰ Приет със ЗИДНК, обн., ДВ, бр. 48 от 2023 г.

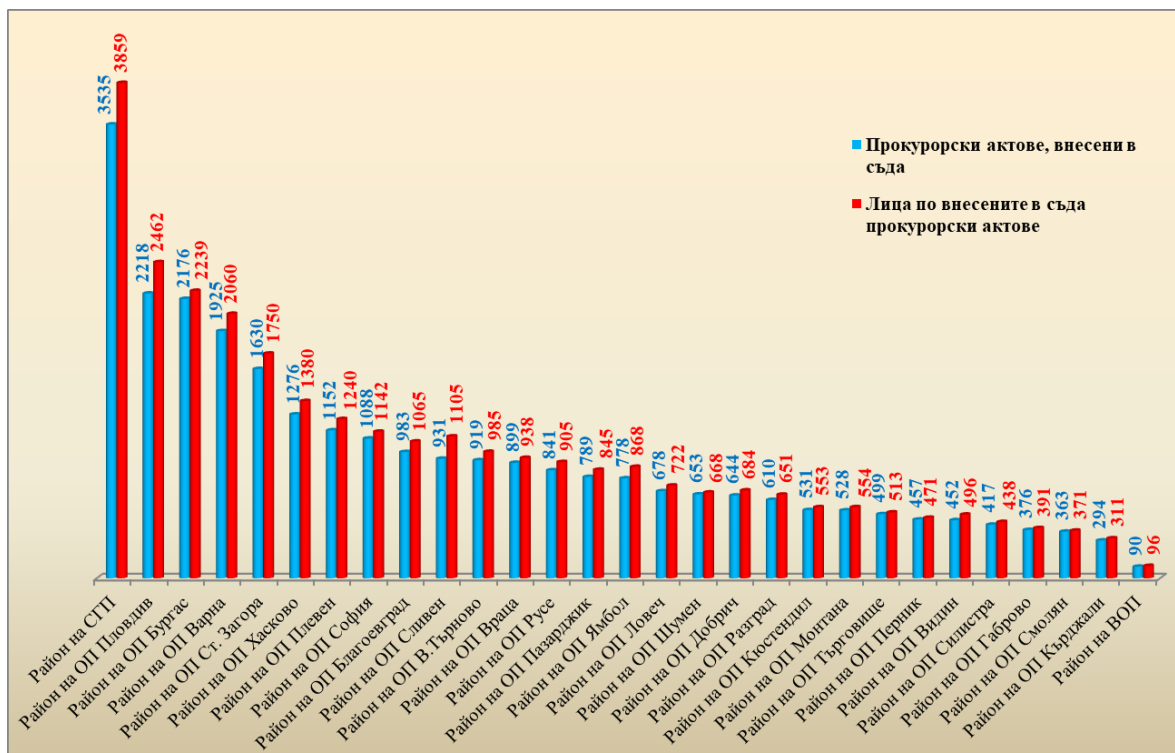
⁷¹ Краен прокурорски акт – постановления за прекратяване на наказателното производство и прокурорски актове, с които досъдебните производства се внасят в съда.

регламентираща възможността за решаване на делото със споразумение при наличие на основанията по чл. 78а НК.

През 2025 г. продължава тенденцията на ръст на споразуменията на основание чл. 375а, ал. 1 НПК, вр. чл. 78а НК, като в съдилищата от прокуратурите са внесени 2 106 предложения за споразумения срещу 2 160 лица, при 1 888 внесени предложения за споразумения срещу 1 954 лица през 2024 г. и при 773 предложения за споразумения срещу 788 лица през 2023 г.

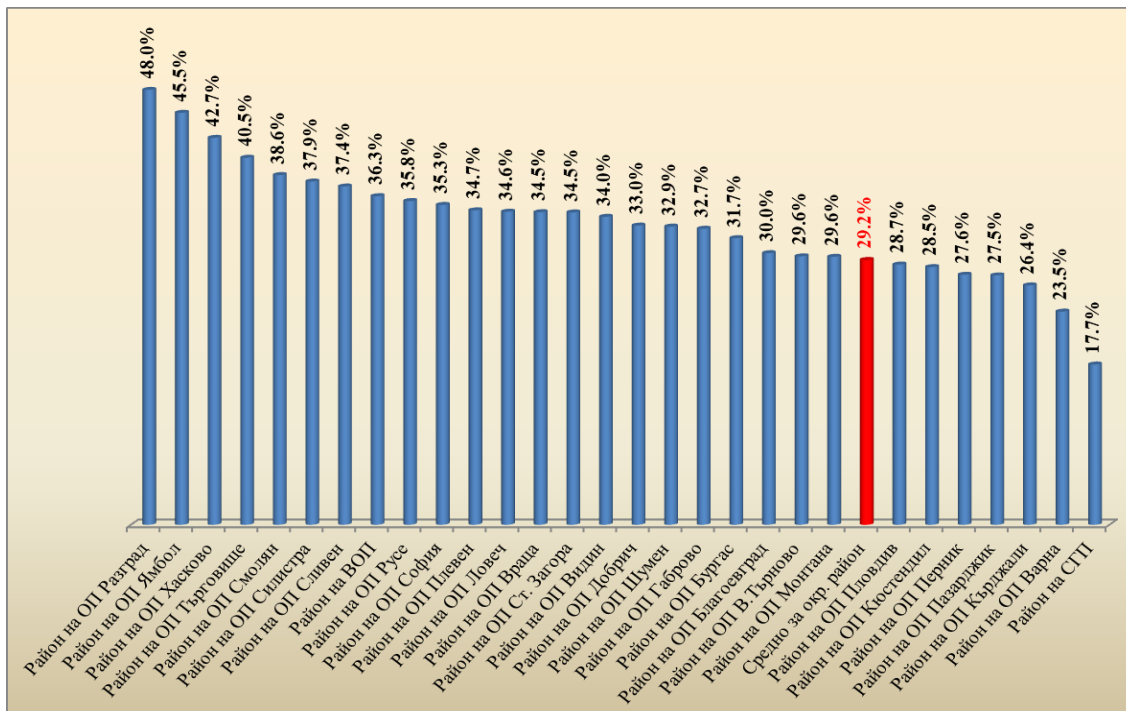
На съд през 2024 г. са предадени 29 762 (29 961; 30 360) лица, което е по-малко с 0.7% спрямо 2024 г. и с 2 % спрямо 2023 г.

На графиката по-долу са посочени данните относно броя на внесените в съда прокурорски актове и предадените на съд лица, представени по окръжни райони (ОП и съответните РП).

Фиг. 24. Разпределение, по окръжни райони, на внесените в съда прокурорски актове и обвиняемите лица по тях

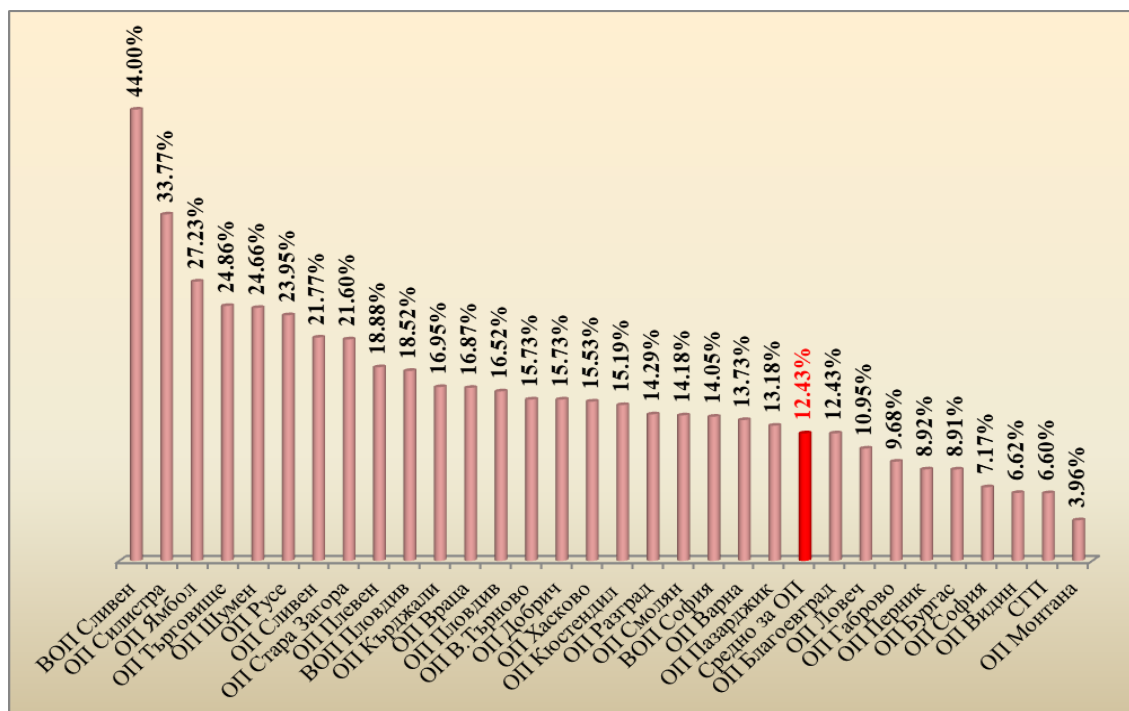
В следващите графики са представени съотношенията на внесените в съда прокурорски актове спрямо наблюдаваните и спрямо решените дела (без прекратените по давност), които са обективен критерий за ефективността на прокурорската дейност.

Фиг. 25. Дял на внесените в съда прокурорски актове спрямо решенията ДП, по окръжни райони

През 2025 г. дялът на внесените в съда прокурорски актове спрямо решенията ДП средно за окръжните райони е 29.2%, като се отчита увеличение спрямо 2024 г., когато този дял е бил 28.8% и намаление спрямо 2023 г., когато дялът е бил 29.9%

От окръжните райони само 7 са със стойност по-ниска от средната стойност за окръжен район. С най-висок дял на внесените в съда прокурорски актове спрямо решенията ДП – 48%, е районът на ОП Разград. С над 40% са районите и на ОП Ямбол, ОП Хасково и ОП Търговище.

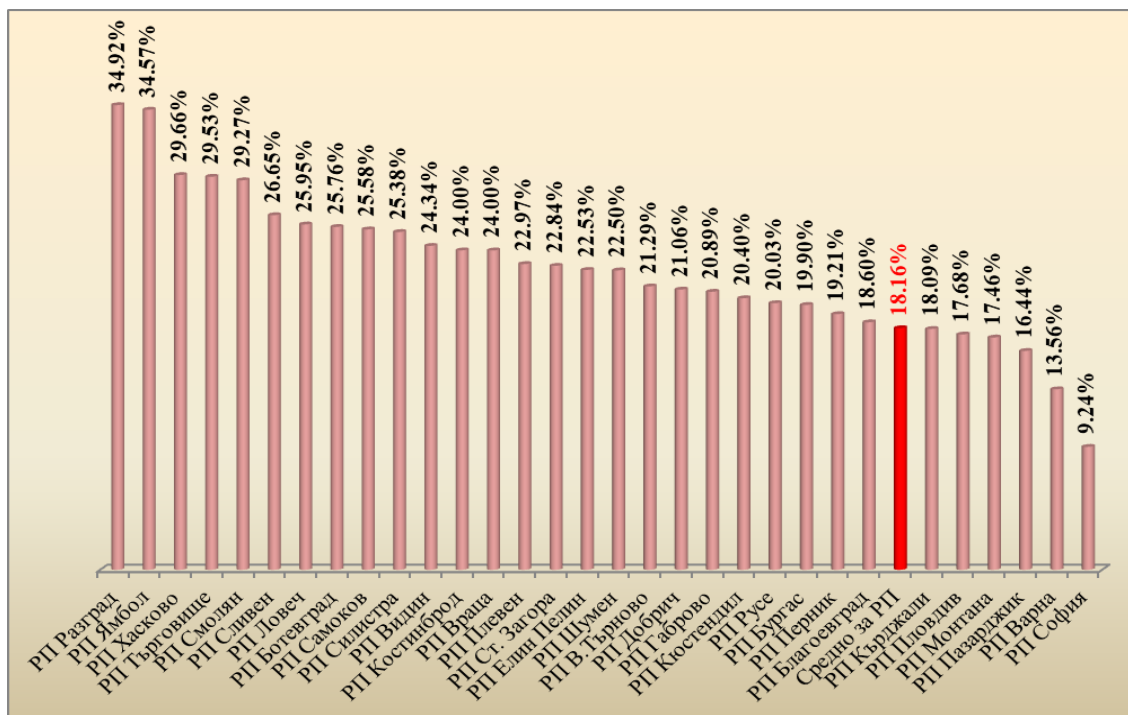

Фиг. 26. Относителен дял на внесените в съда прокурорски актове спрямо наблюдаваните досъдебни производства, в окръжните прокуратури

През отчетната година дялът на внесените в съда прокурорски актове спрямо наблюдаваните ДП средно за окръжните прокуратури е 12.43%, като се констатира намаление спрямо предходните две години, съответно с 0.74 процентни пункта спрямо 2024 г. и с 0.96 процентни пункта спрямо 2023 г.

С най-висок дял са ВОП Сливен, ОП Силистра, ОП Ямбол, ОП Търговище и ОП Шумен, функция от по-големия дял решени спрямо наблюдавани дела, и от по-малкия брой прекратени и спрени дела, като последното до голяма степен е резултат от нивото на разкриваемост на престъпленията в съответния район.

С най-нисък дял са ОП Монтана (3.96%), СГП (6.60%), ОП Видин (6.62%) и ОП София (7.17%), при средно за ОП – 12.43%.

Фиг. 27. Относителен дял на внесените в съда прокурорски актове спрямо наблюдаваните досъдебни производства, в районните прокуратури

При среден дял за районните прокуратури на внесените в съда прокурорски актове спрямо наблюдаваните ДП – 18.16%, с най-висок дял по този показател (над 30%) са РП Разград и РП Ямбол. Районната прокуратура София е с най-нисък дял (под 10%), като същевременно СРП е с най-голям брой наблюдавани дела сред районните прокуратури. Както е посочено и в предходните доклади, анализирайки данните, трябва да се отчети спецификата на отделните райони, особено в случаите, когато доминират производства за престъпления с неразкрит извършител (например в градове с изключително голяма концентрация на хора – София, Пловдив, Варна и др.)

Структурното разпределение на новообразуваните дела и резултатите по тях – внесени прокурорски актове в съда и предадени на съд лица, са представени по видове престъпления в следващата таблица.

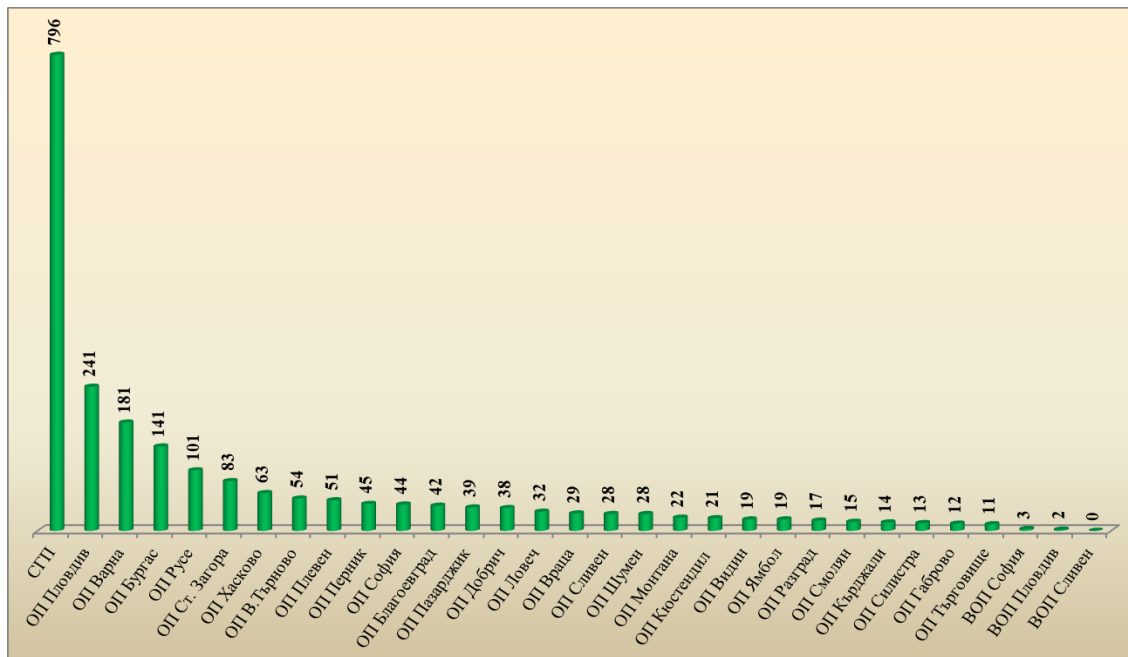
Глави от НК	Новообразувани ДП	Общ брой прокурорски актове, внесени в съда	Общ брой лица по внесените в съда прокурорски актове
Общо	85 758	27 732	29 762
<i>Глава първа</i> Престъпления против Републиката	10	3	3
<i>Глава втора</i> Престъпления против личността	13 625	3 023	3 289
<i>Глава трета</i> Престъпления против правата на гражданите	685	246	270
<i>Глава четвърта</i> Престъпления против брака и семейството	1 939	1 071	1 138
<i>Глава пета</i> Престъпления против собствеността	28 464	4 711	5 613
<i>Глава шеста</i> Престъпления против стопанството	4 422	910	978
<i>Глава седма</i> Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи	488	137	157
<i>Глава осма</i> Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции	3 090	1 936	2 112
<i>Глава осма „а“</i> Престъпления против спорта	0	0	0
<i>Глава девета</i> Документни престъпления	3 261	1 333	1 383
<i>Глава девета „а“</i> Компютърни престъпления	236	12	13
<i>Глава десета</i> Престъпления против реда и общественото спокойствие	2 604	686	883
<i>Глава единадесета</i> Общоопасни престъпления	26 879	13 648	13 891
<i>Глава дванадесета</i> Престъпления против отбранителната способност на Републиката, информацията, представляваща държавна тайна, и против чуждестранната класифицирана информация	9	1	1
<i>Глава тринадесета</i> Военни престъпления	46	14	17
<i>Глава четирнадесета</i> Престъпления против мира и човечеството	0	1	14

И през 2025 г. най-голям дял имат новообразуваните ДП за престъпления против собствеността (33.2%), следвани от общоопасните престъпления (31.3%) и престъпленията против личността (15.9%).

По отношение на внесените в съда прокурорски актове, с най-голям дял са общоопасните престъпления (49.2%), следвани от престъпленията против собствеността (17%) и престъпленията против личността (10.9%).

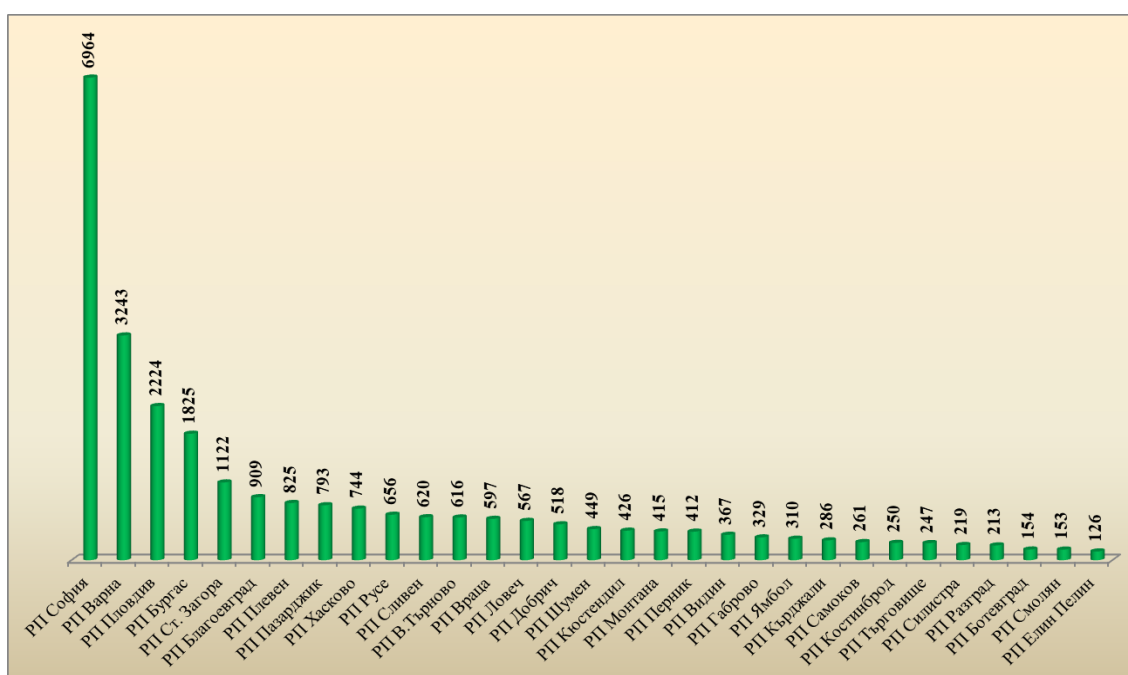
Спрени ДП

През 2025 г. е постановено спиране на наказателното производство по 29 044 (30 482; 31 668) дела, които са по-малко с 4.7% спрямо 2024 г. и с 8.3% спрямо 2023 г. Преобладаващ е делът на спрените ДП поради неразкриване на извършителя на престъплението (чл. 244, ал. 1, т. 2 НПК) – 82.4% (82.4%; 84.6%). Малък остава и през настоящия отчетен период броят на делата, спрени на други процесуални основания.

Фиг. 28. Спреди ДП за окръжните прокуратури

Както и в предходните години, най-много спреди ДП има в окръжните прокуратури в големите областни градове – София, Пловдив, Варна и Бургас.

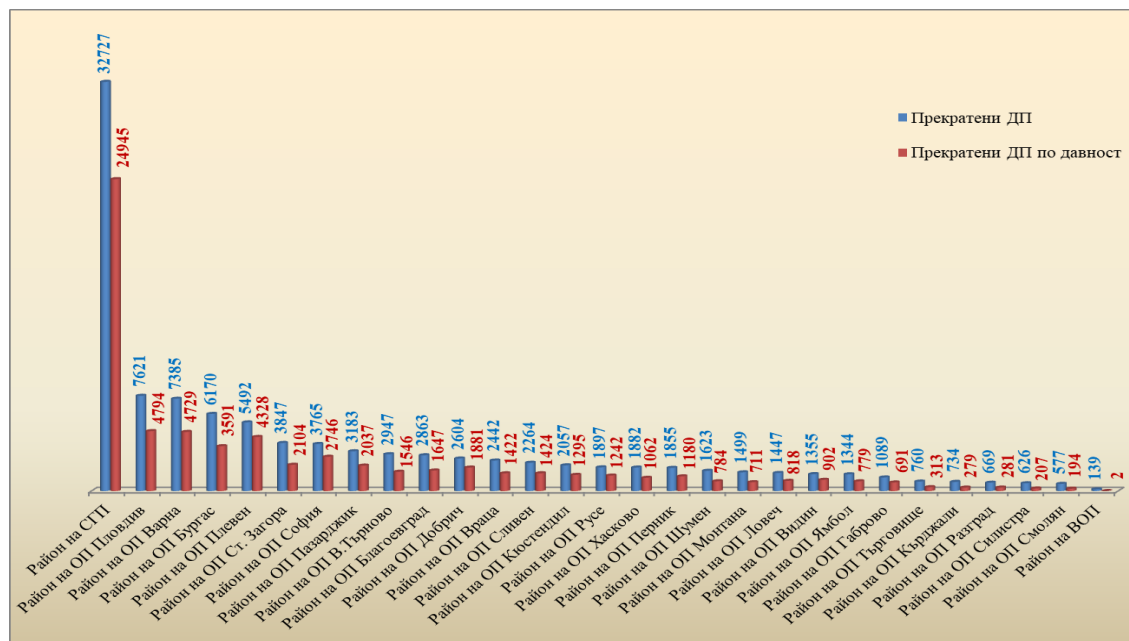

Фиг. 29. Спреди ДП за районните прокуратури

Най-много спреди дела са отчетени в района на АП София – 11 899, от които 6 964 на СРП, което е повече от половината от спрените дела в апелативния район. Следват районите на АП Пловдив – 5 777 (от тях 2 224 на РП Пловдив), АП Варна – 5 177 (от тях 3 243 на РП Варна), АП В. Търново – 3 243 (от тях 825 на РП Плевен) и АП Бургас – 2 943 (от тях 1 825 на РП Бургас). В района на ВоАП са спреди 5 ДП.

Прекратени ДП

През отчетната 2025 г. прокурорите са се произнесли с акт за прекратяване на наказателното производство по 102 863 (98 006; 113 687) досъдебни производства. Поради изтичане на предвидената в закона давност за наказателно преследване са прекратени 67 934 (63 399; 82 644) ДП⁷², като спрямо предходната 2024 г. се отчита увеличение със 7.2%, а спрямо 2023 г. – намаление със 17.8%. От прекратените по давност дела, 99.8% са за престъпления с неразкрит извършител, а срещу известен извършител (с привлечено лице като обвиняем) прекратените ДП са 144, или 0.2%. В сравнение с предходния отчетен период се констатира увеличение на абсолютната стойност (144 ДП при 115 прекратени ДП срещу известен извършител за 2024 г.), но относителният им дял се запазва същият.

Фиг. 30. Прекратени ДП, по окръжни райони

По реда на Глава двадесет и шеста „Ускоряване на наказателното производство“ от НПК през 2025 г. на основание чл. 368 НПК са отчетени 17 (14; 8) искания (от обвиняеми, от пострадали/техни наследници и от ощетени юридически лица) за ускоряване на досъдебни производства. От тях в съда са внесени 10 искания, а 7 са подадени до административния ръководител на съответната прокуратура⁷³. Не са отчетени нови искания по реда на чл. 369, ал. 3, вр. ал. 2 НПК. Няма постановени решения на съда за констатирано неоправдано забавяне (0; 4), а по 8 (8; 11) не е констатирано такова. Административните ръководители на съответните прокуратури не са констатирали неоправдано забавяне по 5 от исканията, а по едно е констатирано.

Специални разузнавателни средства

През 2025 г. по отношение на 660 (695; 782) лица прокурорите са изготвили общо 1 028 (1 019; 1 112) искания до съда за прилагане на специални разузнавателни средства (СРС) по образувани/започнати ДП. Броят на направените искания се е увеличил спрямо 2024 г. с 0.9%, но се отчита намаление спрямо 2023 г. със 7.6%. Намаление се отчита при броя на лицата – с 5% спрямо 2024 г. и с 15.6% спрямо 2023 г.

Първоначалните искания са 717 (719; 860), а за продължаване на срок – 311 (300; 252). Към края на отчетния период от съда са уважени 872 (848; 878) искания, от

⁷² Разпределение на прекратените по давност дела по апелативни райони: АП София – 34 848; АП Пловдив – 10 470; АП В. Търново – 8 625; АП Варна – 8 195; АП Бургас – 5 794 и ВоАП – 2.

⁷³ ЗИДНПК, обн., ДВ, бр. 97 от 14.11.2025 г. (изм. чл. 368 НПК).

които – 589 (579; 655) първоначални и 283 (269; 223) – за продължаване на срока. Неуважените искания са 152 (167; 234), от които 128 (140; 205) – първоначални и 24 (27; 29) – за продължаване. Уважените искания съставляват 84.8% от всички разгледани искания от съда, при 83.2% през 2024 г. и при 79% през 2023 г.

Както и в предходните години, предвид специфичната компетентност и обема на работа по дела за тежки престъпления от СГП по отношение на 164 лица в съда са внесени 258 (236; 240) искания, от които 197 първоначални и 61 за продължаване. Уважени са 194 искания и 60 са неуважени. От ОП Кърджали, ОП Кюстендил, ОП Търговище, ВОП Пловдив и ВОП Сливен няма направени искания за използване на СРС.

През 2025 г. са изготвени 364 искания за изготвяне на веществени доказателствени средства (ВДС) и са получени 396 ВДС от използвани СРС. Всичките 396 ВДС са приобщени към съответното досъдебно производство.

Достъп до данни по Закона за електронните съобщения (ЗЕС)

По реда на чл. 159а, ал. 3 НПК от наблюдаващите прокурори по ДП са отправени 10 101 (10 887; 12 237) искания до съда по чл. 251б, ал. 1 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) за разрешаване на достъп до данни. Към края на отчетния период от съда са постановени 9 455 (10 073; 11 329) разпореждания с разрешение за достъп до поисканите данни, което съставлява дял от 93.6% (92.5%; 92.6%), спрямо общия брой искания по чл. 159а, ал. 3 НПК. Съдебните разпореждания за неуважаване на исканията са 643 (791; 901).

За унищожаване на справки с данни по чл. 159а, ал. 6 НПК до съда са направени 146 предложения, като от съда са постановени 140 разрешения. Броят на протоколите за унищожаване на справки по чл. 159а, ал. 6 НПК е 140.

Контрол на мярката за неотклонение „задържане под стража“ и другите мерки на процесуална принуда

От изготвените и внесените в съда общо 4 339 (4 724; 4 600) искания по чл. 64 НПК, са уважени 3 464 (79.8%), а неуважените са 750.

В тригодишния период се наблюдава намаление на относителния дял на уважените от съда искания по чл. 64 НПК от внесените – 79.8% (83.2%; 85.8%). По отношение на делата на неуважените искания спрямо внесените в съда през тригодишния период се наблюдава увеличение – 17.3% за 2025 г., при 13.4% за 2024 г. и при 12.4% за 2023 г.

От прокурор са протестирани 251 (222; 226) определения на съда, с които не е уважено искане за вземане на мярка „задържане под стража“ или е взета по-лека мярка за неотклонение. Уважените от съда протести са 77 (54; 65), или 30.7% (24.3%; 28.8%). Неуважени са 157 (162; 149) протеста.

Мярка за неотклонение „задържане под стража“ е взета спрямо 3 512 (4 006; 4 004) лица, разпределени по апелативни райони, както следва:

Апелативен район	Лица с мярка за неотклонение „задържане под стража“
АП София	1 428
АП Пловдив	862
АП Бургас	425
АП В. Търново	404
АП Варна	392
ВоАП	1

В края на 2025 г., по неприключените ДП, с мярка „задържане под стража“ са 823 лица, от които по отношение на пълнолетните лица сроковете на задържане са: до 2 месеца – 373 лица, до 8 месеца – 416 и до 18 месеца – 23, а по отношение на непълнолетните лица са: до 2 месеца – 9, до 5 месеца – 2 и до 12 месеца – 0.

През годината с мярка за неотклонение „домашен арест“ са били 450 (432; 412) лица.

По реда на чл. 63, ал. 5 НПК прокурорите са разпоредили освобождаване и са определили по-лека мярка за неотклонение по отношение на 95 (86; 78) лица, а по реда на чл. 63, ал. 6 НПК – спрямо 226 (199; 219) лица. На основание чл. 234, ал. 8 НПК от прокурор са отменени мерки за процесуална принуда, наложени спрямо 820 (709; 787) лица.

При упражняване на контрол за предотвратяване на незаконосъобразно прилагане на мерките за процесуална принуда в помощ на прокурорите е Електронен регистър за сроковете по чл. 368, ал. 1 и по чл. 234, ал. 8 НПК⁷⁴.

Дейност по чл. 83а – 83е ЗАНН – налагане на имуществени санкции на юридическите лица (ЮЛ), които са се обогатили или биха се обогатили от извършени престъпления

През 2025 г. прокурорите са внесли 40 (39; 54) предложения по чл. 83б ЗАНН, по отношение на 41 (39; 54) юридически лица. Общият размер на неправомерната имуществена облага е 2 428 896,66 лева. По апелативни райони, внесените предложения се разпределят, както следва: АП Бургас – 28, АП В.Търново – 10, АП Варна и АП Пловдив – по 1. За налагане на обезпечителни мерки по реда на чл. 83в ЗАНН от прокурор през 2025 г. няма внесени искания (0; 6).

От първоинстанционен съд са уважени 36 (33; 43) предложения, на основание чл. 83г, ал. 7, т. 1 ЗАНН. Неуважени са 3 (9; 7), като едно в рамките на отчетния период не е разгледано. От една районна прокуратура е подаден протест срещу решение на съда за връщане на предложението на основание чл. 83г, ал. 1, т. 1 от ЗАНН, като към края на отчетния период не е бил разгледан.

В законна сила са влезли 34 (35; 46) решения, с които на 34 ЮЛ са наложени имуществени санкции в общ размер на 1 320 860,60 лева. Наложените санкции са за престъпления против интелектуалната собственост и за данъчни престъпления. По 3 влезли в сила решения на юридическите лица не са наложени санкции.

През отчетната година от прокуратурите са постановени 392 отказа за изготвяне на предложения по чл. 83б ЗАНН, като при инстанционния контрол 7 прокурорски акта са потвърдени.

Действия при конкуренция на административнонаказателна и наказателна отговорност

През 2025 г. по чл. 72, ал. 1, т. 1, вр. чл. 70, ал. 2, т. 5 ЗАНН са изготвени и внесени в съда 14 (8; 16) предложения от окръжните прокуратури и 58 (75; 65) предложения от районните прокуратури. Разгледани от съда са 68 (79; 84) предложения⁷⁵, като са уважени 62 (66; 75), а неуважените са 6 (13; 9). Не са разгледани от съда 17 (20; 20) предложения.

Въз основа на уважените предложения са отчетени 46 (52; 50) възобновявания на досъдебни производства.

⁷⁴ Въведен със Заповед № 3551 от 25.11.2013 г. на главния прокурор.

⁷⁵ В броя на разгледаните предложения може да са включени и такива, внесени в предходни периоди, по които няма произнасяне на съда в края на предходния отчетен период.

II. СЪДЕБНА ФАЗА

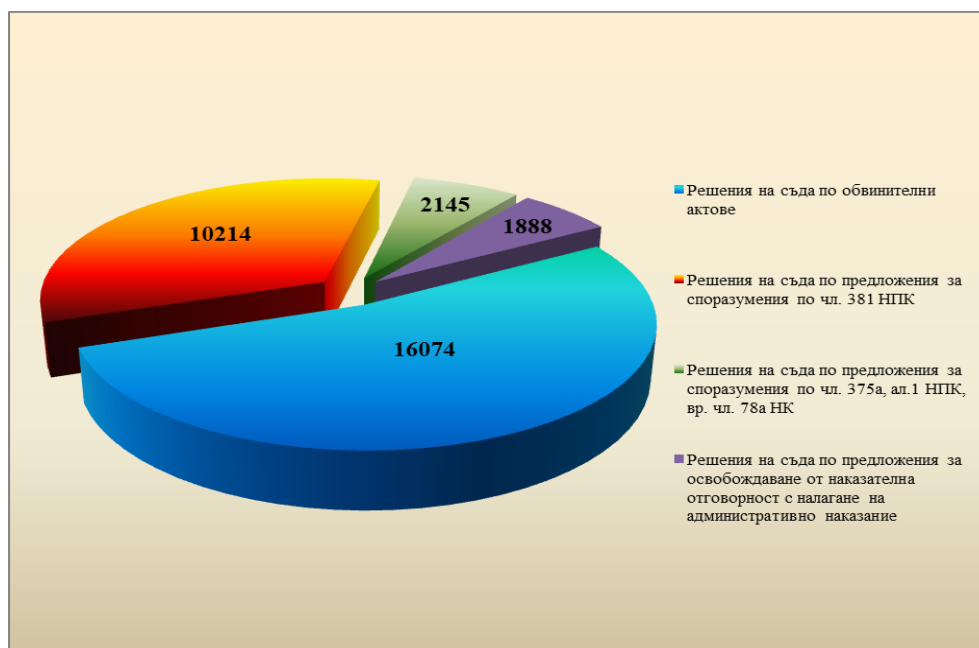
1. Наказателносъдебен надзор (НСН)

Образувани, разгледани и решени дела

През 2025 г. в съда са внесени общо 27 732 (27 750; 27 969) прокурорски акта, от които 13 824 обвинителни акта, 12 093 споразумения за решаване на наказателното производство (по чл. 381 НПК и по чл. 375а, ал. 1 НПК) и 1 815 постановления с предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. Броят на лицата по внесените в съда прокурорски актове е 29 762 (29 961; 30 360).

В съда са образувани 27 959 (27 913; 28 122) наказателни дела (в тях се включват и делата, образувани по внесените в края на 2024 г. прокурорски актове).

През отчетния период съдилищата са постановили общо 30 321 (29 435; 30 236) съдебни решения по внесени с прокурорски акт дела, от които 16 074 (15 609; 16 241) по внесени *обвинителни актове*, 12 359 (11 931; 11 277)⁷⁶ по предложения за *решаване на делото със споразумение в досъдебното производство* и 1 888 (1 895; 2 718) по внесени предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

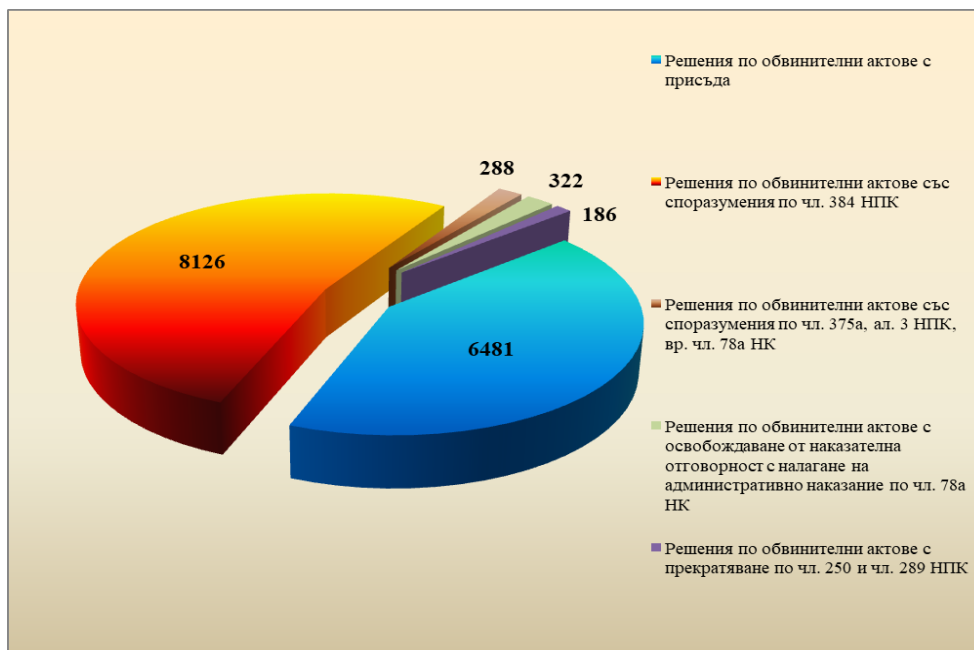

Фиг. 31. Решения по внесените прокурорски актове

Решенията на съда по предложения за споразумение по чл. 381 НПК са 10 214, като се запазва висок относителният дял на одобрените споразумения – 97.8%. Решенията на съда по предложения за споразумение по чл. 375а, ал. 1 НПК, вр. чл. 78а НК са 2 145 като и при тях също остава висок относителният дял на одобрените споразумения – 97.5%.

От внесените 1 888 *предложения* по реда на Глава двадесет и осма от НПК (освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а НК), уважени и одобрени са 1 709 (1 711; 2 466) или 90.5% (90.3%; 90.7%). По внесени в съда предложения по чл. 78а НК съдът е одобрил 684 споразумения (617; 346), постигнати след образуване на съдебното производство, но преди приключване на съдебното следствие.

⁷⁶ Данните включват решенията на съда по предложения за споразумения по чл. 381 НПК и по чл. 375а, ал. 1 НПК.

Фиг. 32. Видове решения по внесените обвинителни актове

По внесените обвинителни актове през 2025 г. съдилищата са постановили 5 760 (5 444; 5 557) осъдителни присъди, което съставлява 35.8% (34.9%; 34.2%) от съдебните решения по всички внесени в съда обвинителни актове. Видно от данните, за поредна година се констатира увеличение както на броя на постановените осъдителни присъди в абсолютни стойности – с 5.8% спрямо 2024 г. и с 3.7% спрямо 2023 г., така и на относителния им дял спрямо общия брой решения на съда по внесените обвинителни актове, съответно с 0.9 процентни пункта спрямо предходната година и с 1.6 процентни пункта спрямо 2023 г. От постановените осъдителни присъди през настоящия отчетен период влезли в сила са 3 831 присъди и 1 929 не са влезли в сила.

Постановените оправдателни присъди от съда по внесени обвинителни актове са 721, като от тях 351 са влезли в сила и 370 не са влезли в сила.

С одобряване на *споразумение за решаване на делото в съдебното производство* по чл. 384 НПК са приключени 8 126 (8 047; 8 586) дела, което съставлява 50.6% (51.6%; 52.9%) от решенията на съда по внесени обвинителни актове.

По реда на чл. 375а, ал. 3 НПК, вр. чл. 78а НК по внесени обвинителни актове, съдът е одобрил 288 (289; 126) споразумения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, постигнати след образуване на съдебното производство, но преди приключване на съдебното следствие.

Намалява както броят на приключените съдебни производства по внесени обвинителни актове, решени с *освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по реда на чл. 78а НК*, образувани по обвинителни актове – 322, при 409 през 2024 г. и 559 през 2023 г., така и на делът им спрямо общия брой съдебни решения по внесени обвинителни актове – 2%, при 2.6% през 2024 г. и 3.4% през 2023 г.

Увеличен е броят на прекратените от съда наказателни производства на основание чл. 250 и чл. 289 НПК – 186 (182; 153), като относителният им дял спрямо решенията на съда, с които се прекратява производството, се запазва сравнително на едно и също ниво за тригодишния период – 1.2% (1.2%; 0.9%).

По присъди и решения през 2025 г. административните ръководители на окръжни и апелативни прокуратури по реда на чл. 422, ал. 1, т. 1-3 НПК и чл. 380 НПК са внесли в съда 22 искания⁷⁷ за възобновяване на наказателни дела и са постановили 46 отказа⁷⁸ по

⁷⁷ 20 от окръжни прокурори и 2 от апелативни прокурори.

⁷⁸ 32 от окръжни прокурори и 14 от апелативни прокурори.

искания за възобновяване на дела. От внесените искания за възобновяване на наказателно дело съдът е уважил 9 искания и не е уважил 4.

През отчетния период прокурорите са взели участие в 62 155 съдебни заседания (61 077; 61 146) по 38 018 (38 183; 38 267) наказателни дела. Участвали са и в 17 091 (16 381; 16 673) разпоредителни заседания⁷⁹.

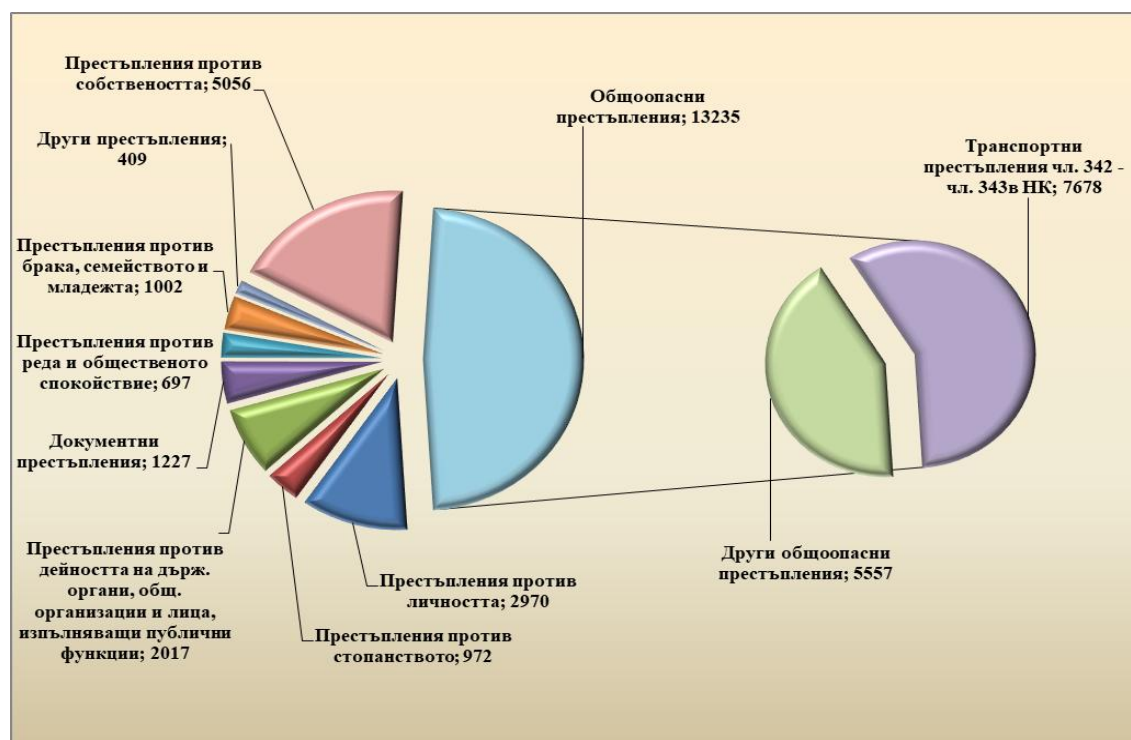
Осъдителни и санкционни решения, осъдени и санкционирани лица

През 2025 г. са постановени 28 282 (27 540; 28 346) осъдителни и санкционни решения спрямо 29 772 (28 810; 29 580) лица.

С влязъл в сила съдебен акт са осъдени и санкционирани 27 585 (27 662; 28 643) лица, което е 92.7% (92.3%; 94.3%) от общо предадените на съд 29 762 лица. В тригодишния период се наблюдава намаляване както на относителния им брой, така и на делата им спрямо общо предадените на съд лица.

Запазва се констатираната и в предходни отчетни периоди трайна тенденция на висок относителен дял на осъдените и санкционираните лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт – 98% (97.8%; 97.6%).

Структурата на осъдените/санкционираните лица по видове престъпления е показана на следващата графика.

Фиг. 33. Структура на осъдени и санкционирани лица по влезли в сила осъдителни и санкционни решения, по видове престъпления, съобразно систематиката на НК

Протести – въззивни и касационни

През настоящия отчетен период прокурорите са изготвили и подали 937 (915; 899) въззивни и касационни протеста. От съда са разгледани 754 протеста, от които уважени са 281 или 37.3% (37%; 34.1%), като се констатира нарастване на този дял спрямо предходните две години.

⁷⁹ Чл. 247в – чл. 248а НПК (ЗИДНПК, обн. ДВ, бр. 63/2017 г., изм. и доп. ДВ, бр. 110 от 29.12.2020 г., доп. ДВ, бр. 61 от 29.07.2025 г.).

Въззивните протести (извън тези срещу оправдателни присъди) са 285 (268; 227). Разгледани от въззивните съдилища са 239 протеста, от които са уважени 106. Делът им спрямо разгледаните въззивни протести е 44.4% (42.3%; 42.6%).

Срещу *оправдателни присъди и решения* са подадени 539 (543; 547) *въззивни протеста*. От тях са разгледани 432, като са уважени 150, което съставлява 34.7% (33.6%; 29.7%). Налице е увеличение на относителния дял на уважените въззивни протести срещу оправдателни присъди и решения спрямо 2024 г. и спрямо 2023 г.

Подадени са 24 *касационни протеста* (извън тези срещу оправдателни присъди), при 29 за 2024 г. и 28 за 2023 г. От разгледаните 19 протеста, уважени са 6, което съставлява 31.6% (33.3%; 47.4%) от разгледаните протести.

Срещу въззивни оправдателни присъди и решения са подадени 89 (75; 97) касационни протеста. От разгледаните 64, уважени от съда са 19, или 29.7% (42.9%; 38.7%).

Видно от данните, относителният дял на уважените касационни протести (извън тези срещу оправдателни присъди) през 2025 г. намалява спрямо предходните две години. Намалява и делът на уважените касационни протести срещу въззивни оправдателни присъди и решения.

И през настоящия отчетен период се констатират идентични на посочените в предходни години причини за неуважаване на протестите от съда, диференцирани в следните групи:

- ✓ различна оценка на доказателствата от съда и от прокуратурата, която предполага и различни правни изводи;

- ✓ недостатъчна обосновааност на протестите, непосочване на конкретни доводи в подкрепа на релевираните основания;

- ✓ подаване на „бланкетни“ протести, без да се посочват допълнителни съображения, без да се познават и анализират мотивите към атакувания съдебен акт или пропускане да се депозират допълнителни съображения към вече подадени протести;

- ✓ не се използват процесуалните възможности за отправяне на искания за събиране на доказателства за изясняване на включени в предмета на доказване факти във въззивните протести;

- ✓ неправилно посочване и аргументиране на основанията по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК при изготвяне на касационните протести, без да се отчита спецификата на касационното производство.

Подаването на протест винаги следва да е резултат от задълбочена и обективна преценка за наличието на процесуални основания за протестиране на съдебния акт. Необходимо условие за изготвяне на обосновани протести (въззивни и касационни), особено срещу оправдателни съдебни актове, е внимателното проучване на мотивите на съдебния акт и на доказателствата по делото, въз основа на които съдът е приел за установени фактите и е приложил материалния закон. Прокуратурите следва да продължат да прилагат утвърдената практика на анализ на причините, довели до постановяване на оправдателни присъди и неуважаване/оставяне без разглеждане на протестите, като повишат усилията за подобряване на качеството им.

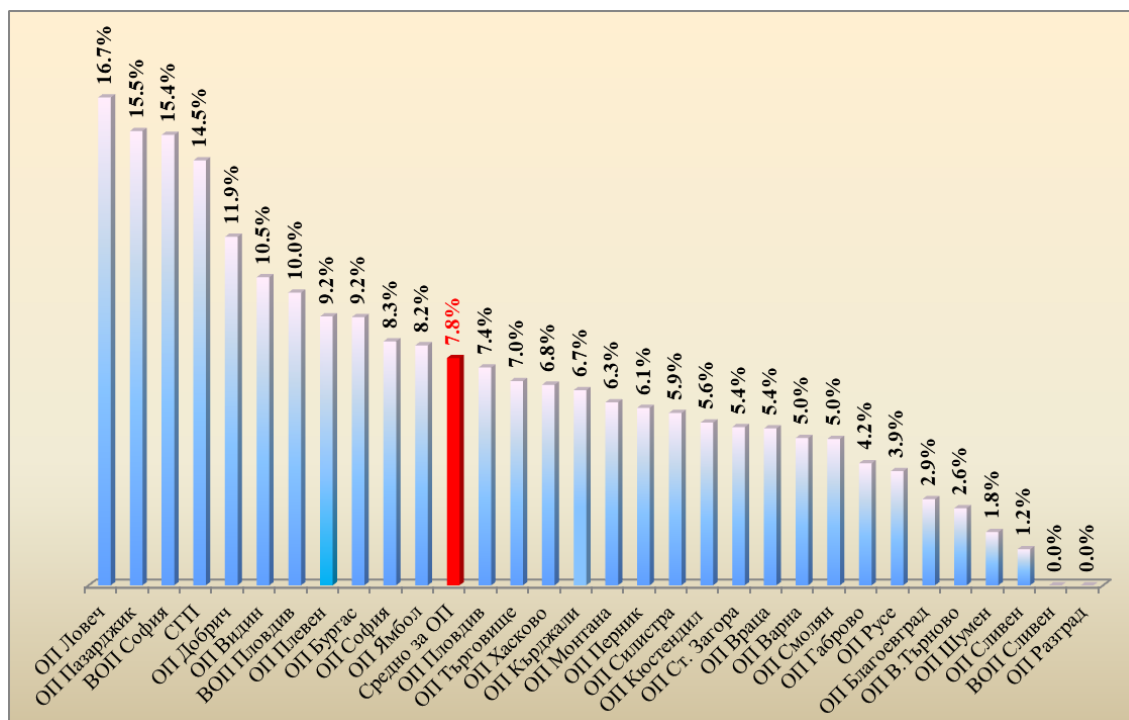
2. Постановени оправдателни присъди и върнати от съда дела

Върнати от съда дела

От общо внесените през отчетния период 27 732 (27 750; 27 969) прокурорски акта, от съдилищата са върнати 877 (819; 821) дела. И през настоящата отчетна година се запазва нисък относителният дял на върнатите дела спрямо внесените в съда – 3.2% (3%; 2.9%), с близки стойности за тригодишния период.

Данни за върнатите от съда дела спрямо внесените прокурорски актове по районни и окръжни прокуратури са представени в следващите графики.

За окръжните прокуратури

Фиг. 34. Относителен дял на върнатите от съда дела спрямо внесените прокурорски актове за окръжните прокуратури

Средният за страната относителен дял на върнати дела на окръжните прокуратури за 2025 г. е 7.8%. Сравнението на данните с предходните две години (9%; 8.7%) по този показател сочи тенденция към намаляване.

С по-нисък от средната стойност за окръжните прокуратури е относителният дял на върнатите дела в 20 окръжни прокуратури. С над средния дял са 11 окръжни прокуратури.

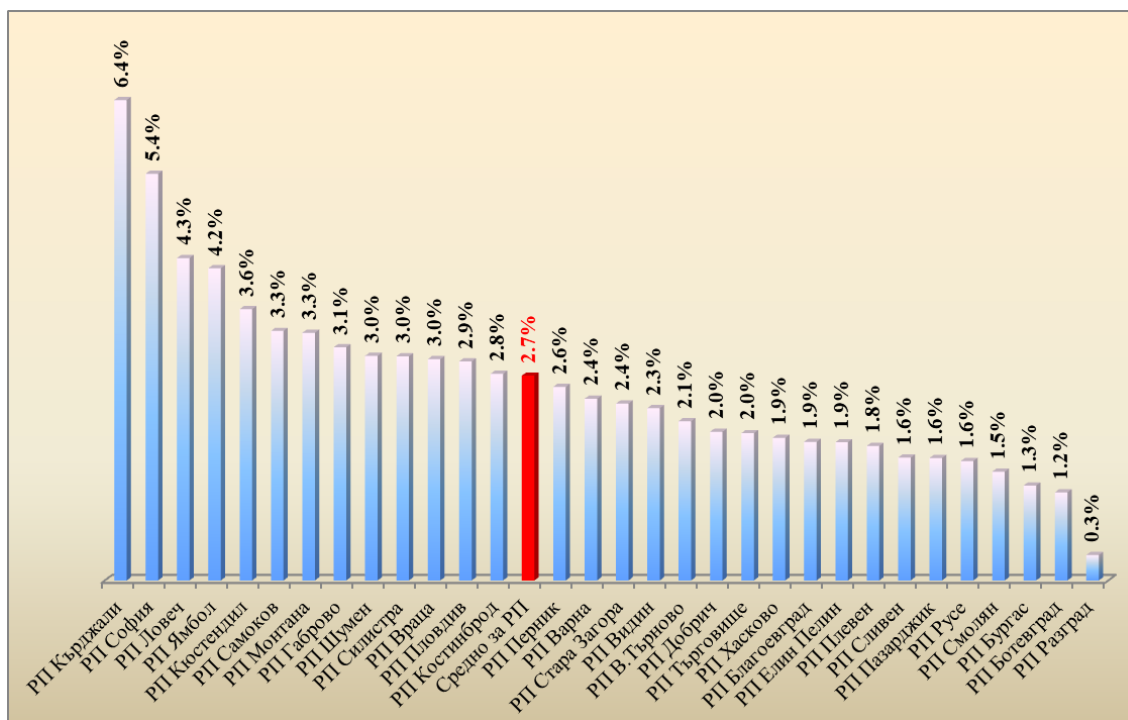
С най-нисък дял са: ОП Сливен – 1.2%, ОП Шумен – 1.8%, ОП В.Търново – 2.6%, ОП Благоевград – 2.9% и ОП Русе – 3.9%, а ВОП Сливен и ОП Разград не отчитат върнати от съда дела през 2025 г.

Най-висок относителен дял на върнати от съда дела се констатира в: ОП Ловеч – 16.7%, ОП Пазарджик – 15.5%, ВОП София – 15.4%, СГП – 14.5%, ОП Добрич – 11.9% и ОП Видин – 10.5%, които стойности по този показател са значително по-ниски от най-високата стойност през предходната година (33.3%).

Сериозно увеличение на делá на върнатите дела спрямо внесените в съда, сравнено с предходната година, се констатира в ОП Монтана – 6.3% при 0% за 2024 г., в ОП Бургас – 9.2% при 5.3% за 2024 г., в ОП Ямбол – 8.2% при 1.9% за 2024 г. и в ОП Перник – 6.1% при 2.6% за 2024 г.

По-добри резултати спрямо предходната година се констатират в ОП Смолян – 5% при 33.3% за 2024 г., ОП Шумен – 1.8% при 8.2% за 2024 г., ОП Габрово – 4.2% при 10% за 2024 г., ОП Силистра – 5.9% при 15% за 2024 г., ОП Кърджали – 6.7% при 17.9% за 2024 г., ОП Стара Загора – 5.4% при 10.4% за 2024 г. За втора поредна година ВОП Сливен няма върнати дела.

За районните прокуратури

Фиг. 35. Относителен дял на върнатите от съда дела спрямо внесените в съда прокурорски актове за районните прокуратури

През 2025 г., както и в предходните години, средният относителен дял на върнатите дела спрямо внесените в съда прокурорски актове за районните прокуратури се запазва под 3% – 2.7%, и е малко по-висок от този за 2024 г. – 2.4%. Видно от графиката, 18 прокуратури са под средния дял за РП, а 13 районни прокуратури са над средния дял.

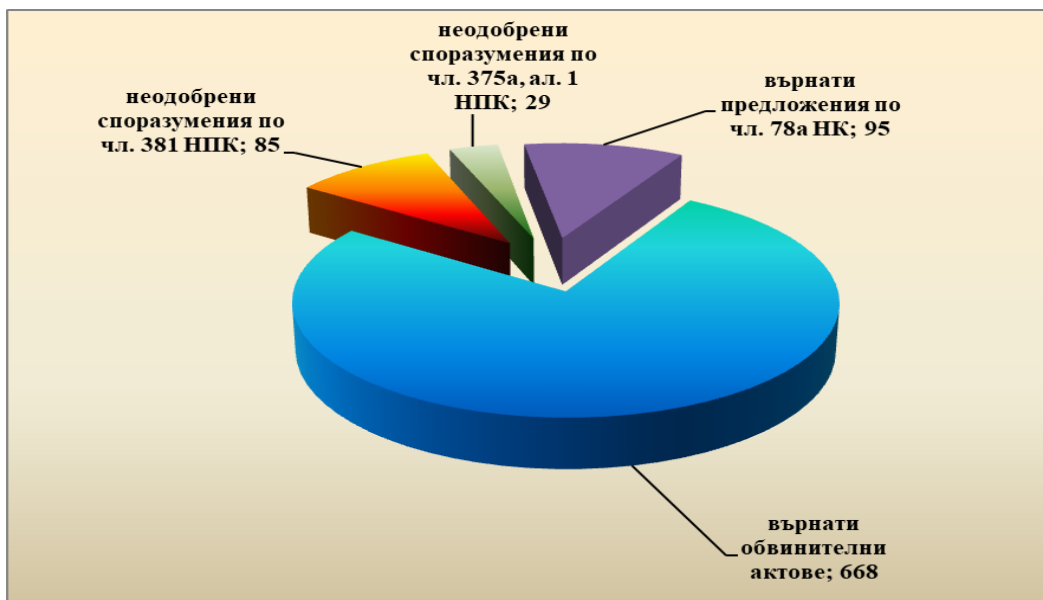
Най-добри резултати отчита РП Разград с 0.3% върнати от съда дела, но следва да се отбележи, че в повечето районни прокуратури процентът на върнатите от съда дела се запазва нисък.

Най-висок относителен дял на върнати дела се констатира, както и през миналата година, в РП Кърджали – 6.4%, РП София – 5.4%, РП Ловеч – 4.3% и РП Ямбол – 4.2%.

Върнати от съда дела по видове внесени прокурорски актове

И през 2025 г. се запазва устойчивата тенденция най-голям брой на върнатите от съда дела да са образувани по внесените обвинителни актове – 663 (617, 639), или 75.6% (75.3%, 77.8%) от общо върнатите 877 дела.

Отделно от върнатите обвинителни актове поради допуснати очевидни фактически грешки на основание чл. 248а, ал. 2, предл. първо, вр. ал. 1 НПК са върнати 5 обвинителни акта.

Фиг. 36. Върнати дела по обвинителни актове, по споразумения и по чл. 78а НК

В таблицата са представени данните за 2025 г. за внесените в съда и върнатите на прокурор обвинителни актове (без тези по чл. 248а, ал. 2, предл. първо, вр. ал. 1 НПК), както и за съотношението на върнатите спрямо внесените в съда обвинителни актове, разграничени по апелативни райони по низходящ ред по относителен дял на прокуратурите с обща компетентност.

АП райони	Внесени в съда обвинителни актове	Върнати от съда обвинителни актове	Относителен дял на върнатите обвинителни актове спрямо внесените
Общо за ПРБ	13 824	663	4.8%
АП Пловдив	2 522	153	6.1%
АП София	4 762	268	5.6%
АП В.Търново	2 090	87	4.2%
АП Бургас	2 014	71	3.5%
АП Варна	2 412	81	3.4%
ВоАП	24	3	12.5%

При относителен дял на върнатите от съда дела спрямо внесените обвинителни актове от 4.8% за 2025 г., се наблюдава леко увеличение на този показател спрямо предходния отчетен период – с 0.4 процентни пункта спрямо 2024 г. (4.4%) и с 0.3 процентни пункта спрямо 2023 г. (4.5%).

За района на АП Пловдив при дял от 6.1% се отчита увеличение спрямо предходните две години – съответно с 0.8 процентни пункта спрямо 2024 г. (5.3%) и с 0.5 процентни пункта спрямо 2023 г. (5.6%). За района на АП София (при дял от 5.6%) – увеличение от 0.6 процентни пункта спрямо 2024 г. (5%), но намаление спрямо 2023 г. – с 0.2 процентни пункта (5.8%).

Увеличение се наблюдава в района на АП Велико Търново – 4.2%, при 3.7% през 2024 г. и 3.3% през 2023 г. и в района на АП Бургас – 3.5%, при 3.2% през 2024 г. и 3.1% през 2023 г. В района на АП Варна се констатира намаление спрямо предходната година с 0.4 процентни пункта (3.8%), но с 0.4% увеличение спрямо 2023 г. (3%).

Както и през предходните два отчетни периода, така и през настоящия, районът на ВоАП продължава да е с най-висок относителен дял на върнати дела, образувани по обвинителни актове – 12.5%, при 20.7% за 2024 г. и 14.7% за 2023 г. при ниски абсолютни стойности на внесените в съда обвинителни актове, което е предопределено от специфичната му компетентност.

От разпоредително заседание на основание чл. 249, ал. 2, вр. чл. 248, ал. 1, т. 3 НПК, от съда са върнати 653 дела (596; 622) което съставлява 98.5% (96.6%; 97.3%) от всички върнати дела, образувани по обвинителни актове.

Очевидна фактическа грешка в обвинителния акт (чл. 248а, ал. 1 НПК) съдът е констатирал по 157 наказателни дела, като за предходния отчетен период случаите са 123, а за 2023 г. – 112. В 5 случая⁸⁰ (при 5 за 2024 г. и при 1 за 2023 г.) съдебното производство е прекратено на основание чл. 248а, ал. 2, пр. 1 НПК и делото е върнато на прокурор, поради невнасяне в изискуемия седемдневен срок на обвинителен акт.

За четвърта поредна година няма прекратено съдебно производство поради неотстраняване от прокурора на констатирана от съда очевидна фактическа грешка по чл. 248а, ал. 2, пр. 2 НПК.

През 2025 г. година прокурорите са подали общо 439 протеста срещу определения и разпореждания на съдилищата за връщане на делото⁸¹.

Апелативни райони	Протести срещу върнати от съда дела			
	Внесени в съда протести срещу върнати от съда дела	от тях:		Относителен дял на уважените от съда протести спрямо разгледаните
		Разгледани от съда	Уважени от съда	
Общо за ПРБ	439	393	147	37.4%
АП Бургас	36	37	16	43.2%
АП Варна	55	55	23	41.8%
АП В.Търново	53	51	19	37.3%
АП Пловдив	103	98	35	35.7%
АП София	190	150	53	35.3%
ВоАП	2	2	1	50.0%

От въззивни съдилища са разгледани 393 (373; 352) протеста, от които са уважени 147 (163; 117), т. е. 37.4% (43.7%; 33.2%).

Остава необходимостта от повишаване на самовзискателността и познаване на съдебната практика от прокурорите. За повишаване качеството на протестите е необходимо оказване на методическа помощ от горестоящите прокуратури.

Върнати дела по предложения по чл. 78а НК и по споразумения

През 2025 г. върнатите от съда дела на основание чл. 377 НПК, образувани по предложение на прокурора за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а НК, са 95 (114; 137). За поредна година се отчита намаляване на броя на тази категория дела. В сравнение с предходните години се констатира намаляване и на относителния им дял спрямо всички върнати от съда дела – 10.8% (13.9%; 16.7%).

Съдът не е одобрил 229 (291; 225) предложения за споразумения за решаване на делото в досъдебното производство (по реда на чл. 381 НПК), а по реда на 375а, ал. 1 НПК не са одобрени 53 предложения. От общия брой внесени в съда предложения за споразумение

⁸⁰ Два акта на РП Бургас и по един акт на РП Благоевград, РП Костинброд и СРП.

⁸¹ На основание чл. 249, ал. 3, вр. чл. 248, ал. 1, т. 3 НПК и разпореждания по чл. 377, ал. 2 НПК.

85 (88; 45) са върнати на прокурора поради допуснати нарушения на чл. 381, ал. 2 и ал. 3 НПК, по 29 съдът е констатирал, че са налице условията по чл. 377, ал. 1 НПК, а останалите 168 (203; 180) споразумения не са одобрени поради неприети от страните промени в споразумението, предложени от съда или поради последвал отказ от страна на обвиняемите/подсъдимите, делото да бъде решено по реда на Глава двадесет и девета от НПК.

Върнати от съд дела за престъпления от особен обществен интерес

През 2025 г. общият брой на върнатите от съда дела, образувани за престъпления от особен обществен интерес, е 220 (205; 235), при внесени в съда 5 456 (5 200; 5 114) прокурорски акта по посочените дела. Относителният им дял спрямо общия брой на внесените в съда прокурорски актове по дела от особен обществен интерес съставлява 4% (3.9%; 4.6%).

Върнатите дела за трафик на хора са с най-висок относителен дял спрямо внесените в съда прокурорски актове – 30%, следвани от делата за организирана престъпност – 27.1%, делата за корупция – 21.3%, делата за изпиране на пари – 20% и делата за злоупотреба със средства на ЕС – 17.1%.

Традиционно най-нисък е относителният дял на върнатите от съда дела спрямо внесените в съда прокурорски актове за трафик на наркотици – 2.2%, и за подправени парични знаци и платежни инструменти – 1.6%.

Относителният дял на върнатите от съда дела за корупционни престъпления спрямо внесените в съда прокурорски актове за този вид престъпления през 2025 г. е 21.3% при 14.7% за 2024 г. и 16.1% за 2023 г. Спрямо всички върнати от съда дела от особен обществен интерес дялът на върнатите дела за корупционните престъпления е 20.5%, при 19% за 2024 г. и 17.4% за 2023 г.

При прокуратурите с обща компетентност най-висок дял на върнати от съда дела от особен обществен интерес се констатира в окръжните райони на СГП – 11.9%, ОП Кърджали – 9.5%, ОП Ловеч – 7.2%.

Прокуратурите от окръжните райони Разград и Смолян нямат нито едно върнато дело от особен обществен интерес, а тези от Сливен, Шумен, Видин, Монтана и София имат само по едно върнато дело.

При военно-окръжните прокуратури ВОП Пловдив отчита 100% върнати дела, но при само един внесен прокурорски акт. ВОП Сливен и ВОП София не отчитат върнати от съда дела при внесени съответно 6 и 1 дело от тази категория.

Причини за връщане на делата

И през настоящия отчетен период апелативните прокуратури в страната констатира аналогични на посочените в предходни години причини за връщане на делата.

Въз основа на събираната и обобщавана в отдел 03 „Съдебен“ на ВКП информация, причините за връщане на делата позволяват обособяването им в пет групи, подредени в низходящ ред според броя на случаите.

1. Допускани на досъдебното производство отстраними съществени нарушения на процесуалните правила. По-конкретно те се изразяват в нарушения на процесуалните права на обвиняемия, свързани с правото му на защита, изразяващи се в: непълно и/или неточно формулиране на обвинението при привличането като обвиняем, допуснати технически неточности в постановлението за привличане на обвиняем, извършване на процесуални действия без защитник или с участие на един и същ защитник при противоречиви интереси на обвиняемите, непредявяване на разследването, въпреки направено искане от обвиняемия, процесуални нарушения при водене на задочно производство, нарушения на процесуалните права на пострадалия, изразяващи се в непредявяване на разследването при направено искане или неразясняване на правата му.

2. Допусканите съществени процесуални нарушения след приключване на разследването при произнасяне на прокурора по реда на чл. 242, ал. 1 НПК, при изготвянето на обвинителните актове, най-често се изразяват в непосочване на квалифициращи признаци и/или елементи от състава на престъплението или на конкретни

нарушения на законови норми при бланкетните състави; непълно описание на фактическата обстановка в обвинителния акт, което не позволява да бъдат изведени признаците на престъплението, непосочване на действията, с които се осъществява престъплението; противоречие между обстоятелствената част и диспозитива на обвинителния акт.

3. Неодобряване на внесени предложения за споразумение. Както беше посочено по-горе част от причините се отнасят до липса на законоустановени предпоставки за одобряване на споразумение в чл. 381, ал. 2 и ал. 3 НПК и чл. 377, ал. 1 НПК (в зависимост от реда, по който се внасят в съда). Друга част от причините за неодобряването им е вследствие на несъгласие на прокурора, обвиняемия или неговия защитник с предложените от съда промени в споразумението по правната квалификация, вида, размера или начина на изтърпяване на предложеното наказание.

4. Липса на основание по чл. 78а НК, когато делото е внесено по реда на чл. 375 НПК.

5. Невнасяне в седемдневен срок на обвинителен акт, в който съдът е констатирал наличие на очевидна фактическа грешка при условията на чл. 248а, ал. 2, пр. 1 НПК.

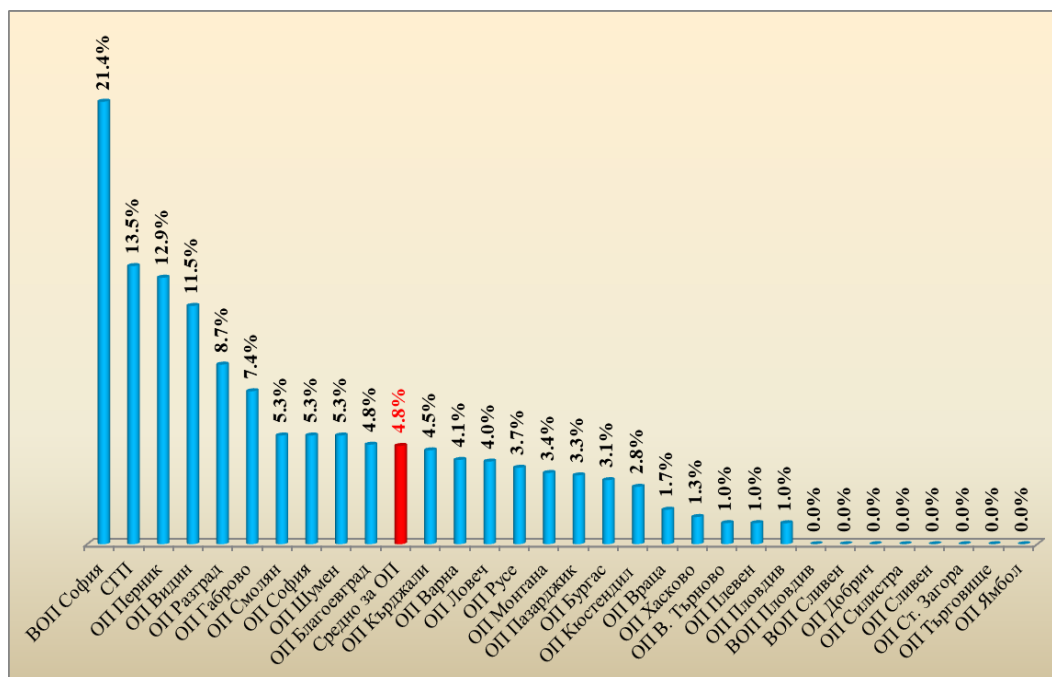
Оправдателни присъди и решения

През 2025 г. са постановени общо 782 (672; 706) оправдателни съдебни акта, от които 721 присъди и 61 решения. Запазва се ниският им относителен дял спрямо броя на внесените прокурорски актове в съда – 2.8% (2.4%; 2.5%).

Оправдани лица

През отчетната година са оправдани 1 025 лица (880; 911), което съставлява 3.3% (3%; 3%) от всички лица с постановен съдебен акт – 30 797 (29 690; 30 491). Наблюдава се устойчива тенденция на нисък дял на оправданите лица спрямо всички лица с постановен съдебен акт.

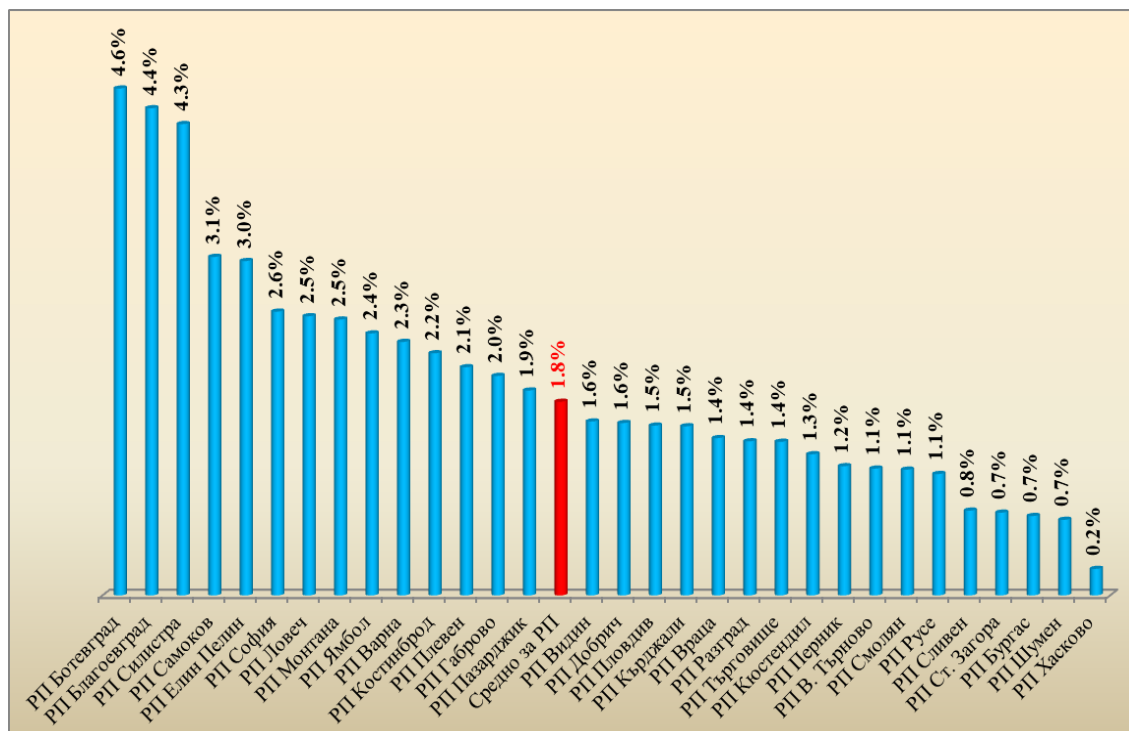
С влезли в сила съдебни актове – присъди и решения, са оправдани 573 (615, 692) лица, което е 2% (2.2%; 2.4%) от общия брой лица с влезли в сила съдебни актове – 28 158 (28 277; 29 335).

Фиг. 35. Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт по окръжни прокуратури

Средният относителен дял на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт за окръжните прокуратури за 2025 г. е 4.8%, при 7.2% за 2024 г. и 6.3% за 2023 г.

В окръжните прокуратури Добрич, Сливен, Силистра, Стара Загора, Търговище, Ямбол, ВОП Пловдив и ВОП Сливен няма оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт, като ОП Сливен и ВОП Пловдив за втора поредна година нямат оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт. За разлика от тях, най-висок относителен дял на оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт отчитат във ВОП София – 21.4% (при ниски абсолютни стойности), СГП – 13.5%, ОП Перник – 12.9% и ОП Видин – 11.5%.

Фиг. 36. Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт по районни прокуратури

За районните прокуратури през 2025 г. средният относителен дял на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт е 1.8%, при 1.6% за 2024 г. и 2% за 2023 г., което въпреки лекото повишение с 0.2 процентни пункта, като цяло се вписва в констатираната през последните години трайна стабилна тенденция.

За 2025 г. няма прокуратури без оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт.

Дял под 1% оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт, спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт отчитат РП Хасково, РП Шумен, РП Бургас, РП Стара Загора и РП Сливен.

Оправдани лица за престъпления от особен обществен интерес

През настоящата отчетна година с влязъл в сила съдебен акт по дела, образувани за престъпления от особен обществен интерес, са оправдани 149 (207, 176) лица. Съпоставено с данните от предходните две години се забелязва чувствително намаление на абсолютния им брой, както и се отчита намаление и на относителния им дял спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт за престъпления от особен обществен интерес – 2.6%, при 3.9%, за 2024 г. и 3.3% за 2023 г.

Оправданите лица по делата за организирана престъпност са 45, като се забелязва трайно намаляване спрямо предходните две години – при 57 оправдани лица за 2024 г. и 53 за 2023 г.

За корупционни престъпления през 2025 г. са оправдани 23 лица при почти двойно повече лица – 44 за 2024 г. и 40 за 2023 г. или 12.8% от всички лица с влязъл в сила съдебен акт.

За изпирание на пари са оправдани 4 лица при 9 за 2024 г. и 5 за 2023 г. или 18.2 % от всички лица с влязъл в сила съдебен акт.

За злоупотреба със средства на ЕС през 2025 г. са оправдани 2 лица при 8 за 2024 г. и 3 за 2023 г., което съставлява дял от 4.3% от всички лица с влязъл в сила съдебен акт.

По делата за трафик на наркотици са оправдани 47 лица при 45 за 2024 г. и 32 за 2023 г. или 1% от всички лица с влязъл в сила съдебен акт за тази група престъпления.

За данъчни престъпления са оправдани 21 лица при 36 за 2024 г. и 29 за 2023 г. или 7.9% от всички лица с влязъл в сила съдебен акт.

По дела за подправка на парични знаци и платежни инструменти за оправдани 4 лица при 6 за 2024 г. и 12 за 2023 г. или 1.4% от всички лица с влязъл в сила съдебен акт.

За трафик на хора през последната година са оправдани 2 лица, колкото и през всяка от последните две години, което е дял от 5.6% от всички лица с влязъл в сила съдебен акт.

Причини за постановяване на оправдателни присъди

Основните причини за постановяване на оправдателни присъди са изведени въз основа на критериите в Указанията за подобряване организацията на работата на ПРБ по наказателно-съдебния надзор⁸², които съгласно анализите на апелативните прокуратури, могат да бъдат обособени според броя на установените случаи по следния начин.

✓ С най-голям относителен дял са случаите на неправилна квалификация на деянието в обвинителния акт поради незадълбочена проверка и анализ на събраните доказателства или поради неправилна преценка относно приложимия материален закон, непознаване на относимата съдебна практика.

✓ Противоречива съдебна практика, промяна на доминиращата практика, различно тълкуване на материалноправните разпоредби, което не компрометираща тезата на внеслия обвинителен акт или поддържал обвинението прокурор; пропуски, грешки или пасивност при събиране на доказателства в хода на досъдебното производство, които водят до непълнота на разследването или създават предпоставки за изключване на доказателства.

✓ Нови доказателства, събрани и установени в съдебната фаза, довело до промяна във фактическите и правни изводи и разколебавачи обвинителната теза.

✓ Пропуски и процесуална пасивност на прокурора в съдебната фаза на наказателното производство или неподаване на съответен протест.

Констатациите за допуснатите нарушения налагат необходимост от повишаване на контрола, упражняван от наблюдаващите прокурори върху работата на разследващите органи, за спазване изискванията на НПК при установяване на релевантните факти в досъдебното производство и за провеждане на обективно, всестранно и пълно разследване, което значително би подобрило резултатите в съдебната фаза на наказателното производство. Следва да се обърне внимание на качеството на внасяните обвинителни актове и съобразяването им със съдебната практика. Активното участие на прокурора в съдебното производство пред първоинстанционния и въззивния съд, прилагането на механизмите на редовния инстанционен контрол на съдебни актове и на извънредния способ за проверка на влезли в сила съдебни актове по Глава тридесет и трета от НПК също са важни предпоставки за преодоляване на констатираните недостатъци.

---

⁸² Вж. бележка № 14.

3. Гражданскосъдебен надзор

През отчетната година прокурорите са предявили общо 1 145 (1 236; 1 164) граждански иска, като се отчита намаление със 7.4% спрямо 2024 г. и с 1.6% спрямо 2023 г.

От съда са разгледани 1 052 (1 061; 1 077) от предявените иски, а са уважени 1 004 (833; 876) или 95.4%, при 78.5% за 2024 г. и 81.3% за 2023 г., което бележи значителен ръст на уважените от съда иски спрямо разгледаните.

За поредна година най-висок е броят на исовете за прекратяване на търговски дружества, което е свързано с активността на органите на НАП.

Най-много граждански иски са предявени от: СГП – 436; ОП Бургас – 149; ОП Варна – 71; ОП Пловдив – 57; ОП Пазарджик – 53 и ОП Русе – 49.

През 2025 г. прокурорите са участвали в 9 401 (9 728; 8 759) съдебни заседания, в които са разгледани 7 125 (7 309; 6 662) граждански дела.

През отчетната година на производство са били 8 304 първоинстанционни и 1 043 въззивни граждански дела с участие на прокурор. С решение са приключили общо 7 476 или 80% от разглежданите дела, от които 6 606 първоинстанционни и 870 въззивни дела.

Подадени са 572 (546; 425) жалби срещу съдебни решения, от които 381 (373; 290) въззивни жалби и 191 (173; 135) касационни. Разгледани са общо 383 (245; 213) жалби – 258 въззивни и 125 касационни. Уважени са 46 въззивни и 21 касационни жалби, което съставлява 17.5% от разгледаните жалби спрямо 22.9 % за 2024 г. и 20.7% за 2023 г.

Дейност по Закона за отнемане на незаконно придобито имущество (ЗОНПИ) и по Закона за противодействие на корупцията (отм.)

Дейността на прокуратурата по Закона за отнемане на незаконно придобито имущество (ЗОНПИ) се изразява в задължението за изпращане от наблюдаващите прокурори до директорите на съответните териториални дирекции на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество (КОНПИ) на уведомления по чл. 25 от закона. Те съдържат информация за образуваните, респ. постановленията, с които се отказва образуване на досъдебни производства за престъпления, попадащи в кръга на изброените в чл. 108, ал. 1 ЗОНПИ; за спиране, прекратяване или възобновяване на такива производства; за внасянето в съда на обвинителни актове, споразумения или предложения по чл. 78а НК по тези дела, наложените обезпечителни мерки върху имуществото на обвиняемия.

Дейността на прокуратурата по Закона за противодействие на корупцията се изразява в задължението за изпращане от наблюдаващите прокурори до Комисията за противодействие на корупцията на уведомления по чл. 39 от закона. Те съдържат информация за постановленията, с които се отказва образуване на досъдебни производства за престъпления, попадащи в кръга на изброените в чл. 194, ал. 7 НПК⁸³ за спиране и прекратяване на такива производства, за внасянето в съда на обвинителни актове, споразумения или предложения по чл. 78а НК по тези дела, наложените обезпечителни мерки върху имуществото на обвиняемия.

През 2025 г. до двете комисии са изпратени общо 6 490 уведомления, като от тях 6 449 до КОНПИ и 41 до КПК. За сравнение, изпратените към КОНПИ уведомления през 2024 г. са 7 397, а през 2023 г. – 6 937.

Стриктно са спазени задълженията на прокурорите от териториалните прокуратури, регламентирани в Инструкция № 1/08.04.2020 г. за условията, реда и сроковете за осъществяване на взаимодействие между КПКОНПИ, ПРБ, МФ, МВР, ДАНС и ИВСС.

В териториалните прокуратури са създадени и се водят нарочни регистри, в които се отчита дейността по ЗОНПИ, както и регистри, в които се отчита дейността по ЗПК.

Продължава да е налице соченият от прокуратурите през предходни отчетни периоди проблем, свързан с липсата на обратна информация от КОНПИ относно образуваните от Комисията проверки, заведените съдебни иски и резултатът от тях.

⁸³ Чл. 194, ал. 7 НПК, отм. ДВ, бр. 16 от 2026 г.

Дейност по делата, образувани по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ)

През 2025 г. са решени общо 1 367 (1 000; 927) дела по ЗОДОВ, от които 809 (585; 571) – първоинстанционни и 558 (415; 356) – въззивни. С осъждане на прокуратурата са приключили 944 (819; 670) дела – 513 първоинстанционни и 431 въззивни. Делът на осъдителните решения за прокуратурата спрямо общо решените дела по ЗОДОВ е 69.1% при 81.9 % за 2024 г. и 72.3% за 2023 г.

И през 2025 г. се запазва висок делът на предявените искове по ЗОДОВ с цена над 25 000 лв. – 58% от решените първоинстанционни дела по ЗОДОВ са предявени пред окръжните съдилища като първа инстанция, с оглед цената на иска, респ. родовата подсъдност.

4. Осъдителни решения срещу Прокуратурата, на основание ЗОДОВ

През отчетната година 453 (291; 292) лица са осъдили Прокуратурата, на основание чл. 2 и чл. 26 ЗОДОВ. В сила са влезли 444 (287; 281) осъдителни съдебни решения.

Както и в предходните години, най-голям дял заемат решенията, постановени по искове с основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ, предвиждащ отговорност на държавата за вреди от незаконно обвинение – 405 решения, или 91.2% (89.9%; 88.6%).

Влезли в сила са 212 (151; 146) решения за вреди от оправдаване на подсъдим с влязла в сила присъда и 193 (107; 103) решения за вреди от прекратено наказателно производство, постановени по искове с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ.

На следващо място са уважените искове по чл. 26 ЗОДОВ, които имат за предмет вреди от нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, като постановени по този ред са 30 осъдителни решения.

Делата, по които са разгледани искове, предявени на останалите основания по чл. 2 ЗОДОВ, са 9. Три осъдителни решения са постановени и влезли в сила по иск за нарушаване на права, защитени от чл. 5, § 2-4 ЕКЗПЧОС, 2 решения са постановени по иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 1 ЗОДОВ – за вреди от отменено незаконно задържане под стража, 2 от влезлите в сила решения са за обезщетяване на вреди от изпълнение на наложено наказание над определения от съда срок или размер (чл. 2, ал. 1, т. 6 ЗОДОВ). Едно решение е постановено по иск за обезщетяване на вреди от незаконно използване на специални разузнавателни средства (чл. 2, ал. 1, т. 7 ЗОДОВ) и 1 решение е по иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 9 ЗОДОВ – нарушаване правата на трети лица по Раздел IX от Глава XIV на НПК.

През отчетния период не са постановени осъдителни решения за ПРБ за вреди, произтичащи от нарушение на чл. 5, § 1 ЕКЗПЧОС и по чл. 2, ал. 1, т. 8 ЗОДОВ – разгласяване на материали по разследването в нарушение на презумпцията за невинност или при публично изявление, в което обвиняем се представя като виновен.

Присъдените обезщетения по влезли в сила осъдителни решения по ЗОДОВ през 2025 г. възлизат на 6 702 507,90 лв., при 3 430 412,53 лв. за 2024 г. и 2 824 095,16 лв. за 2023 г.

Проблеми по приложението на ЗОДОВ

Предизвикателствата и проблемите в дейността по приложението на ЗОДОВ, отчитани в предходните периоди, остават непроменени и през 2025 г.

✓ Отчита се като проблем законодателното решение за обективна отговорност на държавата за дейност на правозащитните органи. Продължава да е налице необходимост от законодателна промяна, която да въведе отговорност само при доказани груби нарушения на закона, извършени от съответните правозащитни органи и имащи за резултат незаконност на наказателната репресия. При действащото законодателно решение в множество случаи Прокуратурата бива осъждана по ЗОДОВ, въпреки че органите на ПРБ са действали в изпълнение на своите законови правомощия и в съответствие с разпоредбите на процесуалния закон.

✓ Продължава да се констатира като проблем допусканата неразумна продължителност на наказателните производства. Тя съставлява самостоятелно основание за ангажиране на отговорността на държавата по чл. 26 ЗОДОВ, а при заведени иски по чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закона (незаконно обвинение) е релевантен фактор, който има съществено значение за размера на присъжданите обезщетения. Необходимо е наблюдаващите прокурори стриктно да следят за провеждане на досъдебното производство в законоустановените срокове.

✓ Публичното разпространяване на информация за водените наказателни производства винаги се оценява от съдилищата като фактор, който е причина за по-висок интензитет на увреждането и основание за присъждане на обезщетения в по-големи размери. Въпреки че за 2025г. липсва осъждане за такова нарушение, е необходимо при публичното предоставяне на информация по дела да продължи да се поддържа баланс между правото на обществото да получава адекватна и достоверна информация, интересите на разследването, презумпцията за невинност и правата на лицето, срещу което е насочено наказателното производство.

✓ Отчита се и трайно увеличаване на размерите на отделните обезщетения по ЗОДОВ, както и на осъдителните решения по ЗОДОВ. Въпреки че осъжданията се отнасят до дела от предходни години, следва прокурорите да извършват по-внимателна и задълбочена преценка за наличието на достатъчно данни при повдигане на обвинения и при прекратяване на наказателното производство, да се предприемат организационни мерки за методическа⁸⁴ и квалификационна обезпеченост на органите на досъдебното производство и на прокурорите, като се съобразят актуалните тенденции в практиките на съдилищата.

Изпълнение на индивидуални и общи мерки във връзка с решенията на Европейския съд по правата на човека по дела срещу България

Прокуратурата продължава да изпълнява въведените организационни мерки за обезпечаване на процесуалните действия на правителствените агенти, представляващи Република България пред Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), както и за изпълнение на общите и индивидуалните мерки при постановяване на осъдително решение срещу България на съда в Страсбург. Своевременната комуникация с Министерството на правосъдието (МП) се основава на Споразумението за взаимодействие между ПРБ и МП във връзка с образувани и решени дела от ЕСПЧ⁸⁵.

Във вътрешноорганизационен аспект, със Заповед № РД-04-163 от 10.06.2022 г. на главния прокурор е създаден ред и организация, която трайно осигурява условия за повишаване на ефективността на разследването, в съответствие със стандартите на ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ, както и комуникацията с Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ при Министерството на правосъдието.

С оглед значението за практиката на правоприлагащите органи, чрез въведената вътрешна организация е създадена възможност за запознаване с решенията на ЕСПЧ по дела срещу България, когато предмет на жалбата или делото е неефективно разследване по наказателни производства.

През 2025 г., в изпълнение на Споразумението и на създадената вътрешна организация, е работено по 11 преписки⁸⁶, образувани във връзка с искано предоставяне

⁸⁴ През м. декември 2025 г. със заповед на главния прокурор е създадена работна група, на която е възложено изготвянето на проект на методическо указание по гражданскосъдебния надзор. През м. март 2026 г. със заповед на главния прокурор е утвърдено Указание за дейността на ПРБ по дела с правно основание чл. 2, чл. 26 и чл. 2в от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

⁸⁵ За ПРБ – Изх. № 691/07.06.2018 г. и за МП – № 93-00-212/13.06.2018 г.

⁸⁶ От тях, образувани по постъпили материали във връзка с: Жалба № 39127/19 „Йончева срещу България“; Жалба № 31792/22 „Динчев срещу България“; Жалба № 50494/19 „Игнатов срещу България“; Жалба № 30312/23 „Петър Конов Великов“ срещу България; Жалба № 30587/13 „Караахмед срещу България“; Жалба № 29126/20 „Божков и др. срещу България“; Жалба № 11720/23 „Кънев срещу България“; Жалба № 55121/22 „Георгиев срещу България“; Жалба № 11201 „Илиева и др. срещу България“; Жалба № 57184/22 „Н.П. и В.П. срещу България“.

на информация по висящи жалби пред ЕСПЧ и решения, които са в изпълнение и имащи отношение към дейността на прокуратурата.

Прокуратурата е заявила своята ангажираност към изпълнението на решенията на Съда в Страсбург чрез участието си в Националния координационен механизъм по правата на човека⁸⁷, постоянно действащ консултативен орган към Министерския съвет.

5. Изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки

Привеждане в изпълнение на влезли в сила съдебни актове

През 2025 г. в прокуратурите са получени за привеждане в изпълнение 14 541 (14 628; 15 424) влезли в сила съдебни акта (присъди, споразумения, решения и определения с наложени наказания по НК).

Съдебни актове, получени за изпълнение	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Общо	15 424	14 628	14 541
от тях с наказание:			
„доживотен затвор“	6 (0.04%)	10 (0.07%)	4 (0.03%)
„лишаване от свобода“	6 814 (44.2%)	6 512 (44.5%)	6 427 (44.2%)
„пробация“	3 057 (19.8%)	2 998 (20.5%)	2 935 (20.2%)
„лишаване от права“	6 903 (44.8%)	6 056 (41.4%)	6 313 (43.4%)
„обществено порицание“	506 (3.3%)	539 (3.7%)	447 (3.1%)

Броят на получените за изпълнение през 2025 г. съдебни актове с наложено наказание „доживотен затвор“, „лишаване от свобода“, „пробация“ и „обществено порицание“ е по-малък спрямо 2024 г. и 2023 г. Броят на съдебните актове с наложено наказание „лишаване от права“ е увеличен спрямо 2024 г., но е по-малък в сравнение с 2023 г.

Приведени в изпълнение са 14 656 (14 516; 15 298) съдебни акта, а реално са изпълнени (с получаване на потвърждение за начало на изпълнение на наказанията) 14 039 (13 463; 14 078) акта, което е 95.8% (92.7%; 92%) от приведените в изпълнение. За изпълнение по делегация, прокуратурите са изпратили 686 съдебни акта, а са получили 726 акта.

В края на отчетния период по 179 съдебни акта се очаква групиране на наказанията.

Неприведени в изпълнение са останали 281 акта (171 с наказание „лишаване от свобода“, 63 – с „пробация“, 43 – с „лишаване от права“ и 6 – с „обществено порицание“), което е 1.9% (1.9%; 1.7%) от общо получените актове за изпълнение. Причините за непривеждане на тези съдебни актове в изпълнение са:

- ✓ пълно изтърпяване на наказанието със зачитане на предварителното задържане;
- ✓ внасяне на предложение за определяне на общо наказание по реда на чл. 306 НПК;
- ✓ внасяне на предложение за възобновяване на наказателното производство;
- ✓ изтърпяване на друго наказание, което не подлежи на групиране с новоналоженото;
- ✓ възникнали трудности с издирването на осъдените лица при изпълнение на наказанията „лишаване от свобода“;
- ✓ невъзможност да бъде приведено в изпълнение наказанието „пробация“ поради изтърпяване на наказание „лишаване от свобода“, чието изпълнение вече е започнало;
- ✓ проверка за установяване на компетентния орган, контролиращ правото, от което осъденият е лишен;

⁸⁷ Създаден с Постановление № 59 от 21 март 2024 г. на Министерския съвет (обн., ДВ, бр. 26/2024 г.).

- ✓ изчакване на трансфер на осъденото лице след решение на съда по реда на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание лишаване от свобода или на мерки, включващи лишаване от свобода, както и очакване на решения на съдилища от чужди държави за признаване на присъди на български съдилища;
- ✓ необходимост от тълкуване на съдебния акт по реда на чл. 414, ал. 1, т. 1 НПК;
- ✓ отлагане на изпълнението на наказанието по реда на чл. 415 НПК.

Констатираните затруднения при изпълнение на наказанията през отчетната 2025 г. са сходни с установените и през предходната година:

- ✓ при наказанията „лишаване от свобода“ и „пробация“ трудностите са свързани с приложението на чл. 23, чл. 25 и чл. 27 НК по влезли в сила и подлежащи на изпълнение съдебни актове, тъй като при определяне на общо наказание по правилата на съвкупността при усложнена престъпна дейност, извършена както в различни райони на страната, така и в различно съотношение на престъпленията (при условията на съвкупност или рецидив), често се налага прокурорите да изискват писмени доказателства за осъжденията на лицето, необходими за изготвяне и внасяне на предложение по чл. 306 НПК. По-голямата част от производствата по реда на чл. 306, ал. 1, т. 1 НПК са образувани по инициатива на прокуратурите, началниците на затворите или на осъдените лица, вместо съдилищата да групират наложените наказания с присъдата;

- ✓ неустановяване на местонахождението на осъдените лица на територията на страната и неизпълнение на своевременно издадени искания за екстрадиция или европейска заповед за арест от замолената страна.

През 2025 г. прокурорите са изготвили и внесли в съдилищата 2 783 (2 866; 2 686) предложения по чл. 306 НПК. От тях уважени са 2 178 (2 166; 2 047), което е 78.3% (75.6%; 76.2%) от общия им брой. Неуважените предложения са 43 (55; 38), което е 1.5% (1.9%; 1.4%) от всички внесени в съда. От внесените предложения 102 са били изпратени по компетентност на друг съд. В края на отчетния период са останали 540 неразгледани от съда предложения. Запазва се тенденцията на висок дял на уважените предложения спрямо внесените.

Контрол по изпълнение на присъдите

Броят на осъдените лица с наложено наказание „лишаване от свобода“, спрямо които в края на 2025 г. не е постановено задържане от органите на ГД „Охрана“ към Министерството на правосъдието, е увеличен спрямо предходните две години – 456 (362; 349). Делът им е 3.1% (2.5%; 2.3%) от приведените в изпълнение присъди (по лица). От тях незадържаните лица по изпратените изпълнителни преписки през отчетния период са 92.

Незадържаните лица за изтърпяване на наложено наказание „лишаване от свобода“ разпределени по апелативни райони са, както следва: АП София – 174, АП Пловдив – 85, АП Варна – 80, АП Велико Търново – 71 и АП Бургас – 46. Сред основните причини за неизпълнение на тези съдебни актове е укриването на осъдените лица в страната и в чужбина, което затруднява издирвателната дейност и установяването на тяхното местонахождение.

По реда на чл. 415 НПК началото на изпълнението на наказанието е отложено спрямо 44 лица. В края на отчетния период началото на изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“ и „пробация“ е отложено спрямо 35 (43; 42) лица. Постановени са 73 отказа за отлагане изпълнението на наказанието (включително и инстанционни постановления). Постановени са 13 отказа (включително и инстанционни постановления) да се изготви предложение за условно предсрочно освобождаване на основание чл. 437, ал. 1, т. 1 НПК и няма изготвени предложения за условно предсрочно освобождаване.

Броят на наложените наказания „лишаване от свобода“, по които е постановено прекъсване на изпълнението по реда на чл. 448, вр. чл. 447 НПК, е 531 (455; 527), като в 517 случаи с постановления (включително и инстанционни) прекъсването на наказанието е отказано. Най-голям е делът на прекъсванията, постановени по здравословни причини и

поради опасност от неоснователно задържане. През отчетния период са били произнесени 1 283 постановления на основание чл. 59 НК за зачитане на „задържане под стража“ и „домашен арест“.

Извършените тематични проверки и тези по реда на институционния контрол показват добро професионално ниво на прокуратурите по приложението на тези институти.

Налице е взаимодействие между Прокуратурата и ГД „Изпълнение на наказанията“ към Министерството на правосъдието (ГДИН – МП) по отношение на изпълнението на наказанията „лишаване от свобода“. От извършените проверки през 2025 г. по преписки във Върховната касационна прокуратура са констатирани 26 случая на неоснователно задържане в местата за лишаване от свобода, като броят им е намален спрямо предходните две години – 37 през 2024 г. и 31 през 2023 г. Извършените проверки за причините за неоснователното задържане сочат, че най-често то се дължи на несвоевременното определяне на общо наказание от съдилищата при постановяване на присъдата и несвоевременното приложение на чл. 59 НК. В тези случаи администрацията на затворите и прокуратурата сезират допълнително съда и времето, необходимо за произнасяне, води до неоснователно задържане в случай, че осъденият се намира в затвора и размерът на общото определено наказание се оказва по-малък от изтърпяното. Задържане след срока на наказанието се констатира при несвоеременно изпращане на присъдата за изпълнение на прокурора, както и в случаи на групиране на наказания на осъдени от различни съдилища за множество престъпления, извършени при усложнена форма на престъпна дейност. Неоснователното задържане на лишени от свобода е резултат и от определяне на наказание по-малко като размер от времето, в което спрямо осъдения са били упражнявани мерки за неотклонение „задържане под стража“ и „домашен арест“. Констатиран е и един случай с трансферирано лице, осъдено от съд в друга държава от Европейския съюз, при който информацията за остатъка от наказанието е постъпила със закъснение и това е довело до неоснователно задържане на осъдения след срока му.

Администрацията на затворите сезира прокуратурата при пропуски на съда за определяне на общо наказание спрямо лишени от свобода и при нарушения, свързани с неправилно определяне на първоначалния режим на изтърпяване на наказанието.

През 2025 г. са образувани 5 642 (5 713; 5 670) производства, свързани с изпълнението на наказанията. Прокурорите са участвали в 7 702 (7 477; 7 146) съдебни заседания по такива дела.

Надзор за законност в местата за задържане и изтърпяване на наказанията „лишаване от свобода“ и „доживотен затвор“, както и по отношение на наказанието „пробация“

В резултат на осъществявания от прокурорите надзор за законност в пробационните служби, арестите и местата за лишаване от свобода, при извършваните тематични, планови и комплексни проверки са констатирани най-много нарушения, свързани с неспазване на установените правила – нарушаване на забраната за придобиване и държане на неразрешени вещи, на рискови и високорискови наркотични вещества, неспазване на реда и дисциплината, неизпълнение на разпореждания и заповеди на длъжностни лица. Установените нарушения са санкционирани по предвидения ред в ЗИНЗС. В случаите на отклонение при изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ се следи за предприемане на своевременни действия за установяване и задържане на осъдените лица. При неизпълнение на наказанието „пробация“ по вина на осъденото лице, своевременно се изготвят предложения до съда за замяната с наказание „лишаване от свобода“ или на отделна пробационна мярка – част от определеното наказание „пробация“. При извършваните проверки на дейността на пробационните служби не са констатирани нарушения на правата на задържаните и на лишените от свобода, както и на изтърпяващите наказание „пробация“. През 2025 г. прокурорите са участвали в 1 149 пробационни съвета. Постепенно се преодоляват и проблемите с битовите условия в затворите и арестите. През отчетния период са извършени 681 проверки на местата за

лишаване от свобода и следствените арести, като при посещенията се провеждат срещи с изтърпяващите наказания лица по конкретни молби и жалби. По поставените в писмен вид въпроси съобразно правата им, регламентирани в ЗИНЗС, своевременно са изготвяни отговори.

По данни на ГД „Изпълнение на наказанията“ – МП, към 31.12.2025 г. броят на лицата, изтърпяващи наказания, и задържаните с мярка за неотклонение в затворите и арестите към тях е намалял в сравнение с предходните две години – 5 295 (5 440; 5 526). През отчетния период в затворите и поправителните домове са постъпили общо 5 141 (5 253; 4 737) и са освободени 5 361 (4 700; 5 363) лица. От тях, поради изтърпяване на наказанието са освободени 3 655 (3 540; 3 629) осъдени лица, условно предсрочно – 487 (530; 551) лица, на друго основание – 509 (540; 519) лица. Регистрирани са 45 случая на починали осъдени лица. Броят на обвиняемите и подсъдимите, настанени в затворите към 31.12.2025 г., е близък до този от предходната година – 465 (472; 471).

Принудителни мерки

През 2025 г. са образувани 5 491 (5 334; 4 744) преписки относно дейността по прилагане на принудителните мерки по чл. 89 НК и чл. 155 от Закона за здравето, като се отчита увеличение спрямо предходните две години. Общият брой на наблюдаваните преписки е 6 063 (6 335; 5 349), като спрямо 2024 г. намалението е с 4.3%, а спрямо 2023 г. увеличението е с 13.3%.

Прокурорите са изготвили и внесли в съда 2 266 (2 306; 2 335) предложения за налагане на принудителни мерки и са постановили 2 455 отказа за изготвяне на предложения. От разгледаните 2 015 предложения съдът е уважил 1 123 или 55.7% (57.9%; 60.1%). Прекратените от съда производства са 761 или 37.8% от разгледаните от съда предложения. Прокурорите са участвали в 7 041 (7 162; 6 950) съдебни заседания по предложения и искания за приложението на принудителни мерки.

Най-честите причини за прекратяване на съдебните производства по чл. 155 от Закона за здравето са: липсата на медицински критерии за прилагане на задължително настаняване и лечение, което се установява едва в съдебната фаза на процеса; съгласие на освидетелстваното лице да постъпи на лечение в съответното медицинско заведение или да се подложи на домашно лечение със заявена гаранция за грижи от неговите близки.

При неуважените от съда предложения основната причина е преценката от страна на експертите за липса на необходимост от принудителни медицински мерки, поради подобряване на състоянието на болния в периода на неговото наблюдение и освидетелстване.

Проблеми и предложения

Пропускът да бъдат групирани наказанията при наличието на законовите предпоставки на чл. 23-25 НК, както и приложението на чл. 59 НК често води до задържане на осъдените лица след срока на наложеното наказание. Поради това е необходимо прокурорите, участващи в съдебните производства, да инициират произнасяне на съдилищата за определяне на общо наказание по правилата на съвкупността при постановяване на съответния съдебен акт, а не това да става по-късно в отделно производство по чл. 306 НПК. Своевременното приспадане от наказанието на времето, в което спрямо осъдените са изпълнявани мерки за неотклонение от вида на изброените в чл. 59 НК, също би способствало да бъде избегнато неоснователното задържане. Констатираните пропуски при изчисление на остатъка от наказанието вследствие на положен труд от лишените от свобода налага необходимост от проактивно отношение от страна на прокурора при събиране на информация за изтърпяната част от наказанието.

Отчетените от част от прокуратурите дефицити в ефективността на действията по издирване на осъдени лица на територията на страната поражда необходимост при провеждане на съвместни съвещания с издирвателните служби на МВР да бъдат обсъдени възникналите затруднения и взети мерки за преодоляването им. Нужно е стриктно да се

следи за прилагането на механизмите за международно издирване на укрили се от правосъдието лица.

Дейността на прокурорите по надзора за законност в арестите и местата за лишаване от свобода чрез планиране и извършване на конкретни и внезапни проверки, включително и по приложимите международни актове⁸⁸ следва да запази своя интензитет. От съществено значение в случаите на незаконно задържане на лишени от свобода след срока на наказанието е да бъдат анализирани причините и да се предприемат необходимите мерки това да не бъде допускано. Активно отношение изисква и дейността на прокуратурата по надзора на работата на пробационните служби.

III. ДЕЙНОСТ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ В РАМКИТЕ НА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ПРАВОТО. НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА, ОБРАЗУВАНИ ЗА НЯКОИ КАТЕГОРИИ ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ТАКИВА ОТ ОСОБЕН ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС

1. Дейност по изпълнение на препоръките в рамките на Механизма за върховенството на правото

Механизмът на ЕС за върховенството на правото, в рамките на който се изготвя ежегоден годишен доклад на ЕК, е превантивен инструмент, осигуряващ спазването на ценностите по чл. 2 от Договора за европейския съюз. Той има съществено значение за укрепване на правовата държава и допринася за гарантиране устойчивостта на демокрацията, сигурността и икономиката на Европа в световния контекст, в който зачитането на основните права и демократичните системи е подложено на все по-голям натиск. Докладът включва всички държави членки и четирите държави, обхванати от процеса на разширяване, и се основава на една и съща обективна и прозрачна методика, като същевременно разглежда един и същ набор от въпроси във всяка държава.

Основните ключови области, обхванати от Доклада относно върховенството на закона, са: съдебна система, правна уредба на борбата с корупцията, медиен плурализъм и институционални механизми за взаимозависимост и взаимоограничаване. В приложение към доклада се съдържат и конкретни препоръки от Комисията към държавите – членки на ЕС, по отделните глави.

Във връзка с подготовката на седмия годишен доклад за 2026 г. от ПРБ е предоставена информация по въпроси от нейната компетентност, вкл. статически данни за делата, образувани за престъпления, свързани с корупция⁸⁹, с предполагаем извършител – високопоставени длъжностни лица⁹⁰, и обобщени данни за делата, образувани за престъпления, свързани с еврофондове. Статистическите данни са предоставени за периода 2024 г. – деветмесечието на 2025 г.⁹¹

Дейността на Прокуратурата през 2025 г. по изпълнение на препоръките в рамките на Механизма по върховенство на правото, съобразно въведените от ЕС критерии, може да бъде обобщена в следните основни направления.

⁸⁸ Европейската конвенция за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание, Международният пакт за граждански и политически права, Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

⁸⁹ Съобразно Единния каталог на корупционните престъпления (ЕККП), въведен със Заповед № ЛС-726 от 18.03.2014 г., изм. и доп. със Заповед № РД-04-279 от 02.10.2017 г. и Заповед № РД-04-425 от 28.10.2017 г. на главния прокурор.

⁹⁰ Съгласно показателите, утвърдени с Указанието относно организацията на информационната дейност в ПРБ, утвърдено със Заповед № РД-02-03 от 06.01.2025 г. на и.ф. главен прокурор, и Заповед № РД-04-350/09.12.2024 г. на главния прокурор, по Таблица (Образец 1) „Справка по делата, образувани за корупционни престъпления (съгласно ЕККП), извършени от високопоставени длъжностни лица и други, заемачи отговорни длъжности в държавните и общински институции“.

⁹¹ Статистическата информация, с която е разполагала прокуратурата към момента на поискването ѝ, съгласно въведената периодичност с Указанието за организация на информационната дейност в ПРБ.

Дейност по гарантиране на независимостта/автономията на прокуратурата

✓ Във връзка с промените в устройствения закон на съдебната власт⁹² (чл. 138, ал. 1, т. 2 ЗСВ), с които е засегната структурата и ръководството на прокуратурата, главният прокурор организира дейността на ВКП и на административните ръководители в прокуратурата, а Националната следствена служба (НСлС) се ръководи от директор⁹³, който е и заместник на главния прокурор. Съгласно промените, със заповед на главния прокурор⁹⁴ е утвърдена структурата на Върховната касационна прокуратура и са определени функционалните задължения на прокурорите в отделите, а директорът на НСлС осъществява административно, организационно и методическо ръководство на следователите и служителите в НСлС (чл. 150 ЗСВ).

✓ Променена е и процедурата за избор на кандидати за председатели на ВКС, ВАС и главния прокурор (чл. 173 ЗСВ) и § 16 от ПЗР на ЗСВ (в сила от 21.01.2025 г.), като започналите, но неприключили с указ на президента процедури по избор на председатели на ВКС, ВАС и главен прокурор се прекратяват. С решение на пленума на ВСС⁹⁵ на основание чл. 56, ал. 1 АПК, във вр. с §16 от ПЗР на ЗСВ, откритата процедура за избор на главен прокурор⁹⁶ е прекратена.

По отношение на разследванията и наказателното преследване на корупцията по високите етажи на властта

✓ Съгласно разпоредбата на чл. 138а, ал. 2 ЗСВ⁹⁷, главният прокурор ежегодно до 30 април внася в Народното събрание доклад относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления⁹⁸. В рамките на текущото отчитане на изпълнението на ангажиментите на България по Плана за възстановяване и устойчивост от страна на Европейската комисия е получена препоръка за табличното представяне на данните за лицата по чл. 6 от Закона за противодействие на корупцията (ЗПК), за да се улесни наблюдението на тези престъпления, както и да бъде включен отделен/а ред/колона с данни за престъпленията по чл. 3 ЗПК. Отправените препоръки са съобразени при изготвянето на обхвата и структурата на доклада относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления през 2025 г., както и на макетите на справки, необходими за изготвянето му⁹⁹.

✓ Със заповед на главния прокурор е създадена работна група¹⁰⁰, която има за задача да извърши преглед на Правилата за събиране и попълване на данните в регистъра за националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм (Регистър за НОР) и да подготви проект за тяхното изменение и допълнение.

✓ Продължава изпълнението на мерките, свързани със създадена организация за

⁹² ЗИДЗСВ, обн. ДВ, бр. 6/2025 г., в сила от 21.01.2025 г., където съгласно чл. 136 ЗСВ, Прокуратурата на Република България се състои от главен прокурор, Върховна касационна прокуратура, Национална следствена служба, апелативни прокуратури, военно-апелативна прокуратура, окръжни прокуратури, военно-окръжни прокуратури и районни прокуратури. Във Върховната касационна прокуратура (ВКП) се създава административен отдел (след закриването на Върховната административна прокуратура и аналогично на окръжните прокуратури), прокурорите от който участват в производства по административни дела.

⁹³ До изменението в ЗСВ (обн. ДВ, бр. 6/2025 г.), главният прокурор организира дейността на Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура, Националната следствена служба и на административните ръководители в прокуратурата.

⁹⁴ Заповед № РД-04-12 от 21-01.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

⁹⁵ Решение на Пленума на ВСС по Протокол № 2 от 23.01.2025 г.

⁹⁶ Решение на Пленума на ВСС по Протокол № 19 от 22.06.2023 г.

⁹⁷ Обн., ДВ, бр. 48 от 2023 г.

⁹⁸ Докладът за 2024 г. е изпратен с писмо на главния прокурор (изх. № 267/30.04.2025 г.) до народните представители от 51-вото Народно събрание (заведен под № 51-527-00-14/30.04.2025 г.). Докладът е разпределен на Комисията по конституционни и правни въпроси и на Комисията по превенция и противодействие на корупцията в 51-вото НС. Не е изготвяно становище на комисиите и докладът не е внасян за обсъждане от народните представители в пленарна зала.

⁹⁹ Утвърдени със Заповед № РД-04-344 от 09.12.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

¹⁰⁰ Заповед № РД-09-83 от 02.10.2024 г. на и.ф. главен прокурор. Създадена в изпълнение на предвидените мерки и действия в Плана за изпълнение на препоръчаните действия, одобрен от Министерския съвет с Решение № 998 от 12 декември 2022 г., както и утвърдената от главния прокурор Хронограма, съобразно относимите към дейността на Прокуратурата препоръки от Доклада от 18.05.2022 г. за България от Петия оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (MONEYVAL).

оказване на засилена методическа помощ¹⁰¹, упражняване на надзор върху разследването и осъществяване на служебен контрол върху прокурорски актове по наказателни производства, съставляващи особена фактическа и правна сложност, имащи важно значение за съдебната/прокурорската практика и/или представляващи значим обществен интерес и за приоритетното им приключване.

✓ Обсъждат се действащите механизми за отчетност и тяхната актуализация във връзка с направените съществени изменения и допълнения в НК¹⁰², НПК¹⁰³ и Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН)¹⁰⁴, които имат пряко отношение към дейността на прокуратурата.

По отношение на превенцията, разкриването и наказателното преследване на корупцията. Сътрудничество между националните органи

✓ Съобразно предоставената ѝ компетентност, прокуратурата взаимодейства с други органи, имащи отношение към противодействието на корупцията: Комисията за противодействие на корупцията и Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество¹⁰⁵, Европейската прокуратура, ОЛАФ, АФКОС, Евроджъст, Европейската съдебна мрежа и Европол, както и с други държавни органи по реда на Закона за противодействие на корупцията¹⁰⁶ и по Закона за отнемане на незаконно придобитото имущество (ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.).

✓ Подписано (28.04.2025 г.) е Споразумение за координация, сътрудничество и взаимодействие между ПРБ, МВР и ДАНС във връзка с разкриването и разследването на финансовите аспекти на престъпления, генериращи престъпни облаги, и на терористични престъпления. Със споразумението се създават организационни условия за координация, сътрудничество и взаимодействие, което да обезпечи своевременно, ефективно и точно прилагане на законодателството за защита интереса на държавата и гражданите в случаите на извършени престъпления, генериращи престъпни облаги (вкл. изрично предвидени корупционни престъпления). За реализацията на сътрудничеството и взаимодействието са формирани Национален координационен център и регионални координационни центрове.

✓ Подписано (26.08.2025 г.) е ново Споразумение за взаимодействие между ПРБ и Агенцията за държавна финансова инспекция за още по-ефективно осъществяване на основните задачи, възложени им от Конституцията и съобразно актуалното законодателство на страната в сферата на противодействие на злоупотребите при разходването на публични финанси, както и на нарушенията на законодателството, уреждащо възлагането и изпълнението на обществени поръчки (с него се отменя Споразумението от 13.01.2017 г.).

✓ Продължава сътрудничеството между Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) и ПРБ, в изпълнение на сключеното споразумение за административно сътрудничество. В тази насока, от прокурори от ВКП се осъществява мониторинг на изпратените от ОЛАФ препоръки, респективно се уведомява европейската служба за движението по водените от ПРБ наказателни производства.

¹⁰¹ Заповед № РД-04-240 от 10.09.2024 г. на и.ф. главен прокурор. В заповедта изрично са посочени престъпленията от обхвата на Единния каталог на корупционните престъпления.

¹⁰² По отношение на престъплението „подкуп“, допълнена е уредбата на института на отнемане в полза на държавата на имущество по чл. 53 НК, вкл. от недобросъвестно трето лице, въведена е нова Глава първа „а“ – Тероризъм.

¹⁰³ Въведена е отговорност на юридическото лице при извършено престъпление, която се реализира в рамките на наказателното производство, водено срещу физическо лице. Въведена е нова Глава девета „а“, регламентираща правната уредба при участие в наказателното производство на трети лица, чието имущество подлежи на отнемане по реда на чл. 53 НК. Главният прокурор може да отмени постановлението за прекратяване на наказателното производство и след изтичането на предвидения срок по чл. 243, ал. 10 НПК само при изрично предвидени хипотези. Променени са сроковете за извършване на разследването и за мерките за процесуална принуда (чл. 234 НПК).

¹⁰⁴ Изменена и допълнена е Глава четвърта „Административнонаказателни санкции спрямо юридически лица и еднолични търговци“, съобразно промените в НК и НПК.

¹⁰⁵ Закрита с отмяна на Закона за противодействие на корупцията, ДВ, бр. 16 от 10.02.2026 г.

¹⁰⁶ Вж. бележка № 105.

Рамка за защита на журналистите, прозрачност и достъп на документи

✓ Прокурорите и следователите притежават необходимия капацитет за гарантиране на правата, законните интереси и безопасността на пострадалите лица, в т.ч. и изпълняващите професията журналист (в частност и пострадали по време на протести и демонстрации). При наличие на законови предпоставки се прилагат правилата за защита на пострадали лица – свидетели, предвидени в НПК, ЗЗЛЗВНП и ЗСВ. При поискване, прокуратурата предоставя информация по конкретни случаи на пострадали български журналисти (относно образуването, движението и резултатите по такива дела), регистрирани на Платформата за защита на журналисти към Съвета на Европа.

✓ С цел актуализация на електронните услуги, предоставяни от Прокуратурата на Република България, оповестени на Електронния портал на официалния сайт на ПРБ, със заповед на главния прокурор е създадена работна група¹⁰⁷, която въз основа на изготвен анализ на възникналите въпроси и затруднения във връзка с прилагането на Правилата за електронен документооборот и предоставяне на електронни услуги от Прокуратурата на Република България¹⁰⁸ да предложи проект за изменение и допълнение на действащите правила.

Обучение на професионалисти в системата на правосъдието

За повишаване на качеството на правоприлагането и ефективността на наказателното преследване през 2025 г. са проведени общо 75 обучения (дистанционно и присъствено), организирани от ПРБ в рамките на Вътрешноведомствената програма, от НИП и от други външни доставчици. Обучени са общо 781 прокурори, 287 следователи и 10 прокурорски помощници.

2. Наказателни производства, образувани за някои категории тежки престъпления и дела от особен обществен интерес

Досъдебни производства, образувани за някои категории тежки престъпления и такива от особен обществен интерес (ДООИ)¹⁰⁹

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	25 252	27 353	28 686 ¹¹⁰
Новообразувани ДП	12 755	14 360	14 257
Решени ДП	15 615	17 056	18 053
Прокурорски актове, внесени в съда	5 114	5 200	5 456
Лица по внесените прокурорски актове	5 745	5 756	6 005
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	5 097	5 131	5 474
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	176	207	149

През отчетната 2025 г. наблюдаваните досъдебни производства от тази категория са се увеличили с 4.9% спрямо 2024 г. и с 13.6% спрямо 2023 г. При новообразуваните ДП се наблюдава спад спрямо 2024 г. с 0.7%, но спрямо 2023 г. те са с 11.8% повече. Запазва се тенденцията на нарастване в тригодишния период на броя на наблюдаваните дела, докато по отношение на новообразуваните ДП се констатира динамика в броя им.

¹⁰⁷ Заповед № РД-09-124 от 02.12.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

¹⁰⁸ Утвърдени със Заповед № РД-02-11 от 29.06.2020 г., изм. и доп. със Заповед № РД-02-12 от 10.07.2023 г. на главния прокурор.

¹⁰⁹ Дела, образувани за корупция, организирана престъпност, тероризъм, незаконен трафик на хора и наркотици, изпиране на пари, данъчни престъпления, злоупотреби със средства на ЕС, подправяне на парични знаци и платежни инструменти.

¹¹⁰ В общите данни за ПРБ относно наблюдаваните, новообразуваните и решените ДООИ са включени и досъдебни производства, образувани с постановление на прокурор от апелативните прокуратури, като за 2025 г. са прибавени 3 ДП по следните видове престъпления: корупция – 2 ДП на АП София и данъчни престъпления – 1 ДП на АП София.

Решени са 62.9% от наблюдаваните ДП, което е с 0.5 процентни пункта повече спрямо 2024 г. и с 1.1 процентни пункта повече спрямо 2023 г.

В съда са внесени с 4.9% повече прокурорски актове спрямо 2024 г. и с 6.7% повече спрямо 2023 г. През настоящия отчетен период на съд са предадени с 4.3% повече лица от предадените на съд през 2024 г. и с 4.5% повече от 2023 г. От съда на прокуратурата са върнати 220 дела, образувани за някои категории тежки престъпления и такива от особен обществен интерес, което е с 15 дела повече спрямо 2024 г., но 15 по-малко от върнатите през 2023 г. дела, при по-голям брой внесени актове в съда през 2025 г. Делът на върнатите от съда дела спрямо внесените прокурорски актове през настоящия отчетен период е 4 % при 3.9% през 2024 г. и 4.6% през 2023 г.

През 2025 г. осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт са повече – съответно с 6.7% спрямо 2024 г. и със 7.4% спрямо 2023 г.

Относителният дял на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт за тези престъпления е 2.6 % при 3.9% през 2024 г. и при 3.3% за 2023 г.

В следващата таблица са представени видовете наложени наказания по дела от особен обществен интерес – общ брой и по отделни видове престъпления.

Престъпления	Видове наказания				
	Ефективно ЛС	Условно ЛС	Пробация	Глоба	Други наказания
Общо	1 204	2 201	145	3 219	327
Корупция	8	98	38	50	46
Организирана престъпност	50	94	9	35	8
Тероризъм	0	0	0	0	0
Трафик на хора	13	19	0	15	6
Трафик на наркотици	1 019	1 582	80	2 985	252
Изпиране на пари	4	14	0	6	1
Данъчни престъпления	28	175	11	43	5
Подправени парични знаци и платежни инструменти	82	188	7	66	9
Злоупотреба със средства на ЕС	0	31	0	19	0

В таблицата по-долу се представя териториалното разпределение на делата от особен обществен интерес по окръжни райони¹¹¹.

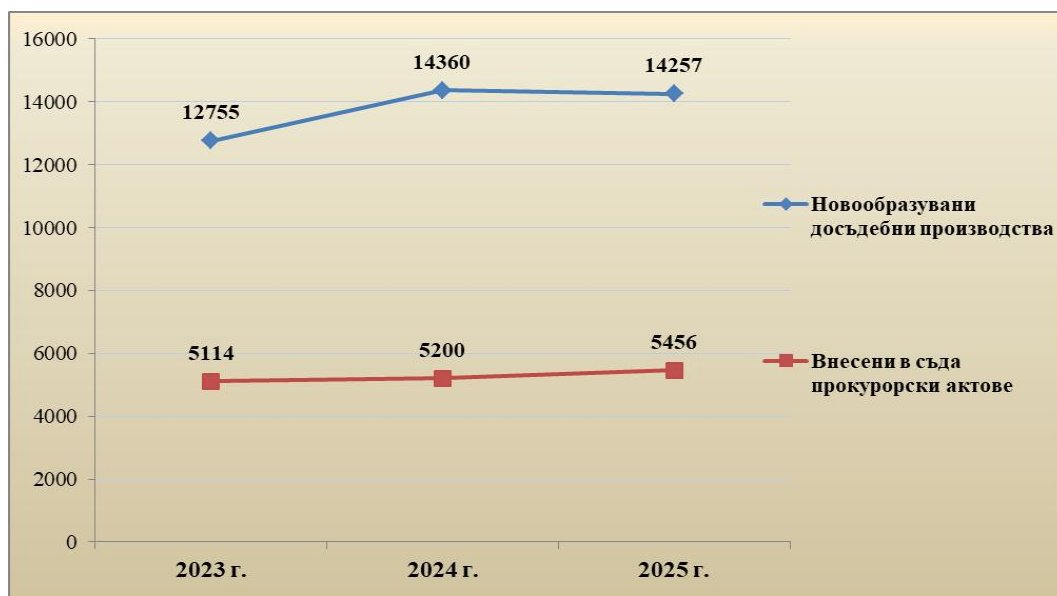
¹¹¹ В таблицата са включени само досъдебните производства, образувани от ОП и РП, без образуваните 3 ДП с постановление на прокурор от апелативните прокуратури (Вж. бележка № 110).

Окръжни райони	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Приклучени ДП	Решени ДП	Прокурорски актове, внесени в съда	Предадени на съд лица	Върнати от съда ДП	Осъдени и санкционирани лица с влязла в сила присъда/решение	Оправдани лица с влязла в сила оправд. присъда/решение
Общо за окръжните райони	28 683	14 254	14 728	18 050	5 456	6 005	220	5 474	149
СГП	9 884	4 237	4 378	5 839	563	741	67	546	66
ОП Пловдив	2 444	1 487	1 517	1 798	684	776	27	737	8
ОП Варна	2 203	1 131	1 175	1 449	551	622	21	539	9
ОП Бургас	1 510	624	671	873	325	333	15	328	7
ОП Благоевград	1 077	450	458	623	135	156	5	165	11
ОП Ст. Загора	1 164	771	806	917	369	377	6	368	0
ОП Пазарджик	885	558	505	568	219	224	5	225	0
ОП В. Търново	804	478	479	537	207	240	4	214	1
ОП Русе	803	307	392	517	245	264	5	244	2
ОП Хасково	745	343	408	495	241	247	4	232	0
ОП Плевен	704	340	460	518	234	256	10	234	7
ОП Добрич	655	391	350	370	134	137	4	134	2
ОП Враца	564	296	235	309	117	117	6	132	4
ОП София	526	218	230	293	125	133	1	126	2
ОП Сливен	522	298	337	370	163	183	1	150	0
ОП Монтана	426	221	197	196	62	63	1	67	2
ОП Кюстендил	416	296	232	247	137	138	3	116	1
ОП Перник	405	179	193	211	79	85	4	74	4
ОП Шумен	375	248	276	282	118	118	1	110	2
ОП Габрово	349	214	182	212	91	94	3	85	2
ОП Ловеч	334	176	208	225	97	97	7	94	1
ОП Разград	289	155	155	171	91	99	0	96	1
ОП Търговище	288	163	161	178	103	103	5	111	0
ОП Ямбол	280	164	174	200	118	131	3	124	6
ОП Кърджали	261	114	130	177	63	74	6	54	1
ОП Видин	249	110	111	124	46	48	1	41	3
ОП Силистра	247	137	133	154	78	84	4	70	5
ОП Смолян	202	116	131	151	53	53	0	48	0
ВОП София	53	22	31	32	1	1	0	3	2
ВОП Сливен	10	4	7	8	6	6	0	7	0
ВОП Пловдив	9	6	6	6	1	5	1	0	0

Най-много дела от особен обществен интерес са наблюдавани в района на СГП – 34.5% от общо наблюдаваните ДООИ за окръжните райони, резултат както от законовата й компетентност, така и поради това, че е най-големият окръжен район като население. През 2025 г. наблюдаваните ДП в района на СГП са повече с 0.6% спрямо предходната година и с 22.5% спрямо 2023 г. От общо решените ДООИ за окръжните райони 32.3% са решени от прокурорите в района на СГП, като се отчита спад спрямо 2024 г. с 2.5 процентни пункта, но спрямо 2023 г. увеличението е с 3.4 проценти пункта. В съда са внесени 563 акта, което е по-малко с 18.2% спрямо 2024 г. (688 акта) и с 13.8% спрямо 2023 г. (653 акта). На съд са предадени 741 лица, при 875 лица през 2024 г. и 884 лица през 2023 г. Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт са 546, което е с 10% по-малко спрямо 2024 г. и с 13.2% по-малко спрямо 2023 г. и съставляват 10% от всички осъдени и санкционирани лица с окончателен съдебен акт през 2025 г., за този вид престъпна дейност.

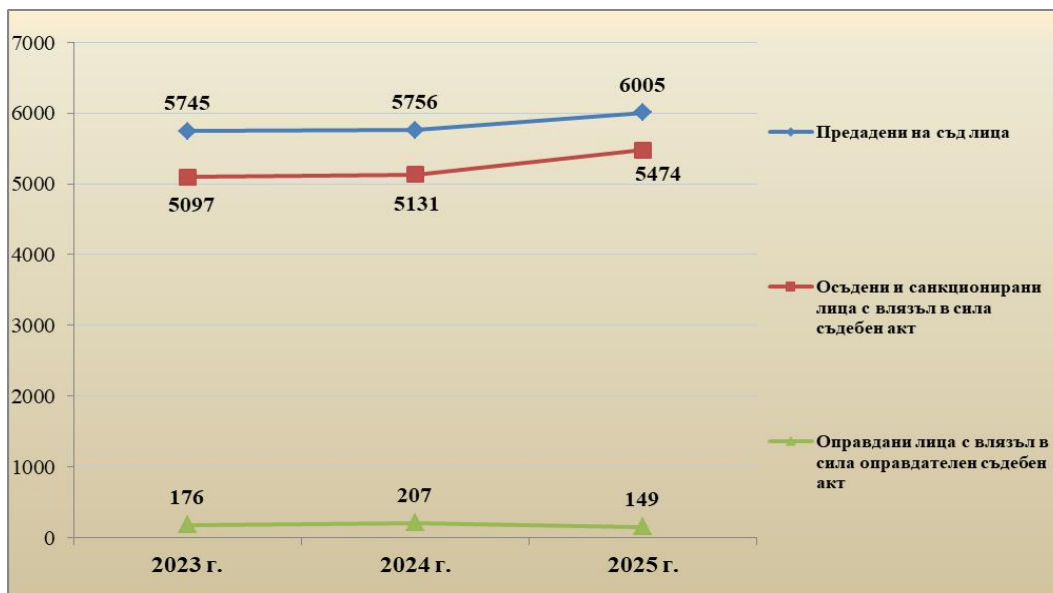
И през настоящия отчетен период се запазва установената трайна тенденция най-много ДООИ, след района на СГП, да бъдат образувани и наблюдавани в районите на окръжните прокуратури Пловдив, Варна и Бургас.

Тенденциите за последните три години при делата от особен обществен интерес по основни показатели са представени на следващите графики.

Фиг. 39. Новообразувани ДП и внесени в съда прокурорски актове по ДООИ

Видно от графиката, броят на новообразуваните ДООИ през 2025 г. е намалял спрямо предходната година с 0.7%, но е по-висок спрямо 2023 г. с 11.8%. Делът на новообразуваните ДООИ спрямо общия брой новообразувани досъдебни производства през настоящия отчетен период е 16.6%, като е по-висок спрямо предходните две години съответно с 0.5 процентни пункта спрямо 2024 г. (16.1%) и с 2.4 процентни пункта спрямо 2023 г. (14.2%). Увеличен е както броят на внесените в съда прокурорски актове по ДООИ, така и делът им спрямо всички прокурорски актове, внесени в съда – 19.9% при 18.7% през 2024 г. и 18.3% през 2023 г.

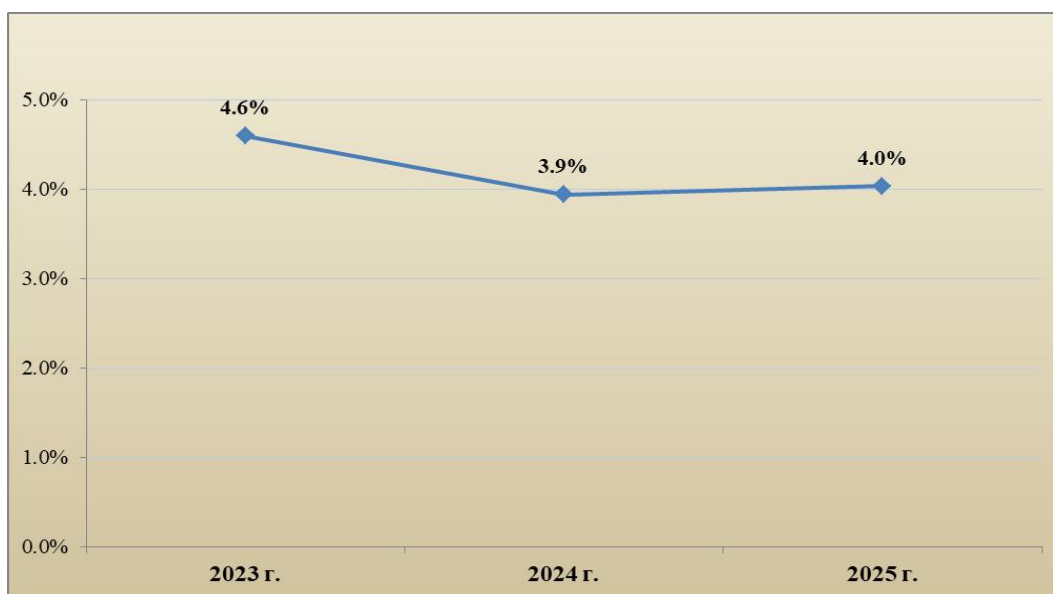

Фиг. 40. Предадени на съд лица, осъдени и оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт

Предадените на съд лица са повече спрямо 2024 г. и 2023 г., съответно с 4.3% и с 4.5%. Делът на предадените на съд лица съставлява 21.7% от общия брой лица по внесените в съда прокурорски актове през 2025 г. Съпоставено с предходните две години, се отчита увеличение съответно с 2.5 процентни пункта спрямо 2024 г. (19.2%) и с 2.8 процентни пункта спрямо 2023 г. (18.9%)

Увеличава се делът на осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт за ДООИ спрямо всички осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт – 19.8% при 18.6% през 2024 г. и 17.8% през 2023 г., като в тригодишния период е налице тенденция за нарастване.

Относителният дял на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт за този вид престъпления през настоящия отчетен период е 2.6% при 3.9% през 2024 г. и 3.3% през 2023 г.

Фиг. 41. Дял на върнатите от съда дела спрямо внесените прокурорски актове

Делът на върнатите от съда прокурорски актове по ДООИ през 2025 г. е 4%, като се отчита незначителен ръст от 0.1 процентни пункта спрямо 2024 г. (3.9%) и спад с 0.6 процентни пункта спрямо 2023 г. (4.6%). Най-голям дял на върнатите от съда ДП спрямо внесените прокурорски актове се отчита при делата за трафик на хора – 30%,

ОПГ – 27.1%, корупционни престъпления – 21.3%, изпиране на пари – 20% и за злоупотреби със средства на ЕС – 17.1%. С нисък дял са върнатите дела за трафик на наркотици – 2.2%. и за подправени парични знаци и платежни инструменти – 1.6%.

През отчетната 2025 г. продължава да действа Специализираното междуведомствено звено¹¹² за анализ на наличните данни в ПРБ и в Министерството на вътрешните работи за водените досъдебни производства, оперативни дела и преписки по отношение на организирани престъпни групи и отделни лица, занимаващи се с разпространение, производство, придобиване, държане и незаконен трафик на наркотични вещества, незаконно превеждане през границата на страната на отделни лица или групи от хора и противозаконно подпомагане на чужди граждани да пребивават или преминават през страната в нарушение на закона, както и трафик на хора. Задачите на съвместния екип са свързани както с работата по конкретни дела от посочените категории, така и с превенция на този вид престъпна дейност. Ежемесечно екипът изготвя доклад за направения анализ на информацията и оценка на наличните данни, осъществения мониторинг, както и за установени слабости в работата на Прокуратурата и МВР, с предложения за мерки за подобряване на ефективността. Докладът се представя на главния прокурор и министъра на вътрешните работи.

Данни за 2025 г. за делата от особен обществен интерес, образувани за различните видове престъпления, по основни показатели и по окръжни райони, както и сравнителни данни за тригодишния период се съдържат в Приложения № № 10, 11 и 12 към доклада.

Корупционни престъпления

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	2 857	2 756	2 446 ¹¹³
Новообразувани ДП	1 063	886	662
Решени ДП	1 317	1 293	1 104
Прокурорски актове, внесени в съда	255	266	211
Лица по внесените в съда прокурорски актове	313	331	262
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	226	224	156
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	40	44	23

През 2025 г. броят на наблюдаваните досъдебни производства, образувани за корупционни престъпления, намалява спрямо предходните два отчетни периода, съответно с 11.2% спрямо 2024 г. и с 14.4% спрямо 2023 г. Новообразуваните ДП са с 25.3% по-малко спрямо предходната година и с 37.7% по-малко от 2023 г. Решените от прокурор ДП съставляват 45.1% от наблюдаваните ДП, при 46.9% през 2024 г. и 46.1% през 2023 г. Прокурорските актове, внесени в съда, намаляват спрямо предходните две години, съответно с 20.7% спрямо 2024 г. и със 17.3% спрямо 2023 г. Делът им спрямо решените ДП е по-малък с 1.5 процентни пункта спрямо предходната отчетна година и с 0.3 процентни пункта спрямо 2023 г.

Внесените в съда прокурорски актове за корупционни престъпления през 2025 г. съставляват дял от 3.9% от общо внесените в съда прокурорски актове за ДООИ, при 5.1% през 2024 г. и 5% през 2023 г.

От съда на прокуратурата са върнати 45 дела, което е с 15.4% повече спрямо 2024 г. (39 върнати дела) и с 9.8% повече спрямо 2023 г. (41 върнати дела). Делът им спрямо всички върнати дела, образувани за някои категории тежки престъпления и такива от особен обществен интерес през настоящия отчетен период е 20.5% при 19% през 2024 г. и 17.4% през 2023 г.

¹¹² Специализираното междуведомствено звено е създадено през 2023 г. със съвместна заповед на главния прокурор и министъра на вътрешните работи.

¹¹³ Две досъдебни производства на АП София са отчетени като наблюдавани, новообразувани и решени.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт за корупция през 2025 г. са по-малко спрямо предходните две години, съответно с 30.4% спрямо 2024 г. и с 31% спрямо 2023 г., като делът им спрямо всички осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт за ДООИ намалява до 2.8% при 4.4% и през двете предходни години.

Оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт през 2025 г. са с 47.7% по-малко спрямо предходния отчетен период и с 42.5% по-малко от 2023 г. Делът на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт за корупция през 2025 г. е 12.8% при 16.4% през 2024 г. и 15% през 2023 г.

Резултатите от работата по делата за корупционни престъпления по Единния каталог на корупционните престъпления¹¹⁴, съобразно тяхната специфика, са представени в следващата таблица.

Корупционни престъпления по сегменти	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Внесени в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
Общо	2 446	662	211	156	23
Същински корупционни престъпления	226	94	60	55	0
Престъпления на длъжностни лица с вероятен корупционен мотив	1 133	319	50	34	11
Злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив	1 087	249	101	67	12

През 2025 г. за подкуп (чл. 301 – чл. 307 НК) са образувани 88 (104; 133) ДП, наблюдаваните ДП са 214 (260; 271), в съда са внесени 58 (83; 85) прокурорски акта, срещу 72 (98; 88) лица. С влязъл в сила съдебен акт са осъдени 52 (71; 96) лица. Няма оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт, при 7 оправдани лица през 2024 г. и 8 през 2023 г.

За престъпления по служба (чл. 282 – чл. 285 НК) са образувани 118 (116; 148) ДП, наблюдаваните ДП са 459 (478; 496) в съда са внесени 8 (11; 6) прокурорски акта, срещу 13 (23; 6) лица. С влязъл в сила съдебен акт са осъдени 3 (7; 9) лица, а оправданите са 2 (3; 4).

При документните престъпления с корупционен мотив (чл. 310, ал. 1 и чл. 311, ал. 1 НК) новообразуваните ДП са 139 (123; 141), наблюдаваните ДП са 408 (446; 471) внесените в съда прокурорски актове са 36 (44; 40) срещу 49 (62; 60) лица. Осъдените с влязъл в сила съдебен акт са 26 (43; 31) лица, оправдани са 8 (8; 10).

За присвоявания (чл. 201 – чл. 203 НК) са образувани 191 (196; 183) досъдебни производства, наблюдаваните ДП са 843 (789; 784), внесените в съда прокурорски актове са 85 (90; 80) срещу 101 (104; 98) лица. С влязъл в сила съдебен акт за длъжностно присвояване са осъдени 52 (71; 56) лица и 5 (11; 9) са оправдани.

¹¹⁴ Вж. бележка № 89.

Организирана престъпност

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	733	676	646
Новообразувани ДП	108	111	108
Решени ДП	233	239	245
Прокурорски актове, внесени в съда	109	136	96
Лица по внесените в съда прокурорски актове	285	306	290
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	167	189	154
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	53	57	45

През настоящия отчетен период наблюдаваните ДП за организирана престъпност намаляват, съответно с 4.4% спрямо 2024 г. и с 11.9% спрямо 2023 г. Новообразуваните ДП са с 2.7% по-малко спрямо 2024 г., като запазват нивото си от 2023 г. В съда са внесени по-малко прокурорски актове спрямо предходните два периода, съответно с 29.4% спрямо 2024 г. и с 11.9% спрямо 2023 г. Лицата, предадени на съд, са с 5.2% по-малко спрямо 2024 г., но са с 1.8% повече спрямо 2023 г. От съда на прокуратурата са върнати 26 дела, образувани за организирана престъпност, което съставлява 27.1% от внесените в съда прокурорски актове при върнати 16 дела, или 11.8% през 2024 г. и върнати 33 дела, или 30.3% от внесените прокурорски актове през 2023 г.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт през 2025 г. за организирана престъпност са по-малко спрямо предходните две години, съответно с 18.5% спрямо 2024 г. и със 7.8% спрямо 2023 г.

Оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт през настоящия отчетен период съставляват 22.6% спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт за организирана престъпност, при 23.2% за 2024 г. и 24.1% за 2023 г.

Тероризъм

С изменение и допълнение на Указанието относно организацията на информационната дейност в Прокуратурата на Република България¹¹⁵, считано от 01.01.2025 г. е въведена отчетност и по отношение на досъдебните производства, образувани за престъпления, свързани с тероризъм и работата по тях – решения на прокурора, осъдени и оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт.

През 2025 г. наблюдаваните ДП, образувани за престъпления, свързани с тероризъм, са 9, като 3 ДП са новообразувани. Решени от прокурор са 6 ДП. Има един обвинителен акт внесен в съда срещу едно лице. С постановление за прекратяване на ДП са решени 3 досъдебни производства, а за спиране на ДП – 2 досъдебни производства. С влязъл в сила съдебен акт е оправдан един подсъдим. Няма осъдени и санкционирани лица.

Трафик на хора

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	234	235	203
Новообразувани ДП	52	64	39
Решени ДП	127	131	120
Прокурорски актове, внесени в съда	37	49	30
Лица по внесените в съда прокурорски актове	52	69	51

¹¹⁵ Вж. бележка № 90.

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	40	42	34
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	2	2	2

През 2025 г. броят и на наблюдаваните, и на новообразуваните ДП за трафик на хора намалява спрямо предходните две години. Намалението при наблюдаваните ДП е съответно с 13.6% спрямо 2024 г. и с 13.3% спрямо 2023 г. При новообразуваните ДП намалението е с 39.1% спрямо 2024 г. и с 25% спрямо 2023 г. Решени са 59.1% от наблюдаваните ДП при 55.7% през 2024 г. и 54.3% през 2023 г. В съда са внесени по-малко прокурорски актове – с 38.8%, спрямо предходната отчетна година и с 18.9% спрямо 2023 г. Делът на внесените в съда прокурорски актове спрямо решените ДП за трафик на хора е 25%, като намалението спрямо предходните два отчетни периода е съответно с 12.4 процентни пункта спрямо 2024 г. и с 4.1 процентни пункта спрямо 2023 г. От съда са върнати 9 дела при 4 през предходния отчетен период и 15 през 2023 г., което съставлява 4.1% (2%; 6.4%) от всички върнати от съда дела от особен обществен интерес.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт през 2025 г. са по-малко съответно с 19.1% спрямо 2024 г. и с 15% спрямо 2023 г. Оправдани са 2 лица, толкова, колкото са били и през предходните две години.

Най-много от наблюдаваните ДП, образувани за трафик на хора, са с цел на трафика развратни действия – 152 (182; 173) ДП. Следват тези с цел принудителен труд – 30 (29; 37) ДП; спрямо бременна жена за продажба на детето – 11 (12; 15) ДП; с цел държане в принудително подчинение – 10 (8; 6); с цел отнемане на телесни органи – 0 (4; 3) ДП.

През 2025 г. пострадалите лица от трафик на хора (по новообразуваните ДП) са общо 59, от които 40 жени (от тях 4 непълнолетни и 1 малолетно момиче) и 19 мъже (от тях 2 непълнолетни и 1 малолетно момче). Запазва се тенденцията доминираща форма на това престъпление да бъде трафикът на жени и момичета с цел използването им за развратни действия – 29 жени, като от тях 1 малолетно и 4 непълнолетни момичета.

Престъпления с предмет наркотични вещества и прекурсори

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	12 679	14 784	15 930
Новообразувани ДП	8 776	10 672	11 082
Решени ДП	9 598	10 913	11 229
Прокурорски актове, внесени в съда	4 035	4 159	4 555
Лица по внесените в съда прокурорски актове	4 278	4 369	4 750
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	4 041	4 073	4 542
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	32	45	47

През 2025 г., съпоставено с предходните две години, се наблюдава ръст по всички основни показатели, отчитащи работата на прокурорите по дела за престъпления с предмет наркотични вещества и прекурсори. Броят на наблюдаваните досъдебни производства се е увеличил със 7.8% спрямо 2024 г. и с 25.6% спрямо 2023 г. Новообразуваните ДП са с 3.8% повече спрямо предходната година и с 26.3% повече от 2023 г. Решените от прокурор ДП са с 2.9% повече спрямо 2024 г. и със 17% повече от 2023 г. Относителният дял на решените ДП спрямо наблюдаваните ДП през настоящия отчетен период е 70.5 % при 73.8% през 2024 г. и 75.7% през 2023 г. Внесените в съда прокурорски актове са с 9.5% повече спрямо 2024 г. и с 12.9% повече спрямо 2023 г. Делът на върнатите от съда дела спрямо внесените прокурорски актове за този вид престъпления се запазва на нивото от предходната година – 2.2% (2.1%; 2.1%).

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт са с 11.5% повече спрямо 2024 г. и с 12.4% повече от 2023 г

Броят на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт е 47 и е по-голям спрямо 2024 г. с 4.4% и с 46.9% в сравнение с 2023 г. Делът на оправданите лица спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт за този вид престъпления за 2025 г. е нисък – 1%, при 1.1% за 2024 г. и 0.8% за 2023 г.

За престъпления по чл. 354а – чл. 354в НК (незаконен трафик на наркотични вещества и прекурсори) са наблюдавани 15 618 (14 511; 12 446) дела, от които 10 981 (10 548; 8 664) са новообразувани ДП. В съда са внесени 4 503 (4 121; 3 991) прокурорски акта срещу 4 695 (4 330; 4 227) лица. С влязъл в сила съдебен акт са осъдени и санкционирани 4 490 (4 030; 3 994) лица и 43 (42; 30) са оправдани.

Най-голям е броят на наблюдаваните дела по чл. 354а НК – 15 023 (13 928; 11 918), от които: за производство/преработка на наркотични вещества – 75 (86; 59); за придобиване и държане 298 (257; 285); за разпространение – 1 506 (1 316; 1 220); в големи размери – 90 (55; 64); в особено големи размери – 14 (23; 22); с квалифициращ признак „на публично място“ – 74 (58; 58); по поръчение или в изпълнение на решение на ОПГ – 12 (11; 13); за придобиване/държане (ал. 3) – 8 398 (7 153; 6 416); за маловажен случай (ал. 5) – 4 554 (4 966; 3 771).

За престъпления по чл. 242, ал. 2-4 и ал. 9 НК (митническа контрабанда на наркотици) са наблюдавани 312 (273; 233) дела, от които 101 (124; 112) са новообразувани. В съда са внесени 52 (38; 44) прокурорски акта, срещу 55 (39; 51) лица. Осъдени и санкционирани с влязъл в сила съдебен акт са 52 (43; 47) лица и 4 (3; 2) лица са оправдани.

И през настоящия отчетен период най-много наблюдавани досъдебни производства с предмет наркотични вещества и прекурсори има в района на СГП – 4 592 (5 181; 3 744). Новообразувани са 3 242 (4 151; 2 900) досъдебни производства, което съставлява 29.3% (38.9%; 33%) от всички новообразувани ДП с този предмет на разследване. Решени са 3 217 (4 033; 2 935) ДП, което съставлява 70.1% (77.8%; 78.4%) от наблюдаваните досъдебни производства. На съд са предадени 445 (540; 540) лица, като с влязъл в сила съдебен акт са осъдени 389 (442; 469) лица и 5 (17; 8) са оправдани.

Освен за района на СГП, най-голям брой осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт са отчетени в районите на ОП Пловдив – 625; ОП Варна – 470; ОП Ст. Загора – 322; ОП Бургас – 278.

Изпиране на пари

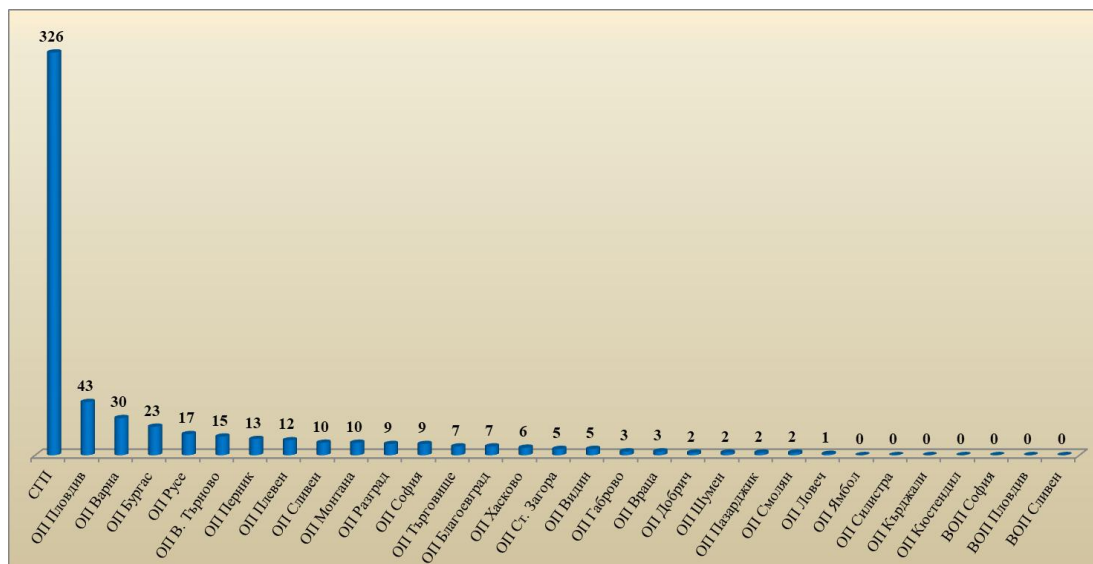
Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	567	583	562
Новообразувани ДП	127	112	84
Решени ДП	185	182	192
Прокурорски актове, внесени в съда	22	23	20
Лица по внесените в съда прокурорски актове	43	34	36
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	14	16	18
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	5	9	4

Отчита се спад на наблюдаваните ДП спрямо 2024 г. с 3.6% и спрямо 2023 г. – с 0.9%. Намалява и броят на образуваните през 2025 г. досъдебни производства за изпиране на пари, съответно с 25% спрямо 2024 г. и с 33.9% спрямо 2023 г.

Решени са 34.2% от наблюдаваните ДП, като през 2024 г. този дял е 31.2%, а през 2023 г. – 32.6%. Прокурорските актове, внесени в съда, съставляват 10.4% от решените ДП при 12.6% през 2024 г. и 12% през 2023 г. От съда на прокуратурата са върнати 4 дела при също по 4 дела за предходните два периода, като делът им съставлява 1.8% (2%; 1.7%) от всички върнати ДООИ.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт през отчетната 2025 г. са 18, което е повече съответно с 12.5% спрямо 2024 г. и с 28.6% спрямо 2023 г. Намалял е броят на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт както в абсолютни стойности, така и като дял спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт – 18.2 % при 36% през 2024 г. и 26.3% през 2023 г.

Разпределението на наблюдаваните дела за изпиране на пари по окръжни прокуратури е представено в следващата графика.

Фиг. 42. Наблюдавани ДП за изпиране на пари, по окръжни прокуратури

Данъчни престъпления. Престъпления с предмет ДДС

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	4 106	3 936	3 694 ¹¹⁶
Новообразувани ДП	1 083	857	771
Решени ДП	1 512	1 564	1 624
Прокурорски актове, внесени в съда	353	286	258
Лица по внесените в съда прокурорски актове	426	325	303
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	314	289	244
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	29	36	21

И през настоящия отчетен период продължава констатираната през последните години тенденция на намаляване на броя на наблюдаваните ДП, образувани за данъчни престъпления, в т.ч. и такива с предмет злоупотреба с ДДС, като спрямо 2024 г. намалението е с 6.2%, а спрямо 2023 г. – с 10%. Образованите ДП през 2025 г. също намаляват, като те са със 17% по-малко спрямо 2024 г. и с 34.4% по-малко спрямо 2023 г.

От прокурор са решени 44% от наблюдаваните ДП, като този дял през предходните две години е бил съответно 39.7% през 2024 г. и 36.8% през 2023 г. Прокурорските актове, внесени в съда, съставляват 15.9 % от решените ДП, при 18.3% през 2024 г. и 23.3% през 2023 г. От съда са върнати 28 (41; 44) дела, което е 10.9% (14.3%; 12.5%) от внесените прокурорски актове за данъчни престъпления и за злоупотреба с ДДС.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт през 2025 г. са с 15.6% по-малко спрямо 2024 г. и с 22.3% по-малко спрямо 2023 г. Делът на оправданите лица с окончателен съдебен акт за данъчни престъпления спрямо оправданите лица по дела от

¹¹⁶ Едно ДП на ОП София е отчетено като наблюдавано, новообразувано и решено.

особен обществен интерес с влязъл в сила съдебен акт през 2025 г. е 14.1% при 17.4% през 2024 г. и 16.5% през 2023 г.

За престъпления, свързани със злоупотреба с ДДС, през 2025 г. са наблюдавани 915 ДП при 1 082 през 2024 г. и 1 090 през 2023 г., от които 115 (182; 239) са новообразувани. В съда са внесени 81 (59; 74) прокурорски акта, срещу 91 (65; 85) лица. Осъдени и санкционирани с влязъл в сила съдебен акт са 52 (56; 42) лица и 3 (7; 4) са оправдани.

Наблюдаваните досъдебни производства, образувани за данъчни престъпления и за злоупотреба с ДДС от прокурорите в Софийската градска прокуратура през 2025 г., са 1 608, което съставлява 43.5% от всички наблюдавани ДП от този вид от прокуратурите в страната. Решени са 598 ДП, или 37.2% от наблюдаваните ДП. В съда са внесени 42 прокурорски акта срещу 54 лица. С влязъл в сила съдебен акт са осъдени и санкционирани 42 лица и 10 лица са оправдани. Освен в СГП, най-голям брой наблюдавани ДП от този вид са отчетени в районите на ОП Пловдив – 376, ОП Варна – 261, ОП Благоевград – 187 и в ОП Бургас – 163 ДП.

Престъпления против паричната и кредитната система

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	3 741	4 071	4 924
Новообразувани ДП	1 462	1 589	1 526
Решени ДП	2 512	2 605	3 405
Прокурорски актове, внесени в съда	267	248	250
Лица по внесените в съда прокурорски актове	300	288	274
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	265	257	282
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	12	6	4

През 2025 г. наблюдаваните досъдебни производства, образувани за престъпления против паричната и кредитната система, са повече с 21% спрямо 2024 г. и с 31.6% повече спрямо 2023 г. Новообразуваните ДП са по-малко спрямо предходната година с 4%, но спрямо 2023 г. са повече с 4.4%. Решени са 69.2% от наблюдаваните през отчетния период досъдебни производства, като през 2024 г. този дял е 64%, а през 2023 г. – 67.1%. В съда са внесени 250 прокурорски акта, което е 7.3% от решените от прокурор ДП при 9.5% през 2024 г. и 10.6% през 2023 г. От съда на прокуратурата са върнати 4 дела при 9 през 2024 г. и 11 през 2023 г.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт са повече спрямо предходните две години, съответно с 9.7% спрямо 2024 г. и с 6.4% спрямо 2023 г. Делът на оправданите лица за престъпления против паричната и кредитната система с влязъл в сила съдебен акт спрямо всички лица с окончателен съдебен акт за този вид престъпления е 1.4% при 2.3% през 2024 и 4.3% през 2023 г.

Злоупотреби със средства на ЕС

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	335	312	272
Новообразувани ДП	84	69	42
Решени ДП	131	129	128
Прокурорски актове, внесени в съда	36	33	35
Лица по внесените в съда прокурорски актове	48	34	38
Осъдени и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт	30	41	44
Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт	3	8	2

Наблюдаваните ДП, образувани за злоупотреби със средства на ЕС през 2025 г., са с 12.9% по-малко спрямо 2024 г. и с 18.8% по-малко спрямо 2023 г. Новообразуваните ДП са с 39.1% по-малко спрямо 2024 г. и с 50% по-малко спрямо 2023 г. Решените от прокурор ДП съставляват 47.1% от наблюдаваните ДП при 41.3% през 2024 г. и 39.1% през 2023 г. Внесените в съда прокурорски актове са с дял от 27.3 % от решените ДП, което е с 1.7 процентни пункта повече спрямо предходната година, когато този дял е бил 25.6 % и е на нивата от 2023 г. – 27.5% . От съда на прокуратурата са върнати 6 дела при 5 дела за 2024 г. и 2 дела през 2023 г.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт през отчетната година са с 3 повече спрямо предходната и с 14 повече от 2023 г. Оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт са 2, като през предходните два отчетни периода са съответно 8 и 3 лица, или като относителен дял – 4.3% (16.3%; 9.1%) от всички лица с постановен окончателен съдебен акт за престъпления, свързани със злоупотреба със средства на ЕС.

И през настоящия отчетен период продължава взаимодействието на прокуратурата с Европейската прокуратура, с ОЛАФ¹¹⁷, АФКОС-МВР, Евроюст, Европейската съдебна мрежа и Европол, насочено към ефективно противодействие на този вид престъпления.

Продължава изпълнението на ангажиментите на прокуратурата, регламентирани в Споразумението за взаимодействие и сътрудничество между ПРБ и МВР при противодействие на правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз¹¹⁸. На регионално ниво при необходимост се осъществяват съвместни координационни срещи и дейности между местните структури на контролните органи и на териториалните прокуратури.

3. Други видове престъпления, за които в официалната статистика на ПРБ тематично се събират статистически данни

Преписки и ДП, образувани за насилие от служители в местата за лишаване от свобода и задържане под стража

През 2025 г. наблюдаваните преписки, образувани за насилие от служители в местата за лишаване от свобода и задържане под стража, са 85, което е повече спрямо предходните две години съответно с 30.8% спрямо 2024 г. и с 9% спрямо 2023 г. Новообразувани¹¹⁹ са 82 преписки, което е със 74.5% повече спрямо 2024 г. и с 12.3% повече спрямо 2023 г. Общо решени за периода са 71 преписки при 53 преписки през 2024 г. и 69 през 2023 г.

Наблюдаваните досъдебни производства през настоящата отчетна година са 11 при 20 през 2024 г. и 17 ДП през 2023 г. Образуваните ДП са 3, като през 2024 г. са 7, а през 2023 г. – 5 ДП. Решени са общо 6 (11; 7) ДП, от които 1ДП е спряно, 4 ДП са прекратени и по 1 ДП е внесен обвинителен акт срещу 2 лица.

Прокуратурата регулярно осъществява контрол в местата за лишаване от свобода и по отношение на изпълнение на пробационните мерки, при стриктно спазване на разпоредбите на ЗИНЗС и ППЗИНЗС, за да се гарантират в пълна степен правата на задържаните под стража и на осъдените лица.

Преписки и ДП, образувани за полицейско насилие от служители на МВР

През настоящия отчетен период от прокуратурата са наблюдавани общо 205 преписки за полицейско насилие от служители на МВР, като се отчита намаление спрямо наблюдаваните през 2024 г. (262 преписки) и през 2023 г. (299 преписки). Новообразуваните

¹¹⁷ В съответствие с чл. 4 от Споразумението за административно сътрудничество между ОЛАФ и ПРБ, се осъществява комуникация и обмен на информация между двете институции.

¹¹⁸ Споразумението е подписано от ръководствата на двете институции на 11.06.2024 г., изпълнението на което от страна на ПРБ се осъществява от отдел 08 „Престъпления против финансовите интереси на ЕС и взаимодействие с Европейската прокуратура“ във ВКП.

¹¹⁹ Броят на образуваните преписки и дела от тази категория е функция на регистрираните жалби от задържани или осъдени лица за извършено спрямо тях насилие от служители в местата за лишаване от свобода и задържане под стража.

преписки са 158 и са с 20.6% по-малко спрямо предходната година и с 33.3% по-малко спрямо 2023 г.

Наблюдаваните досъдебни производства, образувани за полицейско насилие, са 142, което е с 16.5% по-малко спрямо предходната отчетна година и с 32.7% повече спрямо 2023 г. Образувани през настоящия отчетен период са 51 ДП, при 71 ДП през 2024 г. и 41 ДП през 2023 г. Общо решени са 62 (65; 47) ДП, което съставлява 43.7% (38.2%; 43.9%) от наблюдаваните досъдебни производства. В съда са внесени 4 (4; 8) прокурорски акта, от които 2 обвинителни акта, 1 предложение по чл. 78а НК и 1 предложение за споразумение по чл. 375а, ал. 1 НПК, срещу общо 5 лица. Прекратени са 36 (42; 30) ДП, а 21 (16; 9) ДП са спрени. Осъдени/санкционирани с влязъл в сила съдебен акт са 2 лица. През отчетния период няма оправдани лица за този вид престъпления.

Преписки и ДП, образувани във връзка с осъществено домашно насилие, както и за неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани преписки	4 623	6 018	8 249
Новообразувани преписки	4 244	5 424	7 611
<i>от тях:</i> по уведомления на МВР – чл. 21, ал. 4 ЗЗДН	306	710	1 034
Решени преписки	4 039	5 412	7 474
Наблюдавани ДП	3 154	5 847	7 543
Новообразувани ДП	2 114	3 967	4 680
<i>от тях:</i> по уведомления на МВР – чл. 21, ал. 4 ЗЗДН	218	463	595
Решени ДП	1 543	3 318	4 726
Спрени ДП през отчетния период	242	321	356
Прекратени ДП	799	2 011	3 017
Прокурорски актове, внесени в съда	489	957	1 308
Предадени на съд лица	491	964	1 315
Осъдени/санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт	409	864	1 146
Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт	11	11	9

Видно от данните в таблицата, през настоящия отчетен период се наблюдава ръст на почти всички основни показатели, по които се отчита дейността на прокуратурата по преписките и наказателните производства с предмет домашно насилие. През 2025 г. наблюдаваните преписки са повече – с 37.1% спрямо 2024 г. и със 78.4% повече спрямо 2023 г. Новообразуваните преписки са с 40.3% повече спрямо 2024 г. и със 79.3% повече от 2023 г. В резултат на постъпили уведомления от МВР по реда на чл. 21, ал. 4 от Закона за защита от домашно насилие (ЗЗДН) през 2025 г. са образувани 1 034 преписки, което е ръст с 45.6% спрямо 2024 г. и над три пъти повече спрямо 2023 г. Висок е дялът на решените от прокурор преписки спрямо наблюдаваните – 90.6% при 89.9 % през 2024 г. и 87.4% през 2023 г.

Наблюдаваните досъдебни производства, образувани за домашно насилие, са 7 543 ДП, което е с 29% повече спрямо предходната година и почти два пъти повече спрямо 2023 г. Значително увеличение се отчита и при новообразуваните ДП – 4 680, спрямо образуваните през 2024 г. – 3 967 и през 2023 г. – 2 114 ДП. Решени от прокурор са 62.7% от наблюдаваните ДП, като за предходния отчетен период този дял е 56.7%, а през 2023 г. – 48.9%. Прокурорските актове, внесени в съда, са с 36.7% повече спрямо 2024 г. и почти 3 пъти повече спрямо 2023 г. Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт са с 282 лица повече спрямо предходната година и със 737 лица повече спрямо 2023 г.

Оправдани с окончателен съдебен акт са 9 лица, като през предходните две години са оправдани по 11 лица.

През 2025 г. от домашно насилие (по новообразуваните ДП) са пострадали общо 4 839 лица. Пострадалите жени са 4 213, от тях 103 непълнолетни и 65 малолетни момичета. Мъжете, пострадали от домашно насилие, са 626, от които 34 непълнолетни и 66 малолетни момчета.

Преписки и ДП, образувани за престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани преписки	20	43	67
Новообразувани преписки	19	38	60
Решени преписки	19	40	61
Наблюдавани ДП	38	65	81
Новообразувани ДП	12	35	41
Решени ДП	20	37	42
Спрени ДП	7	13	20
Прекратени ДП	9	16	13
Прокурорски актове, внесени в съда	4	7	8
Предадени на съд лица	5	12	21
Осъдени лица, с влязъл в сила съдебен акт	3	1	12
Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт	0	4	1

През настоящия отчетен период се наблюдава увеличение по почти всички основни показатели, по които се отчита дейността на прокуратурата по преписките и наказателните производства, образувани за престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза.

Наблюдавани от прокуратурата през 2025 г. са 67 преписки, от които 60 са образувани през същата година. Наблюдаваните преписки са с 55.8% повече спрямо 2024 г. и над три пъти повече – спрямо 2023 г., а новообразуваните преписки са повече с 57.9% спрямо 2024 г. и над три пъти – спрямо 2023 г. Решени от прокурор са 61 преписки.

Наблюдаваните досъдебни производства, образувани за престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза, са 81, като през 2024 г. са 65, а през 2023 г. – 38. Увеличен е броят на новообразуваните ДП, като спрямо 2024 г. увеличението е със 17.1%, а спрямо 2023 г. броят им е три пъти и половина по-голям. Решени са 51.9% от наблюдаваните досъдебни производства, като в съда са внесени 8 прокурорски акта, от които 5 обвинителни акта, 1 споразумение по чл. 381 НПК и 2 предложения по чл. 78а НК. Делът на внесените в съда прокурорски актове съставлява 19% от решените ДП. Осъдени и санкционирани с влязъл в сила съдебен акт са 12 лица, при 1 лице през 2024 г. и 3 лица през 2023 г. Оправдано с влязъл в сила съдебен акт е 1 лице при 4 за 2024 г., а през 2023 г. няма оправдани лица.

През 2025 г. пострадалите лица от извършени престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза (по новообразуваните ДП), са 35 физически лица – 19 мъже и 16 жени. Няма пострадали непълнолетни и малолетни лица. Ощетени са 4 юридически лица.

ДП, образувани за незаконно преминаване на границата и т.нар. „каналджийство“ (чл. 279 – чл. 281 НК)

През 2025 г. за незаконно преминаване на границата и „каналджийство“ (чл. 279 – чл. 281 НК) са образувани общо 1 342 (2 009; 2 375) досъдебни производства. От тях за „каналджийство“ са образувани 324 дела (по чл. 280 НК – 97 ДП и по чл. 281 НК – 227 ДП). Наказателните производства по чл. 279 НК (незаконно преминаване на границата) са 1 018.

Прокурорските актове, внесени в съда, са 1 347 (1 871; 1 969) срещу 1 470 (1 995; 2 172) лица, от тях за „каналджийство“ – 388 акта срещу 463 лица.

С влязъл в сила съдебен акт са осъдени 1 467 (1 922; 2 223) лица, като от тях – 464 лица за „каналджийство“. Осъдените лица с наказание „лишаване от свобода“ са 1 437, от които с „лишаване от свобода ефективно“ – 89. Оправдани с влязъл в сила съдебен акт са 5 (8; 4) лица. Всички оправдани лица са за каналджийство.

Констатира се значително намаляване на броя на новообразуваните ДП по чл. 281 НК – 227 при 677 през 2024 г. и 1 319 през 2023 г. Идентична тенденция се наблюдава и при предадените на съд лица – 352 (715; 1 183), както и при осъдените и санкционирани с влязъл в сила съдебен акт – 354 (667; 1 160).

4. Наказателни производства за престъпления, извършени от непълнолетни лица

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Наблюдавани ДП	1 568	1 693	1 572
Новообразувани ДП	724	767	697
Решени ДП	1 230	1 337	1 241
Прокурорски актове, внесени в съда	806	872	741
Лица по внесените в съда актове	892	1 004	871
Предложения до КБППМН за налагане на възпитателни мерки (чл. 61 НК)	196	227	197
Осъдени лица, с влязъл в сила съдебен акт	876	908	824
Оправдани лица, с влязъл в сила съдебен акт	9	2	6

През отчетната 2025 г. наблюдаваните досъдебни производства, образувани за престъпления, извършени от непълнолетни лица, са намалели със 7.1% спрямо предходната година и са с 0.3 % повече от 2023 г. Новообразуваните ДП са по-малко спрямо предходните две години съответно с 9.1% спрямо 2024 г. и с 3.7% спрямо 2023 г. Решени от прокурор са 78.9% от наблюдаваните ДП при 79% през 2024 г. и 78.4% през 2023 г. В съда са внесени 741 прокурорски акта, което съставлява 59.7% от решените досъдебни производства. Върнати от съда са 26 дела.

Прекратени от прокурор са 457 (420; 386) ДП, като от тях на Комисията за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (КБППМН) са изпратени 197 (227; 196) материала за налагане на възпитателни мерки.

Осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт през 2025 г. са 824 непълнолетни лица, което е с 9.3% по-малко спрямо 2024 г. и с 5.9% по-малко от 2023 г. Лицата с постановен окончателен оправдателен съдебен акт съставляват дял от 0.7% спрямо всички лица с влязъл в сила съдебен акт, при 0.2% през 2024 г. и 1% през 2023 г.

Териториалното разпределение, по апелативни райони, по основни показатели, за ДП, образувани за престъпления, извършени от непълнолетни лица, е представено в следващата таблица.

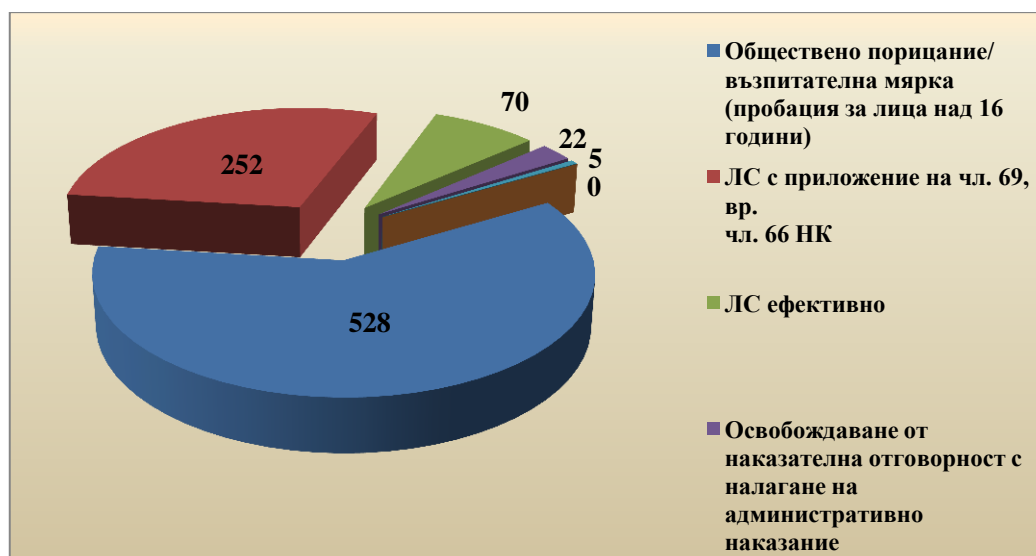
Апелативен район	Наблюдавани ДП	Новообразувани ДП	Прокурорски актове, внесени в съда	Лица по внесените в съда прокурорски актове	Осъдени лица с влязъл в сила съдебен акт	Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт
АП Бургас	216	100	132	159	145	1
АП Варна	177	70	88	97	89	0
АП В. Търново	286	138	126	159	147	2
АП Пловдив	457	225	184	218	219	0
АП София	435	164	211	238	224	3
ВоАП	1	0	0	0	0	0

И през настоящата година най-многобройни са извършените от непълнолетни лица престъпления *против собствеността* (кражби и грабежи) – наблюдавани са общо 692 (773; 710) досъдебни производства, от които 270 (329; 300) новообразувани, следвани от *общоопасните престъпления* – наблюдавани са общо 437 (457; 427) ДП, от които 242 (254; 227) новообразувани и *престъпленията против личността* – наблюдавани са общо 336 (321; 284), от които новообразувани – 134 (103; 111) ДП.

Делата, образувани за държане, употреба, склоняване към употреба и разпространение на наркотични вещества, са 260 (254; 243), делата за неправомерно използване на контролни знаци, издадени за друго МПС или неиздадени от съответен контролен орган – 55 (68; 41), противозаконно отнемане на МПС – 57 (64; 86).

Осъдени и санкционирани непълнолетни лица

Осъдените/санкционирани непълнолетни лица с влязъл в сила съдебен акт през 2025 г. са общо 824 (908; 876). С най-висок дял от наложените наказания са „обществено порицание“ и „пробация“ – 528 (553; 538) наказания или 60.2% от всички наложени наказания. Условно осъждане с изпитателен срок – 252 (334; 286) наказания или с дял от 28.7% от всички наложени наказания. Ефективно изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ – 70 (61; 72) наказания или 8%. При освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание по чл. 78а, ал. 6 НК са наложени 22 (17; 30) наказания и в 5 (3; 6) случая са наложени други възпитателни мерки по ЗБППМН. Във възпитателни училища-интернати (ВУИ) през 2025 г. няма настанени непълнолетни лица.

Фиг. 43. Видове наложени наказания на непълнолетни лица през 2025 г.

Пострадали непълнолетни и малолетни лица по новообразуваните ДП

През 2025 г. пострадалите от престъпления непълнолетни лица са общо 2 266 (2 258; 2 255). От тях, непълнолетните момичета са 1 177 (1 345; 1 348), а непълнолетните момчета – 1 089 (913; 907). Пострадалите малолетни лица са 1 726 (1 733; 1 676), съответно – 941 (892; 878) малолетни момичета и 785 (841; 798) малолетни момчета.

Най-голям е делът на пострадалите лица поради неплащане на издръжка (чл. 183 НК) – 230 (226; 311) непълнолетни и 646 (615; 624) малолетни. Следват пострадалите от незаконно брачно съжителство (чл. 191 НК) – 446 (584; 611) непълнолетни и 60 (55; 52) малолетни. От развратни действия (чл. 149 – чл. 159 НК) са пострадали 180 (178; 228) непълнолетни и 347 (336; 358) малолетни лица.

От пътнотранспортни произшествия (чл. 343 и сл. НК) през 2025 г. са пострадали 177 (146; 145) непълнолетни и 111 (138; 133; 130) малолетни лица.

От трафик на хора (чл. 159а – чл. 159г НК) са пострадали 6 непълнолетни лица и 2 малолетни лица, от които 2 непълнолетни лица от трафик с цел „*принудителен труд*“, а останалите от трафик с цел „*развратни действия*“.

IV. ДЕЙНОСТ ПО АДМИНИСТРАТИВНОСЪДЕБНИЯ НАДЗОР И НАДЗОРА ЗА ЗАКОННОСТ

1. Дейност на административните отдели в окръжните прокуратури по административносъдебния надзор

Дейността на прокуратурата в областта на административносъдебния надзор е структурирана по начин, който осигурява точно и еднакво прилагане на закона и гарантиране защитата на правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица.

Дейността по административносъдебния надзор се изпълнява от прокурорите от сформираният във всяка ОП/СГП отдели.

През 2025 г. са наблюдавани 7 376 преписки, от които 6 485 са новообразувани и 891 са останали от предходен период. Решени по същество са 7 124 преписки, или 96.6% от наблюдаваните. По компетентност са изпратени 15 преписки. Неприклучените преписки в края на отчетния период са 237, от тях 204 са чакащи окомплектоване и 33 са при прокурор за решаване.

Образуването и разпределението на преписките в отделните райони се определя от констатациите за основания за намеса чрез средствата на административносъдебния надзор. Най-много преписки са образувани в ОП Бургас – 992, ОП София – 874, ОП Варна – 776, ОП Благоевград – 629, ОП Плевен – 394, ОП В. Търново – 268, ОП Ловеч – 264 и ОП Враца – 242.

През настоящия отчетен период прокурорите от териториалните прокуратури са участвали в 15 904 съдебни заседания (с.з.) по 13 404 административни дела (а.д.), като се отчита увеличение на съдебните заседания спрямо 2024 г. и намаление спрямо 2023 г. (15 486 за 2024 г. и 16 577 за 2023 г.)

Задължително участие в съдебни заседания по административни дела

През 2025 г. прокурорите от териториалните прокуратури са участвали в общо 4 179 първоинстанционни административни дела.

На основание чл. 192, вр. с чл. 191 АПК, по първоинстанционни дела, образувани във връзка с оспорване на подзаконовни нормативни актове на общинските съвети, участието на прокурор от окръжните прокуратури е задължително.

През настоящия отчетен период прокурорите са участвали в 177 а.д. с предмет законосъобразност на подзаконовни нормативни административни актове на общински съвети (при 492 за 2024 г. и 563 за 2023 г.), като намалението спрямо предходната година е с 64% и с 68.6% спрямо 2023 г.

Прокурорите вземат участие и в други първоинстанционни дела, когато това е предвидено в закон. През 2025 г. броят на делата от разглежданата група е 2 351 а.д., като през 2024 г. те са 2 210 а.д., а през 2023 г. – 4 395 а.д. По този показател има минимално

увеличение спрямо предходната година, но тези дела са около 2 пъти по-малко в сравнение с 2023 г.

Касационните производства отново съставляват най-значителната част от дейността на прокурорите от административните отдели на ОП (СГП), съответно 9 176 а.д., като за 2024 г. те са 9 704 а.д., а през 2023 г. са 10 837 а.д.

Данните по окръжни прокуратури са представени в следващата таблица.

Прокуратура	Брой участия в касационни административни дела		
	2023 г.	2024 г.	2025 г.
СГП	2 497	2 041	2 090
ОП Варна	936	825	945
ОП Пловдив	988	889	807
ОП София	386	529	559
ОП Бургас	705	695	546
ОП Благоевград	689	570	492
ОП Хасково	458	278	387
ОП Плевен	296	269	364
ОП Ст. Загора	328	348	340
ОП Русе	332	258	288
ОП Пазарджик	290	238	242
ОП В. Търново	311	251	191
ОП Враца	209	254	187
ОП Перник	180	215	165
ОП Ловеч	116	177	159
ОП Видин	256	230	151
ОП Монтана	242	192	145
ОП Кюстендил	291	204	143
ОП Габрово	161	142	131
ОП Шумен	183	154	129
ОП Сливен	159	185	111
ОП Кърджали	157	117	107
ОП Добрич	211	182	99
ОП Ямбол	115	129	93
ОП Силистра	67	67	89
ОП Смолян	105	115	80
ОП Търговище	81	87	78
ОП Разград	79	63	58

Най-много участия на прокурори в касационни дела са отчетени в СГП – 2 090 а.д. Съществено е участието и на прокурорите от ОП Варна, ОП Пловдив и ОП София, а най-малко участие се отчита от ОП Разград, ОП Търговище и ОП Смолян.

Съгласно чл. 236 АПК, прокурорите участват и в производства по разглеждане на частни жалби, като броят на частните производства през 2025 г. е 1, при 4 през 2024 г. и 6 за 2023 г.

По предложения за възобновяване по реда на ЗАНН на административнонаказателни производства прокурорите са участвали в 48 а.д., при 64 а.д. през 2024 г. и 55 а.д. за 2023 г.

Участие по преценка на прокурорите в дела, представляващи важен държавен или обществен интерес¹²⁰

През 2025 г. прокурорите са участвали в съдебни заседания по 1 562 а.д. по преценка за наличие на важен държавен или обществен интерес, като се отчита увеличение,

¹²⁰ Съгласно Указанието за участие на прокурорите в административни дела по преценка, когато това се налага поради важен държавен или обществен интерес, отм. със Заповед № РД-02-02/03.02.2026 г. на и.ф. главен прокурор.

съответно с 65.8% спрямо 2024 г. (при 942 а.д.) и с 94.3% спрямо 2023 г. (при 804 а.д.). Активност при този вид дела се отчита от ОП Хасково – 764 а.д., СГП – 502 а.д., ОП Пловдив – 99 а.д.

По лична преценка за наличие на важен държавен или обществен интерес прокурорите са участвали в 89 а.д., като разпределението е неравномерно: напр. СГП – 35 а.д., ОП Монтана – 15 а.д., ОП Кърджали – 11 а.д. Има прокуратури, при които проявената активност е минимална – ОП Русе – 2 а.д., ОП Благоевград – 2 а.д., ОП В. Търново – 1, ОП Добрич – 1 а.д., а и други, при които такава активност липсва – напр. ОП Перник, ОП Ловеч, ОП Сливен и др.

Подадени прокурорски актове до съда и резултати по тях

През 2025 г. са подадени общо 174 протеста и предложения до компетентните съдилища срещу незаконосъобразни административни и административнонаказателни актове, включително и за възобновяване по реда на ЗАНН.

Разгледаните прокурорски актове от съда са 51, от които са уважени 42, или 82.4% от разгледаните. Неуважени от съда са 9 прокурорски акта, като по два от тях са подадени касационни протести.

За разглеждане на искания за възобновяване на административнонаказателни производства по реда чл. 70 и сл. ЗАНН прокурорите са участвали в 48 дела, като 39 искания са уважени от съда. Най-голям брой заседания във връзка с участие в производство по възобновяване по ЗАНН се отчита за ОП В. Търново – 7, РП Русе – 7, РП Благоевград – 6, ОП Пазарджик – 5, ОП Кърджали – 5.

Отказите на съда за възобновяване на административнонаказателни производства по ЗАНН са 10, като следва да се посочи, че във всеки случай на произнасяне прокурорите са изготвяли обоснован акт, при спазване изискванията на закона.

Натовареност на апелативните и окръжните райони

Натовареността в отделните апелативни райони е различна, като тя е в зависимост както от броя на разглежданите административни дела в съдебни заседания, така и от кадровото обезпечаване на административните отдели в окръжните прокуратури. За да се постигне равномерна натовареност, правомощие на административните ръководители на прокуратурите е да съобразят обема на работата с числеността и персоналия състав на отделите в прокуратурите.

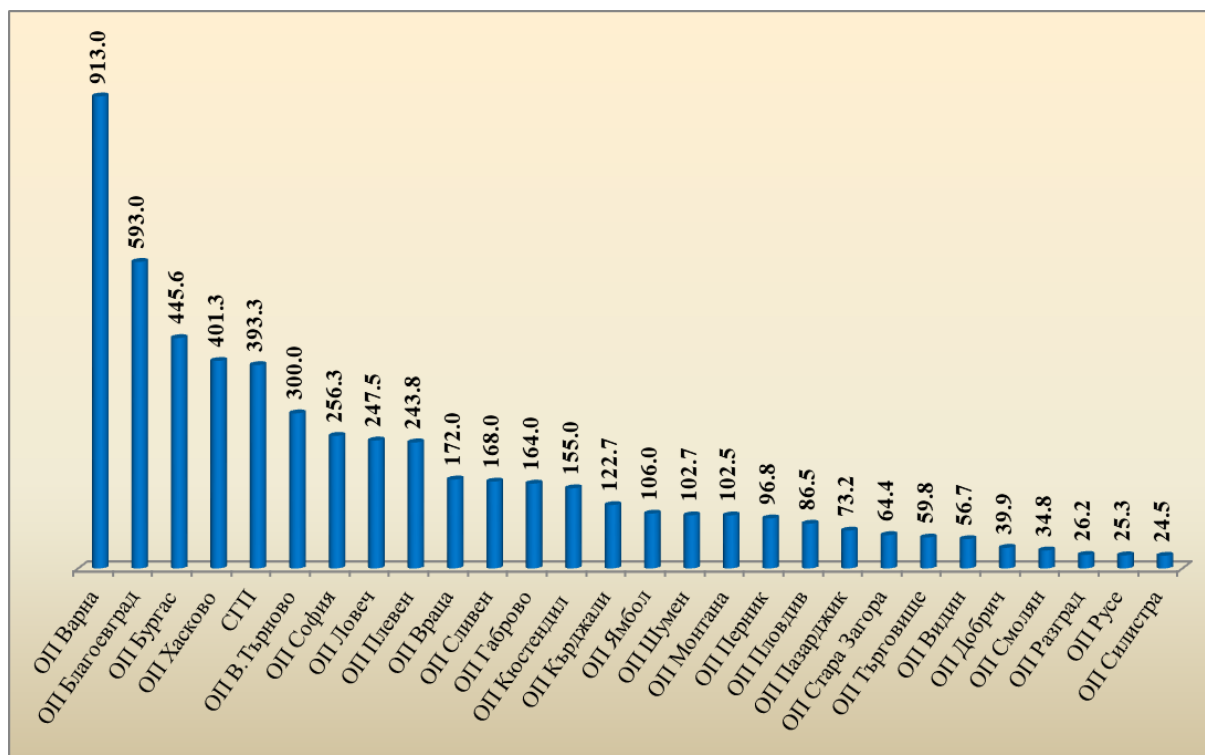
Данните за натовареността за 2025 г., по апелативни райони, са представени в следната таблица.

Апелативен район	Брой а.д.	Брой пр.пр.	Средна натовареност ¹²¹
АП Бургас	1 019	1 267	210
АП Варна	1 615	1 635	84
АП В. Търново	1 394	1 476	40
АП Пловдив	3 489	356	63
АП София	5 887	2 624	212

С най-висока средна натовареност е районът на АП София, при отчетени високи стойности на показателите – участие на прокурорите в административни дела и брой на преписките, по които са работили. На следващо място по средна натовареност е районът на АП Бургас. С най-ниска средна натовареност е районът на АП В. Търново.

¹²¹ Средната натовареност на прокурорите по апелативни райони, отнасяща се до административносъдебния надзор, се формира от сбора на общия брой административни дела и общия брой образувани преписки, разделен на броя на реално работилите прокурори през отчетния период

Средната натовареност по преписки и административни дела на един прокурор по окръжни райони е представена в следващата графика.

Фиг. 45. Средна натовареност на прокурор по административносъдебния надзор, по окръжни прокуратури

От посочените данни е видно, че най-голяма е натовареността на ОП Варна, ОП Благоевград, ОП Бургас, а най-малка – в ОП Силистра, ОП Русе и ОП Разград. Различията в данните по конкретните показатели произтичат от броя на разглежданите административни дела в съдебни заседания, определен съобразно насрочването им от съда. Тъй като участията в съдебните заседания се осъществява от прокурорите, включени в административните отдели, от значение е и броят на прокурорите в отдела.

2. Дейност на апелативните, окръжните и районните прокуратури по надзора за законност

В тригодишния период се констатира намаление на стойностите по основните показатели, отчитащи дейността на прокуратурата по надзора за законност, обусловено от конституционните промени през 2023 г. (ЗИДКРБ, обн. ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.).

Показатели	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Общ брой получени и образувани преписки по надзора за законност	11 465	9 114	8 587
Общ брой на проверените актове	69 642	63 935	62 168
Общ брой извършени проверки	10 138	8 015	7 223
Общ брой на установените закононарушения	332	106	80
Общ брой подадени предложения	246	91	70
Общ брой подадени протести	131	58	147
Брой неприключени преписки	448	349	223

През 2025 г. прокурорите са работили по общо 8 587 преписки при 9 114 през 2024 г. и 11 465 за 2023 г., като намалението спрямо 2024 г. е с 5.8%, а спрямо 2023 г. – с 25.1%.

От общия брой преписки по надзора за законност, 6 201 са образувани по

инициатива на прокурор или 72.2%, а 2 386 – по искане на граждани и организации или 27.8%. Делът на преписките, образувани чрез самосезиране, се е увеличил с 1.9 процентни пункта спрямо 2024 г. и с 4.4 процентни пункта спрямо 2023 г.

Най-много получени и образувани преписки по надзора за законност през 2025 г. са отчетени в района на АП София – 3 251 (3 272; 4 165) преписки, следвана от районите на АП Пловдив – 1 465 (1 733; 2 203), АП Бургас – 1 437 (1 435; 1 942), АП Велико Търново – 1 302 (1 493; 1 866) и АП Варна – 1 132 (1 181; 1 289) преписки.

При реализиране на проверките за законност от прокуратурите са използвани всички способи, предвидени в чл. 145, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 ЗСВ. През 2025 г. броят на извършените проверки е 7 223, като за тригодишния период се констатира намаление – с 9.9% спрямо 2024 г. и с 28.8% спрямо 2023 г.

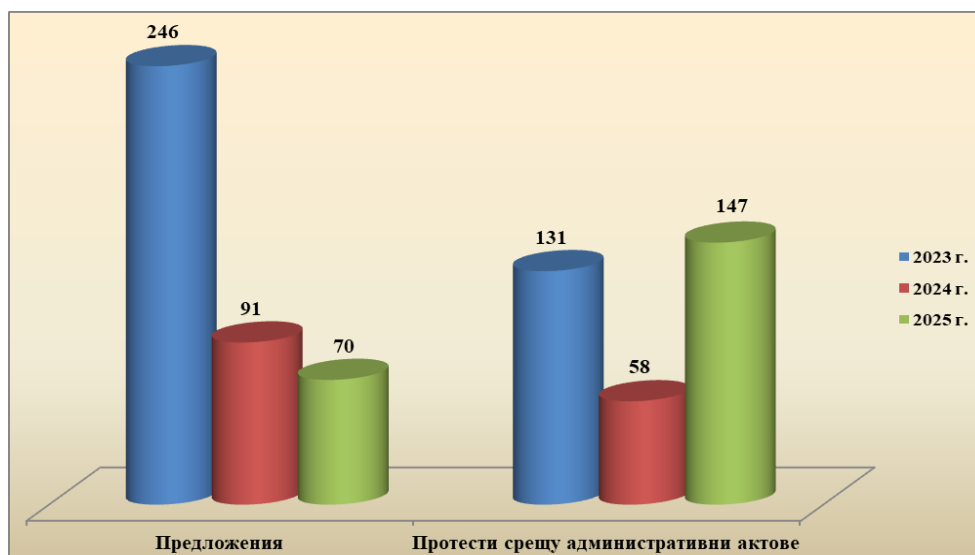
Най-много са личните проверки по реда на чл. 145, ал. 1, т. 2 ЗСВ – 5 514 или 76.3% от общия брой. Намалението при тях е с 6.7% спрямо 2024 г. и с 8.7% спрямо 2023 г.

Фиг. 46. Извършени проверки по реда на чл. 145, ал. 1, т. 1-3 ЗСВ общо за ПРБ

Проверките по реда на чл. 145, ал. 1, т. 1 ЗСВ са 1 441, или 20% от общия брой и са по-малко спрямо предходните години, съответно с 9.6% спрямо 2024 г. и с 49.1% спрямо 2023 г. Възлагателните проверки по реда на чл. 145, ал. 1, т. 3 ЗСВ са 268, или 3.7% от общия брой, като намалението спрямо 2024 г. е над 2 пъти, а спрямо 2023 г. – над 4 пъти.

Няма отчетени проверки, извършени извън законовия срок по чл. 145, ал. 2 ЗСВ.

Фиг. 47. Изготвени предложения и протести срещу административни актове

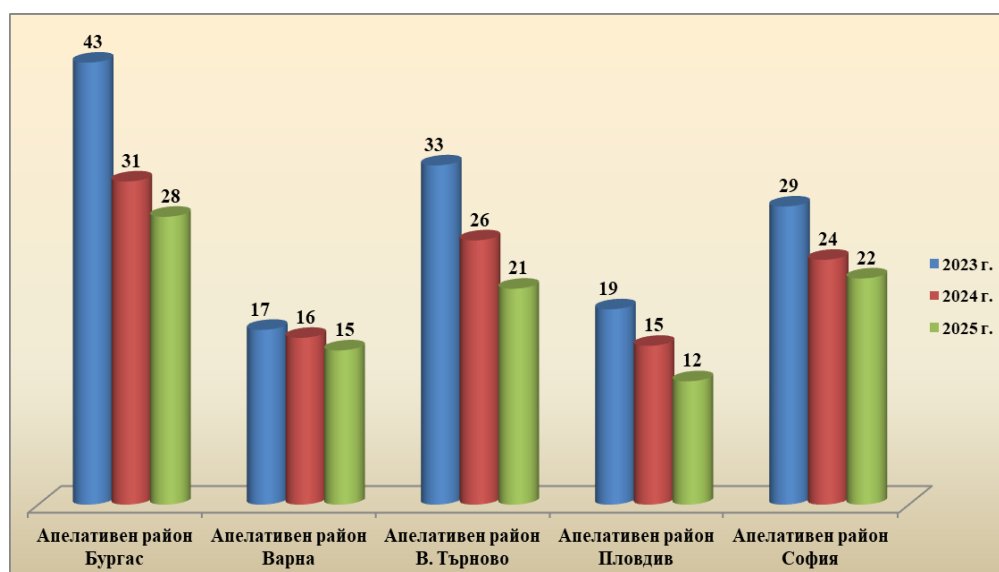
Значително е и намалението, отчитано при изготвените предложения по чл. 145, ал. 1, т. 5 и т. 6 ЗСВ и по реда на чл. 99 и сл. АПК, докато при внесените протести срещу административни актове има увеличение спрямо предходните две години.

От общо подадените в административния съд 70 предложения, уважени от съда са 48 или 68.6%, неуважено е 1 или 1.4%, а останалите 21 предложения не са разгледани от съда към края на отчетния период.

Подадените протести през 2025 г. са 147, като от тях уважени от съда са 107, или 72.8% от общо подадените протести, неуважени са 8 или 5.4%, и 32 протеста не са разгледани от административните съдилища към края на отчетния период.

Натовареност на апелативните и окръжните райони

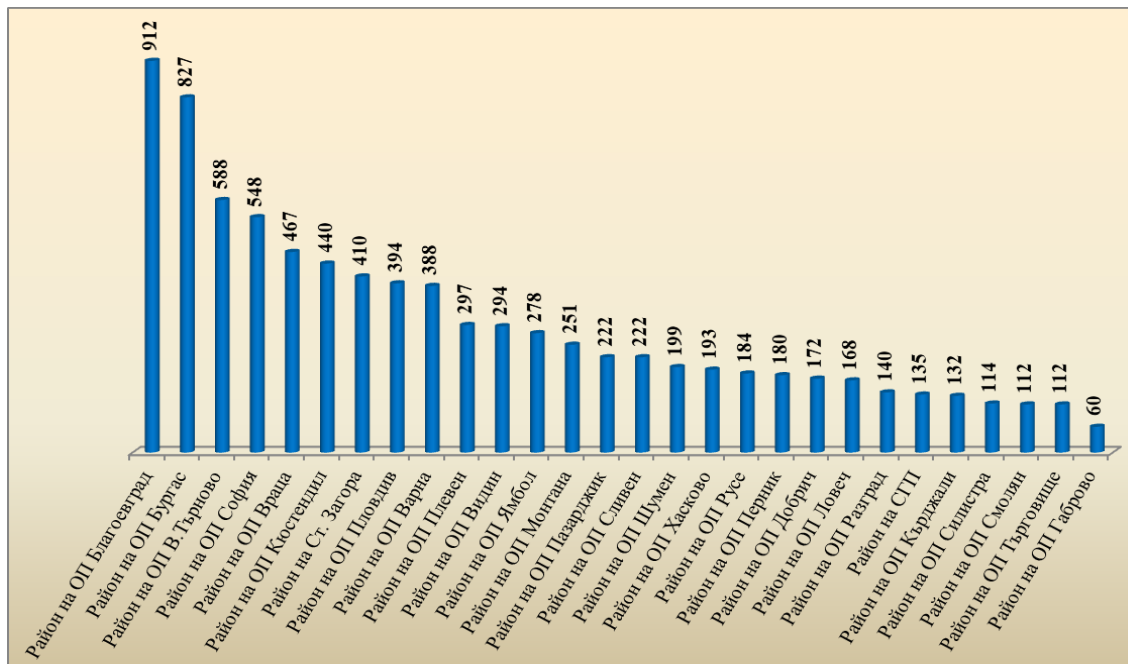
Дейността по надзора за законност на всички нива на териториалните прокуратури е кадрово обезпечена. Числеността и персоналният състав са определени със заповеди на съответните административни ръководители, съобразно натовареността и обема на работа.

Фиг. 48. Средна натовареност на прокурор по надзора за законност, по апелативни райони

Видно от графиката, констатираното намаление спрямо предходните две години на броя на преписките, по които са работили прокурорите през 2025 г., респективно води и до намаляване на средната натовареност на един прокурор по надзора за законност.

В най-натоварения по този надзор през настоящия отчетен период апелативен район Бургас спадът спрямо предходните две години е значителен – съответно с 9.7% за 2024 г. и с 34.9% за 2023 г. С минимален спад в натовареността за тригодишния период са АП Варна и АП Пловдив. В района на АП София, натовареността на един прокурор по надзора за законност е с 8.3% по-ниска спрямо 2024 г. и с 24.1% спрямо 2023 г.

Фиг. 49. Общ брой получени и образувани преписки по надзора за законност в окръжните райони

От посочените данни, по брой получени и образувани преписки по надзора за законност в районите на окръжните прокуратури най-натоварен е районът на ОП Благоевград, следван от ОП Бургас, ОП В.Търново, ОП София и ОП Враца. Най-слабо натоварени са районите на окръжните прокуратури в Габрово, Търговище, Смолян и Силистра. От окръжните прокуратури и през настоящия отчетен период (като абсолютни стойности) най-натоварена е ОП Бургас с 349 преписки по надзора за законност. Следват я ОП Стара Загора (220), ОП Кюстендил (215), ОП Благоевград (172) и ОП Ямбол (102). С най-малък брой преписки са ОП Габрово, ОП Силистра и ОП Хасково с по 4 преписки и ОП Шумен (8). ОП Габрово и ОП Силистра и през предходните две години са били с най-ниско натоварване. През 2025 г. СГП отчита 40 преписки по надзора за законност. В районните прокуратури най-голям брой образувани преписки по надзора за законност се отчитат в РП Благоевград (740), РП Велико Търново (558), РП Бургас (478), РП Враца (370), РП Пловдив (369), РП Варна (342) и РП Видин (265). По този показател е налице определена разлика в сравнение с 2024 г., когато подреждането е РП Велико Търново, РП Благоевград, РП Бургас, РП Враца и РП Смолян съответно с по 739, 621, 495, 387 и 366 преписки. Най-слабо ангажираните районни прокуратури по този надзор са в Габрово (56), Ботевград (57), Самоков (60), Търговище (62) и Кърджали (92).

V. МЕЖДУНАРОДНО ПРАВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Международното правно сътрудничество по наказателни дела е важен дял от дейността на прокуратурата. Престъпността все по-често проявява трансграничен характер, като засяга две и повече държави, поради което ефективното противодействие на престъпленията от всяка от засегнатите държави е взаимно свързана и обща цел. Своевременното и качествено осъществяване на контактите със съдебните органи на други държави е част от факторите, които влияят при формиране на образа на българската съдебна система и в частност на прокуратурата.

През 2025 г. от териториалните прокуратури за изпълнение са изпратени 575 (487; 494) молби за правна помощ до съответните компетентни органи на държави – членки на Европейския съюз. Наблюдава се увеличение спрямо предходните две години съответно с 18.1% спрямо 2024 г. и с 16.4% спрямо 2023 г.

Получените за изпълнение от териториалните прокуратури молби за правна помощ през 2025 г. са 2 121 (1 843; 1 449), като броят им е нараснал с 15.1% спрямо 2024 г. и с 46.4% спрямо 2023 г.

Върховната касационна прокуратура продължава да има основна водеща роля при изготвяне и изпращане, както и при изпълнение на молби за правна помощ до и от държави извън Европейския съюз (ЕС).

В случаите, когато липсва основание за прилагане на института на Европейската заповед за разследване (ЕЗР), ВКП запазва компетентността си при молбите за правна помощ до и от държавите – членки на ЕС, само по отношение на някои по-комплицирани правни институти като: провеждане на преговори за създаване на съвместни екипи за разследване (СЕР) и участие при изработване на споразумения за създаването им; извършване на трансгранично наблюдение или при индивидуална преценка, че случаят изисква намеса на ВКП. Във всички други случаи дейността е от компетентност на съответната териториална прокуратура.

През последните години от тази група ангажименти са отпаднали голяма част от стандартните молби за правна помощ до/от Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (ОК). Това е следствие от въвеждането, считано от 1 септември 2023 г., на задължителния формуляр на искане за правна помощ по чл. 635 от Споразумението за търговия и сътрудничество (СТС), която допълва и доразвива Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси (ЕКВНВ). Когато обаче става дума за поръчки за обезпечаване на имущество, подлежащо на конфискация и отнемане, се прилага раздел XI от Част трета от СТС, за което на ВКП е отредена ролята на централен орган в досъдебната фаза.

Проблем, свързан с международната правна помощ, все още представлява забавянето на изпълнението на изпратените молби за международна правна помощ до други държави. Това затруднява наблюдаващите прокурори, тъй като е необходимо да се иска непрекъснато удължаване на срока, свързан с разследване на делата, без да е ясна перспективата, кога ще се върне изпълнената поръчка и какво ще е качеството на нейното изпълнение.

Затруднения в получаването на правна помощ се констатира в отношенията с Република Турция, най-вече когато се търсят гласни доказателства чрез разпит на свидетел. Някои прокуратури сочат, че през 2025 г. са срещали формални откази от страна на Република Турция за провеждане на разпит с мотива, че въпросите, по които той ще се води, не прилягат на качеството на свидетел. Това е наложило допълнителна кореспонденция по разясняване на качеството на лицето и редактиране на въпросите, но и това невинаги (по-скоро рядко) е водело до успешно изпълнение на молбата за правна помощ. В отделни случаи този подход на турските власти е проявяван и чрез откази да се изпълнят молби за връчване на призовки на обвиняеми лица.

В част от случаите търсенето на международна правна помощ е било основание за продължаване сроковете на разследване, а след изменението на нормата на чл. 25 НПК и създаване на ал. 2 – и за спиране на производства.

---

¹²² В данните както за входящите, така и за изходящите молби за правна помощ в този раздел не са включени молбите за правна помощ, за чието отработване компетентността е отредена на прокурорите от отдел „Международен“ във ВКП. Данни за дейността на отдел „Международен“ във ВКП по международното правно сътрудничество се съдържат в Раздел III „Дейност на Върховната касационна прокуратура“.

Европейски заповеди за разследване (ЕЗР)

Европейската заповед за разследване все повече се утвърждава като ефективен инструмент за международна правна помощ при събиране на доказателства, основан на принципа на взаимното признаване на съдебни решения в правото на ЕС. Тя на практика е изместила традиционните форми на международна правна помощ, когато същата се изразява в действия по разследване (събиране на доказателства) в друга държава – членка на ЕС.

Получените за изпълнение ЕЗР през отчетната година са 902 (956; 1 028), а изходящите ЕЗР, издадени от първоинстанционните прокуратури – 1 681 (1 675; 1 477), като увеличението при изходящите ЕЗР спрямо 2024 г. е с 0.4% и с 13.8% спрямо 2023 г. В тригодишния период се наблюдава тенденция на увеличение на изходящите и леко намаляване при входящите ЕЗР. Данните сочат, че този инструмент се използва активно както от българската прокуратура, така и от европейските компетентни органи.

Стандартизираната ЕЗР за събиране на доказателства в друга юрисдикция намалява рисковете от неточно или забавено изпълнение на исканията, в сравнение с изпълнението на молбите за правна помощ от замолените юрисдикции. Случаите, в които между държавите – членки на ЕС, остават приложими конвенционалните инструменти на международната правна помощ, както и невключените в Директивата за европейската заповед за разследване способности (напр. съвместни екипи за разследване, трансгранично наблюдение, трансфер на производства по наказателни дела), се отличават все по-прецизно в практиката, включително и в резултат на тълкуванията, предложени от Европейската съдебна мрежа и Евроюст.

Изпълняващите органи в Република България продължават да осигуряват качествено и срочно изпълнение по входящите ЕЗР.

Констатира се тенденция за увеличаване на сложността на изпълнение на постъпващите ЕЗР, свързани с множество искания за извършване на действия по разследването, включително претърсване и изземване, разпит по видеоконферентна връзка, извършване на значителна оперативна дейност, предхождаща същинското изпълнение на заповедта, провеждане на консултации с издаващия орган.

Наред с постигната висока ефективност при събирането на доказателства в рамките на сътрудничеството между държавите – членки на ЕС, прилагането на ЕЗР изправя прокурорите пред предизвикателства, свързани с координацията между юрисдикции (вкл. и чрез Евроюст), определянето на компетентния изпълняващ орган, препращането на входящи ЕЗР, провеждането на консултации с компетентния орган на другата държава членка. В тази насока следва да продължат усилията за повишаване на квалификацията и уменията на прокурорите и разследващите за прилагане на най-ефективните способности за събиране на доказателства по висящи наказателни производства.

През 2024 г. от Народното събрание са приети изменения в Закона за европейската заповед за разследване (ЗЕЗР) в съответствие с изискванията на Директивата на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейската заповед за разследване по наказателноправни въпроси (ОВ, L 130/1 от 1 май 2014 г.). Измененията са продиктувани и от актуалната практика на СЕС (решения на СЕС по дела C-724/2019 г. и C-852/2019 г.), която предявява изисквания за предоставяне на правни средства за защита на лицата, засегнати от исканията с ЕЗР действия по разследването. Прокуратурите не сочат констатирани в практиката проблеми във връзка с измененията и допълненията на ЗЕЗР от 2024 г. и новото разпределение на компетентността за издаване на ЕЗР по чл. 5 ЗЕЗР.

Европейски заповеди за арест (ЕЗА)

Получените за изпълнение през отчетната година ЕЗА са 252 (244; 229), при издадени 146 (234; 190). По отношение на входящите ЕЗА се наблюдава тенденция на увеличение, съответно с 3.3% спрямо 2024 г. и с 10% спрямо 2023 г. При изходящите ЕЗА

се наблюдава динамика в тригодишния период, като има намаление спрямо 2024 г. с 37.6% и с 23.2% спрямо 2023 г.

Със Закона за изменение и допълнение на ЗЕЕЗА (обн., ДВ, бр. 100 от 01.12.2023 г.) е даден законодателен отговор на практиката на Съда на ЕС (решение по дело С-648/2020 г. и определение по дело С-206/2020 г. на СЕС). С тази практика се поставя под въпрос валидността на ЕЗА, издадени от прокурор в досъдебното производство, когато те са основани на национална заповед за задържане (НЗА), неиздадена от съд и неподлежаща на съдебен контрол преди предаването на лицето. С измененията в ЗЕЕЗА този проблем е преодолян, като при прилагането на новата законова процедура прокурорите не срещат трудности.

Този инструмент осигурява бързина и опростеност на процедурите за издирване и предаване на обвиняеми, подсъдими и осъдени лица в рамките на ЕС, като в прилагането му прокурорите вече имат опит и не срещат трудности.

Относително нов момент в производствата по издаване и изпълнение на актове за предаване на лица е необходимостта да се прилага раздел VII от Част трета на Споразумението за търговия и сътрудничество (СТС) между ЕС и ОК, който след края на преходния период замества разпоредбите на ЕКЕ и установява използването на инструмента „Заповед за арест“ (ЗА) в отношенията с Обединеното кралство. Това е налагало намеса на ВКП *ad hoc* по разясняване на СТС и популяризиране на формуляра на заповедта за арест, чието прилагане изисква позоваване пряко на международния договор и субсидиарно на процедурите по Глава пета ЗЕЕЗА. Това вече е методически обезпечено с Инструкция за издаване и изпълнение на ЕЗА¹²³.

При отчитане на проблемите, от прокуратурите се посочва, че съдебните органи на някои държави (в т.ч. и най-вече Обединеното Кралство Великобритания и Северна Ирландия, Кралство Испания) имат практика да постановяват предаване на лице, но без да го задържат под стража до фактическото му приемане от българските власти. Налице са случаи, в които лицето не е изпълнило това си задължение, властите на изпълняващата държава не са използвали ефективен инструментариум да гарантират явяването на лицето и предаването е било проваляно на първоначално уговорената дата, въпреки вложените за това ресурси.

Екстрадиция

През 2025 г. от прокуратурите за изпълнение са получени 49 (33; 32) молби за екстрадиция от други държави, а са изпратени 4 (1; 4) такива за осъдени и обвиняеми лица. При входящите молби за екстрадиция се наблюдава тенденция на увеличение в тригодишния период, докато при изходящите има динамика, като изпратените през 2025 г. са колкото през 2023 г.

Както и в предходни периоди, констатира се затруднения и усложнения в екстрадиционните производства, инициирани от или към държави, с които сътрудничеството по това направление е без конкретна договорна основа, а на принципа на взаимността, или с географски отдалечени държави. Най-често при тези производства се наблюдава закъснение в получаването на документи, като резултат от логистичните препятствия при отсъствие на български дипломатически представителства в съответната държава и др.

Трансфер на наказателни производства

Правомощието да се произнесе по приемането на входящия трансфер в досъдебната фаза още през 2010 г. законодателно преминава от ВКП към съответните първоинстанционни прокуратури. Елемент от процедурата остава получаването на

¹²³ Утвърдена със Заповед № РД 02-09/02.04.2025 г. на и. ф. главен прокурор.

молбата за входящ трансфер на досъдебно производство във ВКП и изпращането на материалите от нейна страна на съответната прокуратура за произнасяне.

Изпращането на молби до чужбина с искане за изходящ трансфер на наказателно производство продължава да бъде от компетентност на ВКП, която действа по предложение на съответните първоинстанционни прокуратури.

През 2025 г. са получени 56 (59; 47) молби за трансфер на наказателни производства¹²⁴ в досъдебната фаза от чужди държави, които са изпратени от ВКП на съответната компетентна прокуратура. Молбите, изготвени от прокурор във ВКП по предложение на наблюдаващия прокурор за изходящ трансфер на производства от Република България за друга държава, са 10 (14; 58).

Институтът на трансфер на наказателното производство все още няма пряк заместител чрез приложими инструменти от правото на ЕС в отношенията между държавите – членки на ЕС. И към момента голяма част от държавите – членки на Съвета на Европа и на ЕС, не прилагат Европейската конвенция за трансфер на производства по наказателни дела (ЕКТПНД). Институтът на трансфер на наказателни производства обаче вече се налага като едно от средствата, осигуряващи избягване на неблагоприятни последици от водене на паралелни наказателни производства. Такива усилия се дължат съгласно Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г., въведено в националното ни право чрез допълнения Раздел V от Глава тридесет и шеста на НПК (обн., ДВ, бр. 63/2017 г.)

От друга страна, очаква се влизането в сила на акт от правото на ЕС – Регламент (ЕС) 2024/3011 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. относно трансфера на производства по наказателни дела, което предстои да стане през м. февруари 2027 г. Работи се по национални нормативни разрешения, осигуряващи прилагането на регламента, който изисква насърчаване на прекия контакт, не задължава държавите да определят централни органи и що се отнася до отношенията между държавите – членки на ЕС, се очаква коренно да промени процесуалната среда за използване на този институт и да го направи по-интензивно.

През 2025 г. прокурорите са участвали в 129 (298; 1 232) съдебни производства във връзка с признаване и изпълнение на присъди на чуждестранни съдилища. Признатите от българския съд присъди на чужд съд (по лица) са 110 (256; 791).

Задържаните лица по международното правно сътрудничество (по ЗЕЕЗА) са общо 253 (296; 275).

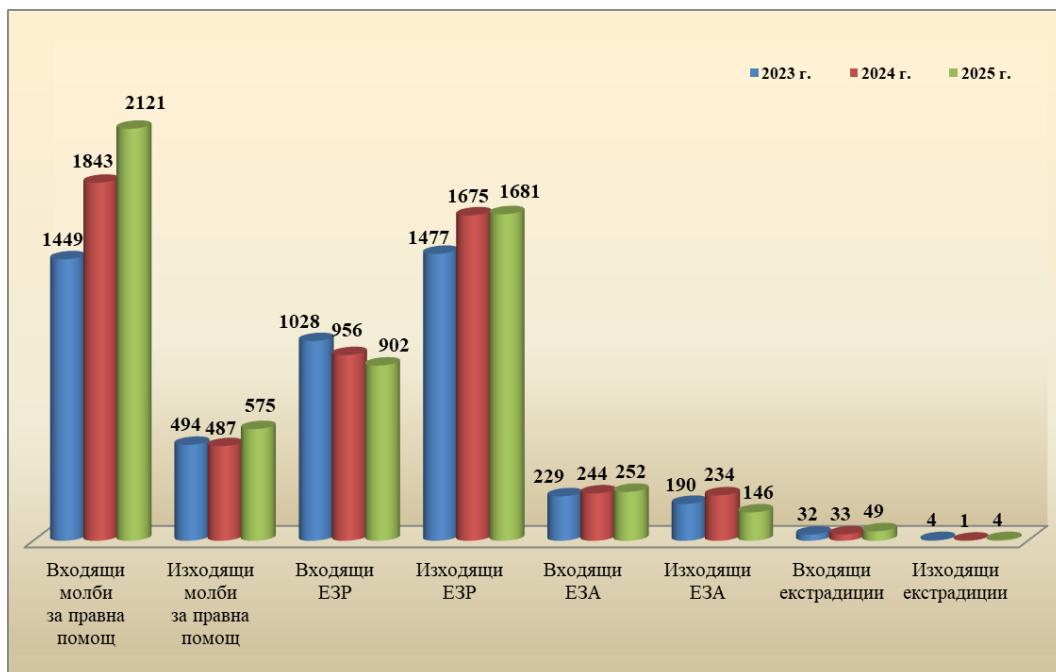
През отчетната година прокурорите са взели участие в 1 710 (1 744; 5 730) съдебни заседания по международното правно сътрудничество (по НПК и ЗЕЕЗА).

По Закона за признаване, изпълнение и изпращане на актове за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции през 2025 г. прокурорите са взели участие общо в 5 456 съдебни заседания. Преобладаващата част от тези дела са образувани във връзка с получени решения за налагане на финансови санкции, които са постановени по наказателни или административнонаказателни производства в държава – членка на ЕС, изпратени в нашата страна за признаване и изпълнение. Основно това са решения за наложени финансови санкции за нарушаване на правилата за движение по пътищата, наложени на български граждани в държава – членка на ЕС.

През 2025 г. прокурорите са работили общо по 8 350 (7 632; 7 410) преписки с международен елемент, като в тригодишния период се наблюдава тенденция на увеличение на броя им. Извън статистиката остават случаите на т.нар. „спонтанен обмен на информация“ – често прилаган способ на правно сътрудничество с прокурори от държави – членки на ЕС, както и методическата помощ, оказвана от ВКП по въпросите на международното правно сътрудничество.

Данните за дейността на териториалните прокуратури за 2025 г. по международното правно сътрудничество, в съпоставка с предходните две години, са представени на следващата графика.

¹²⁴ Данните са представени от отдел 04 „Международен“ във ВКП.

Фиг. 50. Дейност по международното правно сътрудничество през последните три години

През 2025 г. са сключени 5 (0; 2) споразумения за създаване на нов Съвместен екип за разследване (СЕР). През годината са сключени анекси за продължаване на срока на работа на 2 (3; 4) действащи СЕР, създадени в предходни години. Общо през отчетния период са функционирали 7 СЕР.

Взаимодействие с Националното бюро на България в Еврюост

Дейността на прокурорите по международното правно сътрудничество активно се подпомага от Националното бюро на България в Еврюост¹²⁵, което през отчетната 2025 г. е работило общо по 1028 (861; 835) казуса.

В Системата за управление на казуси на Еврюост през 2025 г. са регистрирани нови 288 (184; 142) казуса от българското бюро спрямо други държави. От чужди бюра новорегистрираните казуси спрямо българското са 188 (213; 214). С най-голям дял регистрирани казуси са: Софийската градска прокуратура – 65, Софийският градски съд – 27 и Софийската районна прокуратура – 22. По-голямата част от казусите (281), регистрирани от Националното бюро през отчетния период, са двустранни.

От откритите от българското бюро казуси, най-голям е броят им за мошеничество и измама – 70, и за изпиране на пари – 44. Правните инструменти, при използването на които най-често е било потърсено съдействието на българското национално бюро, са: ЕЗР – в 133 случая, МПП – в 119 случая и ЕЗА – в 35 случая.

Най-често съдействие от чуждите компетентни органи през 2025 г. е търсено от държавите: Гърция – 35 случая, Италия – 26 случая, Германия – 17 случая и Франция – също по 17 случая.

Закритите казуси за 2025 г. са общо 330, от които 177 са закрити по искане на българските власти, а 153 са закритите казуси по искане на чужди власти.

През отчетния период българското бюро и представители на българските национални власти са участвали в общо 21 (18; 21) координационни срещи. От тях 5 са организирани по искане на българското бюро, а 16 са организирани по инициатива на други държави. Най-много координационни срещи (4) са проведени с компетентните органи на Франция, по две срещи са проведени с властите на Румъния и Чехия. Проведени са и 15 оперативни срещи от представители на българското бюро, с цел изясняване на конкретни обстоятелства и съгласуване на последващи действия.

¹²⁵ Вж. Приложение № 13 „Отчетен доклад за работата на Националното бюро на България в Еврюост за 2025 г.“.

През 2025 г. Бюрото е участвало в 3 координационни центъра, два от които организирани от чужди държави (един от тях по инициатива на Република Литва и един по инициатива на кралство Испания), както и в един координационен център, организиран от България. Във всички организирани координационни центрове за 2025 г. участието на българските власти с помощта на НБРБ в Евроексперт е доказало ефективността и навременната си координация.

През отчетната година Бюрото е съдействало за сключване на 5 нови споразумения за съвместни екипи за разследване (СЕР) по инициатива на българските власти с Румъния, Обединеното кралство, Унгария, Испания, Румъния, Полша, Унгария и Молдова. Проявена е активност от страна на българските власти, като три от сключените съвместни екипи за разследване през годината са по българска инициатива.

В един от новосъздадените СЕР участва и Европол с цел подпомагане на оперативните дейности по разследването.

Бюрото е съдействало и за удължаването на 2 съвместни екипа за разследване, чиято дейност продължава от минали години, като е била идентифицирана необходимост от нейното удължаване, с цел съвместни действия и повишена ефективност на съдебното сътрудничество.

VI. АДМИНИСТРАТИВНА И КОНТРОЛНО-РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ

Щатна осигуреност

Към 01.01.2025 г. утвърденият щат на Прокуратурата за магистрати е 2 276 щатни длъжности (щ.дл.), от които по вид са разпределени, както следва: административни ръководители – 70 щ.дл., заместници на административни ръководители – 191 щ.дл., прокурори – 1 421 щ.дл., младши прокурори – 94 щ.дл., завеждащи следствени отдели в окръжните прокуратури – 28 щ.дл., следователи – 406 щ.дл., младши следователи – 50 щ.дл., военни следователи – 16 щ.дл. Незаети са 281 щ.дл.

За незаетите щатни длъжности през отчетната година са предприети действия за следните кадрови промени.

- Одобрени са 33 кандидати за младши прокурори и 17 кандидати за младши следователи по обявени конкурси¹²⁶ за заемане на 33 свободни щатни длъжности „младши прокурор“ в 18 районни прокуратури и 17 щатни длъжности „младши следовател“ в 14 следствени отдела в окръжни прокуратури, които са на обучение в Националния институт на правосъдието (НИП).

- Назначени¹²⁷ са 19 младши прокурори¹²⁸ в 17 районни прокуратури и 12 младши следователи в 11 следствени отдела в окръжни прокуратури, успешно завършили обучението си в НИП.

- Преназначени¹²⁹, по реда на чл. 243 ЗСВ, на длъжност „прокурор“ в районните прокуратури са 29 младши прокурори и 17 младши следователи на длъжност „следовател“ в следствените отдели в окръжните прокуратури.

През отчетната година са назначени 8 административни ръководители на прокуратури, съответно 3-ма – на апелативни прокуратури¹³⁰, 4-ма – на окръжни прокуратури¹³¹ и 1 – на районна прокуратура¹³².

¹²⁶ Решение на ПК на ВСС по Протокол № 4 от 29.01.2025 г., обн. ДВ, б. 9/31.01.2025 г.

¹²⁷ Решение на ПК на ВСС по Протокол № 22 от 25.06.2025 г. по обявен конкурс с решение на ПК на ВСС по Протокол № 3/31.01.2024 г.

¹²⁸ Един кандидат за младши прокурор в СРП, одобрен по Протокол № 28/17.07.2024 г. е с отложено обучение в НИП и следва да бъде назначена с випуск 2025 г. – 2026 г.

¹²⁹ Решение на ПК на ВСС по Протокол № 22 от 25.06.2025 г. по обявен конкурс с решение на ПК на ВСС по Протокол № 3/26.01.2022 г.

¹³⁰ Апелативни прокуратури – София, Пловдив и Военно-апелативна прокуратура.

¹³¹ Окръжни прокуратури – Русе и военноокръжните прокуратури в София, Пловдив и Сливен.

¹³² Районна прокуратура Варна.

Освободени от длъжност са общо 28 магистрати – 1 административен ръководител, 4 заместници на административен ръководител, 14 прокурори и 9 следователи, от които на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ (навършване на 65-годишна възраст) – 14 прокурори и 7 следователи, а на основание чл. 165, ал. 1, т. 2 ЗСВ (подаване на оставка) – 5 прокурори и 2 следователи.

С решение по Протокол № 17 от 19.06.2025 г. на Пленума на Висшия съдебен съвет е извършена оптимизация на утвърдената щатната численост на ПРБ, като щатната численост на Националната следствена служба е намалена с 22 свободни длъжности „следовател“ и са разкрити 12 щ.д. „следовател“ и 1 щ.д. „младши следовател“ в следствените отдели в окръжните прокуратури и в СГП. Със същия протокол са разкрити 9 щ.д. „прокурор“¹³³, както и 2 щ.д. са трансформирани от една районна прокуратура в друга районна прокуратура.

С решение по Протокол № 31/24.09.2025 г. на ПК на ВСС, на основание чл. 178, ал. 1 и ал. 2 ЗСВ е обявен конкурс за повишаване и заемане на 30 длъжности „прокурор“ в 15 окръжни прокуратури, който към момента на представяне на доклада не е приключил. Със същия протокол на основание чл. 178, ал. 1 и ал. 2 ЗСВ е обявен и конкурс за първоначално назначаване на 14 длъжности „следовател“ в следствените отдели в 11 окръжни прокуратури, като на 15.12.2025 г. е публикувано класирането на кандидатите.

По обявения с решение по Протокол № 44/30.11.2022 г. на ПК на ВСС, на основание чл. 178, ал. 1 и ал. 2 ЗСВ, конкурс за първоначално назначаване на 28 свободни длъжности за „прокурор“ в 11 районни прокуратури, с решение по Протокол № 25/05.07.2023 г. е прието, че е налице опорочаване на процедурата по конкурса¹³⁴. Конкурсът е прекратен с решение по Протокол № 5/05.02.2025 г. на ПК на ВСС. С решение по същия протокол са обявени 30 свободни длъжности „прокурор“, които да се заемат чрез конкурс за първоначално назначаване в 18 районни прокуратури. Класираните кандидати са назначени с решение по Протокол № 26/23.07.2025 г. и са встъпили в длъжност.

Към края на отчетния период с все още неприключени процедури са конкурси, обявени през предходни години:

➤ По обявения конкурс за първоначално назначаване¹³⁵ на 10 свободни длъжности „прокурор“ в 8 окръжни прокуратури, решението на ПК на ВСС по Протокол № 47 от 20.12.2023 г., с което класираните кандидати са назначени, е обжалвано. Депозирани са две жалби от 02.01.2024 г., по които с Определение от 06.02.2026 г. на ВАС, по адм. д. № 738/2024 г. се допуска предварително изпълнение на решение по т. 3.4 и по т. 3.9.5 от Протокол № 47, с което двама от кандидатите са назначени на длъжност „прокурор“, съответно в СГП и окръжна прокуратура.

➤ По приключил през 2023 г. конкурс за повишаване в длъжност и заемане на 5 свободни длъжности „прокурор“ във Върховната административна прокуратура (ВАП)¹³⁶, шестима от назначените участници са подали заявления до ПК на ВСС да бъдат повишени във Върховната прокуратура¹³⁷ по реда на чл. 193, ал. 6 ЗСВ. С решение по Протокол № 9 от 06.03.2024 г. на ПК на ВСС заявленията са оставени без уважение, като шестима от прокурорите са подали жалби до ВАС. По жалбите има произнасяне на ВАС¹³⁸, като с решение по Протокол № 3/04.02.2026 г. на ПК на ВСС, прокурор от СГП е повишен в длъжност „прокурор“ във Върховната касационна прокуратура, с ранг „прокурор във ВКП“, считано от датата на встъпване в длъжност.

¹³³ В апелативна прокуратура – 1 щ.д. и в районни прокуратури – 8 щ.д.

¹³⁴ При изготвянето на изтегляния за решаване казус по наказателноправни науки, същият не е бил в съответствие с разпоредбата на чл. 19, ал. 2, във връзка с ал. 1 от Наредба № 1 от 09.02.2017 г.

¹³⁵ Решение на ПК на ВСС по Протокол № 28 от 26.07.2023 г.

¹³⁶ Със ЗИДКРБ (обн. ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.) Върховната административна прокуратура е закрыта.

¹³⁷ Сега Върховна касационна прокуратура (ЗИДЗСВ, обн. ДВ, бр. 6 от 21.01.2025 г.)

¹³⁸ Решение № 12417/03.12.2025г. по адм. дело № 8011/2025 г. на ВАС; Решение № 735/22.01.2026 г. по адм. дело № 8009/2025 г. на ВАС; Решение № 734/22.01.2026 г. по адм. дело № 8364/2025 г. на ВАС; Решение № 12654/09.12.2025г. по адм. дело № 8464/2025 г. на ВАС; Решение № 17/05.01.2026 г. по адм. дело № 8010/2025 г. на ВАС

➤ Конкурс за повишаване в длъжност и заемане на 15 свободни длъжности „прокурор“ в 4 апелативни прокуратури, по който през м. юни 2024 г. са обявени резултатите от класирането на кандидатите. С решение по Протокол № 42 от 04.12.2024 г. ПК на ВСС е приела, че е налице опорочаване на процедурата при изготвяне на класирането и е върнала процедурата във фаза на последното законосъобразно действие – определяне на нова конкурсна комисия. Срещу решението са депозираны 4 жалби от 16.12.2024 г., във ВАС, които са обединени към едно общо адм. дело № 12068/2024 г. по описа на ВАС. С определение от 12.01.2026 г., ВАС оставя без разглеждане четирите жалби от участниците в конкурса и прекратява производството по делото. Така постановеното определение подлежи на обжалване пред петчленен състав на ВАС с частна жалба в 7-дневен срок от съобщаването му на страните, но към датата на изготвяне на доклада не е достъпна информацията относно евентуално обжалване на същото.

➤ По конкурс за повишаване в длъжност и заемане на 5 свободни щатни длъжности „следовател“ в Националната следствена служба (НСЛС) с Решение на ПК на ВСС по Протокол № 39 от 02.11.2022 г. са обявени назначените според класирането петима кандидати. Срещу решението са подадени 2 жалби, като ВАС¹³⁹ е отменил точката, с която на основание чл. 160 и чл. 193, ал. 3 ЗСВ магистрат е повишен в длъжност следовател в НСЛС с ранг „следовател в НСЛС“. Същевременно 10 следователи са подали заявление до ПК на ВСС по реда на чл. 193, ал. 6, вр. ал. 7 ЗСВ с искане да бъдат назначени на свободна длъжност „следовател“ в НСЛС във връзка с обявения конкурс за повишаване в длъжност. С решение по Протокол № 11 от 13.03.2024 г. ПК на ВСС оставя без уважение искането. Срещу решението е подадена жалба до ВАС, който се е произнесъл, че конкурсната процедура не е приключила и следователно магистратите не могат да бъдат повишени.

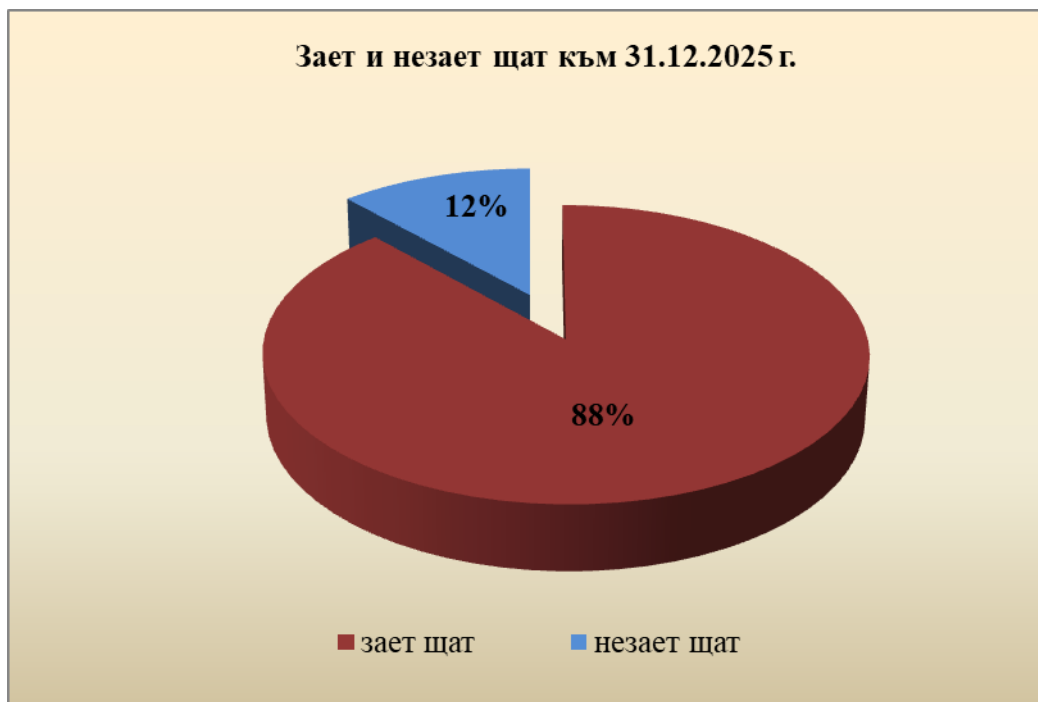
С решение по Протокол № 4 от 29.01.2025 г. на ПК на ВСС конкурсната процедура е прекратена по отношение на участниците в конкурсната комисия и е определен нов състав. С решение по Протокол № 33/15.10.2025 г. на ПК на ВСС 1 следовател от следствен отдел в окръжна прокуратура е повишен в длъжност „следовател“ в НСЛС, а поради попълване на местата е прекратено гласуването за останалите кандидати, участвали в конкурса. На 22.10.2025 г. във ВАС са депозираны 7 жалби срещу решения по Протокол № 33/15.10.2025 г. на ПК на ВСС, като производствата по образуваните административни дела са прекратени и същите са присъединени към едно общо адм. дело № 11275/2025 г. на ВАС. С определение от 09.02.2026 г. по адм. дело № 11271/2025 г., на основание чл. 253 ГПК, искането на жалбоподателите за спиране на предварителното изпълнение на решение по Протокол № 33 на ПК на ВСС е оставено без уважение с мотив, че в настоящия съдебен процес не е налице предварително изпълнение на обжалвания акт.

Към 31.12.2025 г. щатът на Прокуратурата включва 2 276 магистрати, от които 70 щ.дл. за административни ръководители, 200 щ.дл. за заместници на административни ръководители, 1 422 щ.дл. за прокурори, 94 щ.дл. за младши прокурори, 28 щ.дл. за завеждащи следствени отдели, 398 щ.дл. за следователи, 47 щ.дл. за младши следователи и 17 щ.дл. за военни следователи. Свободният щат в края на отчетната година е 266 щатни длъжности (12%).

В графичен вид е представено съотношението между относителния дял на заети (2 010) щатни бройки и незаети (266) щатни бройки.

---

¹³⁹ Съдебният състав е приел, че при издаване на оспорвания акт са допуснати съществени нарушения на процесуалните права при сформиране на конкурсната комисия, които не могат да бъдат отстранени в съдебното производство. Оспореното решение е отменено на основание чл. 173, ал. 2 АПК и делото е върнато на административния орган на етап, избор на конкурсна комисия при спазване на изискванията на чл. 189, ал. 5, т. 10, вр. ал. 9 ЗСВ от страна на Общото събрание на следователите при НСЛС.

Фиг. 51. Съотношение на зает и незает щат

В началото на настоящия отчетен период общият брой на командированите магистрати е 87, от които 70 прокурори и 17 следователи. Към 31.12.2025 г. общият брой командировани магистрати е 88, като от тях 82 са прокурори и 6 са следователи.

Професионална квалификация

Дейността по обучението, повишаването на квалификацията и поддържането на висока професионална компетентност на прокурорите, следователите и прокурорските помощници се осъществява в съответствие с Правилата за обучение и повишаване на квалификацията в системата на ПРБ¹⁴⁰.

С цел повишаване на качеството на правоприлагането и ефективността на наказателното преследване, през 2025 г. са проведени общо 75 обучения (дистанционно и присъствено), организирани от ПРБ в рамките на Вътрешноведомствената програма, от НИП и от други външни доставчици. В обученията са участвали общо 781 прокурори, 287 следователи и 10 прокурорски помощници.

Сред представените теми са: закрила на децата и уязвимите лица, съгласно Европейската конвенция за правата на човека; престъпления, извършени в условия на домашно насилие; подкуп – актуални разрешения в съдебната практика; изпиране на пари и финансиране на тероризъм; противодействие на организираната престъпност; разследване на корупционни престъпления, свързани с ОПГ; защита на финансовите интереси на Европейския съюз; борба с нелегалната миграция и трафика на хора; компютърни престъпления; техники за разследване и мониторинг на чуждестранна намеса и манипулиране на информацията (FIMI) посредством отворени източници (OSINT); изземване на електронни доказателства; изземване на веществени доказателства, свързани с транзакции на криптоактиви; криптовалута – установяване, проследяване и изземване; престъпления срещу интелектуалната собственост; престъпления против правата на гражданите; престъпления против личността; международно сътрудничество по наказателни дела; международен правов ред, основни международни правосъдни системи и механизми за защита правата на човека; техники за професионален интегритет и др.

¹⁴⁰ Утвърдени със Заповед № ЛС-4497 от 13.10.2014 г., изм. и доп. със Заповед № РД-02-18 от 28.07.2017 г. на главния прокурор.

Проверки и ревизии

През 2025 г., по реда на контролната дейност, упражнявана съобразно правомощията по Глава шестнадесета „Дисциплинарна отговорност“ от Закона за съдебната власт¹⁴¹, със заповед на административните ръководители на прокуратурите са извършени общо 33 комплексни ревизии¹⁴² и 417 тематични ревизии¹⁴³ и проверки¹⁴⁴.

По апелативни райони, извършените *комплексни ревизии* са, както следва: 9 – за района на АП Бургас, 7 – за района на АП В. Търново, 6 – за района на АП Варна, 5 – за района на АП София, 3 – за района на АП Пловдив и 3 – за района на ВоАП.

Най-много *тематични ревизии и проверки* са осъществени в районите на АП София – 124 (най-голям апелативен район), АП Пловдив – 87 и АП Бургас – 82.

Извършените тематични ревизии са с предмет, съобразен с изведените в дейността на ПРБ приоритети, като най-голям е обемът на тематичните ревизии, чрез които са обхванати най-чувствителните теми в дейността на всяка една от проверяваните прокуратури, сред които: преписки и досъдебни производства за престъпления, осъществени при условията на домашно насилие, закана за убийство или нарушение на заповед за защита от домашно насилие; преписки и досъдебни производства срещу непълнолетни лица; преписки и досъдебни производства, водени за трафик на хора; преписки и досъдебни производства, образувани за изпиране на пари и финансиране на тероризъм; престъпления с причинена смърт; спазване на сроковете за извършване на проверки и произнасяне на прокурор по реда на чл. 145 ЗСВ; разследване и приключване на делата в разумен срок, срочно произнасяне на прокурорите; спрени досъдебни производства; досъдебни производства със задържани лица; две и повече досъдебни производства срещу едно и също обвиняемо лице; върнати от съда дела за допуснати в досъдебната фаза съществени процесуални нарушения; анализ на постановените оправдателни присъди; дейност на прокуратурата по наказателно-съдебния надзор; изпълнение на наказанията и други принудителни мерки; спазване на принципа за случайно разпределение на преписките и делата; дела, довели до осъждане на ПРБ по ЗОДОВ и др.

Извършените ревизии и проверки приключват с подробни доклади, съдържащи установени тенденции, изводи и конкретни препоръки. Последните са предимно от организационен характер, свързани със спазване на правилата за разпределение на принципа на случайния подбор, осъществяване на служебен и/или инстанционен контрол на конкретни актове, като в единични случаи намират място и възможните мерки по реда на дисциплинарната отговорност.

През отчетния период в ПРБ са получени и проучени общо 11 доклада за извършени от Инспектората към ВСС (ИВСС) 9 комплексни проверки¹⁴⁵ (в 7 окръжни прокуратури и в следствените отдели към тях, сред които Софийската градска прокуратура и в 2 районни прокуратури и териториалните отделения към тях) и 2 контролни проверки за резултатите и предприетите мерки въз основа на проверки, извършени в предходни периоди (ОП Русе и ОП Варна).

¹⁴¹ До края на м. март 2025 г., съобразно Указание за контролната дейност в системата на ПРБ и Вътрешни правила за работа на прокурорите от отдел 06 „Административен“ по направление „Инспекторат“ във ВКП, отм. със Заповед № РД-02-10 от 02.04.2025 г. на и.ф. главен прокурор, като считано от м. април 2025 г. в изпълнение на Указанието за контролната дейност и упражняване на правомощията по Глава шестнадесета „Дисциплинарна отговорност“ от ЗСВ, утвърдено със Заповед № РД-02-11 от 02.04.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

¹⁴² Установява цялостната дейност на отделна прокуратура или на НСЛС.

¹⁴³ Установява работата на отделна прокуратура по дадено направление или за определен период и цялостната работа на следствен отдел в окръжна прокуратура.

¹⁴⁴ Има за предмет конкретни обстоятелства: от административно-управленски характер, работата на конкретен прокурор или следовател по определена категория дела; работата на прокурор или следовател по дадено дело, спазване на трудовата дисциплина и други конкретни обстоятелства; данни за извършено дисциплинарно нарушение.

¹⁴⁵ Отнася се за извършена комплексна планова проверка с обхват: цялостен анализ и оценка на организацията на административната дейност на прокуратурата, на организацията на образуването и движението на преписките и делата, както и приключването им в установените срокове, анализ на приключените преписки и дела и констатиране на противоречива практика.

Към 5 проверени прокуратури, в които са извършени комплексни проверки, не са отправени препоръки, а по отношение на останалите 4 прокуратури, наред с констатираните добри практики и постигнати резултати, са посочени и констатирани пропуски в дейността им, за преодоляване на които е препоръчано предприемане на действия във връзка със: спазване на сроковете, предвидени в НПК и ЗСВ и сроковете за предоставяне на данни на ИВСС; осъществяване на регулярен контрол от наблюдаващите прокурори по спрените досъдебни производства върху работата на органите на МВР, относно проведените ОИМ по установяване извършителя на деянието, както и предоставяне на своевременна информация относно конкретните резултати от издирването; стриктно спазване на разпоредбите от утвърдените Правила за деловодната дейност и документооборота в ПРБ, както и осъществяването на контрол при извършването на инвентаризация на преписките и делата, съобразно чл. 71а и чл. 71 ПАПРБ и приложимите разпоредби.

По всеки от постъпилите доклади е упражнен контрол по изпълнение на отправените препоръки към административните ръководители на проверените прокуратури, както и е извършена преценка за необходимостта от предприемане на допълнителни действия от страна на ръководството на ПРБ.

Дисциплинарни производства

През отчетния период в Прокурорската колегия на ВСС, по реда на чл. 230, ал. 1 ЗСВ от и.ф. главен прокурор е внесено 1 искане за налагане на дисциплинарно наказание на прокурор, по което е образувано дисциплинарно производство срещу административен ръководител на окръжна прокуратура. По образуваното дисциплинарно дело № 2 по описа на ВСС, с решение по т. 2 по Протокол № 5/18.02.2026 г. на ПК на ВСС е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 5 ЗСВ – „освобождение от длъжност като административен ръководител“, за допуснати дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 4 и ал. 5, т. 1 ЗСВ¹⁴⁶.

Прокурорската колегия на ВСС през отчетния период е сезирана с 1 предложение (от административния ръководител на ОП Шумен) за образуване на дисциплинарно производство и налагане на дисциплинарно наказание спрямо административен ръководител, по което е постановен отказ.

През 2025 г. от отдел „Инспекторат“ във ВКП е упражнен контрол по отношение на 219 заповеди/предложения/откази на административни ръководители на прокуратури, издадени съобразно правомощията им по Глава шестнадесета „Дисциплинарна отговорност“ от ЗСВ.

В резултат на цялостната дейност по ангажиране на дисциплинарната отговорност на прокурори и следователи, в края на отчетния период наказание „забележка“ е наложено на 2 прокурори, като по отношение на единия магистрат наложеното дисциплинарно наказание е отменено с решение на ПК на ВСС по чл. 314, ал. 4 ЗСВ, а по отношение на втория магистрат – заповедта за налагане на дисциплинарно наказание е влязла в сила.

По реда на чл. 327 ЗСВ е обърнато внимание на 10 магистрати (6-ма прокурори и 4-ма следователи). От всички издадени заповеди за налагане на административната мярка, в края на отчетния период в сила са влезли 9 заповеди, като 1 от тях е отменена след обжалване пред административен съд.

¹⁴⁶ Към датата на изготвяне на доклада няма данни за влизане в сила на решението на ВСС.

VII. НАТОВАРЕНОСТ НА ПРОКУРОРСКИТЕ И СЛЕДСТВЕНИТЕ ОРГАНИ

През отчетната 2025 г., както и в предходната, за измерване на натовареността на прокурорите и следователите в териториалните прокуратури и следствените отдели към тях се прилагат Правилата за измерване на натовареността на прокуратурите и на индивидуалната натовареност на всеки прокурор и следовател (Правила), приети от ПК на ВСС с решение по Протокол № 47 от заседание, проведено на 20.12.2023 г.¹⁴⁷ Натовареността е отчетена посредством предвидената в Правилата тежест за актове и действия, определени въз основа на обичайно необходимото време за тяхното постановяване/извършване, приравнени към акт с тежест единица. Отчита се и тежестта на краен прокурорски акт, отличаващ се с тежест над обичайната, по определения в Правилата показатели и въз основа на попълнен от наблюдаващия прокурор формуляр по преписката/делото. Среднодневната натовареност на един прокурор/следовател се отчита за реално отработените дни от тях. Нормата за натовареност е 2 акта/действия с тежест единица за прокурор и 2.8 акта/действия с тежест единица за следовател.

Наблюдаването на натовареността в Прокуратурата е от съществено значение за постигането на оптимално кадрово и материално осигуряване на прокуратурите, което да позволи на магистратите да осъществяват дейността си при справедливо равномерно разпределяне на обема дейност. Съществено отклоняващите се от средното ниво стойности (както високите, така и ниските) са важен фактор за своевременно вземане на обективни управленски решения.

В Приложение № 14.1. са представени данните за средната дневна натовареност на прокурор в прокуратурите по нива – апелативни, окръжни и районни, както и на следовател в окръжните следствени отдели и в НСлС, а в Приложение № 14.2. – статистически данни, изведени и обобщени съгласно Указанието относно организацията на информационната дейност в Прокуратурата на Република България (УОИД)¹⁴⁸, по някои основни показатели – наблюдавани и новообразувани преписки, наблюдавани и новообразувани досъдебни производства и др.¹⁴⁹

Отчита се и съотношението на броя актове по правоприлагане към един акт по администриране, по нива прокуратури.

Натовареност на прокурорите и прокуратурите

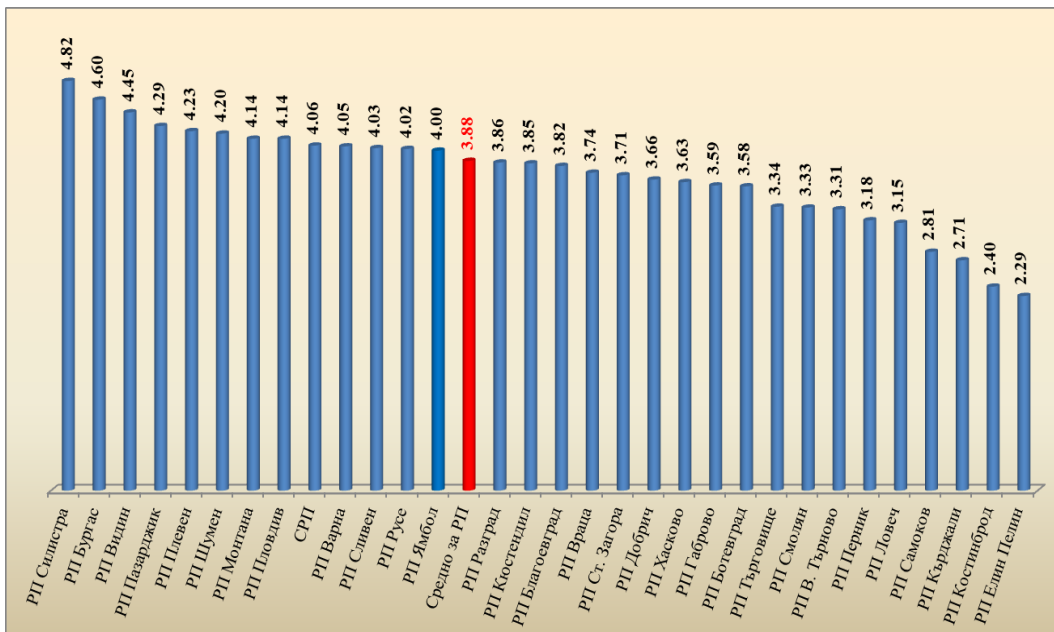
През 2025 г. средната дневна натовареност в **районните прокуратури** е 3.88 (3.78; 3.79), като се отчита повишение спрямо предходните две години. Видно от данните, през всяка от годините в тригодишния период, както и в предходните отчетни години, нивото на натовареност в РП значително е надвишавала определената в Правилата на ВСС норма за натовареност (2 акта/действия с тежест единица). Следва да се отбележи и фактът, че отчетната 2025 г. е третата година, в която се измерва натовареността след приключване на поэтапното реструктуриране на районните прокуратури и обособяването им в териториални отделения и е втора поредна година, през която натовареността се измерва по актуализираните правила, приети от ВСС и прилагани, считано от 01.01.2024 г.

На графиката по-долу са представени данни за среднодневната натовареност на един прокурор в районните прокуратури, която за всички РП е над нормата (2).

¹⁴⁷ До края на 2023 г. отчетането на натовареността на прокурорите и следователите се извършва съгласно Правилата за измерване на натовареността на прокуратурите и на индивидуалната натовареност на всеки прокурор и следовател (приети с решение на ВСС, Протокол № 60/11.12.2014 г.), отменени с решение на ПК на ВСС от 20.12.2023 г. (Протокол № 47 от 20.12.2023 г.).

¹⁴⁸ Вж. бележка № 90.

¹⁴⁹ В Правилата на ВСС като показатели за натовареност се отчитат само изрично посочените в него актове и действия, без да се взема предвид броят на делата и преписките. Данните за тях се извеждат от статистическите форми, съгласно УОИД.

Фиг. 52. Среднодневна натовареност на един прокурор в районните прокуратури

Районните прокуратури с натовареност над средната през настоящия отчетен период (3.88) са 13, колкото са били те и през 2024 г. при 12 през 2023 г.

В тригодишния период броят на прокуратурите с натовареност над средната за РП търпи известни колебания. До стойност 3 на натовареност са 4 (6; 6) РП, до стойност 4 – 15 (19; 15) РП и над стойност 4 – 12 (6; 10) РП.

Увеличен е броят на районните прокуратури с максимална натовареност (с над 4) спрямо предходните две години, като през 2025 г. те са два пъти повече спрямо 2024 г. Броят на РП с минимална натовареност (с под 3) намалява спрямо предходните две години – 4 РП при 6 РП през 2024 г. и 2023 г.

Видно от данните в графиката, най-натоварени са районните прокуратури в Силистра, Бургас, Видин, Пазарджик и Плевен, като най-натоварената прокуратура (РП Силистра) надвишава средната с 0.94 пункта, а РП Бургас и РП Видин – съответно с 0.72 и 0.57 пункта. Най-слабо натоварени (с под 3) са РП Елин Пелин, РП Костинброд, РП Кърджали и РП Самоков. Разликата между най-натоварената (РП Силистра) и най-малко натоварената (РП Елин Пелин) е около два пъти, като съотношението е 2.1:1 (2.2:1; 2.1:1). Следва да се отбележи обаче, че част от най-малко натоварените РП (Елин Пелин, Самоков и Костинброд) не са трансформирани като териториални отделения към РП в областен център, което логично дава отражение и на тяхната натовареност.

Най-голямата по щат районна прокуратура – СРП, е със среднодневна натовареност над средната за РП – 4.06 (3.95; 4.13), като се отчита повишение спрямо предходния отчетен период и се доближава до показателите от 2023 г. Обективно, средната натовареност на СРП съответства на обема преписки, новообразувани и наблюдавани дела от един прокурор в тази прокуратура.

Натовареността, отчетена по Правилата на ВСС, относително съответства на обема на прокурорската дейност на един прокурор (по брой преписки, досъдебни производства, участие в съдебни заседания и др.). По отношение на някои от установените съществени различия при отделни районни прокуратури е необходимо да бъде направен самостоятелен анализ, извън предмета на настоящия доклад.

През 2025 г. средната дневна натовареност в **окръжните прокуратури** се повишава, сравнено с предходните години – 1.49 (1.47; 1.29), но остава под нормата, определена в Правилата на ВСС, което кореспондира с ограничената законова компетентност на окръжните прокуратури, в сравнение с тази на РП. Броят на ОП, които са с натовареност над средната за страната се запазва в едни и същи граници – 11 при 10 през 2024 г. и 11 през 2023 г. С най-ниска натовареност са 3 (4; 6) окръжни прокуратури, със стойност под 1.

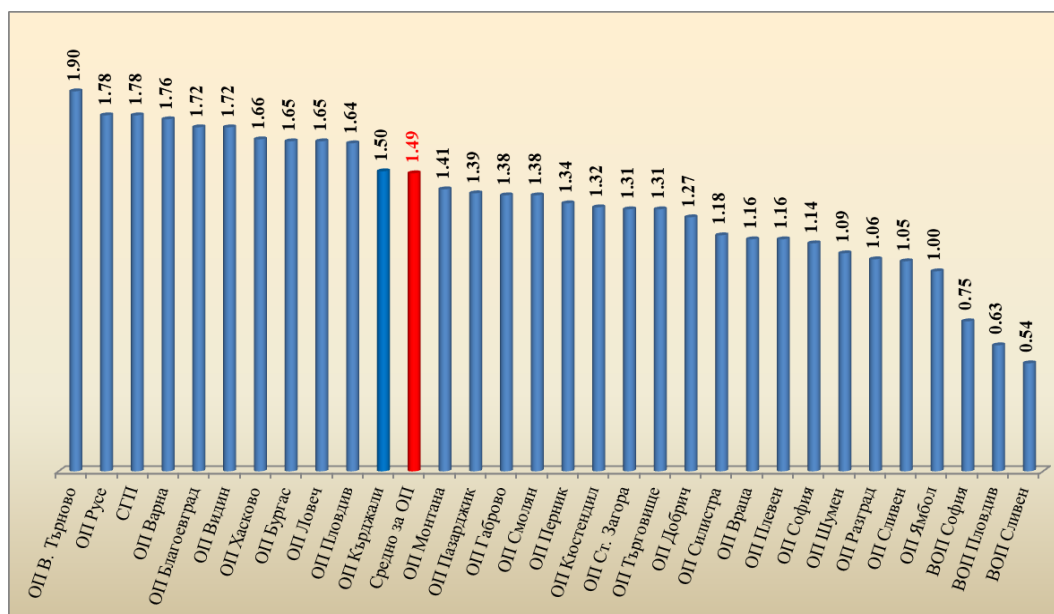
Както и в предходните години, при окръжните прокуратури се наблюдава динамика в среднодневната натовареност. Окръжни прокуратури, които са били с натоварване, значително над средната стойност за ОП през предходната година, през настоящия отчетен период се доближават до средната стойност на показателя за ОП, или под нея, и обратното. Например ОП Търговище, която през 2024 г. е била първа по натовареност при окръжните прокуратури (2.06), през 2025 г. е под средната стойност за ОП (1.31). ОП Хасково, която през 2025 г. е седма по ред по натовареност (1.66), през 2024 г. е под средната натовареност за ОП (1.28). Най-натоварената през 2025 г. окръжна прокуратура – ОП В. Търново (1.90), през 2024 г. е на седмо място (1.66), но отново над средната натовареност за ОП.

Най-голямата окръжна прокуратура – СГП, за седма поредна година е с натовареност над средната за ОП – 1.78 (1.82; 1.49) при средно за страната 1.49 за ОП, като се отчита лек спад, с 0.04 пункта спрямо 2024 г. и увеличение с 0.29 пункта спрямо 2023 г.

И през 2025 г. военноокръжните прокуратури в София, Пловдив и Сливен са с най-ниска натовареност, като ВОП Сливен е най-слабо натоварената прокуратура сред окръжните прокуратури – 0.54 (0.62; 0.78). Ниската натовареност на военноокръжните прокуратури е нормативно предпоставена от специфичната компетентност на военните прокуратури, както и от спецификата на военноокръжните райони.

Съотношението между среднодневната натовареност на един прокурор в най-натоварената и най-слабо натоварената окръжни прокуратури намалява спрямо предходната година – 3.5:1 (4.0:1; 2.2:1), но е по-високо спрямо 2023 г.

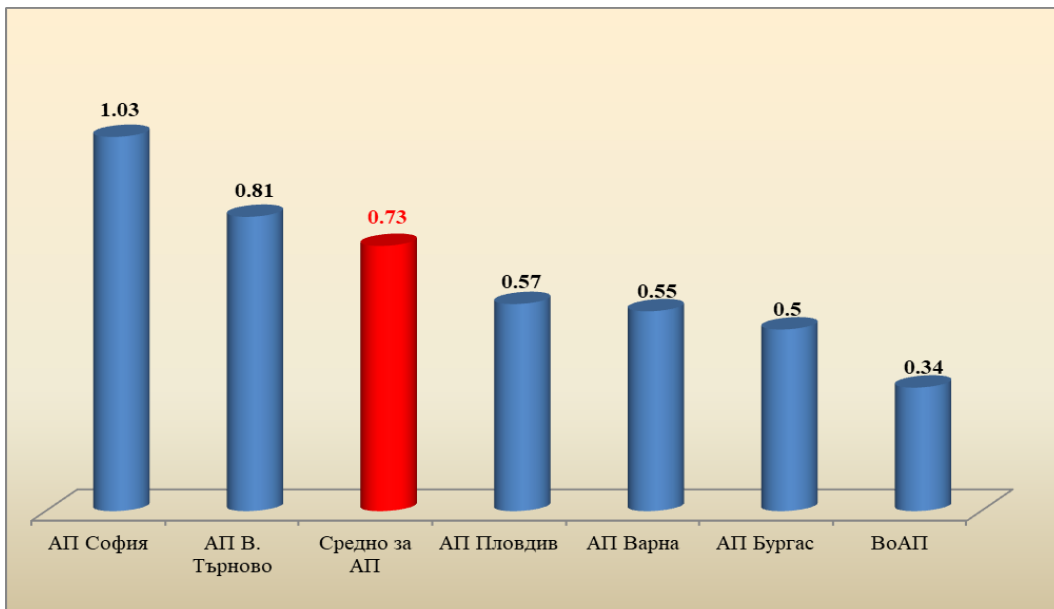
Данните за среднодневната натовареност на един прокурор в окръжните прокуратури графично са представени в следващата фигура.

Фиг. 53. Среднодневна натовареност на един прокурор в окръжните прокуратури

Независимо че средната дневна натовареност на окръжните прокуратури е под нормата, определена от Правилата на ВСС, отчетената през 2025 г. натовареност съответства на данните за обема прокурорска дейност на един прокурор в окръжна прокуратура (брой преписки, брой наблюдавани/новообразувани дела, участия в съдебни заседания и т.н.), както и на специфичната сложност на решаваните от тях преписки и дела.

Средната дневна натовареност на един прокурор в **апелативните прокуратури** е 0.73 (0.84; 0.61), като в тригодишния период тя е динамична. Наблюдава се намаление спрямо 2024 г. – с 0.11 пункта и увеличение спрямо 2023 г. – с 0.12 пункта. Прекъсва се тенденцията на непрекъснато увеличение спрямо предходния три годишен период (2022 – 2024 г.).

Фиг. 54. Среднодневна натовареност на един прокурор в апелативните прокуратури

Както и в предходните две години, най-висока остава натовареността на АП София – 1.03 (1.16; 0.74), следвана от АП Велико Търново – 0.81 (0.93; 0.67), като и двете апелативни прокуратури са с натовареност над средната за АП. Апелативните прокуратури – Пловдив, Варна и Бургас са с натовареност под средната за апелативните прокуратури. И през настоящия отчетен период се запазва тенденцията на намаляване на натовареността им, съответно: АП Пловдив (0.57) с 0.1 пункта спрямо 2024 г. (0.67), АП Варна (0.55) с 0.15 пункта спрямо 2024 г. (0.7) и АП Бургас (0.5) с 0.06 пункта спрямо 2024 г. (0.56).

АП Варна отчита минимален ръст на натовареността спрямо 2023 г. с 0.05 пункта. При АП Пловдив има лек спад спрямо 2023 г. с 0.01 пункта. АП Бургас за трета поредна година отчита спад спрямо 2023 г. също с 0.01 пункта.

Натовареността на ВоАП е 0.34 (0.4; 0.33) и е най-малко натоварената АП, но същата е с ограничена от закона компетентност, което дава отражение и на нейната натовареност.

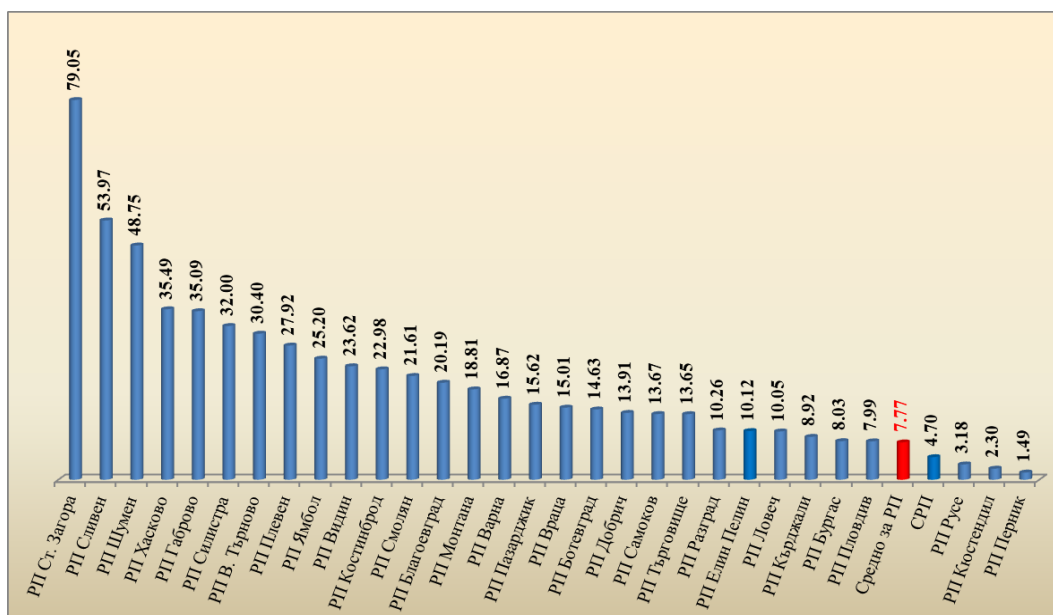
Сравнително ниските стойности на натовареност за някои РП, ОП и АП, както и промените, установени при съпоставка с предходни отчетни периоди, изискват извършването на анализ и установяването на причините за констатираните различия, включително степента на обективно обхващане на дейността (неоценяване, подценяване на дейности), респективно съществено надвишаване на кадровата осигуреност.

През отчетния период, общо за прокуратурите, средното **съотношение на броя актове/действия по правоприлагане към един акт по администриране** е 6.16 (5.91; 4.02). По нива съотношението е, както следва: в районните прокуратури – 7.77 (12.12; 5.31); в окръжните прокуратури – 3.19 (1.78; 1.78) и в апелативните прокуратури – 4.60 (7.25; 5.91).

Видно от данните за 2025 г., при районните и при апелативните прокуратури се отчита намаление на това съотношение спрямо предходната година, като по-значително е то за районните прокуратури – с 4.35 пункта. При окръжните прокуратури има ръст с 1.41 пункта спрямо двете предходни години.

Както е посочвано и в предходни доклади, добрите практики принципно предполагат с по-малък брой актове по администриране да се постига по-висок резултат в дейността (правоприлагането) на администрираната система, като същевременно от съществено значение е и обезпечеността (зает щат магистрати и служители) на администрираната прокуратура.

За районните прокуратури се отчитат следните данни.

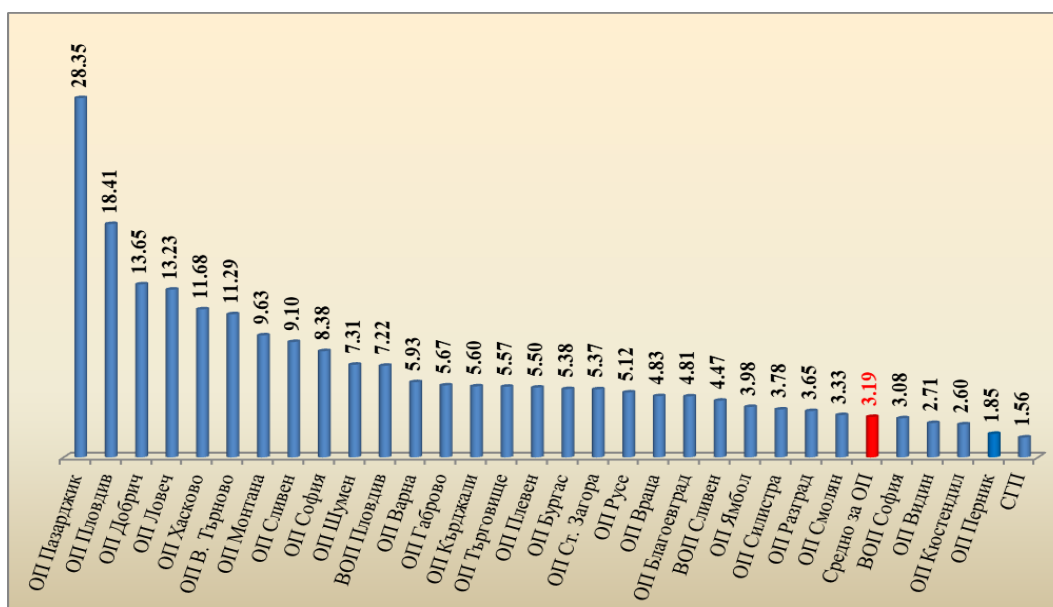

Фиг. 55. Съотношение на броя актове/действия по правоприлагане към един акт/действие по администриране за районните прокуратури

Най-високо е съотношението на 1 прокурорски акт/действие към актове/действия по администриране в РП Стара Загора – 79.05 и РП Сливен – 53.97, а най-ниско е в РП Перник – 1.49, следвана от РП Кюстендил – 2.30. За СРП, която е най-голямата районна прокуратура, съотношението е 4.70, което е едно от най-ниските за РП.

Обяснимо е различието в това съотношение за районните прокуратури, предвид разнообразието в процесите на организация на работата. В повечето прокуратури обаче се наблюдава силно завишена активност по администриране на фона на показателите за обема на прокурорските актове. Това изисква допълнително проучване, за установяване на степента на адекватно въвеждане и правилно отчитане на данните в информационната система на прокуратурата, както и анализиране на причините за изключително високата активност по администриране в някои прокуратури.

За окръжните прокуратури се отчитат следните данни.

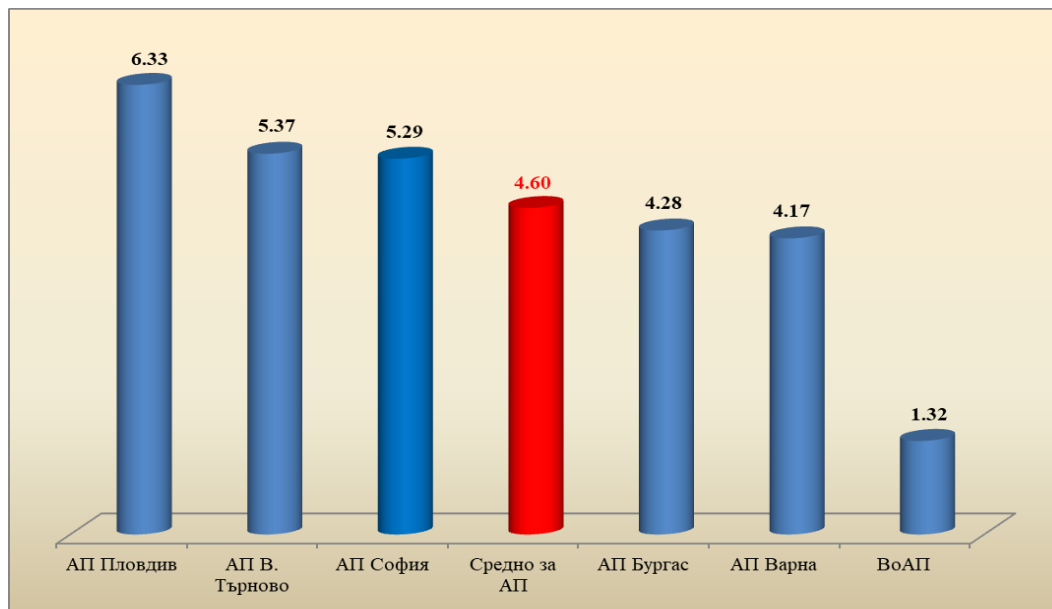

Фиг. 56. Съотношение на броя актове/действия по правоприлагане към един акт/действие по администриране за окръжните прокуратури

За поредна година в СГП, която е най-голямата прокуратура сред ОП, съотношението на броя актове/действия по правоприлагане към един акт по администриране е с най-ниска стойност – 1.56 (0.69; 0.65). Най-високи стойности се наблюдават в ОП Пазарджик – 28.35, следвано от ОП Пловдив – 18.41. В други четири прокуратури това съотношение също е над 10.

Както при районните, така и при окръжните прокуратури се отчитат съществени различия в администрирането на дейността, като отново се констатира, че мащабът на прокуратурата не е изцяло определящ фактор за стойността на това съотношение.

За **апелативните прокуратури** се отчитат следните данни.

Фиг. 57. Съотношение на броя актове/действия по правоприлагане към един акт/действие по администриране за апелативните прокуратури

През 2025 г. най-високо е съотношението на 1 прокурорски акт/действие към актове/действия по администриране в АП Пловдив – 6.33 (7.55; 5.66), следвана от АП Велико Търново – 5.37 (7.12; 4.25) и АП София 5.29 (9.17; 8.48). Това са трите апелативни прокуратури, в които съотношението е над средното за апелативните прокуратури. Отново с най-ниско съотношение е ВоАП – 1.32 (2.73; 2.32).

Нужно е да продължат мерките за ограничаване на неправилни практики, вкл. чрез извършване на контролни проверки на въведените в информационната система данни за прокурорската и административно-ръководната дейност в прокуратурите.

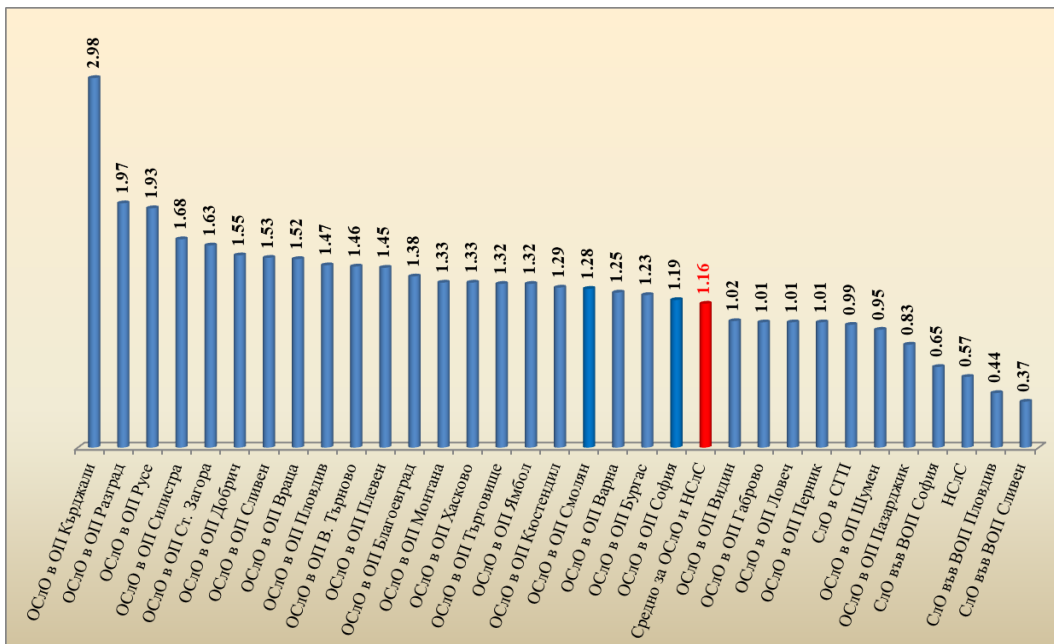
Конкретни данни за натовареността по административно-ръководната дейност на прокуратурите по нива са представени в Приложение № 14.1.

Натовареност на следователите в следствените отдели

Съгласно Правилата на ВСС, нормата за натовареност на един следовател за един работен ден е 2.8 акта/действия с тежест единица.

През 2025 г. измерената средна натовареност на един следовател в следствените отдели в окръжните прокуратури (ОСЛО) и в НСЛС е 1.16 (1.22; 1.24). Видно от данните, натовареността за тригодишния период намалява спрямо предходните две години, като остава повече от два пъти по-ниска от определената с Правилата норма.

С натовареност над средната са 21 ОСЛО, а под средната – 10 следствени отдела в окръжните прокуратури. Под средната натовареност са и отделите в НСЛС.

Фиг. 58. Среднодневна натовареност на един следовател

Натовареността на следствените отдели е функция от законово ограничената компетентност на следователите. Независимо от полагащите административни усилия, вкл. чрез възлагане на разследването на следовател от окръжния прокурор по реда на чл. 194, ал. 1, т. 4 НПК, същите обективно все още не могат да осигурят пълноценно и адекватно натоварване, ако не се намери законодателно решение на проблема, чрез разширяване на компетентността на следователите.

Видно от графиката по-горе, над 1.5 акта/действия с тежест единица отчитат 8 (8; 9) следствени отдела, а под 1 – 7 отдела (6; 5).

С най-голяма натовареност (повече от два пъти над средната) е следственият отдел в ОП Кърджали – 2.98 (2.53; 2.16), следват следствените отдели в ОП Разград – 1.97 (1.7; 1.15) и в ОП Русе – 1.93 (1.58; 1.45). В НСлС натовареността се увеличава спрямо предходната година, но остава по-ниска спрямо 2023 г. – 0.57 (0.55; 0.67).

Ръст в натовареността спрямо предходната отчетна година се наблюдава при отделите в ОП Добрич – 1.55 при 1.27 през 2024.; в ОП Сливен – 1.53 при 1.31 през 2024 г., ОП Ст. Загора – 1.63 при 1.59 през 2024 г. и др.

При част от следствените отдели се наблюдава спад в натовареността през 2025 г. спрямо предходните две години: ОП Благоевград – 1.38 (1.69; 2.16), ОП Смолян – 1.28 при 1.30 през 2024 г. и при 1.57 през 2023 г., ОП Враца – 1.25 при 1.56 през 2024 г. и 1.61 през 2023 г. и др.

Натовареността на следствения отдел в СГП през 2025 г. е 0.99 и е под средната за ОСлС и НСлС (1.16), като спрямо предходните години се отчита намаление съответно с 0.21 пункта (1.20) спрямо 2024 г. и с 0.28 пункта спрямо 2023 г. (1.27).

С най-ниска натовареност за поредна година са следователите във военноокръжните прокуратури Сливен и Пловдив, както и общо за отделите в НСлС. Принципно по-ниската натовареност на следователите в НСлС и във военноокръжните прокуратури е пряк резултат от силно стеснената им специфична законова компетентност.

И през 2025 г. остава значителна разликата в натовареността между следствените отдели. Съотношението между среднодневната натовареност на един следовател в най-натоварения и най-слабо натоварения отдел е приблизително 8.1:1 (6.6:1; 3.2:1), като сравнена с предходната година се отчита увеличение в това съотношение.

Въз основа на гореизложените данни за натовареността на прокуратурите и на следствените отдели в окръжните прокуратури през 2025 г., съпоставено с данните за предходните две години, може да се направят следните **обобщени изводи**.

✓ Отчита се повишение спрямо предходните две години на средната натовареност в *районните прокуратури*. Нивото на натовареност в РП значително е надвишавало определената в Правилата на ВСС норма за натовареност. Увеличен е броят на районните прокуратури с максимална натовареност (с натовареност над 4) спрямо предходните две години, като през 2025 г. те са два пъти повече спрямо 2024 г.

✓ Увеличава се нивото на натовареността в *окръжните прокуратури*, но същото остава под нормата по Правилата на ВСС. Съпоставено спрямо предходните две отчетни години, съотношението между среднодневната натовареност на един прокурор в най-натоварената и най-слабо натоварената окръжни прокуратури е динамично.

✓ Натовареността в *следствените отдели в ОП и НСлС* незначително намалява спрямо предходните две отчетни години.

✓ Натовареността в *апелативните прокуратури* в тригодишния период е динамична. Наблюдава се намаление спрямо 2024 г. и увеличение спрямо 2023 г. Прекъсва се тенденцията на непрекъснато увеличение спрямо предходния тригодишен период (2022 – 2024 г.). Същата остава на ниво под нормата, определена с Правилата на ВСС.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

ДЕЙНОСТ НА ВЪРХОВНАТА КАСАЦИОННА ПРОКУРАТУРА

Обобщени данни за дейността на Върховната касационна прокуратура (ВКП)

През 2025 г. прокурорите от ВКП са работили общо по 26 909 (29 341; 28 046) преписки, от които 14 480 (14 560; 13 246) са новообразувани, 2 104 (1 640; 3 380) са останали неприключени в края на предходния отчетен период и 10 325 (13 141; 11 420) са решени преписки, по които през отчетния период са постъпили нови материали.

Решени са общо 25 051 (27 188; 26 440) преписки, от които 1 218 (1 426; 1 302) – инстанционни.

Прокурорите от отдел „Съдебен“ и от отдел „Административен“ са участвали в 1 100 (1 122; 220) съдебни заседания по 10 028 (9 874; 860) дела¹⁵⁰.

Дейност на ВКП по дела за престъпления, представляващи особен обществен интерес

Дейността се осъществява от отдел „Специализиран“ във ВКП, чиито функционални задължения са определени със заповед на главния прокурор по направления: „Корупционни престъпления“; „Организирана престъпност, престъпления против финансовата система и престъпления против Републиката“; „Престъпления, свързани с трафик на хора“; „Престъпления против политическите права на гражданите и против интелектуалната собственост“.

През 2025 г. прокурорите от отдела са наблюдавали 4 351 (5 170; 5 847) преписки и дела, като и през настоящия отчетен период се наблюдава спад в броя на наблюдаваните преписки. Новообразуваните преписки са 1 617, при 1 682 през 2024 г. и 1 659 през 2023 г.

Решени от прокурор са 4 291 (5 121; 5 742) преписки, което съставлява 98.6% от наблюдаваните преписки през отчетния период. В срок до 1 месец са решени 4 283 преписки и над 1 месец – 8 преписки. По реда на инстанционния контрол са проверени общо 234 (346; 385) акта, от които са потвърдени 126 (192; 232) и отменени – 33 (48; 65) акта. По 75 акта са постановени друг вид решения.

Прокурорите от отдела са изготвили: 1 предложение за разкриване на банкова тайна; 12 предложения за изготвяне на искане за даване на разрешение за възбуждане на наказателно преследване срещу народни представители на основание чл. 70, ал. 1 от Конституцията на Република България, във вр. чл. 138, ал. 3 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание и за изготвяне на искане до ЦИК на основание чл. 160 от Изборния кодекс, от които 11 до 51-вото НС и 1 до ЦИК.

Изготвени са становища и по: 29 предложения по чл. 195, ал. 4 НПК¹⁵¹; 21 предложения по чл. 195, ал. 5 НПК¹⁵²; 24 предложения по чл. 194, ал. 2, изр. 2-ро НПК¹⁵³; 6 предложения по чл. 243, ал. 10 НПК, като след изменението на НПК, в сила от 14.11.2025 г.

¹⁵⁰ Увеличеният брой на участията в съдебни заседания по дела през 2025 г. и 2024 г. спрямо 2023 г. се дължи на изменението на чл. 126 от Конституцията на Република България (обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.) и закриването на Върховната административна прокуратура. Във връзка с настъпилите законодателни промени със ЗИДЗСВ (обн., ДВ, бр. 6/21.01.2025 г.), Прокуратурата на Република България се състои от главен прокурор, Върховна касационна прокуратура, Национална следствена служба, апелативни прокуратури, военно-апелативна прокуратура, окръжни прокуратури, военно-окръжни прокуратури и районни прокуратури. В състава на окръжните прокуратури има следствени отдели (чл. 136 ЗСВ), а във Върховната касационна прокуратура и в окръжните прокуратури се създават административни отдели, прокурорите от които участват в производства по административни дела (чл. 136, ал. 3 ЗСВ). Съгласно законодателните промени, считано от 21.01.2025 г., със заповед на главния прокурор е утвърдена структурата на ВКП и са определени функционалните задължения на прокурорите в отделите.

¹⁵¹ В случаите когато са отведени всички прокурори от съответната прокуратура, главният прокурор или негов заместник определя друг ДП да се извърши в района на друга, еднаква по степен прокуратура.

¹⁵² С оглед по-пълно разследване на престъплението, с разрешение на главния прокурор, досъдебното производство може да бъде извършено и в друг район.

¹⁵³ Главният прокурор или оправомощен от него заместник може да възложи разследването и по други дела по ал. 1 да бъде извършено от следовател при Националната следствена служба.

по отношение на чл. 243, ал. 10, изр. 3-то НПК¹⁵⁴ – 3 предложения на основание чл. 243, ал. 11 НПК¹⁵⁵.

Прокурори от отдела са определени, съответно за: национално лице за контакт на ПРБ по въпросите, свързани със защитата на интелектуалната собственост и компютърните престъпления; представител на ПРБ в мрежата на магистрати/прокурори, отговарящи за спортни състезания – инициатива на Съвета на Европа (MARC); лице за контакт по искания за сваляне на имунитет на член на Европейския парламент; представител на ПРБ в Консултативния съвет на Европейските прокурори (КСЕП). Участват и в Специализирано междуведомствено звено за подпомагане на разследването по досъдебни производства, включително образуването на такива въз основа на оперативни дела и преписки, за престъпления, извършени от организирани престъпни групи и отделни лица, свързани с производство, преработване, придобиване, държане и разпространение на наркотични вещества, незаконно превеждане през границата на страната на отделни лица и групи от хора и противозаконно подпомагане на чужди граждани да пребивават или преминават в страната в нарушение на закона и престъпления, свързани с трафик на хора; в Националния координационен център, създаден съгласно Споразумение за координация, сътрудничество и взаимодействие между Прокуратурата на Република България, Министерството на вътрешните работи и Държавната агенция „Национална сигурност“ във връзка с разкриването и разследването на финансовите аспекти на престъпления, генериращи престъпни облаги и на финансирането на терористични престъпления. Определени са прокурори от отдела с право на достъп до платформата, относно поддържания от Работната група за борба с подкупването в международните търговски сделки към ОИСР Списък с информация за случаи на подкуп на чужди длъжностни лица и свързани с него престъпления (МАТРИКС). През отчетния период прокурори от отдела са участвали в междуведомствени работни групи, семинари, пленарни срещи, форуми и други мероприятия (с предмет: разследване на киберпрестъпления; противодействие на трафика на хора; борба с корупцията; интелектуална собственост; подобряване на трансграничното сътрудничество в борбата с организираната престъпност; борбата срещу тържни манипулации при провеждането на обществени поръчки; наказателно преследване на избягване на санкции, свързани с двойна употреба и др.) и в Постоянно действаща експертна комисия, създадена в изпълнение на чл. 41, ал. 2, чл. 42 и чл. 43 от Закона за Националния архивен фонд.

И през 2025 г. в отдела се поддържат и се актуализират: регистър на образуваните преписки и досъдебни производства за престъпления против интелектуалната собственост; регистър на образуваните преписки и досъдебни производства за престъпления, попадащи в Единния каталог на корупционните престъпления; регистър на прокурорите в Националната мрежа на прокурорите и следователите, определени за работа по дела за трафик на хора; регистър на прокурорите в Националната мрежа на прокурорите и на следователите, определени за работа по дела за изпиране на пари и финансиране на тероризъм; регистър за оказване на засилена методическа помощ, упражняване на надзор върху разследването и осъществяване на служебен контрол върху прокурорски актове по наказателни производства, съставляващи особена фактическа или правна сложност, имащи важно значение за прокурорската/съдебната практика и/или представляващи значителен обществен интерес.

В изпълнение на ангажиментите по Споразумението за взаимодействие между ПРБ и АДФИ, прокурорите от отдела са работили активно и по преписки, образувани по повод постъпили доклади от финансови инспекции, извършени от АДФИ.

¹⁵⁴ Главният прокурор може да отмени постановлението за прекратяване на наказателното производство и след изтичането на срока от две години – за тежко престъпление и от една година – за останалите случаи.

¹⁵⁵ При определени случаи, посочени в чл. 243, ал. 11 НПК, главният прокурор може да отмени постановлението за прекратяване на наказателното производство и след изтичането на срока по ал. 10.

Дейност на ВКП по преписки и досъдебни производства, образувани за престъпления срещу личността, против собствеността, свързани с културни ценности, по транспорта и съобщенията и други престъпления

Отдел „Досъдебен“ във ВКП осъществява функционалните си задължения по преписки и дела в следните направления: „Престъпления против личността“, „Престъпления против здравето и околната среда“, „Престъпления против собствеността“, „Престъпления, свързани с културни ценности“ и „Престъпления по транспорта и съобщенията“, вкл. и престъпления по чл. 342, ал. 3 и чл. 343, ал. 3 и ал. 4 НК. Прокурорите от отдела осъществяват надзор и по досъдебни производства, образувани за други престъпления, извън горепосочените направления, включени в заповедта на главния прокурор за определяне функционалната компетентност по отделите във ВКП¹⁵⁶.

През 2025 г. прокурорите от отдела са работили по 4 356 (4 017; 2 756) преписки, от които 3 364 (3 132; 1 650) са новообразувани. Решени от прокурор са 4 274 (3 923; 2 680) преписки, което съставлява 98.1% от наблюдаваните. В срок до 1 месец са решени 4 256 преписки и 18 преписки са решени в срок над 1 месец. По компетентност на други прокуратури, контролни органи или на други отдели във ВКП са изпратени 1 784 преписки. В края на отчетния период останали нерешени са 82 преписки, от които 44 преписки са при прокурор за решаване и 38 преписки са чакащи окомплектоване.

От общо решените преписки, по 819 (875; 730) е осъществен инстанционен контрол, като от тях: 285 (309; 290) са по постановени откази за образуване на досъдебно производство; 388 (413; 337) – по повдигнат спор за компетентност; 65 (58; 40) – по направени отводи/самоотводи; 51 (56; 46) – контрол на постановления за прекратяване на досъдебни производства, и други – 59 бр. От общо решените инстанционни преписки, потвърдените прокурорски актове са по 443 преписки, отменените – по 81 преписки и по 324 преписки е взето друго решение.

От прокурори от отдела до главния прокурор са изготвени: 83 предложения за издаване на актове по чл. 195, ал. 4 НПК; 47 предложения за издаване на актове по чл. 195, ал. 5 НПК; 25 предложения за издаване на актове по чл. 194, ал. 2 НПК и 42 предложения за издаване на актове по чл. 243, ал. 10 НПК (преди изменението със ЗИДНПК, обн, ДВ, бр. 97 от 14.11.2025 г.). Изготвени са и 108 (143; 108) становища по възражения и сигнали срещу постановени актове на прокурори от отдела с искане за проверката им от главния прокурор/заместник на главния прокурор при ВКП.

Изготвени са 5 становища по междуведомствени и нормативни актове¹⁵⁷, както и 9 становища по заповеди, указания, разпореждания и други актове с методически характер¹⁵⁸.

Като членове на междуведомствени, вътрешноведомствени и постоянни работни групи, през 2025 г. прокурорите са участвали в 14 работни групи и комисии и в 3 ревизии/проверки на териториални прокуратури.

Прокурори от отдела са определени за представители на ПРБ в: Европейската мрежа на прокурори за борба с престъпленията срещу околната среда (ENPE); Комитета за данни относно престъпленията против околната среда¹⁵⁹; Национален координационен

¹⁵⁶ С изключение на чл. 95 НК, чл. 114 НК, чл. 155 – 156 НК, чл. 158а – 159г НК, чл. 167 – 169г НК, чл. 172а – чл. 174, чл. 182б НК, чл. 188 – 189 НК, чл. 243 НК, чл. 280 НК, чл. 281 НК, чл. 329 НК, чл. 330, ал. 2, т. 4 НК, чл. 337, ал. 2 и ал. 3 НК, чл. 339, ал. 2 и ал. 3, чл. 387 НК и чл. 407 – 419а НК.

¹⁵⁷ Напр. относно проект на ЗИД на Закона за мерките срещу изпирането на пари, с оглед транспониране в националното законодателства на Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31.05.2024 г. относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849; становище по документите подготвени от Датското председателство, посветени на организираната престъпност и трафика на наркотици, както и т. нар. „криминални услуги“.

¹⁵⁸ Напр. относно Указание относно дейността на прокуратурата по осигуряване на лична физическа охрана; проект за изменение и допълнение на Указанието за организация на работата на ПРБ по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие, както и за неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие с оглед настъпилите законодателни промени със ЗИДЗЗДН и ЗИДНК.

¹⁵⁹ Чиято цел е да координира работата на страните – членки на ЕС, по имплементиране на Директива 2024/1203 на Европейския парламент и Съвета и конкретно в частта, засягаща обмена на статистически данни (между страните членки и Комисията) относно престъпленията против околната среда; по Указанието за организация на

център, създаден съгласно Споразумението за координация, сътрудничество и взаимодействие между ПРБ, МВР и ДАНС във връзка с разкриването и разследването на финансовите аспекти на престъпления, генериращи престъпни облаги, и на финансирането на терористични престъпления; съвместна работна група по т. 3 от Меморандум за разбирателство и сътрудничество между ПРБ и Конфедерация на независимите синдикати в България; постоянно действащата Междуправителствена комисия във връзка с противодействието на престъпленията с предмет културни ценности към Министерството на културата.

Дейност на ВКП във връзка с престъпления против кредиторите, данъчната и осигурителната система

Дейността по това направление се осъществява от отдел „Противодействие на престъпленията против кредиторите, данъчната и осигурителната система“ във ВКП, като функционалните задължения на прокурорите се упражняват по преписки и дела с предмет престъпления по чл. 227б – 227е НК, чл. 255 – 259 НК, чл. 256, ал. 2, предл. второ НК, както и преписки и досъдебни производства, по които се установяват данни, респ. доказателства за престъпления по чл. 321 и чл. 321а НК, при които основната дейност на организираната престъпна група е свързана с извършване на престъпления по чл. 255 – 256 НК.

Прокурорите от отдела осъществяват инстанционен и служебен контрол върху прокурорските актове по преписки и досъдебни производства, вкл. решават спорове за компетентност и дават указания и насоки по конкретни проверки и разследвания; оказват методическа помощ по водените досъдебни производства, образувани за престъпления против кредиторите, данъчната и осигурителната система. В отдела е създаден и се поддържа регистър на търговските дружества, за които органите по приходите са уведомили отдела във ВКП за установени публични задължения в размер над 1 000 000 лв.

През 2025 г. прокурорите от отдела са работили по 4 278 (6 203; 5 741)¹⁶⁰ преписки, от които новообразувани (в т.ч. и административни) – 1 249 (1 512; 1 692). Решени от прокурор са общо 2 989 (4 660; 4 823), като в срок до 1 месец са решени 2 985 преписки, което съставлява 99.9% от наблюдаваните. Над 1 месец са решени 4 преписки. И през настоящия отчетен период се запазва тенденцията прокурорите да се произнасят в изключително кратки срокове. Решените преписки, свързани с осъществяване на инстанционен и служебен контрол върху прокурорските актове, вкл. решаване на спорове за компетентност и произнасяния по отводи, са общо 75, по които прокурорите от отдела са се произнесли с 35 потвърдителни и 13 отменителни акта и с 31 акта, по които има друг вид произнасяния/решения. Осъществяване на служебен контрол върху прекратени досъдебни производства за данъчни престъпления, както и върху постановления за отказ от образуване на досъдебни производства, е извършено по 327 (457; 186) преписки.

Преписките, по които проверките по сигнали (уведомления) на ТД на НАП и разследването по досъдебните производства на първоинстанционните прокуратури все още не са приключили и се наблюдават от отдела, са 1 241. По 39 от тях наблюдаващият прокурор от ВКП е изискал справки относно хода на проверките или на досъдебните производства или са изискани материали от други прокуратури с оглед произнасяне по същество, а по 1 217 е определил дата за доклад, с оглед предприемане на последващи действия.

Изготвени са 7 становища по постъпили предложения на основание чл. 195, ал. 2 НПК, 3 становища по предложения по чл. 195, ал. 4 и ал. 5 НПК¹⁶¹ и 3 становища по

взаимодействието между органите на досъдебното производство с обща и специална компетентност при особено сериозни произшествия.

¹⁶⁰ Намалението на броя на наблюдаваните, както и на броя на решените преписки през отчетния период спрямо същите показатели през предходните две години се дължи на променена методика на отчитане на преписките в отдела – не се включват преписките, образувани във връзка с наблюдавани досъдебни производства в първоинстанционните прокуратури, по които през съответния отчетен период не е работено в отдела.

¹⁶¹ Вж. бележка № 151 и бележка № 152.

постъпили предложения до главния прокурор за упражняване на правомощието по чл. 243, ал. 10 НПК¹⁶² (преди изменението със ЗИДНПК, обн, ДВ, бр. 97 от 14.11.2025 г.).

Дейност на ВКП по престъпления против финансовите интереси на ЕС. Взаимодействие с Европейската прокуратура

Дейността по това направление се осъществява от отдел „Престъпления против финансовите интереси на ЕС и взаимодействие с Европейската прокуратура“.

Основните функционални задължения на прокурорите се упражняват чрез осъществяване на инстанционен и служебен контрол на прокурорските актове за престъпления против финансовите интереси на ЕС, организиране и осигуряване на взаимодействието между Прокуратурата на Република България и Европейската прокуратура, сътрудничество с други държавни органи и агенции за вземане на мерки за защита на финансовите интереси на ЕС, както и сътрудничество и взаимодействие с Евроюст, Европейската съдебна мрежа, ОЛАФ и Европол по въпроси от компетентността на отдела.

През 2025 г. прокурорите от отдела са наблюдавали общо 900 (972; 779) преписки, от които 326 (440; 312) са новообразувани. Решени от прокурор са 863 (935; 740) преписки, което съставлява 95.9% от наблюдаваните. В срок до 1 месец са решени 854 преписки или 98.9% от общо решените, и 9 преписки са решени в срок над 1 месец. Нерешени в края на отчетния период са 37 преписки, като при прокурор за решаване са 23 преписки и 14 преписки са чакащи окомплектоване. Прокурорите от отдела са осъществили текущ контрол по 527 преписки на производство в първоинстанционните прокуратури, като броят произнасяния по решените преписки с текущ контрол е 1 290. По реда на инстанционния контрол са проверени 41 преписки, по които има 29 потвърдени акта на апелативните прокуратури, 7 отменени и 9 акта, по които има друг вид произнасяния/решения.

Работата на отдела се осъществява по преписки и дела за престъпления с предмет длъжностни присвоения, документни измами, когато средствата принадлежат или са предоставени от ЕС на българската държава; представяне на неверни сведения, с цел получаване на средства, принадлежащи или предоставени от ЕС; използване не по предназначение на средства, принадлежащи или предоставени от ЕС; изпиране на пари, когато придобитото имущество е в резултат от престъпления, увреждащи финансовите интереси на ЕС; трансгранични измами с ДДС, когато делата или преписките са получени по компетентност от Европейската прокуратура; корупционни престъпления, които увреждат или могат да доведат до увреждане на финансовите интереси на ЕС; досъдебни производства, изпратени на ПРБ по компетентност от ЕП; досъдебни производства, по които ЕП е отказала да упражни компетентност; преписки и досъдебни производства, по които се установят данни, респ. доказателства, че се отнася за престъпления по чл. 321 НК и чл. 321а НК, при които основната дейност на организираната престъпна група е насочена срещу финансовите интереси на ЕС.

Водещо за дейността на отдела и през настоящата отчетна година е организирането и осигуряването на взаимодействието между Прокуратурата на Република България и Европейската прокуратура, както и поддържането на ефективна организация за своевременно уведомяване на ЕП за производства от нейна компетентност. През 2025 г. на Европейската прокуратура са изпратени 74 доклада (ECR) по досъдебни производства и преписки. По изпратените електронни доклади ЕП е упражнила специалната си компетентност по 18 казуса. Получени в отдела от ЕП са 155 сигнала и преписки по компетентност, по които прокурорите работят.

През отчетната година прокурорите от отдела са участвали, иницирали или съдействали за организацията в редица национални инициативи, посветени на защитата на финансовите интереси на Европейския съюз и противодействието на измамите със средства от европейските фондове¹⁶³.

¹⁶² Вж. бележка № 154 и бележка № 155.

¹⁶³ Напр.: Семинар на тема „Актуални аспекти и практика при противодействието на престъпленията против финансовите интереси на ЕС. Взаимодействие с Европейската прокуратура“; семинар на тема „Борба с измамите с

Едно от основните направления в работата на отдела е подобряването на сътрудничеството с други държавни органи и агенции, ангажирани с мерките за защита на финансовите интереси на ЕС, като акцент може да се постави освен върху взаимодействието с Европейската прокуратура, и върху това с ОЛАФ, АФКОС, Евроюст, Европейската съдебна мрежа и Европол. В съответствие с чл. 4 от Споразумението за административно сътрудничество между ОЛАФ и ПРБ, двама прокурори от отдела са определени за лица за контакт с ОЛАФ. Прокурор от отдела е член на работна група към Министерството на правосъдието със задача предприемане на действия за подготовка на проект на законодателни изменения относно текстовете за документна измама по българското наказателно право и прилагането на Директивата (ЕС) 2017/1371 относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред.

Съдебен надзор

През 2025 г. дейността по съдебния надзор е осъществявана от отдел „Съдебен“ във ВКП, като съобразно функционалната му компетентност, са обособени следните направления¹⁶⁴ – „Наказателно-съдебен надзор“, „Гражданско-съдебен надзор“, и „Надзор върху изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки“.

През настоящия отчетен период прокурорите от отдела са работили по 5 521 (5 732; 5 177) преписки, от които 2 847 (3 156; 2 766) са новообразувани. Видно от данните, през 2025 г. се отчита увеличение спрямо 2023 г. – с 6.6% при наблюдаваните ДП и с 2.9% при новообразуваните ДП. Увеличеният брой на преписките през 2024 г. е резултат от утвърдената нова структура на ВКП¹⁶⁵, в изпълнение на конституционните промени със ЗИДКРБ (обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.).

Решени от прокурорите от отдела са 5 362 преписки, което съставлява 97.1% от наблюдаваните преписки, при запазване на тенденцията за произнасяне в изключително кратки срокове – до 1 месец (решени 5 357 преписки), а 5 преписки са решени в срок над 1 месец.

Общият брой на произнасянията на прокурорите от трите направления по наблюдаваните и решени през периода преписки е 12 693.

Внесените във ВКС и в апелативните съдилища искания за възобновяване на наказателни дела (чл. 422, ал. 1, т. 4-6 НПК) са общо 154 (172; 147)¹⁶⁶. Разгледани и решени от съдилищата към края на отчетния период са 80 искания (124; 108), като от тях 74 (112; 98) са уважени, а 13 дела са обявени за решаване. По 29 внесени искания до края на отчетния период не са образувани дела в съответните съдилища.

По реда на инстанционния контрол са проверени 50 (52; 60) преписки, от които 41 (43; 52) акта на апелативните прокуратури са потвърдени и 9 (9; 8) акта са отменени.

След получен препис на касационно решение, на основание чл. 354, ал. 7 НПК, са издадени 116 (126; 121) разпореждания за привеждане в затвора на осъдени лица. Задържани са 187 (219; 208) лица, а 3 (10; 9) са обявени за общодържавно издирване.

европейски средства. Взаимодействие на прокуратурата с държавната администрация и МВР“; кръгла маса по проблемите на защита финансовите интереси на ЕС и др.

¹⁶⁴ Във връзка със законодателните промени със ЗИД на Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 6/21.01.2025 г.) от началото на 2025 г., със заповед на и.ф. главен прокурор е утвърдена структурата на Върховната касационна прокуратура и е определена функционалната компетентност на отделите.

¹⁶⁵ Увеличението на броя преписки през 2024 г., по които е работено в отдела, основно се дължи на формираното в отдела на направление по административно-съдебния надзор, осъществявало дейността си съобразно възложените с Конституцията на Република България с чл. 127, т. 5 и т. 6 задължения и правомощия на прокуратурата да следи за спазване на законността. От началото на 2025 г., съгласно законодателните промени със ЗИД на Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 6/21.01.2025 г.), във Върховната касационна прокуратура и в окръжните прокуратури се създават административни отдели, прокурорите от които участват в производства по административни дела (чл. 136, ал. 3 ЗСВ), обективизирано със заповедта на главния прокурор, с която е утвърдена структурата на ВКП и са определени функционалните задължения на прокурорите в отделите.

¹⁶⁶ По три от внесените искания съдът е прекратил производството поради невръчен препис на искането от осъденото лице (чл. 424, ал. 3 НПК) и поради настъпила смърт на осъденото лице. 29 внесени искания са оставени без уважение от съда или са спрени до произнасяне на Конституционния съд (к.д № 2/2026 г.), образувано по искане на Апелативния съд – Варна относно установяване на противоконституционност на чл. 173, ал. 15 ЗСВ. Към датата на изготвяне на настоящия доклад, с Решение № 6 от 07.04.2026 г., Конституционният съд е отхвърлил искането на Апелативен съд – Варна.

От отдела е изготвен 1 проект на искане до Общото събрание на съдиите от Наказателната колегия на ВКС за приемане на тълкувателно решение по противоречива съдебна практика¹⁶⁷ и 10 проекта на становища по тълкувателни дела на ВКС.

Прокурорите от отдел „Съдебен“ са участвали в 244 (1 122; 220) съдебни заседания по 855 (9 874; 860) дела¹⁶⁸.

Направление „Наказателно-съдебен надзор“

През 2025 г. прокурорите от това направление са разгледали общо 1 948 (1 864; 1 995) преписки и дела¹⁶⁹. Към 31.12.2025 г. решените преписки са 1 915 (1 840; 1 967), като 1 910 са решени в едномесечен срок и 5 преписки са решени след този срок. В края на отчетния период нерешени са 33 преписки, от които 13 чакат окомплектоване и 20 са при прокурор за решаване. Прокурорите са участвали в 181 (180; 159) открити съдебни заседания на ВКС, в които са разгледани 740 (716; 774) наказателни дела.

По молби и сигнали за внасяне на искания за отмяна на влезли в сила съдебни актове, по реда на възобновяването по чл. 422, ал. 1, т. 4-6 НПК, прокурорите са се произнесли по 422 (432; 443) преписки. От тях, 179 (185; 181) са образувани по сигнали за възобновяване на наказателни дела, подадени от прокуратурите и 243 (247; 262) са образувани по молби на осъдени и пострадали лица с искане до главния прокурор за намеса по реда на Глава 33 НПК. Във ВКС и в апелативните съдилища са внесени общо 106 (126; 97) искания за възобновяване на наказателни дела, като към края на отчетния период от съда са разгледани и решени 58 искания, от които са уважени 54, или 93.1% от разгледаните.

Преобладаващите аргументи в исканията за възобновяване¹⁷⁰ са във връзка с:

✓ *нарушения на материалния закон* (чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК) – 94 или 88.7% (при 94.4% за 2024 г. и 88.6% за 2023 г.) от общия брой искания, изразяващи се в: неправилно отлагане от съда на наказанието по чл. 66 НК (случаи, свързани с предходни осъждания на подсъдимите, неправилно интерпретиране на обстоятелствата, свързани с института на реабилитацията и липсата на прецизност при отчитане на сроковете за нейното настъпване); неправилно приложение на чл. 54-55 НК (неоснователно прилагане на привилегированата разпоредба на чл. 55 НК, без да са налице законови предпоставки за това); нарушения на разпоредбата на чл. 343г НК и на чл. 343г, ал. 2 НК (неналагане на правоспособни водачи на МПС на наказанието лишаване от право на управление на МПС, в изрично предвидените от закона случаи); неправилно приложение на чл. 78а НК – неточно и неправилно отчитане на предпоставките за приложение на института на освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание; нарушения при определяне от съда на точната правна квалификация, субсумираща фактическия състав на съответното престъпление, но без да са отчетени наличните по делото признаци (възприета по-лека правна квалификация или налагаща по-тежка квалификация, например при наличието на опасен рецидив, повторност или по-тежка наказуемост); допуснати от съда нарушения, свързани с давността на наказателното преследване (чл. 80 НК и чл. 81 НК); определяне на деянието съгласно чл. 9 НК за малозначителност; при определяне на наказанието „глоба“ при хипотезата на чл. 218б НК; определяне на наказанието при извършени множество престъпления в хипотезата на чл. 23 НК;

¹⁶⁷ Поставеният въпрос е: „Изтичането на петгодишния давностен срок (по чл. 117 от ЗЗД) по отношение на вземането на причинените от престъплението вреди, следва ли да се счита за уважителна причина по смисъла на чл. 87, ал. 2 НК?“

¹⁶⁸ Увеличеният брой на участията в съдебни заседания по дела през 2024 г. се дължи на изменението на чл. 126 КРБ със ЗИД на Конституцията на Република България (обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.) и закриването на Върховната административна прокуратура. Във връзка с настъпилите законодателни промени със ЗИДЗСВ (обн., ДВ, бр. 6/21.01.2025 г.), във ВКП се създават административни отдели, прокурорите от които участват в производства по административни дела (чл. 136, ал. 3 ЗСВ). Съгласно законодателните промени, със заповед на главния прокурор от 21.01.2025 г. е утвърдена структурата на ВКП и са определени функционалните задължения на прокурорите в отделите.

¹⁶⁹ Новообразувани – 1 217 (1 205; 1 312), останали нерешени от предходен период – 24 (28; 38) и по 653 (631; 645) преписки, образувани през предходни периоди, по които през настоящия отчетен период са постъпили нови жалби и материали.

¹⁷⁰ Сборът на процентите по основанията за възобновяване на наказателни дела е повече от 100%, тъй като в по-голямата част от исканията е посочено повече от едно касаещо основание.

✓ *съществени процесуални нарушения*¹⁷¹ (чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК) – 10 или 9.4% (при 4% за 2024 г. и 11.3% за 2023 г.) от общия брой искания, които се отнасят до: процесуалната дейност на съдилищата по установяване, проверка и оценка на релевантните факти, които са обусловили формиране на неправилни фактически и правни изводи, довели до постановяване на оправдателни присъди; липса на задълбочен, пълен, точен и логичен анализ на правно релевантните обстоятелства;

✓ *явна несправедливост на наложеното наказание* (чл. 348, ал. 1, т. 3 НПК) – 9 искания или 8.5% (при 8.7% за 2024 г. и 7.2% за 2023 г.) от общия брой.

В един случай е поискано възобновяване поради получено решение на ЕСПЧ, установяващо нарушение на чл. 10 ЕКПЧ, което е от съществено значение за правилното решаване на делото.

По реда за осъществяване на инстанционен контрол, съгласно Глава двадесет и осма и Глава тридесет и трета от НПК, прокурорите са се произнесли по 10 (11; 16) преписки, образувани във връзка с постъпили в отдела жалби или молби на граждани, които са изпратени по компетентност на съответната окръжна прокуратура за произнасяне по реда на чл. 422, ал. 1, т. 1-3 НПК, поради тяхната изключителна компетентност или на съответната апелативна прокуратура за произнасяне по реда на чл. 380 НПК или по ЗАНН. Преписките, образувани по жалби срещу постановления на апелативните прокуратури, с които са потвърдени откази на окръжни прокурори за изготвяне на искания за възобновяване, на основание чл. 422, ал. 1, т. 1-3 НПК, и срещу постановления на апелативни прокурори, с които е отказано възобновяване по чл. 380 НПК, са 10 (10; 14).

По получени в отдела решения на ВКС на основание чл. 354, ал. 6 НПК, с които е определено наказание лишаване от свобода, което не е отложено по реда на чл. 66 НК, или е определено друго по-тежко наказание, с цел предприемане на действия за привеждане в затворите на лицата, които следва да търпят наказание лишаване от свобода, прокурорите от отдела се произнасят незабавно след получаване на решението от ВКС. През отчетния период преписките, образувани по този ред, са 191 (при 230 за 2024 г. и 218 за 2023 г.).

Направление „Гражданско-съдебен надзор“

През 2025 г. от прокурорите по това направление са разгледани общо 2 281 (2 130; 1 934) преписки¹⁷², като и през настоящия отчетен период продължава тенденцията за увеличаване на броя на наблюдаваните преписки.

Решени са общо 2 228 (2 077; 1 881) преписки, което съставлява 97.7% от всички наблюдавани преписки, при 97.5% през 2024 г. и 97.3% през 2023 г., като по всички преписки произнасянето на прокурорите е в срок до 1 месец. Общият брой на произнасянията на прокурорите от това направление е 7 186 (6 831; 6 297), като средно всеки прокурор има по 1 437 произнасяния за отчетната 2025 г.

През 2025 г. са образувани общо 731 (671; 609) преписки по нови иски молби на основание чл. 2 и чл. 2б ЗОДОВ, като от тях 648 са иски, предявени срещу Прокуратурата, а останалите 83 иски молби, ангажиращи участието на прокурор в производствата, в качеството им на страна по чл. 10, ал. 1 ЗОДОВ.

Прокурорите са изготвили писмени становища относно основателността на постъпилите през отчетния период 532 (424; 429) изпълнителни листове, издадени по влезли в сила осъдителни решения по ЗОДОВ. При констатирани допуснати очевидни фактически грешки в издадените изпълнителни листове са подавани молби, както и частни жалби за обезсилването им, когато изпълнителните листове се издадени преди влизането в сила на осъдителните решения. Произнесли са се по 4 (4; 5) сигнала на граждани¹⁷³ по гражданскоправни въпроси. По реда на инстанционния контрол са

¹⁷¹ Базирайки се на съдебната практика и на допуснатите слабости при мотивиране на исканията, прокурорите продължават да намират за необходимо, заедно с другите две касационни основания да се ангажира и основанието по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК – съществени процесуални нарушения, тъй като нарушенията на материалния закон и определянето на явно несправедливо наказание най-често са в резултат на непълна и неточна дейност на съда по изпълнение на процесуалните му задължения.

¹⁷² Новообразувани – 596 (944; 898) преписки, останали нерешени от предходен период – 70 (53; 53) и по 588 (454; 540) преписки, образувани през предходни периоди, по които през настоящия отчетен период са постъпили нови материали.

¹⁷³ Данните по този показател са в зависимост от активността на гражданите.

образувани и решени 10 преписки (при 6 през 2024 г. и 4 през 2023 г.), като по 8 от тях атакуваните прокурорски актове са потвърдени, а по другите 2 – отменени. Изготвени са 7 (9; 5) становища по тълкувателни дела на ВКС.

Прокурорите от това направление са участвали в 115 (87; 86) дела, разгледани в 63 съдебни заседания пред гражданската и търговската колегии на ВКС¹⁷⁴, като с най-голям дял са производствата по ЗОДОВ.

Направление „Надзор върху изпълнение на наказанията и другите принудителни мерки“

През настоящия отчетен период прокурорите от направлението са разгледали общо 1 254 (1 163; 1 192) преписки¹⁷⁵, по които има 2 934 произнасяния. Решени в края на отчетния период са 1 182 (1 093; 1 094) преписки, всички в срок до 1 месец. Нерешени са останали 72 преписки, чакащи окомплектоване.

Изготвени са 13 писмени становища, като по 7 от тях са дадени указания, отнасящи се до изпълнение на наказанията и други принудителни мерки. По инстанционни преписки са изготвени 4 становища до заместника на главния прокурор при ВКП. Постановени са актове по 13 преписки (образувани по 8 сигнала от прокуратури и затвори и по 5 молби и жалби на граждани), отнасящи се до определяне на общо наказание по реда на чл. 306 НПК. Решени са 26 (37; 31) преписки, образувани във връзка с неоснователно задържане на лица след срока на наложеното наказание лишаване от свобода. Извършени са 6 проверки за причините, довели до неоснователно задържане и установяване на виновните лица. Разгледани са и 17 преписки по чл. 155 от Закона за здравето и 19 във връзка с международното сътрудничество по наказателни дела.

През 2025 г. в направлението са постъпили общо 95 (89; 83) сигнала и молби с искане за възобновяване на наказателни дела, като по 51 от тях са изготвени проекти на искания за възобновяване, а по 27 са постановени откази за възобновяване¹⁷⁶. На основание чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК, във ВКС и в апелативните съдилища, като касационна инстанция, за разглеждане са внесени 48 (46; 50) искания¹⁷⁷ за възобновяване на наказателни дела. Към края на отчетния период от съда са разгледани и решени 22 дела, като от тях 20 са уважени и 2 дела не са уважени¹⁷⁸.

Във връзка с упражняването на прокурорски надзор в местата за лишаване от свобода и върху изпълнението на пробационните мерки, при стриктно спазване на разпоредбите на ЗИНЗС и ППЗИНЗС и осъществяван контрол върху дейността на прокуратурите при извършване на проверки по реда на надзора за законност в местата за лишаване от свобода, арестите и пробационните служби, както и на дейността по изпълнение на наказанията¹⁷⁹,

¹⁷⁴ С предмет искове и молби по Семейния кодекс, Закона за политическите партии; производства по Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, Търговския закон, Закона за гражданската регистрация, Закона за лицата и семейството, Закона за народните читалища; производства по Глава петдесета от ГПК, както и производства по отмяна на влезли в сила решения по чл. 303 ГПК.

¹⁷⁵ Новообразувани – 611 (619; 757) преписки, останали нерешени от предходен период – 98 (33; 65) и по 454 (540; 510) преписки, образувани през предходни периоди, през настоящия отчетен период са постъпили нови материали.

¹⁷⁶ По останалите 17 сигнала и молби прокурорите са се произнесли, както следва: 8 от постъпилите молби и 1 сигнал са изпратени по компетентност на други прокуратури; 1 молба е решена с резолюция, по 1 сигнал допуснатото нарушение е отстранено от съда; 4 сигнала са оставени без разглеждане, поради наличието на предходно произнасяне, констатирано образувано производство пред ВКС или неприключено наказателно производство; 1 преписка чака изискани допълнителни материали; 1 сигнал е върнат с дадени указания.

¹⁷⁷ Във внесените искания за възобновяване през 2025 г. се посочват както основания за съществени нарушения по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, свързани с неправилното приложение на материалния закон – чл. 25, вр. чл. 23, чл. 24, чл. 27, чл. 59, чл. 68, чл. 69 от НК; чл. 57 ЗИНЗС; чл. 24, ал. 1, т. 6, чл. 422 НПК; допуснати нарушения на чл. 13 ЗПИИСАННЛСМВЛС; нарушения по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК – на процесуалните разпоредби на чл. 13 и чл. 14 НПК, водещи до неизвършване на пълно и цялостно групиране на наложените наказания или определяне на режима на изтърпяването им, нарушения на правилата на чл. 306, ал. 1 т. 1 и т. 3 и чл. 457 НПК. Основание за възобновяване са допуснати нарушения на чл. 382, ал. 5 и ал. 7 НПК - при одобряване на сключени споразумения, в които е била нарушена нормата на материалния закон.

¹⁷⁸ По останалите 26 искания съдилищата са се произнесли, както следва: 8 искания, внесени пред ВКС, и 4 искания, внесени пред апелативните съдилища, са оставени без разглеждане; 2 искания са обявени за решаване; 5 искания са насрочени за решаване; 3 искания са спрени с определения на съда до произнасяне на КС; по 2 искания няма насрочване на заседания; 2 искания не са администрирани от първоинстанционния съд, поради необходимост от връчване на документи.

¹⁷⁹ Съгласно Указанието за дейността на прокуратурата по надзора върху изпълнение на наказанията и други принудителни мерки, утвърдено със Заповед № 5306 от 24.11.2014 г., посл. изм. и доп. със Заповед № РД-02-42 от 27.11.2025 г. на главния прокурор.

през 2025 г. в направлението са постъпили доклади с резултати от извършените проверки (случаите на неоснователно задържане по чл. 192, ал. 2 ППЗИНЗС, смърт, бягство, незавръщане на лишени от свобода след отпуск или извънредни обстоятелства, несъвместими с нормалното функциониране на пенитенциарните заведения). Образувани са 10 преписки във връзка с получени доклади от извършените проверки по плана за дейността на прокуратурата по надзора в арестите, затворите и пробационните служби и 5 преписки по повод упражнявана контролна дейност по изпълнение на наказанията. По постъпили запитвания по конкретни случаи при изпълнение на наказанията, прокурорите от направлението са изготвили 7 становища относно изпълнението на отделните видове наказания¹⁸⁰.

Във връзка с постъпили 73 съобщения по повод констатирани травматични увреждания на лишени от свобода в резултат на възникнали конфликти между тях, са извършени 15 проверки. По 40 получени уведомления за употребена физическа сила и помощни средства от надзорно-охранителния състав е извършена проверка. По преписки за обявени гладни стачки в следствените арести и затворите са отразени 230 произнасяния и 25 произнасяния по преписки, образувани по съобщения за внесени наркотични вещества в местата за лишаване от свобода. Разгледани са 12 преписки за осъществени бягства на лишени от свобода, 29 преписки за самонараняване и 28 преписки за починали лица в арестите и затворите, по които е изискана информация от пенитенциарните заведения.

Приведени в изпълнение са 7 съдебни решения и 2 решения са изпратени по компетентност по постъпили през отчетния период общо 30 влезли в сила съдебни акта¹⁸¹. През отчетния период не са привеждани в изпълнение укази на вицепрезидента на Република България за помилване на лишени от свобода.

В направлението са постъпили 303 молби, жалби и заявления от граждани, задържани и осъдени лица по въпроси, свързани с изпълнение на наказанията, като по същество са разгледани 113, а 190 са изпратени по компетентност на съответните прокуратури. По образувани през отчетния период преписки относно прекъсване на изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“ и „пробация“ прокурорите са се произнесли общо 515 пъти. По реда на инстанционния контрол са образувани и решени 30 преписки, като 23 прокурорски постановления са потвърдени и 7 са отменени. По 4 преписки са изготвени постановления за определяне на компетентност.

От прокурорите е изготвено 1 становище по повод сигнал за противоречива съдебна практика, с което е констатирано основание за изговяне на проект на искане до Върховния административен съд за издаване на тълкувателно решение за възможността за упражняване на съдебен контрол по отношение на заповедите по чл. 101, т. 7 и т. 8 ЗИНЗС.

Административносъдебен надзор

Дейността се осъществява от прокурорите от отдел „Административен“¹⁸², като основните им функционални задължения са свързани с: участие в съдебни заседания по административни дела на ВАС, когато това е предвидено в закон или когато прокурорът прецени, че това се налага от важен държавен или обществен интерес или в интерес на лица, които се нуждаят от специална закрила¹⁸³; предприемане на действия за отмяна на

¹⁸⁰ Относно давността за изпълнение на остатък от наложено наказание; възможността за изпълнението в чужда държава на наказанието лишаване от право да управлява МПС; началната дата от която следва да се зачете изпълнението на това наказание; правомощията на прокуратурата по Закона за здравето; режимът при подлежащи на отделно изтърпяване наказания лишаване от свобода; отчитането на присъди, постановени от съд на друга държава – членка на ЕС, в производството по групиране на наказания, с оглед разпоредбата на чл. 8, ал. 2 НК и практиката на Съда на Европейския съюз; групирането на наказания, наложени от български и чужди съдилища.

¹⁸¹ По едно съдебно решение е внесено искане за тълкуване във ВКС, 1 съдебно решение е получено за сведение, а с останалите 19 решения, постановени от съдилищата в страната по повод производства за възобновяване на наказателни дела по искане на главния прокурор, прокурорите от направлението са се запознали.

¹⁸² Създаден със заповед на главния прокурор в изпълнение на законодателните изменения, въведени със Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, обн., ДВ, бр. 6 от 21.01.2025 г.

¹⁸³ С изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 63/2025 г., в сила от 05.08.2025 г.) е изменена разпоредбата на чл. 217, ал. 3 АПК, като участието на прокурор в касационни административни дела в открито съдебно заседание се осъществява в предвидените със закон случаи, в защита на значим обществен интерес или в интерес на лица, които се нуждаят от специална закрила, както и по негова преценка при условията на чл. 16 АПК.

постановени незаконосъобразни съдебни актове; произнасяне по молби, жалби, сигнали и други материали от административносъдебен характер; следене за противоречива съдебна практика и за неправилно приложение на материалния и процесуалния закон и изготвяне на предложения за внасяне на искания за приемане на тълкувателни решения по административни дела, както и изготвяне на проекти на становища по тълкувателни дела, образувани във ВАС; осъществяване на инстанционен контрол върху обжалвани актове на апелативните прокуратури и по откази за възобновяване на административнонаказателни производства.

През 2025 г. общият брой на преписките, по които е работено в отдела, са 642 (514; 417), по които има 10 334 произнасяния. Решени по същество са 632 преписки, като произнасянето по всички преписки е извършено в срок.

Прокурорите са участвали в 856 съдебни заседания (при 878 през 2024 г. и 822 през 2023 г.), в които са разгледани 9 173 административни дела (при 9 071 дела през 2024 г. и 8 925 през 2023 г.). Средната годишна натовареност на един прокурор от отдела през 2025 г. е 50.4 съдебни заседания (при 54.9 през 2024 г. и 31.6 през 2023 г.) и 539.6 административни дела (при 566.9 през 2024 г. и 343.3 през 2023 г.).

Участие в съдебни заседания (задължително, съгласно предписанието на закона)

Съгласно чл. 192 АПК, в производствата по оспорване на подзаконови нормативни актове по чл. 185 и сл. АПК прокурорът участва задължително, независимо дали са образувани по жалба на граждани, организации или по протест на прокурора. През отчетната година прокурорите са участвали в 60 дела във връзка с оспорване на подзаконови нормативни актове (при 34 през 2024 г. и 59 през 2023 г.)

По силата на чл. 217, ал. 3 АПК участието на прокурор в касационни производства е задължително, като през 2025 г. прокурорите от направлението са участвали в 8 975 касационни административни дела на ВАС, при 8 964 административни дела през 2024 г. и 8 848 дела през 2023 г.

Съгласно чл. 236, вр. с чл. 217 АПК, прокурорите са участвали в 132 частни производства¹⁸⁴, при 70 за 2024 г. и 17 за 2023 г.

През настоящия отчетен период прокурорите от отдела не са участвали в първоинстанционни производства по чл. 1, във връзка с чл. 10, ал. 1 ЗОДОВ, поради липса на образувани такива производства пред ВАС.

Участие по преценка в дела, представляващи важен държавен или обществен интерес

През 2025 г. прокурорите са участвали в 6 административни дела съгласно Указанието за участие на прокурорите в административни дела по преценка¹⁸⁵, когато това се налага поради важен държавен или обществен интерес.

През отчетния период прокурорите не са участвали в административни дела по лична преценка.

Работни групи от прокурори от отдел „Административен“ са изготвили 3 становища във връзка с тълкувателни актове на ВКС и ВАС и 1 становище по постъпило правно изложение, в което се сочи противоречива съдебна практика.

¹⁸⁴ Съгласно чл. 160, ал. 2 АПК, частните жалби, въз основа на които се образуват обсъжданите производства, се разглеждат в закрито съдебно заседание, освен ако съдът намери за необходимо да ги разгледа в открито съдебно заседание. Предвид законовата регламентация, разглеждането в открито заседание, т.е. с участие включително и на прокурор, е изключение от общото правило, поради което преценката на съда в тази насока е определяща относно броя на насрочените открити частни производства.

¹⁸⁵ Утвърдено със Заповед № РД-02-11 от 09.02.2021 г. на главния прокурор. С оглед законодателните промени със ЗИДЗСВ (обн., ДВ, бр. 6/2025 г.) и ЗИДАПК (обн., ДВ, бр. 63/2025 г., в сила от 05.08.2025 г.), указанието е отменено със заповед на главния прокурор.

Тази дейност се осъществява от отдел „Международен“ във ВКП по основните направления: международна правна помощ, екстрадиции, европейски заповеди за арест (ЕЗА), трансфери на производства по наказателни дела и информационен обмен, трансфери на осъдени лица (включително и с прилагане на инструментите на правото на ЕС).

През 2025 г. прокурорите са работили по 3 481 (3 601; 3 650) преписки. Новообразувани са 1 991 (2 074; 2 116) преписки. Решения са постановени по 1 464 преписки, заведени през предходни години, по които са постъпили допълнителни материали през отчетния период, изискващи ново произнасяне. Общият брой на решените преписки през отчетния период е 3 439 (3 575; 3 646) преписки, като броят на прокурорските произнасяния по тях е 6 184 (6 348; 6 840). В срок до 1 месец са решени 3 408 (3 537; 3 625) преписки, което съставлява 99.1% от общо решените и 31 преписки са решени в срок над 1 месец.

Прокурори от отдела експертно участват в изготвянето на становища¹⁸⁶ при изграждане на националната позиция на Република България по международни актове или по други наднационални въпроси, както и при транспонирането на актове от правото на ЕС в националното законодателство, при изготвянето на проекти на актове от правото на ЕС, както и по международни договори. С експертно становище се ангажират прокурорите от отдела и по повод на необходимост от въвеждането на нови нормативни разрешения, повлияни от практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС) или Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) и при започнати процедури или критики на Европейската комисия (ЕК) за неточно или некачествено транспониране на актове от правото на ЕС.

Прокурори от отдела изпълняват и функции като представители на страната в различни европейски и регионални структури, в качеството им на контактни точки или национални представители.

Направление „Международна правна помощ и организиране на дейността“

През 2025 г. прокурорите от това направление са работили по общо 832 (871; 1 485) входящи и изходящи молби за правна помощ. От тях 537 (566; 1 152) са изходящи, адресирани към държави извън ЕС, а входящите молби са 236 (305; 282), от които 59 са от държави от ЕС. От всички тях, и то в рамките на отчетния период, е осигурено изпълнение по 137 молби, което е почти половината и представя Република България в много по-добра светлина като изпълнител на чужди поръчки за правна помощ, отколкото усреднено замолените държави, сезирани с наши изходящи молби.

Направление „Трансфер на производства по наказателни дела и информационен обмен“

През настоящия отчетен период прокурорите са работили по 66 (76; 120) преписки с предмет трансфери на наказателни производства. Постъпилите чрез ВКП искания за *входящ трансфер* на наказателно производство през 2025 г. са 56 (59; 47), а с предмет *изходящ трансфер* на българско досъдебно производство – 10 (17; 14).

Друг аспект на това направление представлява кореспонденцията¹⁸⁷ от и за чужбина в случаите на обмен на информация за започнати у нас наказателни производства срещу чужди граждани, респ. при провеждано разследване срещу български граждани в чужда държава.

¹⁸⁶ Напр. Изготвянето на проект за ново изменение и допълнение на ЗЕЕЗА по повод критики на ЕК за неправилно транспониране на чл. 12 РРЕЗА и чл. 17, параграф 5 РРЕЗА; създаване на нормативни условия за пряко прилагане на Регламент на Европейския парламент и Съвета относно трансфера на производства по наказателни дела, чието влизане в сила предстои през м. февруари 2027 г.; изготвяне на проекта за изменения и допълнения на ЗСРС, съсредоточени главно в Глава четвърта „б“ и прилагането на трансграничното наблюдение.

¹⁸⁷ Тази кореспонденция се основава на разпоредбите на консулските конвенции за задължително уведомяване в срок от 48 часа на държавата, чийто гражданин е лицето, за неговото задържане (основаващо се на нормата на чл. 17, ал. 4 НПК, в хипотезата, в която чужд гражданин е бил задържан по обвинение за извършено престъпление в Република България), осъждането му с наказание лишаване от свобода, респ. при смъртен случай на чужд гражданин.

Направление „Екстрадиция и европейска заповед за арест и подпомагане на главния прокурор при упражняване на правомощията му“

През 2025 г. по това направление е работено по общо 450 (464; 764) преписки с предмет изпълнение на ЕЗА, като от тях – 187 изходящи ЕЗА и 263 входящи ЕЗА.

От *изходящите* ЕЗА (187 ЕЗА) – 129 преписки са заведени през отчетната година по нови ЕЗА от български компетентни органи, като по 21 от тях изпълнението (т.е. приемането на лицата) се е състояло през 2025 г. По 58 преписки, образувани по повод издадени през предходни години ЕЗА, са постъпили нови материали. От *входящите* ЕЗА (263 ЕЗА) – 239 преписки са новозаведени през отчетната година, по които издирваните с ЕЗА лица са били установени в България и по 24 преписки, образувани през предходни години, са постъпили нови материали.

По допуснати за изпълнение български ЕЗА, с постановления на ВКП са приети 79 (102; 102) искани обвиняеми, подсъдими и осъдени лица по български наказателни производства, като от тях 21 са обект на ЕЗА, издадени през отчетния период, а останалите 58 са издирвани и искани с ЕЗА от предходни години.

Предадени в изпълнение на *входящи* ЕЗА, издадени от други държави членки през отчетния период, са общо 166 (190; 184) искани лица, като от тях 142 са задържани по ЕЗА, издадени през 2025 г., и 24 искани лица – след международно издирване, иницирано въз основа на ЕЗА от предходни години и довело до резултат през отчетната година.

Екстрадиционните преписки, включително и по искане за временно задържане на лице, с оглед бъдеща екстрадиция, са общо 71 (68; 79), като от тях 66 са образувани по входящи искания (от други държави за временно задържане и екстрадиция на лица) и 5 преписки по искания, изготвени по проекти на ВКП (молби за екстрадиция до държави извън ЕС, където е локализирано или задържано исканото лице). По тези класически екстрадиционни преписки за отчетния период е осъществено предаването на 13 лица от България на молещи страни, като не са изпълнени допуснати предавания на лица от държави извън ЕС в Република България. Обработени са и 22 преписки, по които са съставени молби за международно издирване на лица, с оглед бъдеща екстрадиция.

Образуваните в отдела през 2025 г. преписки, отнасящи се до производства по трансфер на осъдени лица, са 112 (89; 89), като 92 от тях се отнасят до входящ трансфер (в Република България) на осъдени български граждани в чужбина, а по 20 преписки са решавани въпроси за трансфер на осъдено лице в България за държавата на неговото гражданство или в държавата на неговото постоянно пребиваване, където са установени трайни социални връзки¹⁸⁸.

От общия брой входящи трансфери на осъдени лица (112) през 2025 г. реално е осъществено приемането на 55 български граждани или резиденти (постоянно пребиваващи в страната), които продължават да изтърпяват адаптираните си наказания в български затвори.

Методическа и аналитична дейност. Вътрешноведомствена програма за обучение

Дейността по методическата и аналитична дейност основно се осъществява от отдел „Аналитичен“ във ВКП. Прокурорите подпомагат главния прокурор при осъществяване на неговите правомощия, като при необходимост, съобразно предмета, се сформират и работни екипи с други представители на други отдели от ВКП, както и от териториалните прокуратури.

Дейността на отдела, съгласно функционалната му компетентност, се осъществява в 5 направления: „Анализ на прокурорската и съдебна практика“; „Анализ на данни и представяне на информация за дейността на прокуратурата“; „Подпомагане на главния прокурор в упражняване на неговата методическа функция“; „Повишаване на

¹⁸⁸ Закон за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание лишаване от свобода или на мерки, включващи лишаване от свобода, обн., ДВ, бр. 45/07.06.2019 т., в сила от 01.01.2020 г., изм. ДВ, бр. 56/ 19.07.2022 г.

квалификацията на прокурори, следователи и прокурорски помощници“; „Жалби, сигнали и прием на граждани“¹⁸⁹.

През 2025 г. в отдела е работено по 684 (750; 1 480) преписки¹⁹⁰, като от тях 401 (401; 992) са новообразувани. Общият брой на решените преписки е 603 (671; 1 388), като в срок до 1 месец са решени 527 преписки и над 1 месец – 76 преписки. В края на отчетния период нерешени са 81 (79; 92) преписки, като от тях 60 са чакащи окомплектоване и 21 при прокурор за решаване в установения срок.

По направление „Анализ на прокурорската и съдебна практика“

Във връзка с дейността на отдела по анализиране, обобщаване и изготвяне на писмени становища по въпроси, свързани с приложението на закона, през отчетния период са изготвени редица становища, обобщения и анализи на противоречива съдебна и прокурорска практика и оказване на методическа помощ¹⁹¹, например относно: изпълнението на Дейности 78 и 79 от Плана за действие за изпълнение на Стратегията за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма 2023 г. – 2027 г.; доклад по повод обсъдените въпроси по време на Националното съвещание на тема „Активизиране работата на ПРБ за осигуряване нулева толерантност при противодействието на случаите, свързани с упражнено насилие“, състояло се на 02.12.2024 г.; преглед на мониторингов доклад на Националната мрежа за децата „Бележник 2024: Какъв е средният успех на държавата в грижата за децата“; съответствието на чл. 16.3, б. „б“ от Указанието за осъществяване на инстанционен и служебен контрол в ПРБ с решението на контролиращ прокурор да не образува досъдебно производство, въпреки наличието на законови основания за образуването му; преценка за необходимостта от проучване на противоречията в прокурорската и съдебната практика по производствата по чл. 83а-е ЗАНН с цел изготвяне на методически указания за работа на прокурорите по такива производства; преглед на съдебната практика по делата за изпиране на пари и изследване наличието на съдебни актове (присъди, решения, определения за одобряване на споразумения) за самостоятелно изпиране на пари (в изпълнение на Заповед № РД-09-64 от 01.07.2024 г. на главния прокурор); наличието на основания, резолюция на административен ръководител по преписка да е предмет на служебна проверка по реда на чл. 143, ал. 1 ЗСВ; обобщени данни за апелативните прокуратури относно непредоставяне на правна помощ по случаи, които са неотложни по своя характер, дължащо се на осъществени ефективни протестни действия, съобразно решения на съответните адвокатски съвети; необходими действия, които следва да бъдат предприети по отношение на съхраняване на приключени досъдебни производства, отнасящи се до смъртни случаи, които са с изтекъл срок на съхранение, съгласно Номенклатурата на делата в ПРБ; преценка за оказване на засилена методическа помощ по неприключени досъдебни производства, образувани преди повече от две години, вкл. по спрените дела, както и неприключени ДП, свързани с ПТП и насилие в някои следствени отдели към окръжните прокуратури; заплащането на възнаграждение на вещи лица, предвид измененията в Наредба № Н-1 от 2023 г. на вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица; инициране на процедура за промяна в Правилата за определяне и изплащане на средства за допълнителни трудови възнаграждения¹⁹²; предложение за изменение и допълнение на Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор¹⁹³ и др.

¹⁸⁹ Дейността на отдела по това направление се осъществява по отношение на насочване на постъпилите документи в Администрацията на главния прокурор, Върховната прокуратура, Приемната на главния прокурор и Информационния център на ПРБ, в съответствие с Вътрешните правила за реда на деловодната обработка, и доклад на документи, постъпили в АГП, ВКП, Приемната на главния прокурор и Информационния център на ПРБ, прием на граждани, изслушване на поставените въпроси и искания и насочване по компетентност.

¹⁹⁰ Намалението на броя на преписките през 2025 г. и 2024 г. спрямо 2023 г. се дължи на промяна във функционалната компетентност на отдела по Направление „Жалби, сигнали и прием на граждани“, с отпадането на задължението за проучване на първоначално получените жалби и сигнали до главния прокурор и до ВКП и изпращането им на компетентната прокуратура.

¹⁹¹ Без това да представлява задължителен акт на методическо ръководство по смисъла на чл. 138, ал. 1, т. 6 ЗСВ.

¹⁹² Приети с решение на Пленума на ВСС по протокол № 29/22.11.2018 г., изм. и доп.

¹⁹³ Утвърдени със Заповед № РД-02-23/13.09.2021 г., доп. със Заповед № РД-02-13/27.07.2022 г. на главния прокурор.

По направление „Анализ на данни и представяне на информация за дейността на прокуратурата“

През 2025 г. във връзка с анализ на общата дейност на прокуратурите по утвърдените статистически показатели (съгласно Указанието относно организацията на информационната дейност в ПРБ)¹⁹⁴ са изготвени 12 доклада, анализи и информации и 606 справки, част от които относими към: Годишния доклад за прилагането на закона и за дейността на прокуратурата и на разследващите органи през 2024 г. и приложенията към него (съгласно чл. 138а, ал. 1 ЗСВ); Доклад относно дейността на прокуратурата по противодействие на корупционните престъпления през 2024 г. (съгласно чл. 138а, ал. 2 ЗСВ); Обобщена информация за образуването, движението и приключването на преписките и делата в Прокуратурата на Република България през първото шестмесечие на 2025 г. (в изпълнение на чл. 138, ал. 1, т. 12 ЗСВ); Обобщена статистическа информация за образуването, движението и резултатите на преписките и досъдебните производства в ПРБ през първото тримесечие и деветмесечието на 2025 г. (в изпълнение на т. 24.5. от УОИД); Отчитане и наблюдение на делата, образувани за корупционни престъпления, извършени от високопоставени длъжностни лица и други, заемащи отговорни и контролни длъжности в държавни институции и в органите на местното самоуправление; Стандартизиран аналитичен доклад за състоянието на делата за корупционни престъпления и Стандартизиран аналитичен доклад за състоянието на делата за организирана престъпност – изготвени в изпълнение на т. 34.3 от УОИД, съответно за първото тримесечие, първото шестмесечие и деветмесечието на 2025 г., както и аналитичен доклад за състоянието на делата за организирана престъпност – за цялата 2025 г.

Във връзка с отчитане на дейността и на предприетите мерки от компетентност на ПРБ от отдела са предоставени данни: от официалната статистическа отчетност, в изпълнение на указанията от ВСС до органите на съдебната власт за разработване на бюджетни прогнози¹⁹⁵ за периода 2022 г. – 2024 г. и за периода 2025 г. – 2027 г.; за изпирането на пари при периодично поискване от различни организации (ОИСР, FATF и др.), както и във връзка със срещи с представители на различни институции¹⁹⁶; във връзка с отговори на въпроси, по реда на международния обмен на информация, относно предприетите мерки в работата на прокуратурата по противодействието на престъпността и конкретно – корупцията, изпирането на пари, злоупотреба със средства, предоставени от ЕС, трафика на хора, данъчни престъпления, подкуп, осъществено домашно насилие и др.; във връзка с участието на прокурори в срещи от международен или междуинституционален характер, в качеството им на лектори в обучителни мероприятия, във връзка с извършваните комплексни или тематични ревизии и проверки в прокуратурите и др.

В изпълнение на чл. 139 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, на народни представители са предоставени статистически данни и информация по 7 искания.

В предвидените от закон случаи е изразено становище, предоставена е информация и статистически данни по 32 заявления по реда на Закона за достъп до обществена информация и по 2 искания за предоставяне на информация по Закона за защита на личните данни.

По постъпили искания по сигнали и жалби от граждани и обществени организации до прокуратурата, както и по искания на съда и на МВР, от отдела са извършени проверки в УИС по образувани 75 преписки, като по-голямата част от проверките са за повече от едно лице или за повече от една фирма. Периодично се извършва проверка в УИС и на над 2000 лица за образувани спрямо тях преписки и ДП във връзка с приложение за ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост,

¹⁹⁴ Вж. бележка № 90.

¹⁹⁵ Съгласно чл. 67, ал. 6 от Закона за публичните финанси и т. 2.1.3 от Решение № 71/01.02.2024 г. на Министерския съвет за бюджетната процедура за 2025 г., в изпълнение на БЮ № 1/19.02.2024 г. на МФ за подготовка и представяне на бюджетните прогнози на първостепенните разпоредители с бюджет за периода 2025-2027 г.

¹⁹⁶ Данните са изведени съобразно въведената методология в създадените и поддържаните пет регистъра за Националната оценка на риска (НОР) от изпиране на пари и финансиране на тероризъм и се събират съобразно насоките в използваната за целите на НОР методология на СЕ за оценка на риска.

суверенитета и независимостта на Украйна, съгласно Регламент (ЕС) № 269/2014 на Съвета от 17 март 2014 г.

Във връзка с подготовката на шестия годишен Доклад за върховенство на закона в ЕС за 2025 г. от отдела е предоставена информация, обхващаща въпроси от компетентност на ПРБ по отношение на изпълнение на препоръките, отправени към България в Доклада за върховенство на закона за 2024 г., по изготвените за това критерии, разпределени по основните четири стълба. Допълнително е изразено становище и са представени бележки и във връзка с изпратения от МП предварителен проект на доклад на ЕК за Върховенството на закона за 2025 г. Предоставена е информация във връзка с изпълнението на мерките от Националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България 2021 – 2027 г. както и Пътната карта за нейното изпълнение. Изготвени са проекти на отговори по въпросници, постъпили от национални или европейски институции, дипломатически представителства и др.¹⁹⁷.

По направление „Подпомагане на главния прокурор в упражняване на неговата методическа функция“

През 2025 г. от прокурори от отдела, изцяло или съвместно с представители на други отдели и структури на АГП, са изготвени следните проекти на вътрешноведомствени актове и проекти на методически указания, които към края на отчетния период са утвърдени от главния прокурор:

✓ Указание относно организация на информационната дейност в Прокуратурата на Република България (8 приложения)¹⁹⁸;

✓ Инструкция относно издаване на Европейска заповед за арест в Република България и изпълнение на Европейска заповед за арест, издадена от друга държава – членка на Европейския съюз¹⁹⁹;

✓ Указание за контролната дейност и упражняване на правомощията по Глава шестнадесета „Дисциплинарна отговорност“ от ЗСВ в ПРБ²⁰⁰;

✓ Указание за организацията на работа на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани във връзка с осъществено домашно насилие и при неизпълнение на заповед за защита от домашно насилие²⁰¹;

✓ Правила относно осигуряване на участие и представителство на Прокуратурата на Република България в международни мрежи и форуми и на Регистър на участията в срещи на международни мрежи, форуми и неформални срещи²⁰²;

✓ Вътрешни правила за реда на деловодната обработка и отразяване работата на съдебните служители на длъжност „прокурорски помощник“²⁰³;

¹⁹⁷ Например: във връзка с изготвяне на доклад по изпълнение на Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за превеждане на минимални стандарти за санкциите мерките срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани от трета държава; изразяване на становище по проекта на доклад във връзка с постмониторинговия диалог на РБ с ПАСЕ; за изготвяне на проект на IV национален доклад на РБ в рамките на Универсалния периодичен преглед на Съвета на ООН по правата на човека; въпросник на ОССЕ относно трафика на хора; предоставяне на данни и метаданни в областта на правосъдието на ЕК (Евростат) и Службата на ООН за наркотиците и престъпността UNODC; предоставяне на данни и метаданни за броя на лицата, предадени на съд за трафик на хора във връзка с регулярното събиране на данни за трафика на хора съгласно Директива 2011/36/ЕС; предварителен мониторингов доклад на ГРЕТА от четвъртия кръг на оценка по прилагането на Конвенцията на СЕ за борба с трафика на хора; въпросник и статистически данни в изпълнение на Решение № 9/09 на ОССЕ относно борбата срещу престъпленията от омраза; въпросник за оценяване на СЕРЕJ – проучване на Европейската комисия за ефективност на правосъдието на Съвета на Европа в рамките на Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието; въпросник от Европейската комисия, който има за цел събиране на информация относно изпълнението на препоръката на ЕК във връзка с борбата с фалшификацията и подобряване на правоприлагането в областта на интелектуалната собственост; въпросник от Комитета MONEYVAL относно виртуалните активи и доставчици на услуги за виртуални услуги; въпросник по чл. 325 ДФЕС, с който се изисква информация от държавите членки за предприетите през 2024 г. мерки за борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС; въпросник на Европейската комисия с оглед подготовка за оценка на въздействието по предложение за изменение на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24.10.2008 г. относно борбата с организираната престъпност; с чл. 35 от Регламент (ЕС) 2018/1805 на Европейския парламент и на Съвета относно взаимното признаване на актове за обезпечаване и конфискации. Информацията се изисква от Европейската комисия и други европейски и международни организации и институции.

¹⁹⁸ Вж. бележка № 90.

¹⁹⁹ Утвърдено със Заповед № РД-02-09 от 02.04.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰⁰ Утвърдено със Заповед № РД-02-11 от 02.04.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰¹ Утвърдено със Заповед № РД-02-31 от 09.01.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰² Утвърдени със Заповед № РД-02-1 от 06.01.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰³ Утвърдени със Заповед № РД-02-23 от 23.06.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

- ✓ Вътрешни правила за мрежова и информационна сигурност в Прокуратурата на Република България²⁰⁴;
- ✓ Правила за претърсване с цел откриване и изземване на компютърни информационни системи и други предмети, съдържащи компютърни информационни данни²⁰⁵;
- ✓ Вътрешни правила за достъп до обществена информация в Прокуратурата на Република България²⁰⁶;
- ✓ Правила за действия при нерегламентиран достъп до класифицирана информация на НАТО в организационната единица „Главен прокурор, Администрация на главния прокурор и Върховна касационна прокуратура“²⁰⁷;
- ✓ Правила за работа с класифицирана информация на НАТО в организационната единица „Главен прокурор, Администрация на главния прокурор и Върховна касационна прокуратура“²⁰⁸;
- ✓ Правила за действия при нерегламентиран достъп до класифицирана информация на ЕС в организационната единица „Главен прокурор, АГП и ВКП“²⁰⁹;
- ✓ Правила за работа с класифицирана информация на Европейския съюз в организационната единица „Главен прокурор, Администрация на главния прокурор и Върховна касационна прокуратура“²¹⁰;
- ✓ изменено и допълнено е Указанието за подобряване работата на Прокуратурата на Република България по наказателно-съдебния надзор²¹¹;
- ✓ изменено и допълнено е Указанието за дейността на прокуратурата по надзора върху изпълнение на наказанията и други принудителни мерки²¹²;
- ✓ изменено и допълнено е Указанието за организация на взаимодействието между органите на досъдебното производство с обща и специална компетентност при особено сериозни произшествия²¹³;
- ✓ изменено и допълнено е Указанието за организация на работата на Прокуратурата на Република България по преписки и досъдебни производства, образувани за изпиране на пари и финансиране на тероризъм²¹⁴;
- ✓ изменени и допълнени са Правилата за приложението на разпределението на преписките и досъдебните производства на принципа на случайния подбор в ПРБ²¹⁵;
- ✓ изменени и допълнени са Правилата за обучение и повишаване на квалификацията на съдебните служители в системата на ПРБ²¹⁶;
- ✓ изменени и допълнени са Вътрешните правила за поощряване в ПРБ²¹⁷;
- ✓ изменени и допълнени са Правилата за работа с Регистъра на населението – Национална база данни „Население“ в ПРБ²¹⁸;
- ✓ изменени и допълнени са Правилата за използване на данните от Информационната система на Централния кредитен регистър и Вътрешните правила за ефективен контрол върху оправомощените лица с право на достъп до Електронната информационна система на Централния кредитен регистър на БНБ и за въвеждане на вътрешна организация за спазване изискванията на чл. 56, ал. 12-14 от Закона за кредитните институции²¹⁹.

²⁰⁴ Утвърдени със Заповед № РД-02-34 от 17.09.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰⁵ Утвърдени със Заповед № РД-02-13 от 04.04.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰⁶ Утвърдени със Заповед № РД-02-29 от 26.08.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰⁷ Утвърдени със Заповед № РД-02-18 от 20.05.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰⁸ Утвърдени със Заповед № РД-02-32 от 01.09.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²⁰⁹ Утвърдени със Заповед № РД-02-35 от 24.09.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹⁰ Утвърдени със Заповед № РД-02-37 от 17.10.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹¹ Съгласно Заповед № РД-02-07 от 20.03.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹² Съгласно Заповед № РД-02-42 от 27.11.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹³ Съгласно Заповед № РД-02-17 от 20.05.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹⁴ Съгласно Заповед № РД-02-28 от 21.08.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹⁵ Съгласно Заповед № РД-02-24 от 01.07.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹⁶ Съгласно Заповед № РД-02-39 от 24.11.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹⁷ Съгласно Заповед № РД-02-19 от 29.05.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹⁸ Съгласно Заповед № РД-02-22 от 20.06.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

²¹⁹ Съгласно Заповед № РД-02-15 от 13.05.2025 г. на и.ф. главен прокурор.

Работено е и по проекти за издаване на нови или за изменение и допълнение на действащи вътрешноорганизационни актове, които към края на отчетния период не са утвърдени от главния прокурор. Прокурори и служители от отдела са участвали в общо 33 междуведомствени и вътрешноведомствени работни групи и комисии, в изпитни комисии, online срещи и др.

По направление „Повишаване на квалификацията на прокурори, следователи и прокурорски помощници“

Дейността по повишаване на професионалната квалификация на прокурорите, следователите и прокурорските помощници се осъществява в съответствие с утвърдените Правила за обучение и повишаване на квалификацията в системата на ПРБ (Правилата)²²⁰. Цялостната организация по координирането и обезпечаването на организираните от НИП и други доставчици на обучения, по отношение на участниците – прокурори, следователи и прокурорски помощници, се осъществява от отдела, като при обученията в чужбина се осъществява взаимодействие с дирекция „Публична комуникация“ в АГП.

В изпълнение на т. II.5. и т. II.6. от Правилата, отдел „Аналитичен“ организира изготвянето, планирането и изпълнението на Обучителните календари²²¹ по програмата за вътрешноведомствено обучение на прокурори и следователи. От отдела се координират и обучителните дейности по специализацията на прокурорите и следователите в страната, вземайки предвид предложенията от ръководителите им относно подбора на темите за обучение.

През 2025 г. от отдела са координирани 52 обучителни мероприятия, проведени присъствено и дистанционно, организирани от ПРБ в рамките на Вътрешноведомствената програма, от НИП и от други външни доставчици. Участия в обученията са взели 681 прокурори, 194 следователи и 10 прокурорски помощници.

Прокурори от отдела са лектори в обучителни мероприятия (задължително първоначално обучение на кандидати за младши прокурори) и в текущи обучения, организирани от НИП. Главни експерти от отдела са лектори на 4 обучения за съдебни служители (проведени по апелативни райони).

В отдела са създадени и се поддържат електронни регистри: на участието на магистрати в обучения; на лектори-магистрати в Прокуратурата на Република България; на магистрати, преминали курс за обучители. Отделът поддържа и отразява всички обучения, въведени по категории, теми, организатори, дата и място на провеждане в рубриката „Обучения и квалификации“ на Ведомствения информационен сайт на ПРБ.

Периодично се предоставят сведения на отдел „Организационно-административни дейности“, необходими за поддържането на база данни за кадровото развитие на прокурорите и следователите, както и във връзка с попълването на въпросници, получавани от ЕК, международни организации, НПО и др.

По направление „Жалби, сигнали и прием на граждани“

В изпълнение на функционалната компетентност на отдела по осъществяване на прием на граждани, изслушване на поставените въпроси и искания, прокурор от отдела, подпомаган от прокурорски помощници, са участвали в 97 непосредствени приема, по утвърден месечен график, като са приети 124 граждани.

След регистрация на постъпилите документи в служба „Регистратура“ на ВКП, прокурорски помощници от отдела насочват постъпилите материали, съобразно реда, предвиден в Правилата за реда на деловодната обработка и доклад на документи, постъпили в АГП, ВКП, Приемната на главния прокурор и Информационния център на ПРБ. За периода 01.01.2025 г. – 31.12.2025 г. са обработени 8 148 преписки.

²²⁰ Въведени със Заповед № ЛС-4497 от 13.10.2014 г., изм. и доп. със Заповед № РД-02-18/28.07.2017 г. на главния прокурор.

²²¹ Обучителният календар обхваща една календарна година, разделена на две полугодия и съдържа конкретните теми на планираните обучения, времето и мястото на провеждането им и обучаемите, към които са насочени, съобразен с приоритетите в работата на прокуратурата и предложенията на прокурорите от териториалните прокуратури.

Междуетноститутуционално сътрудничество и подпомагане на главния прокурор в упражняване на правомощията му

Дейността по тези направления се осъществява от отдел „Нормативен анализ“ във ВКП, чиято функционална компетентност е насочена към: координация на участието на ПРБ в междуетноститутуционални работни групи по изготвяне на проекти на нормативни актове и други документи, свързани с нормативната дейност; изготвяне на становища по проекти на нормативни актове и други документи, свързани с нормативната дейност; изготвяне на проекти на искания на главния прокурор до Конституционния съд (КС), при упражняване на правомощията му по чл. 150, ал. 3 от Конституцията на Република България; изготвяне на проекти на становища по конституционни дела, по които главният прокурор е конституиран като страна; изготвяне на становища по отправени искания от граждани и юридически лица до главния прокурор за сезиране на КС; отправяне на предложения до главния прокурор за сезиране на Народното събрание и други държавни органи, при необходимост от усъвършенстване на нормативната база, свързана с функционирането на съдебната власт, правомощията на прокуратурата и противодействието на престъпността; изпълнение на други задачи, свързани с подпомагане на главния прокурор и на заместниците на главния прокурор при упражняване на правомощията му.

През 2025 г. на отдела са възложени и са разгледани общо 217 (198; 202) преписки, като от тях 137 са образувани през настоящия отчетен период. Общо решени са 188 преписки, като в срок до 1 месец са решени 126 преписки и над 1 месец – 62 преписки. Останали нерешени в края на отчетния период са 29 преписки, като всички са чакащи окомплектоване.

Разпределението на преписките по основни тематични групи е, както следва:

✓ *Подпомагане на главния прокурор при упражняване на правомощията му по чл. 150, ал. 1 от Конституцията*

По определение на Конституционния съд, по силата на което главният прокурор е бил конституиран като заинтересована институция, в отдела е образувана 1 преписка, по която е изготвен проект на становище от името на главния прокурор²²².

✓ *Становища от името на ПРБ относно изменение и допълнение на нормативни актове и проекти за създаване на такива, изпратени за съгласуване*²²³

През отчетната година са образувани и решени 44 (15; 31) преписки, от които: 16 – относно изменения и допълнения в НК; 13 – относно изменения и допълнения в НПК; 2 – относно изменения и допълнения в ЗСВ; 1 за изменение и допълнение на АПК; 1 – относно изменение и допълнение на Семейния кодекс; 2 – относно изменение и допълнение на Закона за противодействие на корупцията; 1 – относно изменение и допълнение на Закона за държавната собственост; 1 – относно изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма; 1 – относно изменение и допълнение на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство; 6 по проекти на други нормативни актове.

✓ *Участия в междуетноститутуционални работни групи*

През отчетния период прокурорите от отдела са включени в състава на 32 междуетноститутуционални работни групи с основен предмет анализ на действащото законодателство и изготвяне на проекти за изменение и допълнение на нормативни актове. По-голямата част от работните групи са формирани със заповеди на министъра на правосъдието. Общият брой участия на прокурори от отдела в заседания на посочените групи е 58.

По 46 преписки са изготвени проекти за становища и писма-отговори от името на главния прокурор и заместниците му при ВКП, като значителна част от тях (15) са преписките, образувани по искания от граждани и юридически лица за сезиране на

²²² Решение № 12 от 27.11.2025 г. на Конституционния съд по к.д. № 7/2025 г., обн., ДВ., бр. 104/05.12.2025 г.

²²³ От Народното събрание (Комисията по конституционни и правни въпроси, други парламентарни комисии) или от Министерския съвет, министъра на правосъдието или други министри, по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на МС и на неговата администрация.

Конституционния съд, с оглед правомощията му по чл. 150, ал. 3 от Конституцията на Република България.

Дейност по кадровото обезпечаване на прокуратурите

Дейността по това направление се осъществява от отдел „Организационно-административни дейности” във ВКП и е насочена към постигане на оптимална ефективност в работата по кадрови въпроси, при спазване на предвидения за тяхното упражняване ред.

През 2025 г. прокурорите от отдела са работили по 1 122 (1 462; 2 414) преписки, като намалението спрямо предходните два отчетни периода се дължи на извършените структурни промени във ВКП и променената функционална компетентност на отдела. Новообразувани са 945 (1 033; 1 946) преписки. Решени са общо 1 098 (1 380; 2 262) преписки, които съставляват 97.9% от наблюдаваните. В срок до 7 дни са решени 1 070 преписки, до 1 месец – 21 преписки и до 3 месеца – 2 преписки. В края на отчетния период останали нерешени са 24 (82; 152) преписки, от които 18 при прокурор за решаване в установения срок и 6 – чакащи окомплектоване.

В отдела ежесечно се актуализира щатът на ПРБ, като за целта се проучват протоколите от заседанията на ПК на ВСС и Пленума на ВСС и постъпилите от прокуратурите актове за назначаване, повишаване и преместване на младши прокурори, прокурори, следователи, административни ръководители и заместници на административните ръководители. Поддържа се и регистър на всички командировани магистрати в системата от органи на ПРБ, информацията от който ежесечно се изпраща на ПК на ВСС. Изготвени са 172 (112; 116) проекта на заповеди по реда на чл. 147 ЗСВ на главния прокурор.

В изпълнение на дейността на отдела по подпомагане на главния прокурор при упражняване на правомощията му, свързани с кадрови въпроси, през отчетния период са подготвени проекти на актове, от които от главния прокурор в ПК на ВСС са внесени общо 135 предложения и становища.

Изготвени са 7 акта за встъпване в длъжност на магистрати, 1 предложение до министъра на отбраната за освобождаване от военна служба на магистрат във връзка с освобождаването му от заеманата длъжност на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ и 289 проекта на заповеди на главния прокурор и на ресорния заместник на главния прокурор по кадрови, организационни и административни въпроси.

Във връзка с дейността на отдела по контрол и координация на актовете, изготвени от административните ръководители на прокуратури по въпроси на кадровата дейност, атестирането, повишаването в ранг, освобождаването от длъжност и поощренията, в отдела са обработени и/или внесени за разглеждане от ПК на ВСС общо 677 документа. Прокурорите от отдела са изготвили и 195 становища по постъпилите от административните ръководители на прокуратури документи по кадрови въпроси. Упражнен е контрол и по постъпилите 1 044 заповеди на административни ръководители по организационни въпроси и командироване на магистрати по реда на чл. 147, ал. 1 ЗСВ.

Конкретни данни за щатната обезпеченост на прокуратурата са представени в т. VI „Административна и контролно-ревизионна дейност“ от настоящия доклад.

Административно-контролна и ревизионна дейност по ЗСВ

Контролната и ревизионната дейност, включително дейността по установяване на дисциплинарни нарушения, извършени от прокурори, следователи и административни ръководители на прокуратури, се осъществява от отдел „Инспекторат“ във ВКП.

През 2025 г. прокурорите са работили по 1 357 (1 236; 1 321) преписки²²⁴, като от тях 1 043 са новообразувани. Решени в края на отчетния период са общо 1 312 преписки

²²⁴ Отдел „Инспекторат“ във ВКП е създаден в началото на 2024 г. със заповед на главния прокурор. През 2023 г. дейността по контролната и ревизионната дейност и установяването на дисциплинарни нарушения на магистратите е

или 96.7% от наблюдаваните, от които в срок до 7 дни – 899 преписки, а останалите 413 преписки – в срок до 1 месец. Нерешени в края на отчетния период са 45 преписки, от които 14 – при прокурор за решаване и 31 – чакащи окомплектоване.

През настоящия отчетен период прокурорите от отдела са извършили общо 299 (285; 288) проверки, с оглед данни за допуснато дисциплинарно нарушение от магистрат, като 243 от тях са образувани по инициатива на прокурор, в резултат на извършени проверки в електронните регистри (за сročността на разследването и произнасянето на прокурор, за сročността на разследването от разследващ орган и произнасянето от прокурор по досъдебни производства за престъпления с причинена смърт и за сročността на разследването и произнасянето от прокурор по досъдебни производства с обвиняеми лица) и 56 – по жалби, молби, сигнали на граждани и изпратени по компетентност от друга прокуратура. По този начин са проверени общо 460 магистрати, от тях: 333 прокурори, 72 следователи, 17 административни ръководители и 39 заместници на административни ръководители.

Със становище за прекратяване поради липса на данни за допуснати дисциплинарни нарушения са приключили 221 проверки. По 103 проверки са отправени и препоръки за предприемане на организационни мерки, с цел подобряване на работата на конкретна прокуратура или проверен магистрат. С констатации за допуснати пропуски и нарушения (в т.ч. дисциплинарни) са финализирани 74 проверки, като са направени предложения до административните ръководители на съответните прокуратури за упражняване на правомощията им по реда на Глава шестнадесета от ЗСВ.

По предложения на прокурорите от отдела, административните ръководители със свои заповеди са образували 52 дисциплинарни проверки и 9 дисциплинарни производства²²⁵. С участието на прокурори от отдела са извършени 7 проверки на работата на 10 магистрати (3 прокурори, 2 следователи и 5 административни ръководители на прокуратури).

От прокурори от отдела е изготвен 1 проект на предложение до ПК на ВСС за образуване на дисциплинарно производство по реда на чл. 230, ал. 1 ЗСВ, за налагане на дисциплинарно наказание на прокурор, като предложението на и.ф. главния прокурор е внесено за разглеждане в ПК на ВСС.

През отчетния период прокурорите от отдела, самостоятелно и с прокурори от други отдели във ВКП или от други прокуратури, са извършили 13 ревизии и проверки.

Конкретни данни за извършените проверки и ревизии и за дисциплинарните производства са представени в т. VI „Административна и контролно-ревизионна дейност“ от настоящия доклад.

осъществявана от отдел „Административен“ във ВКП по направление „Инспекторат“, чиято функционална компетентност, след извършените структурни промени във ВКП, съобразно настъпилите законодателни промени със ЗИДЗСВ, обн., ДВ, бр. 6/2025 г., е променена (отдел „Организационно-административни дейности“).

²²⁵ Предложенията от прокурори от отдела за образуване на две от дисциплинарните производства са направени през 2025 г., но са образувани със заповеди на административните ръководители на прокуратури в началото на 2026 г.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ

ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА ПРОКУРАТУРАТА И НА РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ

Отчетените резултати от дейността на прокуратурата и на разследващите органи отразяват доколко през 2025 г. са реализирани заявените приоритети.

Инициирани са мерки, насочени към подобряване на надзора, упражняван от наблюдаващите прокурори върху работата на разследващите органи, и специално върху дейността на разследващите инспектори от Комисията за противодействие на корупцията, както и за по-пълноценно използване на професионалния капацитет на следователите при актуалните нормативни положения по НПК.

Формира се трайна нагласа за осъществяване на целенасочени действия за ефективно провеждане на наказателните производства особено за престъпления с причинена смърт, в т.ч. специално и при транспортните престъпления; организираната престъпност и корупционните престъпления; домашното насилие; трафика на хора; престъпленията от омраза; изпирането на пари и финансирането на тероризъм. Акцентира се на ефективното упражняване на контрол от административните ръководители по реда на Закона за съдебната власт, с оглед недопускане на неоснователно забавяне на преписки и дела по субективни причини.

Продължава процесът на кадрово и квалификационно осигуряване на окръжните прокуратури, вкл. с оглед постигане на необходимата специализация при съществуващия щатен и персонален състав, съобразно възстановената компетентност в областта на противодействие на организираната престъпност и на корупционните престъпления след закриването на специализирания съд и прокуратура. Същевременно все още не е постигната оптимизацията на натовареността на магистратите в окрупнените районни прокуратури, вкл. и след промяната на Правилата, приети от ПК на Висшия съдебен съвет.

Върховната касационна прокуратура и административните отдели в териториалните прокуратури продължават усилията съобразно актуалната нормативна уредба за законосъобразно упражняване на прокурорските правомощия по административносъдебния надзор и за защитата на законовите интереси на гражданите при участие в дела по закон.

Продължава аналитичната дейност и съответната актуализация на методическите актове с оглед преодоляване на констатираните проблеми и затруднения в практиката и настъпилите нормативни, структурни и организационни промени. Съобразяват се и констатациите и препоръките от взаимни оценки и партньорски проверки (като домашно насилие, корупция, изпиране на пари и др.).

Поддържа се високо ниво на ефективно международноправно сътрудничество и на взаимодействието с Европейската прокуратура.

Продължават усилията за ограничаване на предпоставките, обосноваващи осъждане на прокуратурата по ЗОДОВ за причиняване на вреди, свързани с провежданите наказателни производства, вкл. чрез анализ на практиката и подготовката на съответен методически акт.

Проявява се последователен стремеж за подобряване на публичната комуникация на ПРБ с обществеността при съблюдаване на изискванията за прозрачност и отчетност, като се акцентира на ефективността на упражняването на конституционно установените правомощия на прокурорите и следователите.

Приоритети в дейността на Прокуратурата през 2026 г.

Трайно утвърждаване на европейските стандарти за ефективно провеждане на наказателните производства чрез активен прокурорски надзор от наблюдаващия прокурор и активни разследващи органи

- устойчиво запазване на високото ниво на срочност при извършването на проверки и произнасянето по преписките;

- провеждане на своевременно, обективно, всестранно и пълно разследване, с особено внимание на наказателните производства за престъпления с причинена смърт, вкл. и при транспортните престъпления; организираната престъпност и корупционните престъпления; домашното насилие; трафика на хора; престъпленията от омраза; изпирането на пари и финансирането на тероризъм;

- утвърждаване на добри практики за своевременно обезпечаване на подлежащо на отнемане/конфискация имущество по досъдебни производства за престъпления, генериращи престъпни облаги и финансирането на терористични престъпления;

- повишаване на качеството на внасяните прокурорски актове в съда, съобразно законовите изисквания и задължителната съдебна практика;

- утвърждаване на положителните практики на ефективно осъществяване на контрол от административните ръководители по реда на Закона за съдебната власт;

- осигуряване на своевременно и адекватно на установените проблеми и затруднения методическо ръководство и помощ.

Системно повишаване на професионална квалификация на прокурорите и следователите за постигане на високо ниво на компетентност и специализация

- ефективно използване на функциониращата система за вътрешноведомствено и външно обучение на магистрати и съдебни служители при своевременно отчитане на нуждите на практиката съобразно действащата нормативна уредба и актуалните способности за извършване на престъпления;

- надграждане на аналитичната дейност за своевременно идентифициране на проблеми и затруднения (по правоприлагането, организационни, методически и пр.) и предлагане на добри законосъобразни практики чрез актуализация на методически и организационни актове в съответствие с настъпилите/предстоящите нормативни, структурни и организационни промени и съобразно констатациите и препоръките от взаимни оценки и партньорски проверки.

Поддържане на високо ниво на междуинституционално взаимодействие и международно правно сътрудничество

- повишаване на ефективността на взаимодействието между прокуратурата и специализираните контролни и други правоприлагащи органи, упражняващи компетентност, относима към противодействието на престъпността;

- организационно обезпечаване на междуинституционалното сътрудничество с компетентните органи и осигуряване на активен прокурорски надзор върху разследването, особено предвид настъпилите през 2025 г. и по-късно нормативни промени в кръга на органите по противодействие на корупционните престъпления;

- поддържане на високото ниво на ефективно използване на всички форми на международно правно сътрудничество по наказателноправни въпроси с европейските и другите международни партньори за осигуряване на ефективно наказателно производство, вкл. за обезпечаване на подлежащо на отнемане/конфискация имущество, чрез проследяване на престъпните активи.

Продължаване на целенасочените усилия за ограничаване на осъществяването на предпоставките, обосноваващи осъждане на прокуратурата по ЗОДОВ за причиняване на вреди, свързани с провежданите наказателни производства

Прозрачност на прокуратурата и информираност на обществото

- постигане на максимална прозрачност в дейността на прокуратурата чрез пълноценно реализиране на законовите изисквания и форми на отчет на главния прокурор пред ВСС и Народното събрание, както и на административните ръководители на прокуратури;

- информиране на обществеността за образуването и напредъка на значими дела при зачитане презумпцията за невинност и балансирана защита на обществените интереси.

**ВРЕМЕННО ИЗПЪЛНЯВАЩ
ФУНКЦИИТЕ ГЛАВЕН ПРОКУРОР:**

**ВАНЯ СТЕФАНОВА
ЗАМЕСТНИК НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
ПРИ ВКП**